

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Politiken

skriver den

20 FEB. 1932

Grønlands-Udstillingen forlænges

Paa Grund af den store Tilstrømning holdes Udstillingen aaben Maaneden ud.

Det havde været Hensigten at slutte Grønlandsudstillingen i Industribygningen paa Søndag. Imidlertid har man jo oplevet det Særsyn, at Besøget tværtimod at blive mindre stadig er foreget, saaledes at man maa regne med ca. 75—80,000 Gæster Søndag inklusive. Under disse Forhold har Komitéen opnaaet en Forlængelse af Udstillingen paa en Uge — Søndag den 28. bliver absolut sidste Dag. En af de Ting, der har medvirket til at skaffe det store Besøg fra Provinserne er Statsbanernes Udstillingsbilletter med Returret for 5 Dage — ogsaa dette Arrangement forlænges nu en Uge. Man paatænker at lade 100,000 Kommuneskoleelever faa Adgang til Udstillingen i Formiddagstimerne, andre Skoler kan anmelde samlet Besøg, Klasserne faar Adgang for 25 Øre pr. Elev. Arbejdernes Fællesrepræsentation har aftaget ikke mindre end 13,000 Biletter. Til Trods for det meget bekostelige Arrangement og det, at der ikke betales nogen Standleje paa Udstillingen, vil den, saa vidt man nu kan demme, komme til at hvile i sig selv og mulig give et mindre Overskud.

De pragtfulde Film.

Aflægger man Udstillingen et Besøg, faar man nok gennem en Vandring i Hallerne et Indtryk af Grønland, men langt mere levende bliver det, dersom man ser et Par af de Film, der Dagen igennem vises i Foredragssalen. Skønt de er optaget af Amatorer og med „Smalfilm“, er det fortræffelige Billeder fra det daglige Liv i Grønland — mest imponerende er maaske Frk. Emmy Langbergs Optagelser fra Thule og Magister Paul Hansens Film om Helleflynderfiskeriet. Det er to Yderpunkter — det primitive og det helt moderne Grønland.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Politiken

skriver den 18 FEB. 1932

Grønlandske Kvindearbejder

Der burde i Danmark være et større
Marked for grønlandsk Kunstindustri
og Husflid.

Snoretaske fra Vestgrønland.

Grønlandsudstillingen har paa ny vist et meget stort Publikum, hvad de fingernemme Grønlanderinder formaar at faa ud af de lange mørke Timer dér højt mod Nord. Hvad man ser af Husflidsarbejder er ganske imponerende — ikke alene de mere primitive Perlebroderier, som i deres Mønstre og Farvesammensætning er overordentlig smukke, men ogsaa mere „moderne“ Ting, og ganske særlig Pelsbroderierne vækker Interesse.

Grønlandsudstillingen er jo kun en Propaganda, og den lukkes igen — en anden Udstilling, *Det Permanente* i Vesterport, holder, som Navnet antyder, stadig aabent, og her er der under Ledelse af Kolonibestyrer Mathiesen indrettet en Salgsafdeling for de grønlandske Arbejder.

— Vi har haft megen Glæde af „Foretningen“, siger Kolonibestyreren, det er svundet stærkere i Beholdningerne af Varer, end vi havde regnet med. Ganske særlig Skind- og Pelsbroderierne har vundet Damernes Interesse her i Danmark, og jeg skulde tro, at efterhaanden som Arbejdernes Skønhed gaar op for Publikum, vil der kunne oparbejdes et større Marked derfor.

— Og det er ikke noget, der kan efterlignes eller blive Fabriksvarer?

— Nej, det er den Fordel, de grønlandske Varer har. De Pelsrester, som udgør Raamaterialet, findes kun deroppe, og det fordrer en nedarvet Kultur og Teknik at forarbejde dem netop saa smukt, som Grønlanderinderne gør det.

ifo.

Aftenposten 87.

17 Februar 1932.

To Grønlandshefter.

Danskene er flinke til å reklamere for Grønland. Før tiden holdes det en stor Grønlands-utstilling i København — den samme som landet viste frem i Paris i sommer og senere i Rom. I forbindelse med utstillingen arrangeres det en serie Grønlandsforedrag både i kringkastingen og utenfor dens enmerker. Likeledes er det nylig gitt ut to hefter i nær tilknytning til denne utstilling, som viser Grønland i gamle dager og idag. Det ene hefte — Grønland i bilder — er gitt ut av Grønlands Styrelse og forteller på et halvt hundre sider om livet på verdens største øidag både til helg og hverdags. Heftet viser også tydelig hvordan civilisasjonen holder på å drepe naturfolket og omskape det til moderne mennesker. Danskenes hygieniske og humanistiske arbeide på Grønland har fått en bred plass i heftet.

Det annet hefte sier tingene med ord, mens det første sa det med bilder. Til dette hefte har statsminister Stauning, dr. Knud Rasmussen, dr. Lauge Koch og C. Harries ydet sine bidrag. Det som interesserer mest er den artikkel som Knud Rasmussen leverer — ikke bare fordi han yder rett og skjel til alle sider — men også fordi han på noen få sider har makttet å fremstille Grønlands utforskning gjennom tidene i en fortrinlig og koncentrert form. Heftet har sin spesielle interesse bl. a. for dr. Scharffenberg. Her vil nemlig sinnssykelægen få det på trykk — fra dansk hold — at den grønlandske republikk 1261 frivillig gav sig inn under den norske krone. Dr. Knud Rasmussen omtaler også «den norske prest Hans Egede», «denne prest fra Lofoten». Rasmussen er inne på hvordan den nye tid og den store verden stadig rykker Grønland nærmere. Det brennende spørsmål er derfor hvordan åpningen av landet og ophevelsen av monopolhandelen vil kunne la sig ordne uten å rive altfor meget av det overende, som nu er bygget op.

I dr. Lauge Kochs etpar siders innlegg får man ikke den vederheftige fremstilling av forholdene på Østkysten som dr. Rasmussen gir. Den norske fangstvirksomhet blir felet av med noen få ord — det forties bl. a. i denne forbindelse at våre fangstfolk helt siden 1889 har drevet sitt virke på Øst-Grønland. Forfatteren omtaler norsk virksomhet på Øst-Grønland som om den skulde ha været helt ubetydelig i alle år. Den offisielle statistikk, som foreligger, forteller noget ganske annet.

O. A.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet: **Børsen**

skriver den

5 FEB. 1932

Grønlandsudstillingens Aabning

Statsminister Stauning om Grønlændernes
Adgang til Kulturens Goder

Aabningen af Grønlandsudstillingen i Gaar Eftermiddag foregik under meget højtidelige Former.

Ved Indgangen til Udstillingssalen dannede unge Grønlændere og Grønlænderinder i Nationaldragter et Espalier, hvorigennem Kongen, Dronningen, Prins Valdemar og Prins Axel med Følge gjorde deres Entré.

Blandt de indbudte var de udenlandske Gesandter, Grønlandsudvalget, Rigsdagsdelegationen, Finansudvalget, Ministeriet, samt en Række højere Embedsmænd og Repræsentanter for Erhvervene.

Direktør Daugaard-Jensens Tale

Højtideligheden indlededes med, at ca. 25 Grønlændere og Grønlænderinder sang et Par af deres Hjemlands Sange, der ligesom den øvrige Del af Udstillingshøjtideligheden blev radiofoneret. Direktør Daugaard-Jensen besteg herefter Talerstolen og holdt først paa Dansk, senere paa flydende Grønlandsk en kort Indledningstale.

I tidligere Tid, naar der skeete noget ud over det dagligdags oppe i Grønland, slog det ikke fejl, at man ønskede blot et eneste lille Øjeblik maaske at have Forbindelse med dem „hjemme i Danmark“, og naar de herhjemme, som havde Paarørende i Grønland eller som arbejdede for Grønland, havde en stor Glæde, var det lige saa sikkert, at de med et lille Suk konstaterede, at de desværre ikke kunde dele den med „dem deroppe“.

Det var noget, der ikke kunde være anderledes, og det var vel den største, maaske den eneste virkelige Skyggeside ved at være kuyttet til Grønland, det at man var saa uhyre langt borte fra dem man holdt af, saa langt, at det kunde tage mere end et halvt Aar at komme i Forbindelse med dem.

Men nu da det Under, som hedder Radio, er kommet ind i Verden, nu sker det, som man aldrig havde drømt om, at man kan følge hinanden saa tæt, at Danske og Grønlændere i dette Øjeblik staar oppe i Grønland og hører, at vi her paa dette Sted aabner en Udstilling, som skal give dem herhjemme Forstaaelse af de Forhold, hvorunder de deroppe lever.

Vi knytter da det gamle sammen med det nye, vi sender dem, som vi altid i en stor og glad Stund har gjort det, en Tanke og gør det dobbelt gerne, fordi det nye bærer den op til dem i samme Øjeblik, den er født.

Og skal den Tanke iklædes Form, saa maa det ligge lige til, at den siger: Har Radioen paa Trods af enhver Forrestilling kunnet bringe os saa tæt sammen, som vi nu er, overvinde alt, hvad der hedder Afstand i Rum og Tid, saa kan ingen tvivle paa Muligheden af, at enhver anden Form for Afstand, som vi maatte føle enten nu eller senere i Tiderne mellem Danmark og Grønland, ogsaa kan overvindes, gøres til et led i den fælles Kæmpeskridt.

Række Enkeltheder fra Grønland, hvoraf man vil faa et Billede baade af Folk og Land og af den rige Udvikling, som er foregaaet under det Styre og den Lovgivning, som i Aarhundreder har været dansk.

Sammen med andre Nationer har Danmark sidste Aar deltaget i den store Koloniudstilling i Paris og senere ogsaa i Rom, og den danske Indsats er blevet modtaget med stor Anerkendelse. Nu haaber vi, at Pladsen i Lokalerne her er tilstrækkelig til de mange Danske, der ogsaa føler Trang til at lære noget om Live i Grønland.

Det danske Folks Opgave

Hvad her bydes, er ikke Naturligdomme eller Skønhed som den, der møder os, naar Østens Pragt udstilles. Vor Udstilling er hentet fra et af de fattigste Lande — fra et Land, der vender et barsk Ansigt til Verden, fra et Land, hvor Is i Aarhundrede efter Aarhundrede har lukket alt Liv ude, og fra et Folk, der er født til Najsomhed, til et farefuldt Liv, til Strabadser og Livsvilkaar, der er ukendte hernede.

Vi begynder hernede at vejre Foraar i disse Dage; oppe i den nordlige Del af Grønland lukker Isen endnu 5-6 Maaneder for al Trafik. Vi har Vinter her, men kan glæde os over Solskinsdage; oppe i Upernivik er der fuldstændigt Mørke henved 3 Maaneder af den lange Vinter. Solen ses kun saa meget, at der en kort Tid paa Dagen er Tussmørke i Stedet for sort Nat.

Det har været det danske Folks Opgave: igennem Lovgivning og Administration at bringe lidt Lys ind i den grønlandske Befolknings Liv, og 200 Aars Udvikling viser os, hvorledes Folket er gaaet frem i Kultur, fra Heden-skab til fredeligt Samarbejde indbyrdes og med det danske Folk.

Over alt fra Syd til Nord høres nu Krav fra Grønlændernes Talsmænd om bedre Adgang til at lære dansk Sprog for derigennem at faa forøget Adgang til Kulturens Goder.

Udviklingen er gaaet med Kæmpeskridt

De fremskredne Grønlændere forstaaer og værdsætter den Beskyttelse, som dansk Administration har ydet, og den grønlandske Befolkning er ikke i Tvivl om, hvilket Land og hvilket Folk den hører til.

Jeg udtaler da Haabet om, at der fremdeles vil være Forstaaelse i Danmark for den Pligt, vi har overfor Grønland og dets Befolkning, som jeg ogsaa vil udtale Haabet om fortsat Fremgang for den grønlandske Befolkning. De sidste 25 Aars Udvikling i Erhvervsforhold, Boligforhold, Sundhedsvæsen og Oplysning er gaaet med Kæmpeskridt, vi haaber paa lykkelig Fortsættelse og vil yde fornøden Bistand dertil, fordi vi ønsker at se et lykkeligt Folk vokse ud af Fortids primitive Tilstand.

Statsministeren sluttede med at udtale Haabet om, at Udstillingen maa bidrage til at forøge Kendskabet til Grønland.

Direktør Daugaard-Jensens Tale

Højtideligheden indlededes med, at ca. 25 Grønlændere og Grønlænderinder sang et Par af deres Hjemlands Sange, der ligesom den øvrige Del af Udstillingshøjtideligheden blev radiofoneret. Direktør D a u g a a r d - J e n s e n besteg herefter Talerstolen og holdt først paa Dansk, senere paa flydende Grønlandsk en kort Indledningstale.

I tidligere Tid, naar der skete noget ud over det dagligdags oppe i Grønland, slog det ikke fejl, at man ønskede blot et eneste lille Øjeblik maaske at have Forbindelse med dem „hjemme i Danmark“, og naar de herhjemme, som havde Paarørende i Grønland eller som arbejdede for Grønland, havde en stor Glæde, var det lige saa sikkert, at de med et lille Suk konstaterede, at de desværre ikke kunde dele den med „dem deroppe“.

Det var noget, der ikke kunde være anderledes, og det var vel den største, maaske den eneste virkelige Skyggeside ved at være knyttet til Grønland, det at man var saa uhyre langt borte fra dem man holdt af, saa langt, at det kunde tage mere end et halvt Aar at komme i Forbindelse med dem.

Men nu da det Under, som hedder Radio, er kommet ind i Verden, nu sker det, som man aldrig havde drømt om, at man kan følge hinanden saa tæt, at Danske og Grønlændere i dette Øjeblik staar oppe i Grønland og hører, at vi her paa dette Sted aabner en Udstilling, som skal give dem herhjemme Forstaaelse af de Forhold, hvorunder de deroppe lever.

Vi knytter da det gamle sammen med det nye, vi sender dem, som vi altid i en stor og glad Stund har gjort det, en Tanke og gør det dobbelt gerne, fordi det nye bærer den op til dem i samme Øjeblik, den er født.

Og skal den Tanke ikklædes Form, saa maa det ligge lige til, at den siger: Har Radioen paa Trods af enhver Forstilling kunnet bringe os saa tæt sammen, som vi nu er, overvinde alt, hvad der hedder Afstand i Rum og Tid, saa kan ingen tvivle paa Muligheden af, at enhver anden Form for Afstand, som vi maatte føle enten nu eller senere i Tiderne mellem Danmark og Grønland, ogsaa kan overvindes, gøres til slet ingen Ting.

Fra dette Synspunkt ønsker vi herhjemme og de deroppe i Forening, at Danmark og Grønland som nu maa staa tæt og fast sammen gennem Tiderne.

Direktør Daugaard-Jensens Tale blev besvaret med et kraftigt Bifald.

Statsministerens Aabningstale

Interessen for det store Koloniland

Direktør Daugaard-Jensen gav saa Ordet til Statsminister Stanning, der herefter i korte Træk gjorde Bede for den dybe Forbindelse mellem Danmark og Grønland.

Igennem Mikrofonen gik nylig en Hilsen op til den grønlandske Befolkning i Danmarks nordligste Koloni, og naar vi om kort Tid aabner Udstillingen her, vil den være som et Budskab fra det lille Folk i det ejendommelige Land — det Land, som nu igennem 300 Aar har været forenet med Danmark.

Grønlands Styrelse har, fortsatte Ministeren, med enig Tilslutning fra den danske Rigsdag, besluttet at vise den danske Befolkning et Udsnit af Grønland, af Naturen, af Bebyggelsen, af Livet deroppe.

Der har, ikke mindst i den nyere Tid, vist sig en levende Interesse for det store Koloniland og det lille Folk — ca. 15,000 — som lever et Liv i Kamp mod voldsomme Natnrkræfter. Og netop ud fra denne Interesse, som er lagt for Dagen ved mange Lejligheder, har vi været stærkt opfordret til at vise en

domme eller Skønhed som den, der møder os, naar Østens Pragt udstilles. Vor Udstilling er hentet fra et af de fattigste Lande — fra et Land, der vender et barsk Ansigt til Verden, fra et Land, hvor Is i Aarhundrede efter Aarhundrede har lukket alt Liv nde, og fra et Folk, der er født til Nøjsomhed, til et farefuldt Liv, til Strabadser og Livsvilkaar, der er ukendte hernede.

Vi begynder hernede at vejre Foraar i disse Dage; oppe i den nordlige Del af Grønland lukker Isen endnu 5—6 Maaneder for al Trafik. Vi har Vinter her, men kan glæde os over Solskinsdage; oppe i Upernivik er der fuldstændigt Mørke henved 3 Maaneder af den lange Vinter. Solen ses kun saa meget, at der en kort Tid paa Dagen er Tusmørke i Stedet for sort Nat.

Det har været det danske Folks Opgave: igennem Lovgivning og Administration at bringe lidt Lys ind i den grønlandske Befolknings Liv, og 200 Aars Udvikling viser os, hvorledes Folket er gaaet frem i Kultur, fra Hedsnaskab til fredeligt Samarbejde indbyrdes og med det danske Folk.

Over alt fra Syd til Nord høres nu Krav fra Grønlændernes Talsmænd om bedre Adgang til at lære dansk Sprog for derigennem at faa forøget Adgang til Kulturens Goder.

Udviklingen er gaaet med Kæmpeskridt

De fremskredne Grønlændere forstaar og værdsætter den Beskyttelse, som dansk Administration har ydet, og den grønlandske Befolkning er ikke i Tvivl om, hvilket Land og hvilket Folk den hører til.

Jeg udtaler da Haabet om, at der fremdeles vil være Forstaaelse i Danmark for den Pligt, vi har overfor Grønland og dets Befolkning, som jeg ogsaa vil udtale Haabet om fortsat Fremgang for den grønlandske Befolkning. De sidste 25 Aars Udvikling i Erhvervsforhold, Boligforhold, Sundhedsvæsen og Oplysning er gaaet med Kæmpeskridt, vi haaber paa lykkelig Fortsættelse og vil yde fornøden Bistand dertil, fordi vi ønsker at se et lykkeligt Folk vokse ud af Fortids primitive Tilstand.

Statsministeren sluttede med at udtale Haabet om, at Udstillingen maa bidrage til at forøge Kendskabet og Kærligheden til Grønland og Grønlænderne.

Kongen erklærede herefter Udstillingen for aabnet. Højtideligheden sluttede med, at de indbudte Gæster fik Lejlighed til at bese Udstillingen.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:
Socialdemokraten

5 FEB. 1932

skriver den

Grønland i Billeder.

Legende grønlandske Børn.

I Gaar aabnedes Grønlands-Udstillingen i Industribygningen, og mange Mennesker vil sikkert i de kommende Dage benytte den Lejlighed, der gennem Udstillingen bydes dem til at gøre nærmere Bekendtskab med Danmarks Kolonisationsarbejde i de arktiske Egne i de sidste godt 200 Aar.

Interessant og fortjenstfuldt er dette Arbejde, der har bragt den eskimiske Race paa Grønland frem fra den yderste Grad af primitiv Levevis og Stenalderkultur til et helt moderne Folk, som har de bedste Betingelser for at kunne udvikle sig til at staa paa lige Fod med andre Kulturfolk.

Grønland ligger langt borte fra Moderlandet og er utilgængeligt i flere af Aarets Maaneder. Det er derfor særdeles vanskeligt for Danskere at besøge Grønland og kun et Faatal foruden de Embedsmænd, der har virket deroppe, har haft den Glæde at stifte nærmere Bekendtskab med Landet.

Dette er imidlertid forunderligt skønt med en sælsom dragende Magt overfor dem, der har set det. Og vi Danske burde have Lejlighed til at stifte nærmere Bekendtskab med dette vidunderlige Land.

Grønlands forrevne Kyster vilde Bjerge, dybe Dale og Fjorde er saa uberørte som de øverste spidse Tinder i Alpelandskabet. Den dybe Stillehed er et fremherskende Træk i det

grønlandske Fjordlandskab, og ligger det i Sommersolens Glød eller i Vinterens pragtfulde Snedække, vækker det den højeste Grad af Andagt overfor Naturens Størhed.

Gennem svundne Aar er der taget et Utal af Fotografier deroppe. Mange af disse Fotografier er Mestestykker. De giver os et levende Indtryk af Landet og dets Befolkning.

I et usædvanlig smukt Hefte har nu Dr. A. Bertelsen, der i mange Aar var Læge i Grønland, sammen med Hr. Chr. Bure, der er ansat i Udenrigsministeriets Pressebureau, i Billeder og Tekst samlet et særdeles værdifuldt Materiale til Illustration af vort Kolonisationsarbejde i Grønland. Hefkets nydelige Omslag er tegnet af Maleren Em. A. Petersen, der i lang Tid har opholdt sig i Grønland for at male, og dets Indre svarer til enhver tænkelig Forventning om at finde noget smukt og vejledende.

De fotografiske Gengivelser og den disse ledsagende Tekst viser os Grønland, som det var, og som det er, udviklet til vore Dage gennem Sejlsads deroppe og ved den udøvede Administration, Skoler og Kirker og i praktisk Erhvervsvirksomhed. Vi anbefaler nu vore Læsere at købe Heftet, naar de besøger Udstillingen. Det fortjener en Plads i Hjemmene hernede i Moderlandet.

En gammel Grønlandsfarer.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Dagens Nyheder

skriver den 5 FEB. 1932

Nu ligger „Grønland“ aaben.

Kongen, Dronningen og mange Medlemmer af den kongelige Familie overværede Aabningshøjtideligheden.

Direktør Daugaard Jensen talte til Grønlænderne.

Stauning & Søn.

DEN grønlandske Udstilling i Industribygningen aabnedes i Gaar Eftermiddags. Med berettiget Stolthed kunde Direktør Daugaard Jensen tage imod Kongen, Dronningen, Kronprinsen, Prins Harald og flere af Kongehusets Medlemmer og sammen med Statsminister Stauning føre dem gennem et yndigt Spalier af Grønlænderinder i Festdragt op til Foredragssa-

len, hvor kun en ringe Del af de Indbudte kunde finde Plads. Grønland betyder langt mere for det danske Samfund, end det til daglig synes. Flere Hundrede kendte Navne vandrede omkring paa Udstillingens Galeri, medens Højtideligheden foregik — og endda var hver Stol foran Podiet, hvor det grønlandske Kor og Talerne opholdt sig, optaget af fremmede Diplomater, bl. a. Sir Thomas Hohler, M. Hermite, Mr. Coleman, Baron v. Richthofen, Hr. Svein Bjørnsson, Hr. Kobetzky og flere, af Regeringen, der var næsten fuldtallig, af Rigsdagens særligt grønlandsinteresserede Medlemmer, af Videnskabens bedste Navne, Borgmestre og Repræsentanter for Administrationen. En efter danske Forhold straalende Forsamling.

Sang og Tale paa Grønlandsk og Dansk.

Under Ledelse af Overassistent Chr. Balle sang de grønlandske Piger (og Koner) Fællessang med unge Grønlændere i Fangerdragt. Deres fremmedartede Stemmer var af stor Virkning og hilstes med Bifald. Derefter talte Direktør Daugaard Jensen, som særlig hæftede sig ved den yderligere intime og lykkelige Forbindelse mellem Danmark og Grønland, der er opstaaet ved Radioens Opdagelse. Det eneste Skaar i Glæden, den umaadelige Afstand i Tid, er nu overvundet, og vi har Grund til at glæde os til en lang og lykkelig Fremtid for vnr Nation og det lille grønlandske Folk.

Direktør Daugaard Jensen gentog sin Tale paa Grønlandsk. Uden Vanskelighed strømmede det fantastiske Sprog fra Direktørens Læber, og Grønlænderne, der var til Stede, forsikrede, at ikke et Ord vilde gaa tabt for deres Racefæller rundt om i Kolonier og Udsteder, hvor Indvielsesfesten er blevet fulgt gennem Radioapparater og Højttalere.

Peter Freuchen som Damernes Ven.

Statsminister

Stauning & Søn.

DEN grønlandske Udstilling i Industrbygningen aabnedes i Gaar Eftermiddags. Med berettiget Stolthed kunde Direktør *Daugaard Jensen* tage imod *Kongen*, *Dronningen*, *Kronprinsen*, *Prins Harald* og flere af Kongehusets Medlemmer og sammen med Statsminister *Stauning* føre dem gennem et yndigt Spalier af Grønlænderinder i Festdragt op til Foredragssa-

det grønlandske Kor og Talerne op-holdt sig, optaget af fremmede Diplo-mater, bl. a. *Sir Thomas Hohler*, *M. Hermite*, *Mr. Coleman*, *Baron v. Richthofen*, *Hr. Svein Bjørnsson*, *Hr. Kobetzky* og flere, af Regeringen, der var næsten fuldtallig, af Rigsdagens særligt grønlandsinteresserede Medlemmer, af Videnskabens bedste Navne, Borgmestre og Repræsentanter for Administrationen. En efter danske Forhold straalende Forsamling.

Sang og Tale paa Grønlandsk og Dansk.

Under Ledelse af Overassistent *Chr. Balle* sang de grønlandske Piger (og Koner) Fællessang med unge Grønlændere i Fangerdragt. Deres fremmedartede Stemmer var af stor Virkning og hilstes med Bifald. Derefter talte Direktør *Daugaard Jensen*, som særlig hæftede sig ved den yderligere intime og lykkelige Forbindelse mellem Danmark og Grønland, der er opstaaet ved Radioens Opdagelse. Det eneste Skaar i Glæden, den umaadelige Afstand i Tid, er nu overvundet, og vi har Grund til at glæde os til en lang og lykkelig Fremtid for vor Nation og det lille grønlandske Folk.

Direktør *Daugaard Jensen* gentog sin Tale paa Grønlandsk. Uden Vanskelighed strømmede det fantastiske Sprog fra Direktørens Læber, og Grønlænderne, der var til Stede, forsikrede, at ikke et Ord vilde gaa tabt for deres Racefæller rundt om i Kolonier og Udsteder, hvor Indvielsesfesten er blevet fulgt gennem Radioapparater og Højtalere.

Peter Freuchen som Damernes Ven.

Statsministerens Tale.

Derefter traadte Statsminister *Stauning* frem og sagde bl. a.:

Igennem Mikrofonen gik nylig en Hilsen op til den grønlandske Befolkning i Danmarks nordlige Koloni, og naar vi om kort Tid aabner Udstillingen her, vil den være som et Budskab fra det lille Folk i det ejendommelige Land, — det Land, som nu igennem 300 Aar har været forenet med Danmark. Statsministeren fremhævede i sin Tale de stærke Røster, der fra grønlandsk Side er rejst for at bygge en yderligere Danskundervisning op, det bedste Bevis paa de Følelser, de 15,000 Grønlændere nærer overfor os Danske. De sidste 25 Aars Udvikling i Erhvervsforhold, Sundhedsvæsen, Boligforhold og Oplysning er gaaet frem med Kæmpeskridt. Vi haaber paa en lykkelig Fortsættelse, og vi vil yde fornøden Bistand dertil, fordi vi ønsker at se et lykkeligt Folk vokse ud af Fortidens primitive Tilstande.

Kongen erklærede Udstillingen aabnet, og med Direktør *Daugaard Jensen* som Vejviser gik de kongelige Herskaber, Diplomatiets, Regeringens og Rigsdagens Medlemmer ud mellem Udstillingens mange morsomme Arrangementer. Kl. 17 aabnedes Dørene for Publikum, og der var straks livligt Besøg. De kommende Dage vil blive grønlandske Dage for mange Mennesker, Udstillingen fortjener virkelig det store Rykind.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Politiken

skriver den **5 FEB. 1932**

„Grønland 1932“ aabnet med Taler og Sang

En smuk Højtidelighed, som i Radioen kunde høres af
Grønlanderne i deres fjerne Land.

**Statsminister Stauning taler om det danske Styre
paa Grønland.**

DET ER FARLIGT at have med saa store Omraader som Grønland at gøre — man vænnes til at regne med, at ligegyldigt hvad der ellers kan mangle, Plads er der altid. Dette gælder maaske Grønland oppe mod Nord, men ganske bestemt ikke Grønland i Industribygningen! Der var inviteret alle dem, der maatte indbydes, og desuden de allerfleste af dem, man gerne vilde vise en Venlighed. Godt og vel tre Gange saa mange, som Salen kunde rumme — man regnede med den naturlige Afgang af Forhindrede. Men nej — ikke Tale om Forhindringer, naar det gælder vore egne Grønlandere, de trak i Stadstøjet, tog Fruerne under Armen og troppede op. Selv Diplomatiets medte næsten fuldtalligt, Gesandt ved Gesandt — dog var den norske Minister Huitfeldt forhindret i at komme til Stede.

I Trængslen mellem de Indbudte.

Foredragssalen fyldtes efterhaanden af et prominent Publikum, Parlamentariker og Embedsmænd, Forskere og Grønlandsfolk ... det er egentlig haabløst at begynde at nævne Navne, men lad os gøre et lille Udpluk: De fremmede Gesandter fra England, Frankrig, Island, Italien, Holland, Sverige, Tyskland, Amerika, Polen, Spanien, Estland, Tjekoslovakiet, Chile, Belgien, Rusland, Brasilien, Finland og Kina. Vore egne Ministre Stauning, Hauge, Dahlgaard, Steincke, Zahle og Borgbjerg, Tingenes Formænd og Finansudvalg, Rigsdagens Grønlandsudvalg og Delegation, Retspræsidenterne, Københavns Kommandant, Generalinspektør Rørdam, Professor Nørlynd, Direktør la Cour, Grev Reventlow, Direktør Mackeprang, Københavns Borgmestre, alle fem i Tal ... Hr. Hedeboe helt tryk ved Tanken om Borgerlaanet, Politidirektøren, Havnedirektøren, Brandchef Friis, Redaktør Ove Rode, Direktør L. Ritzau, Forfatteren Harry Seiberg, Kryolitselskabets Direktører, Kaptajn Einar Mikkelsen, Provst Balle, Ingeniør Nyboe, Dr. Knud Rasmussen, Dr. Lauge Koch, Direktør, Dr. Thorvald Madsen, Professorerne Faber og Hauch, Dr. Birket-Smith, Peter Freuchen, Kr. Lyng, Professor Thalbitzer, Viceadmiral Andrup ... ja, der var mange, mange flere, saaledes at Foredragssalen slet ikke kunde rumme dem alle — en meget stor Del af Gæsterne maatte nøjes med Radiohøjtaleren i Sidesalen, hvorigennem hele Sceneriet udfoldede sig.

Den første Stolerække i Salen havde staaet tom — kun Sovjet-Ministeren Hr. Kobetski havde efter et haabløst Blik ud

over Salens fyldte Stolerader taget Plads. En diplomatisk Hvisken fra en af Udenrigsministerietsaarvaagne Sjæle: Beregnet for Kongen, fik Gesandten fra Sovjet til skyndsomst at søge en lidt mindre udsat Post.

Unge Grønlandere indleder Højtideligheden med Sang.

Og nu marcherede Grønlanderungdommen ind, de havde i deres farverige, nystroegne Dragter dannet festligt Spalier for de kongelige Gæster og løb nu op paa Tribunen. Der stod de, Mændene i fine hvide Anoraker over de blaa Bukser, Kvinderne med hvide Skindstøvler, Sæl-skindsbukser, røde og hvide Trøjer med dejlige Perlebroderier — jo, Grønlanderne lille Skare er det allersomfestligste i hele den højtidelige, sortklædte Forsamling, som nu rejser sig, idet de kongelige Gæster træder ind og tager Plads paa forreste Række: Kongen og Dronningen, Prins Valdemar, Kronprinsen og Prinsesse Margareta, Prins Harald med Prinsesse Sybille, Prins Gustav ledsagende Prinsesse Viggo.

Grønlanderkorets Dirigent, Kr. Balle, slaar an — og saa lyder Eskimokorets

Et virkningsfuldt Panorama.

sære Sang ud over Salen, de høje Pigestemmer og Mændenes langt mere sagte Bas fra Baggrunden. De synger to Salmer paa deres Hjemlands Sprog ... en af de forreste af de unge Grønlanderpiger, Tjenerinden Nora, fæster sine sorte Øjne paa Mikrofonen, hun véd fra den Gang hun kom hertil og pludselig blev hentet op fra Skibet til denne lille magiske hvide Blok, at den sender hendes Stemme helt hjem til Grønland.

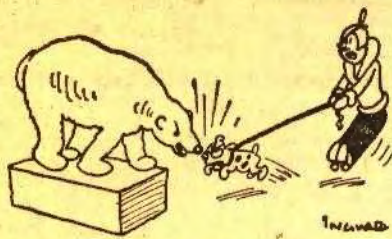
Direktør Dugaard-Jensens Hilsen over Havet.

Det var netop dette Emne, Direktør Dugaard-Jensen dvælede ved ... tidligere havde man altid i store Øjeblikke med et lille Suk beklaget, at de ikke kunde deles med dem deroppe. Men nu, da det Under som hedder

kommet ind i Verden, sker det, vi aldrig havde drømt om, at Danske og Grønlandere i dette Øjeblik staa oppe i Grønland og hører, at vi her paa dette Sted aabner en Udstilling, som skal give dem herhjemme Forstaaelsen af, hvorledes man deroppe lever Livet.

Lad os tage dette som Symbol paa, at ogsaa enhver anden Form for Afstand, som vi maatte føle enten nu eller senere i Tiderne, mellem Danmark og Grønland ogsaa kan overvindes, gøres til slet ingenting. Fra dette Synspunkt ønsker vi herhjemme og de deroppe, at Danmark og Grønland som nu maa staa tæt og fast sammen gennem Tiderne.

Direktøren sluttede — men bad om Lov til, af Hensyn til de grønlandske

Episode foran Isbjørnen.

Lyttere, at gentage Talen paa Grønlandsk.

Og saa fulgte nogle Minuter, hvor vi alle i dybeste Respekt hørte Hr. Dugaard-Jensen udtale de mærkværdigste Ord, Uit-Lyde, Strubetoner og hele Serier af Sætninger, der vilde have fremkaldt kronisk Halskatarr hos os andre — men som gik glimrende igennem i den Radiomik, som Direktøren henvendte sig til.

Kun den amerikanske Prinsesse Viggo smilede bag Brillerne — det grønlandske Sprog er ikke en Smule sværere at forstå end Dansk!

Statsministerens Tale.

— Udstillingen her vil være et Budskab fra det lille Folk i det ejendommelige Land, som nu igennem 300 Aar har været forenet med Danmark. Der har vist sig en levende Interesse for Landet og dets ca. 15,000 Indbyggere, som lever et Liv i Kamp med voldsomme Naturkræfter. Netop ud fra denne Interesse har vi været stærkt opfordret til at vise en Række Enkeltheder fra Grønland, hvoraf man vil faa et Billede af Folk og Land og den rige Udvikling, som er foregaaet under dansk Styre og Lovgivning.

Hvad her bydes, er ikke Naturretterdomme eller Skønhed, som naar Østens Pragt udstilles. Vi ser Billedet af et fattigt Land og et Folk, der er født til

Nøjsomhed og farefuldt Liv.

Mens vi herved begynder at vejre Foraaret, lukker Isen oppe i Nordgrønland endnu 5—8 Maaneder for al Trafik. Naar vi glæder os over Solen, tænker vi næppe paa, at i Upernivik er det endnu Vinternat. Det danske Folks Opgave har været og er igennem Lovgivning og Administration at bringe lidt Lys ind i den grønlandske Befolknings Liv — og Udviklingen viser os, hvilken Fremgang der er sket.

Overalt fra Syd til Nord hører vi nu Grønlanderne Talsmænd kræve bedre Adgang til at lære dansk Sprog for derigennem at faa forøget Adgang til Kulturens Goder.

De fremskredne Grønlandere forstaaer og værdsætter den Beskyttelse, som dansk Administration har ydet, og den grønlandske Befolkning er ikke i Tvivl om, hvilket Land og hvilket Folk den hører til.

Jeg udtaler da Haabet om, at der fremdeles vil være Forstaaelse i Danmark for den Pligt, vi har over for Grønland og dets Befolkning, som jeg ogsaa vil ndtale Haabet om fortsat Fremgang for den grønlandske Befolkning. De sidste 25 Aars Udvikling er gaaet med Kampeskridt, vi haaber paa lykkelig Fortsættelse og vil yde fornøden Bistand dertil, fordi vi ønsker at se et lykkeligt Folk vokse ud af Fortids primitive Tilstand.

Grundig Rundtur i Salene.

Da Hr. Stauning sluttede, havde man ventet, at Kongen vilde tage Ordet. Men Mikrofonen er ikke velset ved Hove, Kongen holdt sig i Afstand fra Talerstolen og erklærede ganske kort Udstillingen for aabnet. Maaske har det vakt Skuffelse i Grønland — men til Gengæld kunde de hjemlige Grønlandsfolk glæde sig over en levende Interesse for den smukke Udstillings Enkeltheder. Hele Selskabet gik rundt i hver Krog af Udstillingsbygningen, ikke blot de store Panoramaer, men alle Smaa-udstillingerne med de mange interessante Detaljer fik Besøg. Dronningen besaa med særlig Interesse, hvad Faareavlstationernes Uld havde ydet, og Kronprinsen medte mellem Skibsmodellerne mange af sine gamle Venner, Kaptajnerne fra den grønlandske Flaade.

Besøget i Salene varede over en Time ... Udstillingens Aabning var Succes, og da Kl. blev 17, og Tælleapparaterne satte i Gang, strømmede Folk i Skarevis ind.

De to hvide Bjørne Mik og Mak viste Tender af Tilfredshed. Og ogsaa Komitéen var lutter Smil.

Eskito.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Politiken

skriver den **5 FEB. 1932**

„Grønland 1932“ aabnet med Taler og Sang

*En smuk Højtidelighed, som i Radioen kunde høres af
Grønlænderne i deres fjerne Land.*

Statsminister Stauning taler om det danske Styre paa Grønland.

DET ER FARLIGT at have med saa store Omraader som Grønland at gøre — man vænnes til at regne med, at ligegyldigt hvad der ellers kan mangle, Plads er der altid. Dette gælder maaske Grønland oppe mod Nord, men ganske bestemt ikke Grønland i Industribygningen! Der var inviteret alle dem, der maatte indbydes, og desuden de allerfleste af dem, man gerne vilde vise en Venlighed. Godt og vel tre Gange saa mange, som Salen kunde rumme — man regnede med den naturlige Afgang af Forhindrede. Men nej — ikke Tale om Forhindringer, naar det gælder vore egne Grønlændere, de trak i Stadstøjet, tog Fruerne under Armen og troppede op.

Selv Diplomatiets mødte næsten fuldtalligt, Gesandt ved Gesandt — dog var den norske Minister Huitfeldt forhindret i at komme til Stede.

I Trængslen mellem de Indbudte.

Foredragssalen fyldtes efterhaanden af et prominent Publikum, Parlamentariskere og Embedsmænd, Forskere og Grønlandsfolk ... det er egentlig haabløst at begynde at nævne Navne, men lad os gøre et lille Udpluk: De fremmede Gesandter fra England, Frankrig, Island, Italien, Holland, Sverige, Tyskland, Amerika, Polen, Spanien, Estland, Tjekoslovakiet, Chile, Belgien, Rusland, Brasilien, Finland og Kina. Vore egne Ministre Stauning, Hauge, Dahlgaard, Steincke, Zahle og Borgbjerg, Tingenes Formænd og Finansudvalg, Rigsdagens Grønlandsudvalg og Delegation, Retspræsidenterne, Københavns Kommandant, Generalinspektør Rørdam, Professor Nørlynd, Direktør la Cour, Grev Reventlow, Direktør Mackeprang, Københavns Borgmestre, alle fem i Tal ... Hr. Hedeboel helt tryk ved Tanken om Borgerlaanet, Politidirektøren, Havnedirektøren, Brandchef Friis, Redaktør Ove Rode, Direktør L. Ritzau, Forfatteren Harry Søiberg, Kryolitselskabets Direktører, Kaptajn Einar Mikkelsen, Provst Balle, Ingeniør Nyboe, Dr. Knud Rasmussen, Dr. Lauge Koch, Direktør, Dr. Thorvald Madsen, Professorerne Faber og Hauch, Dr. Birket-Smith, Peter Freuchen, Kr. Lynge, Professor Thalbitzer, Viceadmiral Amstrup ... ja, der var mange, mange flere, saaledes at Foredragssalen slet ikke kunde rumme dem alle — en meget stor Del af Gæsterne maatte nøjes med Radiohøjtaleren i Sidesalen, hvorigennem hele Sceneriet udfoldede sig.

Den første Stolerække i Salen havde staaet tom — kun Sovjet-Ministeren Hr. Kobeteki havde efter et haabløst Blik ud

over Salens fyldte Stolerader taget Plads. En diplomatisk Hvisken fra en af Udenrigsministeriets aarvaagne Sjæle: Beregnet for Kongen, fik Gesandten fra Sovjet til skyndsomst at søge en lidt mindre udsat Post.

Unge Grønlændere indleder Højtideligheden med Sang.

Og nu marcherede Grønlænderdommen ind, de havde i deres farverige, nystrøgne Dragter dannet festligt Spalier for de kongelige Gæster og løb nu op paa Tribunen. Der stod de, Mændene i fine hvide Anoraker over de blaa Bukser, Kvinderne med hvide Skindstøvler, Sæl-skindebukser, røde og hvide Trøjer med dejlige Perlebroderier — jo, Grønlændernes lille Skare er det allersomfestligste i hele den højtidelige, sortklædte Forsamling, som nu rejser sig, idet de kongelige Gæster træder ind og tager Plads paa forreste Række: Kongen og Dronningen, Prins Valdemar, Kronprinsen og Prinsesse Margareta, Prins Harald med Prinsesse Sybille, Prins Gustav ledsagede Prinsesse Viggo.

Grønlænderkorets Dirigent, Kr. Balle, slaar an — og saa lyder Eskimokorets

Et virkningsfuldt Panorama.

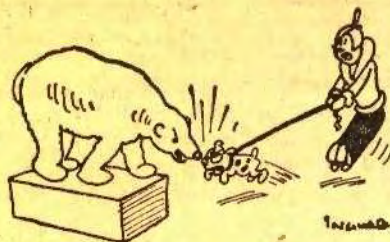
sære Sang ud over Salen, de høje Pigestemmer og Mændenes langt mere sagte Bas fra Baggrunden. De synger to Salmer paa deres Hjemlands Sprog ... en af de forreste af de unge Grønlænderpiger, Tjenerinden Nora, fæster sine sorte Øjne paa Mikrofonen, hun véd fra den Gang hun kom hertil og pludselig blev hentet op fra Skibet til denne lille magiske hvide Blok, at den sender hendes Stemme helt hjem til Grønland.

Direktør Daugaard-Jensens Hilsen over Havet.

Det var netop dette Emne, Direktør Daugaard-Jensen dvalde ved ... tidligere havde man altid i store Øjeblikke med et lille Suk beklaget, at de ikke kunde deles med dem deroppe. Men nu, da det Under, som hedder Radio, er

genting. Fra dette Synspunkt ønsker vi herhjemme og de deroppe, at Danmark og Grønland som nu maa staa tæt og fast sammen gennem Tiderne.

Direktøren sluttede — men bad om Lov til, af Hensyn til de grønlandske

Episode foran Isbjørnen.

Lyttere, at gentage Talen paa Grønlandsk.

Og saa fulgte nogle Minuter, hvor vi alle i dybeste Respekt hørte Hr. Daugaard-Jensen udtale de mærkværdigste Ord, Uit-Lyde, Strubetoner og hele Serier af Sætninger, der vilde have fremkaldt kronisk Halskatarr hos os andre — men som gik glimrende igennem i den Radiomik, som Direktøren henvendte sig til.

Kun den amerikanske Prinsesse Viggo smilede bag Brillerne — det grønlandske Sprog er ikke en Smule sværere at forstaa end Dansk!

Statsministerens Tale.

— Udstillingen her vil være et Budskab fra det lille Folk i det ejendommelige Land, som nu igennem 300 Aar har været forenet med Danmark. Der har vist sig en levende Interesse for Landet og dets ca. 15,000 Indbyggere, som lever et Liv i Kamp med voldsomme Naturkræfter. Netop ud fra denne Interesse har vi været stærkt opfordret til at vise en Række Enkeltheder fra Grønland, hvoraf man vil faa et Billede af Folk og Land og den rige Udvikling, som er foregaaet under dansk Styre og Lovgivning.

Hvad her bydes, er ikke Naturrigdomme eller Skønhed, som naar Østens Pragt udstilles. Vi ser Billedet af et fattigt Land og et Folk, der er født til

Overalt fra Syd til Nord hører vi nu Grønlændernes Talsmænd kræve bedre Adgang til at lære dansk Sprog for derigennem at faa foreget Adgang til Kulturens Goder.

De fremskredne Grønlændere forstaaer og værdsætter den Beskyttelse, som dansk Administration har ydet, og den grønlandske Befolkning er ikke i Tvivl om, hvilket Land og hvilket Folk den hører til.

Jeg udtaler da Haabet om, at der fremdeles vil være Forstaaelse i Danmark for den Pligt, vi har over for Grønland og dets Befolkning, som jeg ogsaa vil udtale Haabet om fortsat Fremgang for den grønlandske Befolkning. De sidste 25 Aars Udvikling er gaaet med Kæmpeskridt, vi haaber paa lykkelig Fortsættelse og vil yde fornøden Bistand dertil, fordi vi ønsker at se et lykkeligt Folk vokse ud af Fortids primitive Tilstand.

Grundig Rundtur i Salene.

Da Hr. Stauning sluttede, havde man ventet, at Kongen vilde tage Ordet. Men Mikrofonen er ikke velset ved Hove, Kongen holdt sig i Afstand fra Talerstolen og erklærede ganske kort Udstillingen for aabnet. Maaske har det vakt Skuffelse i Grønland — men til Gengæld kunde de hjemlige Grønlandsfolk glæde sig over en levende Interesse for den smukke Udstillings Enkeltheder. Hele Selskabet gik rundt i hver Krog af Udstillingsbygningen, ikke blot de store Panoramaer, men alle Smaaudestillingerne med de mange interessante Detaljer fik Besøg. Dronningen besaa med særlig Interesse, hvad Faareavlsstationernes Uld havde ydet, og Kronprinsen mødte mellem Skibsmodellerne mange af sine gamle Venner, Kaptajnerne fra de grønlandske Flaade.

Besøget i Salene varede over en Time ... Udstillingens Aabning var Sukces, og da Kl. blev 17, og Tælleapparaterne satte i Gang, strømmede Folk i Skarevis ind.

De to hvide Bjørne Mik og Mak viste Tænder af Tilfredshed. Og ogsaa Komitéen var lutter Smil.

Eskito.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:
Berlingske Tidende

skriver den **5 FEB. 1932**

GRØNLAND LUKKES OP

Under levende Tilslutning aabnes Udstillingen „Grønland 1932“ i Industriforeningen.

Grønlandske Toner og dansk Veltalenhed.

NUVIVOK UTDLORIAK
Det var første Strofe i den Sang, hvormed Koret af unge Grønlændere og Grønlænderinder under Overassistent Chr. Balles Ledelse hilste de kongelige Herskaber og den øvrige yderst repræsentative og talsterke Forsamling, der i Gaar Eftermiddags — ikke uden Trængsel — havde indfundet sig i Industriforeningens Festsal. Man havde regnet med, at hvor der er Hjerterum, er der ogsaa Husrum. Men da de Indbudte ved denne Lejlighed havde fulgt Kaldelsen Mand af Huse, hvad der ikke er Tilfældet ved alle Industriforenings-Forevisninger, saa kneb det rent ud sagt for mange med at komme ind og faa Plads.

Hvem der da var? Ja, nævner man Blomsten af dansk Regering og Central-administration og af Byens Styrelse og af Videnskab, naturligvis særlig den, der har Tilknytning til Polaromraadet, og af Grønlands-Forskning, saa har man nævnt de Tilstedeværende. Ja, af Ministrene savnedes vist Forsvarsministeren og Landbrugsministeren. Det fremmede diplomatiske Korps var ogsaa mødt op, vistnok *in pleno*, der var da baade Englands, Frankrigs, Norges, Sveriges, Tysklands og

Dronningen, Kronprinsen og Kongen fo tograferet paa Udstillingen.

kgf. Højh. Kronprinsen, Prins Valdemar, Prins Harald, Prins Gustav og Prinsesserne Margareta og Feodora samt Drs. Højh. Prins og Prinsesse Viggo. Ved Indgangen fik Dronningen overrakt en smuk Buket af Statsminister Staunings søde lille Søn.

Og saa snart de kongelige Herskaber havde taget Plads, satte Grønlænder-Ko-

ret sig til at synge. Der eksisterer ikke oprindelig grønlandsk Musik, siger de Kyndige, men Sangene, hvori de høje Alt-Stemmer — og det er specifikt Grønlandsk — ligger over Sopranerne — lød meget sølsomt og meget ny-

Tidende"s Læsere, som ikke overværede Højtideligheden.

Statsminister Staunings Tale.

Og saa talte Statsministeren:

Drs. Majestæter, mine Damer og Herrer!

— Paa Udstillingskomitéens Vegne byder jeg Dem alle Velkommen!

Igennem Mikrofonen gik nylig en Hilsen op til den grønlandske Befolkning i Danmarks nordlige Koloni, og naar vi nu aabner Udstillingen her, vil den være som et Budskab fra det lille Folk i det ejendommelige Land — det Land, som nu igennem 300 Aar har været forenet med Danmark.

Grønlands Styrelse har, med enig Tilslutning fra den danske Rigsdag, besluttet at vise den danske Befolkning et Udsnit af Grønland, af Naturen, af Bebyggelsen, af Livet deroppe. Der har, ikke mindst i den nyere Tid, vist sig en levende Interesse for det store Koloniland og det lille Folk — ca. 15,000 — som lever et Liv i Kamp med voldsomme Naturkræfter. Og netop ud fra denne Interesse, som er lagt for Dagen ved mange Lejligheder, har vi været stærkt opfordret til at vise en Række Enkeltheder fra Grønland, hvoraf man vil faa et Billede baade af Folk og Land og af den rige Udvikling, som er foregaaet under det Styre og den

Borgerrepræsentationen har godkendt den af Vandafledningskommissionen afsagte Kendelse angaaende Afvandingen af Brønshøj-Husum-Skelgrøftens Opland.

Sporvejenes Indtægt i Januar Maaned er gaaet ca. 12,000 Kr. frem i Forhold til Januar Maaned i Fjor. Kørslen er imidlertid forøget forholdsvis mere, nemlig 40,000 Vognkilometer, hvorved der er blevet en Indtægtsnedsang pr. Vognkilometer paa 0,51 Øre.

I de siden Regnskabsaarets Begyndelse forløbne 10 Maaneder er der indkørt 21,653,000 Kr. eller ca. 265,000 Kr. mere end i den tilsvarende Periode i forrige Regnskabsaar, men da der er præsteret en forholdsvis større Kørsel, nemlig ca. 892,000 Vognkilometer mere end forrige Aar, er Indtægten pr. Vognkilometer gaaet ned med 1,07 Øre.

DAGBOG

DET var godt, at Stuepigen paa Palace Hotel gik i sig selv og tog mod de 2—3000 Kr., der faldt ned fra Himlen til hende. Hun var ikke tilfreds. Hun havde sat sig i Hovedet, at hun skulde have lige saa meget som Portieren, der havde gjort det egent-

Direktør Benny Dessau trækker
i Tombolaen.

Sovjet-Ruslands Gesandter. Blandt øvrige Fremmede vil vi indskrænke os til at nævne dansk Grønlands-Forsknings *grand old man* Kommandør, Dr. phil. *Gustav Holm*, for ellers maatte vi fylde mindst to Spalter med Navne. Altsaa resignerer vi og gaar, med Undskyldning til alle de Forbigaaede, over til den rene Historieskrivning.

Kongeparret kommer.

Kl. 3 slæt indfandt sig Drs. Majestæter Kongen og Dronningen, ledsaget af Drs.

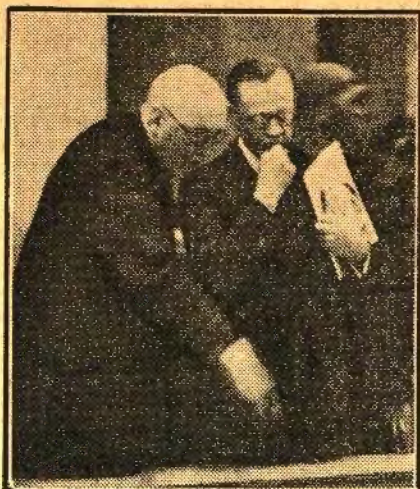
ne *Margareta* og *Feodora* samt Drs. Højh. Prins og Prinsesse *Viggo*. Ved Indgangen fik Dronningen overrakt en smuk Buket af Statsminister *Staunings* søde lille Søn.

Og saa snart de kongelige Herskaber havde taget Plads, satte Grønlænder-Koret altsaa i med den Sang, hvis første Linie vi begyndte med at citere, og som vistnok betyder: „Nu stiger Stjernen op.“ Meget malerisk tog Koret sig ud, de unge Mænd iført hvide Anoraker, Pigerne (ikke alle Fuldblods-Grønlændere) spragledede

sirligt broderede Sælkskind-Skaftestøvler. Der eksisterer ikke oprindelig grønlandsk Musik, siger de Kyndige, men Sangene, hvori de høje Alt-Stemmer — og det er specifikt Grønlandsk — ligger over Sopranerne — lod meget sølsomt og meget nydeligt, noget vemodigt.

Direktør Daugaard-Jensen taler paa Dansk og Grønlandsk.

Da Sangen var endt, hilst med Bifalds-brus fra den fyldte Sal, besteg Direktør

Apoteker Alfred Benzon og den tyske
Minister von Richthofen.

Direktør Daugaard-Jensen i Samtale
med Dronningen.

Daugaard-Jensen Talerstolen og sagde:

— I tidligere Tid, naar der skete noget ud over det dagligdags oppe i Grønland, slog det ikke fejl, at man ønskede blot et eneste lille Øjeblik at have Forbindelse med dem „hjemme i Danmark“, og naar de herhjemme, som havde Paarørende i Grønland eller som arbejdede for Grønland, havde en stor Glæde, var det lige saa sikkert, at de med et lille Suk konstaterede, at de desværre ikke kunde dele den med „dem deroppe“. Det var noget, der ikke kunde være anderledes, og det var vel den største, maaske den eneste virkelige Skyggeside ved at være knyttet til Grønland, det, at man var saa uhyre langt borte fra dem, man holdt af, saa langt, at det kunde tage mere end et halvt Aar at faa Bud mellem hinanden. Men nu, da det Under, som hedder Radio, er kommet ind i Verden, nu sker det, at man kan følge hinanden saa tæt, at Danske og Grønlændere i dette Øjeblik staar oppe i Grønland og hører, at vi her aabner en Udstilling, som skal give dem herhjemme Forstaaelse af de Forhold, hvorunder de deroppe lever deres Liv.

Vi knytter da det gamle sammen med det nye, sender dem, som vi altid i en stor og glad Stund har gjort det, en Tanke og gør det dobbelt gerne, fordi det nye bærer den op til dem i samme Øjeblik, den er født. Og skal den Tanke iklædes Form, saa maa det ligge lige til, at den siger: Har Radioen paa Trods af enhver Forestilling kunnet bringe os saa tæt sammen, som vi er i dette Øjeblik, overvinde alt, hvad der hedder Afstand i Rum og Tid — saa kan ingen tvivle paa Muligheden af, at enhver anden Form for Afstand, som vi maatte føle enten nu eller senere i Tiderne mellem Danmark og Grønland, ogsaa kan overvindes og blive til slet ingen Ting.

Viceadmiral Amdrup og den engelske
Minister, Sir Thomas Hohler.

Lovgivning, som i Aarhundreder har været dansk.

Sammen med andre Nationer har Danmark sidste Aar deltaget i den store Koloniuudstilling i Paris og senere i Rom, og den danske Indsats er blevet modtaget med stor Anerkendelse. Nu haaber vi, at Pladsen i Lokalerne her er tilstrækkelig til de mange Danske, der ogsaa føler Trang til at lære noget om Livet i Grønland.

Hvad her bydes, er ikke Naturrigdomme eller Skønhed som den, der møder os, naar Østens Pragt fremvises. Vor Udstilling er hentet fra et af de fattigste Lande — fra et Land, der vender et barsk Ansigt til Verden, fra et Land, hvor Is i Aarhundrede efter Aarhundrede har lukket alt Liv ude, og fra et Folk, der er født til Nøjsomhed, til et farefuldt Liv, til Strabadser og Livsvilkaar, der er ukendte hernede.

Vi begynder hernede at vejre Foraars. Oppe i den nordlige Del af Grønland lukker Isen endnu fem—seks Maaneder for al Trafik. Vi har Vinter her, men kan glæde os over skønne Solskinsdage; oppe i Upernivik er der fuldstændig Mørke henved tre Maaneder af den lange Vinter. Solen ses kun saa meget, at der en kort Tid paa Dagen er Tusmørke i Stedet for sort Nat.

Det har været det danske Folks Opgave: igennem Lovgivning og Administration at bringe lidt Lys ind i den grønlandske Befolknings Liv, og 200 Aars Udvikling viser os, hvorledes Folket er gaaet frem i Kultur, fra Hedenskab til fredeligt Samarbejde indbyrdes og med det danske Folk.

Overalt fra Syd til Nord høres nu Krav fra Grønlændernes Talsmænd om bedre Adgang til at lære dansk Sprog for derigennem at faa forøget Adgang til Kulturens Goder. De fremskredne Grønlændere forstaar og værdsætter den Beskyttelse, som dansk Administration har ydet, og den grønlandske Befolkning er ikke i Tvivl om, hvilket Land og hvilket Folk den hører til.

Jeg udtaler da Haabet om, at der fremdeles vil være Forstaaelse i Danmark for den Pligt, vi har over for Grønland og

Himlen til hende. Hun var ikke tilfreds. Hun havde sat sig i Hovedet, at hun skulde have lige saa meget som Portieren, der havde gjort det egentlige Detektivarbejde.

Vor Tids unge Piger er ikke saa hjælpeløse, som man plejer at tænke sig saadan en lille Dame, der gaar og pusler paa et Hotel. De er ikke lette at imponere. Men skulde vente, at hun havde grebet Lykkens Gave helt betaget af sit Held. Men nej Tak! Hun betænkte sig. Hun talte med sin juridiske Konsulent, staar der. Ogsaa et henrivende Træk. Selvfølgelig burde ethvert Menneske have en juridisk Konsulent, ligesom man har en Læge, men forhen var det ualmindeligt, at en ung Dame var saa forudseende. Her faar vi en Anelse om, hvor langt Menneskene og navnlig de unge Mennesker er fremme. Verden ligger og vokser i al Stilhed som et Græskar.

Selvfølelsen har faaet et fantastisk Omfang. Den jævne Mand og Kvinde er vagtsom, naar det gælder at hævde en formentlig Ret. Det gaar ikke længere at sige: Saa meget til dig og saa meget til mig! De vil selv være med til at dele. Og synes de, at de faar for lidt, gør de Spektakler. De vil absolut ikke kvæles i Stilhed. Og hvorfor skulde de ogsaa det?

Men til denne stejle Retsbevidsthed hører der en solid Dømmekraft, som ikke altid er blevet udleveret endnu. Den menneskelige Graadighed spiller dem Puds. De vil ikke alene have, hvad der tilkommer dem, men helst lidt til. De gaber op som Stæreunger, og de har en forbavsende Appetit!

Netop derfor er det godt at have en juridisk Konsulent, der kan slaa koldt Vand i Blodet. Det var godt, at den unge Dame havde ham! Tænk om de 2787 Kroner var gaaet tilbage til Sverige i disse valutaknappe Tider!

dets Befolkning, som jeg ogsaa vil udtale Haabet om fortsat Frengang for den grønlandske Befolkning. De sidste 25 Aars Udvikling er gaaet med Kæmpeskridt, vi haaber paa lykkelig Fortsættelse og vil yde fornøden Bistand dertil, fordi vi ønsker at se et lykkeligt Folk vokse ud af Fortids primitive Tilstand.

Udstillingen her vil sikkert øge basale Kendskab og Kærlighed til Grønland og Grønlænderne, og jeg anmoder herved

Sovjet-Ruslands Gesandter. Blandt øvrige Fremmede vil vi indskrænke os til at nævne dansk Grønlands-Forsknings grand old man Kommandør, Dr. phil. Gustav Holm, for ellers maatte vi fylde mindst to Spalter med Navne. Altsaa resignerer vi og gaar, med Undskyldning til alle de Forbigaaende, over til den rene Historieskrivning.

Kongeparret kommer.

Kl. 3 slæt indfandt sig Drs. Majestæter Kongen og Dronningen, ledsaget af Drs.

Apoteker Alfred Benzon og den tyske Minister von Richthofen.

Direktør Dagaard-Jensen i Samtale med Dronningen.

Dagaard-Jensen Talerstolen og sagde:

— I tidligere Tid, naar der skete noget ud over det dagligdags oppe i Grønland, slog det ikke fejl, at man ønskede blot et eneste lille Øjeblik at have Forbindelse med dem „hjemme i Danmark“, og naar de herhjemme, som havde Paarprende i Grønland eller som arbejdede for Grønland, havde en stor Glæde, var det lige saa sikkert, at de med et lille Suk konstaterede, at de desværre ikke kunde dele den med „dem deroppe“. Det var noget, der ikke kunde være anderledes, og det var vel den største, maaske den eneste virkelige Skyggeside ved at være knyttet til Grønland, det, at man var saa uhyre langt borte fra dem, man holdt af, saa langt, at det kunde tage mere end et halvt Aar at faa Bud mellem hinanden. Men nu, da det Under, som hedder Radio, er kommet ind i Verden, nu sker det, at man kan følge hinanden saa tæt, at Danske og Grønlændere i dette Øjeblik staar oppe i Grønland og hører, at vi her aabner en Udstilling, som skal give dem herhjemme Forstaaelse af de Forhold, hvorunder de deroppe lever deres Liv.

Vi knytter da det gamle sammen med det nye, sender dem, som vi altid i en stor og glad Stund har gjort det, en Tanke og gør det dobbelt gerne, fordi det nye bærer den op til dem i samme Øjeblik, den er født. Og skal den Tanke ikklædes Form, saa maa det ligge lige til, at den siger: Har Radioen paa Trods af enhver Forestilling kunnet bringe os saa tæt sammen, som vi er i dette Øjeblik, overvinde alt, hvad der hedder Afstand i Rum og Tid — saa kan ingen tvivle paa Muligheden af, at enhver anden Form for Afstand, som vi maatte føle enten nu eller senere i Tiderne mellem Danmark og Grønland, ogsaa kan overvindes og blive til slet ingen Ting.

Fra dette Synspunkt ønsker vi herhjemme og de deroppe, at Danmark og Grønland som nu maa staa tæt og fast sammen gennem Tiderne.

Disse Tanker maa jeg have Lov til af Hensyn til grønlandske Lyttere at gentage paa Grønlandsk.

— Og som sagt, saa gjort. Direktør Dagaard-Jensen oversatte fluks paa flydende Grønlandsk sin smukke Tale — som altsaa hver eneste Lytter i Grønland nu har hørt længe førend de af „Berlingske

Lovgivning som i Aarhundreder har været dansk.

Sammen med andre Nationer har Danmark sidste Aar deltaget i den store Kolonialudstilling i Paris og senere i Rom, og den danske Indsats er blevet modtaget med stor Anerkendelse. Nu haaber vi, at Pladsen i Lokalerne her er tilstrækkelig til de mange Danske, der ogsaa føler Trang til at lære noget om Livet i Grønland.

Hvad her bydes, er ikke Naturrigdomme eller Skønhed som den, der møder os, naar Østens Pragt fremvises. Vor Udstilling er hentet fra et af de fattigste Lande — fra et Land, der vender et barsk Ansigt til Verden, fra et Land, hvor Is i Aarhundrede efter Aarhundrede har lukket alt Liv ude, og fra et Folk, der er født til Nøjsomhed, til et farefuldt Liv, til Strabadser og Livsvilkaar, der er ukendte hernede.

Vi begynder hernede at vejre Foraars. Oppe i den nordlige Del af Grønland lukker Isen endnu fem—seks Maaneder for al Trafik. Vi har Vinter her, men kan glæde os over skønne Solskindsdage; oppe i Upernivik er der fuldstændig Mørke henved tre Maaneder af den lange Vinter. Solen ses kun saa meget, at der en kort Tid paa Dagen er Tusmørke i Stedet for sort Nat.

Det har været det danske Folks Op-gave: igennem Lovgivning og Administration at bringe lidt Lys ind i den grønlandske Befolknings Liv, og 200 Aars Udvikling viser os, hvorledes Folket er gaaet frem i Kultur, fra Hedenskab til fredeligt Samarbejde indbyrdes og med det danske Folk.

Overalt fra Syd til Nord høres nu Krav fra Grønlændernes Talsmænd om bedre Adgang til at lære dansk Sprog for derigennem at faa forøget Adgang til Kulturens Goder. De fremskredne Grønlændere forstaaer og værdsætter den Beskyttelse, som dansk Administration har ydet, og den grønlandske Befolkning er ikke i Tvivl om, hvilket Land og hvilket Folk den hører til.

Jeg udtaler da Haabet om, at der fremdeles vil være Forstaaelse i Danmark for den Pligt, vi har over for Grønland og

et henrivende Træk. Selvfølgelig burde ethvert Menneske have en juridisk Konsulent, ligesom man har en Læge, men forhen var det ualmindeligt, at en ung Dame var saa forudseende. Her faar vi en Anelse om, hvor langt Menneskene og navnlig de unge Mennesker er fremme. Verden ligger og vokser i al Stillehed som et Græskar.

Selvfølelsen har faaet et fantastisk Omfang. Den jævne Mand og Kvinde er vagtsom, naar det gælder at hævde en formentlig Ret. Det gaar ikke længere at sige: Saa meget til dig og saa meget til mig! De vil selv være med til at dele. Og synes de, at de faar for lidt, gør de Spektakler. De vil absolut ikke kvæles i Stillehed. Og hvorfor skulde de ogsaa det?

Men til denne stejle Retsbevidsthed hører der en solid Dømmekraft, som ikke altid er blevet udleveret endnu. Den menneskelige Graadighed spiller dem Puds. De vil ikke alene have, hvad der tilkommer dem, men helst lidt til. De gaber op som Stæreunger, og de har en forbavsende Appetit!

Netop derfor er det godt at have en juridisk Konsulent, der kan slaa koldt Vand i Blodet. Det var godt, at den unge Dame havde ham! Tænk om de 2787 Kroner var gaaet tilbage til Sverige i disse valutaknappe Tider!

dets Befolkning, som jeg ogsaa vil udtale Haabet om fortsat Fremgang for den grønlandske Befolkning. De sidste 25 Aars Udvikling er gaaet med kæmpeskridt, vi haaber paa lykkelig Fortsættelse og vil yde fornøden Bistand dertil, fordi vi ønsker at se et lykkeligt Folk vokse ud af Fortids primitive Tilstand.

Udstillingen her vil sikkert ogsaa baade Kendskab og Kærlighed til Grønland og Grønlænderne, og jeg anmoder herved

Professor, Dr. med. Knud Faber og Frue i Selskab med Kaptajn Ejner Mikkelsen og Frue.

Knud am

Hs. Majestæt Kongen om at aabne Udstillingen: „Grønland 1932“.

Kongen aabner Udstillingen.

Hs. Maj. Kongen udtalte nu: — Jeg erklærer hermed Grønlands-Udstillingen for aaben!

Og med kyndig Ledsagelse blev Majestæterne og de kongelige Herskaber derefter ført gennem hele Udstillingen. Forinden Kongen forlod Udstillingen, fik Hs. Majestæt af Kolonistyreisen overrakt et Album med fotografisk Gengivelse af alle de udstillede Genstande og Ensembler.

Og Eftermiddagen igennem, indtil Portene Kl. 5 aabnedes for Publikum, strømmede de Indbudtes Skare gennem Hovedsal og Sidesal og Galleri. De allerfleste af dem, der er knyttet til Grønland og Grønlandsforskning, kendte naturligvis hinanden og fik sig en *palaver* om fælles Interesser. Uden at gaa paa Akkord med Festreferat-Traditionerne tør vi sige, at der hurtigt udviklede sig en hyggelig grønlandsk Stemning.

— Og nu staar det til Publikum at holde Stemningen for denne smukke og lærerige Udstilling i Kog, lige saa længe den varer.

Sindbad.

STUDENTERNES INTELLIGENS
STATISTISK BELYST

Ved „Studenterprøven“ slog Polyteknikerne de Universitets-Studerende paa Points.

STUDENTERFORENINGEN aabnede i Gaar sin Foraarsaaseon med en Aften, hvis Indhold var interessant, men ikke altid overbevisende. Magister Poul Bahnsen aflagde Beretning om den Studentersprøve, han med Bistand af ca. 480 Studenter i Efteraaret foretog med den Hensigt for det psykotekniske Kontor at samle et foreløbigt Materiale, paa Grundlag af hvilket man muligvis engang kan naa saa vidt som til at finde visse Regler, efter hvilke man tilraade eller fraraade unge Akademikere at studere. Ganske vist blev denne Hensigt ikke nøje præciseret, men den for store Studietilstrømning pointeredes under alle Omstændigheder som Hovedgrunden til Studenternes betydelige aktive Interesse for Prøven.

Magister Bahnsens Redegørelse varede tre stive Timer og fordelte sig mellem en Omtale af den egentlige Studentersprøve og en Studenter-Enquête, gennem hvilken man bl. a. har søgt at finde ud af de unge Russers Motiver til deres Studievalg. Selve Studentersprøven er en Kombination af en Kundskabs- og Evneprøve, og den er søgt realiseret gennem Stillen af ca. 300 Spørgsmaal og Opgaver. De Svar, der er givet, forbløffede nu og da. Kunde man ikke ønske Studentereksamen skærpet, naar Sætningen „Frankrig har været Republik i mere end to Aarhundreder“ kun af 57 erklæredes for at være forkert, medens 13 sagde god for den og 33 ikke vidste, om den var rigtig eller gal?

Magister Bahnsen og hans Hjælpere understregede selv meget ihærdigt det rent foreløbige Resultat af deres Undersøgelser. Alene Materialets uhyre Omfang havde hindret dem i at gennemarbejde det grundigt. Man forstod det ved at faa at vide, at de f. Eks. har haft 120,000 Opgaver

at rette og 4400 Tal at opløse i anden Potens!

Noget Statistik var der dog kommet ud af det. Pointstallenes Gruppering efter endt Studentersprøve laa saadan, at Polyteknisk Læreanstalt var Nummer et med det højeste Gennemsnitstal pr. Deltager, og herefter fulgte Universitetet, Tandlægeskolen, Gymnasiet, Landbohøjskolen og Seminarierne. Inden for de forskellige Studenter laa Matematikerne øverst.

I en Pause under det lange Foredrag udleveredes lukkede Konvolutter med de opgjorte Pointstal til Prøvens 460 Deltagere. Enkelte gik, efter at have faaet deres aandelige Funktioner statistisk gjort op, sønderknuste bort, andre satte sig ned og hørte paa sidste Halydel af Hr. Bahnsens Redegørelse. Den handlede om Resultatet af Studenter-Enquêtes, Svarene paa de 25 Spørgsmaal af alle Slags, der var stillet til Prøvens Deltagere. Af disse Besvarelser mente Magister Bahnsen at kunne udlede, at Nutidens studerende Ungdom ikke, som man beskylder den for, mangler Idealer, tværtimod. Spørgsmaalene greb ind paa alle Felter: Familieforhold, Forelskelse, økonomiske Sorger, Interessen for Faget og mange andre Ting. Besvarelserne var sat i Statistik gennem kulørte Kurver, og de unge Forsøgskaniner saa interesseret deres eget Sjøleliv fremstillet paa Lysbilleder.

bik.

Post til Berlingske Tidende bør for at undgaa Forsinkelser adresseres: Angaaende Bladets Tekst: Redaktionen; angaaende Abonnement: Abonnements-Afdelingen; angaaende Annoncer: Annonce-Afdelingen.

Stor Udvidelse
af Juelsminde
Kysthospital.

En Afdeling for Voksne til 1/2 Mill. Kr. skænket af Nationalforeningen.

Juelsminde Kysthospital for kirurgisk Tuberkulose, der drives som privat Foretagende af Overlæge Kay Schæffer, og som hidtil kun har kunnet modtage Børn, har nu faaet en stor ny Afdeling for Voksne.

Kgl. Bygningsinspektør, Arkitekt Norn, Horsens, har fuldført Bygningen, der er yderst moderne baade udvendig og indvendig med Altaner, Solarium og Platformer, og i disse Dage monteres Lokalerne, bl. a. en Operationsstue efter de nyeste Principper. Der bliver Plads til 54 Patienter, og der aabnes 1. April. Indtegningen af Patienter er allerede i Gang.

Den nye Afdeling, der vil komme til at koste ca. 500,000 Kr., er skænket af Nationalforeningen til Tuberkulosens Bekæmpelse ligesom den nye Afdeling ved Refsnæs Kysthospital. Det er Hensigten, at de to Hospitaler fortrinsvis skal tage Patienter fra henholdsvis Jylland og Øerne.

Juelsminde Kysthospital har hidtil kun kunnet tage 100 Patienter, saa Udvidelsen med et halvt Hundrede Pladser bliver selvsagt af stor Betydning for Hospital, der i Aar har bestaaet i 30 Aar.

En af Dagene i Slutningen af næste Maaned bliver der en officiel Indvielse af Afdelingen, hvortil bl. a. Nationalforeningens Forretningsudvalg er indbudt.

De olympiske
Vinter-Lege
aabnet-

LAKE PLACID, TORS DAG.

Vinterolympiaden er blevet aabnet med en Parade af Deltagerne, ordnet alfabetisk efter Landene, medens et Orkester spillede de paagældende Nationalmelodier.

I 500 Meters Skøjteløb er Amerikaneren Frank Shea blevet Nr. et, fem Meter foran Nordmanden Evensen. Nr. tre blev Canadiere Alexander Hurd.

I Hockey har Canada slaaet De Forenede Stater med 2-1.

De tilskadekomne tyske Slædekørere Brehmes og Graus Tilstand er stadig kritisk.

United Press.

—Det
Den an
ning, h
paa Bil
pen“ er
at den
passet
kunne i
skal fot
ges paa
hvorled
sit eget
Severn
— Bl
taget af
lenhall?
Dag, m
det sa
—Ja,
for de
Lomme
Han va
Serien
— Og
brød Se
jeg var
havde h

Det
Enke
Ahlef
gaaet
p.
Beg
borg

Vor e
er plud
25. Jan
Anton
S
Begra
5. Febr
Bispebj

Min

Rangerformand i D. S. D.
Christian Hansen,
er afgaaet ved Døden.
Paa Familiens Vegne:
Alma Hansen.
Begravelsen foregaar Fredag d. 5.
ds. Kl. 12 1/2 fra det store Kapel paa
Vestre Kirkegaard.

Vor kære Moder, Fru
Frederikke Moritz,
f. Kirstein,
Enke efter Lærer, Kalligraf, Geogr.

8. ds.
gaards
venligs
Mi
forst
døde
Ha

45 Sweepstake-Mysteriet.

DE sidste Negativer her bærer intet Prægt. Hvorfor? Fordi Morderen ikke turde riskere at forfalske Willenhalls Autograffegn. Mon Willenhall skulde gaa bort fra en given Vane netop i disse tre Tilfælde her? Lyder det sandsynligt? Nej! Det er atter et Punkt, der faar en til at tvivle om Filmens Ægthed Og saa er der den Dup paa en Stok, som Inspektøren fik Øje paa. Det var Morderens Spadserestok, men da Billederne sandsynligvis blev taget en Uge eller saa, før Mordet fandt Sted, var Stokken ikke at finde ved Helvedskløften, da Willenhall blev skubbet ud. Morderen havde den med sig, da han tog disse Billeder og Genstanden, Dup'en, var ikke synlig i Kodakens Prospektfinder, da han indstillede. Det er hele den Rolle, Stokken spiller i Affæren.

Checkley tænkte Wendover Checkley havde ingen Stok med sig, da

En ny Detektiv-Roman af
J. J. Connington.

paa det originale Billede, end den er paa Inspektørens.

— Det saa jeg godt selv, forsvarede Severn sig, men det var saa nær Originalen, som jeg kunde komme.

— Jeg tog ogsaa nogle Billeder af Stedet nu til Morgen, forklarede Sir Clinton, idet han fiskede nogle Kopier ud fra en Pakke paa Bordet. — Jeg havde en Trefod og et Maalebaand med mig. Dette her blev taget, medens Kameraet stod 40 Tommer over Grunden. Næsten det samme som Deres Billede, ikke?

Han rakte det til Severn, der sammenlignede det med sit eget Aftryk.

— Ja, det er praktisk talt det samme, erklærede han, efter at have sammenlignet Forgrunden med Stenen.

person, der var mellem fem Fod, syv og fem Fod, seks høj. Kort og godt de er alle Falskneri, lige saa vel som deres Efterfølgere paa den næste Spole.

— Et Øjeblik, Sir! brød Inspektøren ind. Disse Fotografier de passer til Harry Thursfords Vidneforklaring, han

— Saa meget værre for Harry Thursford, kom det barskt.

— Ja, men det holder ikke Stik, Sir. Severn var helt febrilsk, og Wendover anede, han nu vilde komme ud med det Trumf, han havde holdt i Baghaanden saa længe. — Der er jo de Billeder, hvor Harry Thursford sidder ved Siden af Kladden. Han kan da ikke holde Kodaken og tage sig selv paa samme Tid tyve Meter borte!

Sir Clinton lod sig ikke paavirke

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Politiken

skriver den **5 FEB. 1932**

Fra Grønlands-Udstillingens Aabning i Gaar

Med en større Højtidelighed, som vi andetsteds refererer, åbnedes Udstillingen „Grønland 1932“ i Gaar. Det muntre farverige Midtpunkt i hele Ceremoniellet var den Skare af glade Grønlanderinder, der iført deres maleriske Dragter modtog Kongeparret og sang ved Radiotransmissionens Begyndelse. Her er nogle af dem fotograferet sammen med Statsminister Stauning og hans lille Søn Søren foran Sigurd Schous og Emanuel A. Petersens smukke Vinterpanorama i Sidesalen.

GL. MØNT 4 KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Ekstrablade:

skriver den **5 FEB. 1932**

GRØNLAND —

EKSTRABLADET's Læsere kan paa en Maade henregnes blandt Udstillerne paa „Grønland 1932“.

Paa det store illuminerede Grønlandskort, som Malerne Emanuel A. Petersen og Sigurd Schou efter Sekretær Cock-Clausens Idé har placeret midt i Hovedhallen, vil man nemlig højest mod Nord i Østgrønland opdage Blinket fra de to Radiostationer, som EKSTRABLADET's Læsere paa en eneste Uge skænkede Pengene til.

Det er — længst mod Nord — „Nanok“-Folkenes Radiostation paa Hochstedler Forland, hvor med der har været nogle tekniske Vanskeligheder, fordi der var kommet Saltvand paa nogle af Apparaterne, og lidt længere syd paa er der større Radiotelefon- og Radiotelegrafi-Station ved Dr. Lauge Kochs videnskabelige Hovedstation paa Eskimonæs.

Nanok-Stationen blev skænket til EKSTRABLADET's Østgrønlandsfond af Fabrikant Rasmus Rudholt, mens Eskimonæs-Stationen er bekostet af Læsernes mange store og smaa Gaver.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:
Socialdemokraten

skriver den **5 FEB. 1932**

Indled.

„Grønland 1932“ aabnedes i Gaar.

Ved en officiel Højtidelighed gjorde Statsminister Stauning i Gaar Rede for den usædvanlige Udstillings Formaal.

Statsminister Stauning med sin Søn Søren omgivet af henrivende Grønlanderinder.

Aabningen af den store Grønlands-Udstilling i Industribygningen i Gaar Eftermiddag formede sig som en stilsfuld officiel Højtidelighed, der overværedes af en meget repræsentativ Forsamling med en Del af Ministrene og de fremmede Gesandter i Spidsen. Blandt de parlamentariske Gæster kan nævnes alle Grønlandsudvalgets Medlemmer, Rigsdags-Delegationen, der i Sommer besøgte Grønland med »Disco«, begge Lings Finansudvalg, og desuden Retspræsidenterne, en Række Departementchefer og Direktører for Statsinstitutioner, Finansborgmester Hedebo og Borgerrepræsentationens Formand, Direktør Em. Svendsen, Overpræsident Bülow, og af specielt Grønlandsinteresserede Forfatteren Harry Salberg, Redaktør Kr. Lynge, og hele Udstillingens Æreskomité, deriblandt Dr. Knud Rasmussen, Forfatteren Peter Freuchen, Prof. N. E. Nørlund, Folketingsmand Olufsen, Dr. Lauge Koch, Formanden for Grønlandsk

Selskab, fhv. Inspektør Harries og Direktør la Cour.

Der var udsendt saa mange Indbydelser, at det knæb med at skaffe Plads til dem alle i Foredragssalen. Det gik dog, selv om nogle af dem maatte staa op.

Daugaard Jensen hilser paa Grønlandsk de fjerne Lyttere.

Da Kongen og Dronningen var kommet Kl. 3, indlededes Højtideligheden af et grønlandsk Sangkor, der iført de maleriske Hjenstavnsdragter sang to gamle grønlandske Hymner. De unge Mænd og Kvinder dirigeredes af Overassistent Kr. Ballo og anslog med deres festlige Skrud og smukke, flerstemmige Sang den rette Grønlands-Stemning, der i den kommende Tid skal bære Udstillingen oppe. Ved at se paa deres nydelige, friske Ansigter fik man et Indtryk af, hvilke Kræfter der findes i den grønlandske Befolkning.

Saa besteg Grønlands »Konger,

Direktør Daugaard-Jensen, Talerstolen og udtalte en smuk og faderlig Hilsen til de mange Grønlændere og Danskere oppe paa Grønland, der igennem deres Radio kunde følge hele Aabningshøjtideligheden. Først talte han paa Dansk og bagefter gentog han Taleren paa Grønlandsk under Forsamlingens lydhøre Interesse.

Han udtalte bl. a.:

I tidligere Tid, naar der skete noget ud over det dagligdags oppe i Grønland, slog det ikke fejl, at man ønskede blot et eneste lille Øjeblik at have Forbindelse med dem »hjemme i Danmark«. Men nu, da det Under, der hedder Radio, er kommet ind i Verden, kan man følge hinanden, saa tæt, at Danske og Grønlændere i dette Øjeblik staar oppe i Grønland og hører, at vi her paa dette Sted aabner en Udstilling, som skal give dem herhjemme Forstaaelse af de Forhold, hvorunder de lever. Og har Radioen paa Trods af enhver Forestilling kunnet bringe os saa tæt sammen, som vi er lige nu, overvinde Afstande i Rum og Tid, saa kan ingen tvivle paa Muligheden af, at enhver anden Form for Afstand, som vi maatte føle enten nu eller senere, ogsaa kan overvindes og

Krav fra Grønlændernes Talsmænd om bedre Adgang til at lære dansk Sprog for derigennem at faa forøget Adgang til Kulturens Goder.

De fremskredne Grønlændere forstaar og værdsætter den Beskyttelse, som dansk Administration har ydet, og den grønlandske Befolkning er ikke i Tvivl om, hvilket Land og hvilket Folk den hører til.

Jeg udtaler da Haabet om, at der fremdeles vil være Forstaaelse i Danmark for den Pligt, vi har overfor Grønland og dets Befolkning, ligesom jeg ogsaa vil udtale Haabet om fortsat Fremgang for den grønlandske Befolkning. De sidste 25 Aars Udvikling i Erhvervsforhold, Boligforhold, Sundhedsforhold og Oplysning er gaaet med kæmpeskridt. Vi haaber paa lykkelig Fortsættelse og vil yde fornøden Bistand dertil, fordi vi ønsker at se et lykkeligt Folk vokse ud af Fortids primitive Tilstand. Udstillingen her vil sikkert ogsaa baade Kendskab og Kærlighed til Grønland og Grønlænderne.

— Efter Staunings stærke, mægende Tale, rejste Kongen sig fra sin Plads og erklærede Udstillingen for aabnet, efter først at have fjernet sig saa langt fra Mikrofonen som muligt.

Saa var Højtideligheden til Ende og de mange Indbudte gennemgik Udstillingen, der vakte den største Interesse og indbragte Statsminister Stauning og Direktør Daugaard-Jensen samt deres store Stab af Medarbejdere mange elskværdige Komplimenter.

Kl. 5 aabnedes Dørene for Publikum, og der opstod straks Trængsel ved Tælleapparaterne. I Aftenens Løb besøgte smaa 2000 Mennesker Udstillingen.

NOTER

»Grønland 1932« er daglig aaben fra Kl. 10 Formiddag til Kl. 10 Aften indtil 21. Februar. Entréen er 1 Kr. for Voksne og 50 Øre for Børn.

Til Vejledning for Publikum er trykt et lille Katalog, der bringer en Plan over Salene og gennemgaar alt, hvad der findes paa Udstillingen.

I Forbindelse med Udstillingen er udgivet et lille Skrift, der indeholder nogle interessante Grønlands-Bidrag af Statsminister Stauning (Grønland i Danmark), Dr. phil. Knud Rasmussen (Grønlands Udforskning gennem Tiderne), Dr. phil. Lauge Koch (Østgrønlandsspørgsmaalet) og fhv. Inspektør Harries (Grønland).

I Foredragssalen vises hver Dag nogle Film fra Grønlændernes daglige Liv. De rulles hver fulde Time fra Kl. 8 til Kl. 9, dog ikke Kl. 6.

Hver Søndag, Mandag og Fredag Aften Kl. 8,15 og 9,15 synger de unge Grønlænderinder og Grønlændere grønlandske Sange.

Statsminister Stauning med sin Søn Søren omgivet af henrivende Grønlanderinder.

Aabningen af den store Grønlands-Udstilling i Industribygningen i Gaar Eftermiddag formede sig som en stilfuld officiel Højtidelighed, der overværedes af en meget repræsentativ Forsamling med en Del af Ministrene og de fremmede Gesandter i Spidsen. Blandt de parlamentariske Gæster kan nævnes alle Grønlandsudvalgte Medlemmer, Rigsdags-Delegationen, der i Sommer besøgte Grønland med »Disko«, begge Lings Finansudvalg, og desuden Retspræsidenterne, en Række Departementchefer og Direktører for Statsinstitutioner, Finansborgmester Hedebo og Borgerrepræsentationens Formand, Direktør Em. Svendsen, Overpræsident Bülow, og af specielt Grønlandsinteresse de Forfatteren Harry Seiberg, Redaktør Kr. Lyng, og hele Udstillingens Æreskomité, deriblandt Dr. Knud Rasmussen, Forfatteren Peter Freuchen, Prof. N. E. Nørlund, Folketingsmand Olufson, Dr. Lauge Koch, Formanden for Grønlandsk

Selskab, fhv. Inspektør Harries og Direktør la Cour.

Der var udsendt saa mange Indbydelser, at det kneb med at skaffe Plads til dem alle i Foredragssalen. Det gik dog, selv om nogle af dem maatte staa op.

Daugaard Jensen hilser paa Grønlandsk de fjerne Lyttere.

Da Kongen og Dronningen var kommet Kl. 3, indlededes Højtideligheden af et grønlandsk Sangkor, der førte de maleriske Hjenstavnsdragter sang to gamle grønlandske Hymner. De unge Mænd og Kvinder dirigeredes af Overassistent Kr. Balle og anslog med deres festlige Skrud og smukke, flerstemmige Sang den rette Grønlands-Stemning, der i den kommende Tid skal bære Udstillingen oppe. Ved at se paa deres nydelige, friske Ansigter fik man et Indtryk af, hvilke Kræfter der findes i den grønlandske Befolkning.

Saa besteg Grønlands »Konger»,

Direktør Daugaard-Jensen, Talerstolen og udtalte en smuk og fæderlig Hilsen til de mange Grønlandere og Danskere oppe paa Grønland, der igennem deres Radio kunde følge hele Aabningshøjtideligheden. Først talte han paa Dansk og bagefter gentog han Taler paa Grønlandsk under Forsamlingens lydhøre Interesse.

Han udtalte bl. a.:

I tidligere Tid, naar der skete noget ud over det dagligdags oppe i Grønland, slog det ikke fejl, at man ønskede blot et eneste lille Øjeblik at have Forbindelse med dem »hjemme i Danmark«. Men nu, da det Under, der hedder Radio, er kommet ind i Verden, kan man følge hinanden, saa tæt, at Danske og Grønlandere i dette Øjeblik staar oppe i Grønland og hører, at vi her paa dette Sted aabner en Udstilling, som skal give dem herhjemme Forstaaelse af de Forhold, hvorunder de lever. Og har Radioen paa Trods af enhver Forestilling kunnet bringe os saa tæt sammen, som vi er lige nu, overvinde Afstande i Rum og Tid, saa kan ingen tvivle paa Muligheden af, at enhver anden Form for Afstand, som vi maatte føle enten nu eller senere, ogsaa kan overvindes og gøres til slet ingen Ting. Fra dette Synspunkt ønsker vi herhjemme og de deroppe, at Danmark og Grønland som nu maa staa tæt og fast sammen gennem Tiderne.

Statsministerens Aabningstale.

»Et Budskab fra det lille Folk højt imod Nord«.

Da Direktør Daugaard-Jensen havde »oversat« sin Hilsen paa det paa sig og for danske Øren ganske uforstaaelige grønlandske Sprog, gik Statsminister Stauning frem til Mikrofonen for at holde selve Indvielsestalen.

Han bad alle Velkommen og udtalte derpaa:

Igenom Mikrofonen gik før en Hilsen op til den grønlandske Befolkning i Danmarks nordlige Koloni, og naar vi nu aabner Udstillingen her, vil den være som et Budskab fra det lille Folk i det ejendommelige Land, som nu igennem 300 Aar har været forenet med Danmark.

Her bydes os ikke Naturrigdomme eller Skønhed som den, der møder os, naar Østens Pragt fremvises. Vor Udstilling er hentet fra et af de fattigste Lande, fra et Land, der vender et barsk Ansigt til Verden, et Land, hvor Is i Aarhundrede efter Aarhundrede har lukket alt Liv ude, og fra et Folk, der er født til Nøjsomhed, til et farefuldt Liv under Strabadser og Vilkaar, der er ukendte hernede.

Det har været det danske Folks Opgave at bringe lidt Lys ind i den grønlandske Befolknings Liv, og 200 Aars Udvikling viser os, hvorledes Folket nu er gaaet frem i Kultur gennem fredeligt Samarbejde indbyrdes og med det danske Folk.

Vi ønsker at se et lykkeligt Folk vokse ud af Fortids primitive Tilstand.

Med stærk Betonning af hvert Ord fortsatte Statsministeren derpaa:

Overalt fra Syd til Nord høres nu

aabnet, efter først at have fjernet sig saa langt fra Mikrofonen som muligt.

Saa var Højtideligheden til Ende og de mange Indbudte gennemgik Udstillingen, der vakte den største Interesse og indbragte Statsminister Stauning og Direktør Daugaard-Jensen samt deres store Stab af Medarbejdere mange elskverdige Komplimenter.

Kl. 5 aabnedes Dørene for Publikum, og der opstod straks Trængsel ved Tælleapparaterne. I Aftenens Løb besøgte smaa 2000 Mennesker Udstillingen.

NOTER

»Grønland 1932« er daglig aaben fra Kl. 10 Formiddag til Kl. 10 Aften indtil 21. Februar. Entréen er 1 Kr. for Voksne og 50 Øre for Børn.

Til Vejledning for Publikum er trykt et lille Katalog, der bringer en Plan over Salene og gennemgaar alt, hvad der findes paa Udstillingen.

I Forbindelse med Udstillingen er udgivet et lille Skrift, der indeholder nogle interessante Grønlands-Bidrag af Statsminister Stauning (Grønland i Danmark), Dr. phil. Knud Rasmussen (Grønlands Udforskning gennem Tiderne), Dr. phil. Lauge Koch (Østgrønlandsspørgsmålet) og fhv. Inspektør Harries (Grønland).

I Foredragssalen vises hver Dag nogle Film fra Grønlandernes daglige Liv. De rulles hver fulde Time fra Kl. 3 til Kl. 9, dog ikke Kl. 6.

Hver Søndag, Mandag og Fredag Aften Kl. 8,15 og 9,15 synger de unge Grønlanderinder og Grønlandere grønlandske Sange under Ledelse af Overassistent Kristian Balle.

I Eftermiddag Kl. 5,50 holder Dr. Poul Nørlund Lysbilledforedrag i Foredragssalen om Erik den Røde og hans Mænd.

I et Hjørne i Hovedsalen har Foreningen til Hjælp for grønlandske Børn, der har ydet en stor Indsats i Kampen mod Børnetuberkulose paa Grønland, indrettet en Bod, i hvilken man bl. a. kan købe Richard Bechers

GENNEM GRØNLAND PAA VESTERBRO

*En hurtig Tur gennem den smukke Udstilling
i Industriforeningen.*

GRØNLAND SOM DET ER — OG SOM DET VAR

*To gamle Grønlændere i deres Stue i en Hytte i en af Nord-Grønlands
afsides beliggende Bopladser.*

DET vilde vel nok være et lidt stærkt Billede, om man sagde, at Grønland for Tilfældet er løftet bort fra sin nordlige Placering og henlagt paa Vesterbro. Blandt andre praktiske Ulemper ved et saadant Arrangement vilde der ogsaa være den, at saa vilde Landets Ender, om man lod Industriforeningen være Midtpunktet, række henholdsvis ned i Sahara og langt op i Nordhavet — hinsides Norge.

Men det er ikke for meget at sige, at Grønland toner saare levende frem for Beskueren, naar han gennem Indgangsportalen med den paa to mægtige Hvalkæber hvilende Halvglobe — med Grønland fremhævet — er naaet ind i den store Sal og har passeret Vestibulens Polarrævegruppe, og de vældige udstoppede Isbjørne, der flankerer Udstillingssalens Forgrund. Helt fri for Boder og Stads, som Udstillingen er, giver den Grøn-

land *au naturel*, om vi saa maa sige — reelt, anskueligt, malerisk.

Udstillingens Midtpunkt

dannes af det store plastiske Grønlandskort, der viser den vældige Ø (med Bitte-Danmark sammenligningsvis i et Hjørne) svømmende paa en havgrøn Flade. Omgærdet af Polaris og Isfjælde, selv med Kystlandets smalle, bistre, snebare Granitbræmme indrammende Indlandsisens uhyre Øde. Men ogsaa langs Kysten spættet med et Mylder af smaa Glødelamper, der viser Koloniernes, Udstedernes og Bopladsernes Belliggenhed samt Lægestationer, Kirker, Skoler og Radiostationer — kort sagt noget af det haandgribelige i Danmarks Koloniserings-Indsats. Det er Kunstmalerne Sigurd Schou og Em. A. Petersen, der har fremstillet Kortet — foruden meget andet paa Udstillingen.

Lige for Øje — i Salens Endevæg — har man et stort Panorama fra Thule: det taffelformede Fjeld, den hvide Mark med en Snehytte og en Gruppe Thule-Eskimoer, vel udrustede til deres vandrede Sommer-Tilværelse. En yndig Unge kravler paa Maven ind ad Hyttedøren. Til højre for Panoramaet staar en Ekspeditionsslæde klar til Afgang, til venstre er rejst et Sommertelt. Og foran for Panoramaet ligger den meget omtalte Stenhytte fra Kap York, veritabel nok, ægte Sten for Sten, men med Taget fjernet, saa at man kan se dens Indre. Ikke pralende, men net. Det er Hr. Sigurd Schou og Bestyrer Hans Nielsen, der har besørgt Flytningen af Hytten til vore Breddegrader — og det er de samme Herrer, der, med Maleren Ernst Hansen som Medarbejder, har fremstillet Thule-Panoramaet.

De to andre store Panoramaer, der bringer os Grønlands Lys og Luft, den storslaaede Natur og Befolkningens Daglig-Liv nær ind paa Livet, er henholdsvis et Sommerbillede fra Sydgrønland (fremstillet af Em. A. Petersen og Henning Scheel); stort, med Isfjeldene spejlende sig i Fjorden, men egentlig venligt-smilende — det andet haardere og barskere, et nordgrønlandsk Landskab med røde Fjelde i Baggrunden og med en Storfanger vendende hjem med Byttet paa Hundeslæden til Kone og Børn, der uden for den tilsneede Jordhytte venter paa Familiens Overhoved. I en Hytte til højre i Billedet ser man et Par Gamle sysselsat med indendørs Arbejde. Endnu et Panorama er der paa Udstillingen, indbygget i et Isfjeld, saaledes at man gennem et Hul i Fjeldet ser ind over Indlandsisen, hvor to Isbræer strækker sig ud i Fjorden, parat til at kælte.

Vor Tids virksomme Grønland.

Det er vel disse Panoramaer, der væsentligst vil slaas Stemningen an, lade Grønland træde levende frem

Fortsættes Side 10.

for Blikket og i Sindet. Men Grønland, som det har været, og som det er, vises jo paa mangfoldige andre Maader. Der er den smukke Indramning af Billeder, som vi tidligere har gennemgaaet; der er Modeller af Kolonibebyggelser, af Kirker, Skoler, Hospitaler, Børnehjem, Erhvervsvirksomheder; alle de tekniske Anlæg fra Radiostationer til Fiskepakkerier (altsammen nu under Ingeniør Galsters Tilsyn); Produkter lige fra Tran til smukke Bogbind af Hajskind, Naturrigdomme som Kul og Kryolit og de Udvindings-Etablissementer, der knytter sig til dem; Bøger, Blade, Billeder, moderne Kunstindustri m. m. Det er det nye Grønland, vi her konfronteres med. Der er nok at undres over. Mon man egentlig har tænkt sig, at der er kommunal Badeanstalt i Julianehaab? for blot at nævne et Eksempel.

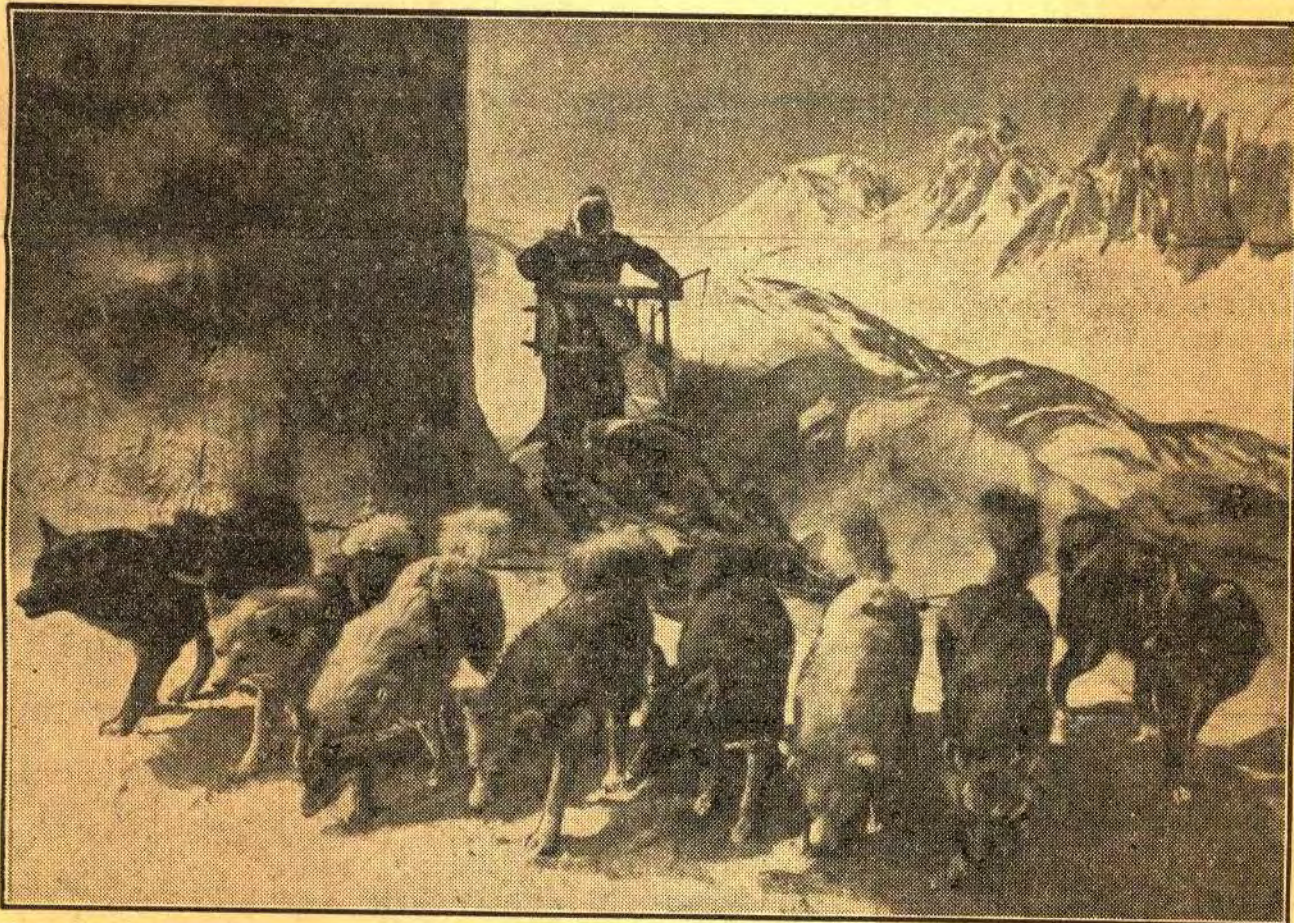
Men ogsaa det gamle Grønland —

Men ogsaa det gamle Grønland har jo sin berettigede Plads — rækkende helt forbi det Hus, som Hans Egede boede i, ud i Trommesangenes, Sagenes, Hedenskabens Mulm. Der er f. Eks. i Østre Sidesal en Montre med Genstande fra Østgrønland, som vel nok fortjener lidt Opmærksomhed: Amuletter, hæslige Masker, udskaarne i Flydetræ, en Figur med veritable Menneskeøjne, indtørrede, og Mennesketænder. En Aandemaner-Tromme og en smuk Model af Jakobshavns nye Sygehus (i Vestre Sidesals Galeri) giver godt nok Yderpunkterne for Udviklingen.

Den videnskabelige Indsats.

Naturligvis er ogsaa Nordbo-Tiden i Grønland vist, ved Billeder af Dr. Poul Nørlunds store Udgravninger ved Igalliko og Ikigaat. — Ogsaa den vidtspændende fysisk-videnskabelige Arbejdsplan, der er gjort fra dansk Side, er anskueliggjort: Geodætisk Instituts Gpmaalning, Kortlægningen, den geologiske Udforskning, Fiskeriundersøgelserne m. m. Den symboliserede Videnskab, om vi saa maa sige, er markeret ved et stort Grønlandskort i gammel Kortstil, udført af Em. Petersen, fremstillende Livet til Lands og til Vands, med grimme Havuhyrer og andre mere eller mindre fantastiske Væsener.

— Der er da paa denne Udstilling Stof nok for en Amatørforsker at give sig i Kast med paa en let og behagelig Maade. Der er her samlet et saa omfattende, repræsentativt og anskueliggivende Materiale, at enhver vil kunne faa et Indtryk af dette store, mærkelige Land. Og en Forestilling om og Respekt for det Arbejde, materielt og kulturelt, som Danmark gennem Tiderne har øvet

Nord-Grønlandsk Vinterpanorama, fremstillet af Maleren Em. A. Petersen og Konservator H. Scheel. Storfangeren vender hjem fra Jagten med en Sæl paa Slæden.

Stad. til at se og forstaa! danske Rige. Benyt da Lejligheden stor og mærkelig og skøn Del af det nes Udsigt over og et Indblik i en hele den danske Befolkning: Her saab- Styrelse, da henvender den sig til ring, for Landets og selve Rigsdelens huset, at Repræsentanter for Regerelse af mange Medlemmer af Konge- Gen et sabnet af Kongen i Overve-

den
en
ste-
Til-
paa
ne
ne
de
de

grønlandske Udstilling i
er sine Døre, kan det
t der blandt de Tilstede-
re en og anden, der ned-
ans Egede; thi skønt han
ire Børn, er hans Efter-
e, ikke blot i Danmark og
saa paa Grønland.
var som bekendt født i
lægt var dansk, nærmere
da Stamfaderen Johannes
født 1596, førte Tilnavnet
Yavnet Egede fik Slægten
ede ved Præsto, hvor de
erationer var Præster; af
Helhed eksisterer der flere

Colding var Farfader til
ostel", Biskop („Superin-
Egede, der med Gjertrud
o Sønner, Biskop, Profes-
og Kaptajn Niels Rasch
2-76 bestyrede Kolonien
samt to Døtre, Kirstine
ar gift med Præst i Stub-
ds Alsbach, og Petronella,
lget besluttede at udbede sig
i Udenrigsministeriet om,

rerinde ved det kong. Lyve-
Ogsaa en Del af Hans Egedes Datter
Kirstine Alsbachs Efterkommere fik deres
Virksomhed i Grønland og blev gift ind
i Familier af delvis grønlandsk Afstam-
ning Lyng, Berthelsen og Heilmann,
hvis Efterkommere endnu lever paa
Grønland.

Af Pastor Saabyes Børn paa Stryns
var Hans Egede Saabyes 1770-78 Missio-
nær i Clausholm, og Mette Elisabeth Saa-
bye blev gift med en anden grønlandsk
Missionær Christopher Holm. Ogsaa efter
dem findes der Efterkommere.

En Søster til Biskop Hans Egede blev
gift med norske Præster Spøblad og
Moltzow, fra hende stammer Grene af
Slægterne Hind og Berthelsen paa Grøn-
land.

Hauch-Fausbøll.

Dommer- og Politi- Kontoristforeningen.

bagelse i Konferencen til at være ca. 800
Kroner.
unge til at have oplevet, Maade tror jeg virkelig, at Svensker- over Livrustkammeret i Stockholm

ligt, naar man
Smag, fordi alt uden for Smag
er økelt - synes man.
Smag er i Dag for de mest konservativ
saadan, at det rige Undtagelsesmennesk
er skønt, det jævne Gennemsnitsmennesk
ske hæsligt. Kunsten vil imidlertid stad
lære os at revidere Smagen og faa os t
at se naturligt og muntert paa Tilværel-
sen.

Bifaldet var ikke begejstret efter For-
draget, men til Gengæld spontant, da e
Tilhører, en ældre Herre, med meget L
ne, erklærede, at ifølge Poul Henningsen
Udlægning maatte Kunst have akkurat
samme Opgave som Modekongen Poiret
den, at revidere Damers og ogsaa Mænd
Smag hvert Foraar, for saa at lade
betale dyrest for det, der er den nyste
Smag.

Auktioner.

Chr. Hee's Eftf., Niels Julegade 6, fort
sætter Auktionen i Dag Kl. 10½ over hel
skabeligt Indbo m. m.
gen; angaaende Auktionen i 20 for
delingen.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELEF. CENTRAL 11.995

Bladet:

Berlingske Tidende

Bladet:

Socialdemokraten

skriver den **4 FEB. 1932**

Immedes Grønland i en Nøddeskal.

**1 Dag aabnes den imponerende grønlandske Udstilling,
der overtræffer enhver Forventning.**

Kl. 5 i Eftermiddag slaas Industribygningens Porte op for den store grønlandske Udstilling, der paa Forhaand er sikker paa at blive en Succes af ret usædvanligt Format. De sidste Dage har det Arbejdsudvalg, der er nedsat af Grønlands Styrelse, arbejdet under Højtryk for at faa det vældige Arrangement færdigt til Aabningen, og i Aftes var man naaet saa vidt, at Statsminister *Stauning* og Direktør *Daugaard Jensen* ved en lille Sammenkomst kunde præsentere Udstillingen for Pressen.

Uden Overdrivelse kan det siges, at »Grønland 1932« er en af de festligste og smukkeste Udstillinger, København endnu har set. Hvor saa mange af de Udstillinger, Industribygningen har huset, har lidt under de mange Hensyn, der maa tages til Stand-Lejerne og derved er blevet for sammenpakkede og uoverskuelige, hævder denne Udstilling sig ved første Blik ved et roligt og lyst Præg og en vel tilrettelagt Overskuelighed. Det er tydeligt at mærke, at de Medarbejdere, Styrelsen har haft til Arrangementet, har haft værdifulde Erfaringer at bygge paa fra de store Grønlands-Udstillinger i Leipzig, Paris og Rom.

Der er ikke Tvivl om, at det danske Publikum nærer en meget betydelig Interesse for det fjerne isopfyldte Land i det nordlige Ishav, men den almindelige Viden om Landets geografiske og kulturelle Forhold staar næppe Maal med Interessen, og paa dette Punkt imødekommer den grønlandske Udstilling en betydelig Trang. Uden paa nogen Maade at vinke overlæst rummer den et overordentlig stort og alsidigt Materiale til Belysning af det daglige Liv deroppe.

Det plastiske Kort, Kap York-Hytten og Thule-Panoramaet.

Den stærke Helhedsvirkning beror paa de store Panoramaer, der findes for Enden af den store Sal, og i de to Sidesale, der staar i Forbindelse hermed. Der ind imellem samt paa Gallerierne og i Sidegangene findes i Hundreder af Enkeltheder, der indbyder til Fordybelse og nok skal blive grundigt studeret i den kommende Tid. Vi skal i store Træk gennemgaa, hvad der er at se.

Gulvet i Hovedsalen opfyldes dels af det store, plastiske Grønlandskort og dels af en original Jord- og Sten-hule, der af Maleren *Stigurd Schøn* senere fandt nok et Indblik i den Plasker af den Slags, som Polakker

Anskuellighed, fordi samtlige Kolonier, Bopladser, Skoler, Kirker, Radiostationer, videnskabelige Stationer osv. er markeret ved Hjælp af smaa elektriske Læmpes, der i bestandig Vekslen tændes og slukkes samtidig med, at Forklaringen springer frem i lysende Bogstaver paa Indersiderne af den Karm, der omgiver Kortet. Alene ved at kikke paa dette Spil af farvede Smaalys faar man en kraftig Formemmelse af det store Kulturarbejde, der gennem Grønlands Styrelse udføres paa Grønland af Danmark.

Saa sikkert, som der stadig vil staa

En af Udstillingens mange plastiske Grønlænder-Figurer klædes paa.

Publikum omkring dette Kort, vil der blive Trængsel omkring Stenhytten, gennem hvis enkle og dog snedige Opbygning et primitivt, selvhjulpent Folk taler sit eget tydelige Sprog.

For Enden af Hovedsalen møder Øjet et stort Panorama fra Thule, den nordligste Handelsstation. I Forgrunden ses en Familie af Polareskimoer paa Rejse med et pragtfuldt Hundespannd spændt for den pakkede Slæde. Vil man have nærmere Rede paa, hvad der hører til en Slædeudrustning, findes der lige ved Siden af en veludrustet Ekspeditionsslæde med alt klar til Afgang ud over Isregionerne.

Grønlændernes daglige Liv. — og deres Erhvervsmuligheder.

Det skal nok vise sig at være rigtigt, at der er lagt saa stor Vægt paa at vise Grønlænderen i hans daglige Liv rundt om i det udstrakte Land. De to store Sidepanoramaer giver et fantastisk Indblik i

flid, de nydeligste udskaarne Elfenbensarbejder findes i en Række Glasmontrer og danner en morsom Modsatning til de mange moderne Handelsprodukter, der nu fremstilles af Grønlænderne, fint forarbejdede Hajskind, der egner sig ypperligt til Bogbind og Damesko, henkogt Heileflynder i Daaser fra Konserveringsstationen i Holsteinsborg, de lækreste Edderdunstæpper, der vil faa enhver kvindelig Betragter till at udbryde i Begejstring, kolossale Isbjørneskind og raffinerede Blaaræveskind, stride Sælskind af den Slags, der engang beklædte alle Skoledrenge's Tornystre, Saltfisk, Fjer, Uld fra Faarestationerne i Sydgrønland, klar Hvalolie paa høje Pasker, Hvidfiskeolie, Hajeleverolie og store Dyrer af den fineste hvide Klipfisk af den Slags, der falder fra hinanden i store, lækre Flager, naar den dampende ligger paa Tallerkenen.

Erhvervet i Grønland er i det hele taget udmærket belyst gennem Billeder, grafiske Fremstillinger, Modeller og Raastoffer.

Aabningshøjtideligheden i Dag bliver transmitteret.

Vesentligt bidragende til Udstillingens festlige Præg er de flere Hundrede Malerier, der er smukt op-hængt (af selve Kunstmuseets Direktør, Hr. Leo Swane) overalt hvor man kommer frem. De har alle grønlandske Motiver og uddyber derved Indtrykket af Landets storslaaede Natur. Et af de største er *Harald Moltkes* kendte Fremstilling af Knud Rasmussens Møde med Mylius Erichsen.

Nu staar det hele parat til at modtage Publikum. I Eftermiddag Kl. 2½ foretages den højtidelige Aabning, der transmitteres af Radioen, saaledes at alle kan faa Anledning til at følge, hvad der foregaar. Statsminister *Stauning*, der har vist stor Interesse for Udstillingen, holder den egentlige Aabningstale, i hvilken han opridser Formaalet med den. Desuden taler Direktør *Daugaard Jen-*

sen, paa hvem Ansaret for Arrangementet hviler. Han behøver dog ikke at nære den ringeste Nervositet. »Grønland 1932« skal nok blive den Begivenhed, den fortjener at være.

Udstillingen for Pressen.

Uden Overdrivelse kan det siges, at »Grønland 1932« er en af de festligste og smukkeste Udstillinger, København endnu har set. Hvor saa mange af de Udstillinger, Industribygningen har huset, har lidt under de mange Hensyn, der maa tages til Stand-Lejerne og derved er blevet for sammenpakkede og uoverskuelige, hævder denne Udstilling sig ved første Blik ved et roligt og lyst Præg og en vel tilrettelagt Overskuelighed. Det er tydeligt at mærke, at de Medarbejdere, Styrelsen har haft til Arrangementet, har haft værdifulde Erfaringer at bygge paa fra de store Grønlands-Udstillinger i Leipzig, Paris og Rom.

Der er ikke Tvivl om, at det danske Publikum nærer en meget betydelig Interesse for det fjerne isopfyldte Land i det nordlige Ishav, men den almindelige Viden om Landets geografiske og kulturelle Forhold staar næppe Maal med Interessen, og paa dette Punkt imødekommer den grønlandske Udstilling en betydelig Trang. Uden paa nogen Maade at vinke overløst rummer den et overordentlig stort og alsidigt Materiale til Belysning af det daglige Liv deroppe.

Det plastiske Kort, Kap York-Hytten og Thule-Panoramaet.

Den stærke Helhedsvirkning beror paa de store Panoramaer, der findes for Enden af den store Sal, og i de to Sidesale, der staar i Forbindelse hermed. Der ind imellem samt paa Gallerierne og i Sidegangene findes i Hundredvis af Enkeltheder, der indbyder til Fordybelse og nok skal blive grundigt studeret i den kommende Tid. Vi skal i store Træk gennemgaa, hvad der er at se.

Gulvet i Hovedsalen opfyldes dels af det store, plastiske Grønlandskort, og dels af en original Jord- og Sten-hule, der af Maleren *Stigurd Schou* senere fandt nogle af Indholdet er

bejde, der gennem Grønlands Styrelse udføres paa Grønland af Danmark.

Saa sikkert, som der stadig vil staa

En af Udstillingens mange plastiske Grønlander-Figurer klædes paa.

Publikum omkring dette Kort, vil der blive Trængsel omkring Stenhytten, gennem hvis ømke og dog snedige Opbygning et primitivt, selvhjulpet Folk taler sit eget tydelige Sprog.

For Enden af Hovedsalen møder Øjet et stort Panorama fra Thule, den nordligste Handelsstation. I Forgrunden ses en Familie af Polareskimoer paa Rejse med et pragtfuldt Hundespannd spændt for den pakbede Slæde. Vil man have nærmere Rede paa, hvad der hører til en Slædeudrustning, findes der lige ved Siden af en veludrustet Ekspeditionsslæde med alt klar til Afgang ud over Isregionerne.

Grønlandernes daglige Liv. — og deres Erhvervsmuligheder.

Det skal nok vise sig at være rigtigt, at der er lagt saa stor Vægt paa at vise Grønlanderne i hans daglige Liv rundt om i det udstrakte Land. De to store Sidepanoramaer giver et fortrinligt Indtryk baade af den grønlandske Natur og af Eskimoernes Forsøg paa at klare sig imod den. Det ene fremstiller med naturalistiske Midler en Feltrej paa en Fangstplads i Sydgrønland. Det er *Emanuel Petersen*, der er Ophavsmand til det. Han er en ren Mester i at lave Carl Lundske Panoramaer, som vil faa Folk til at sige »Aah«. Han skyldes ogsaa Vinterpanoramaet i det modsatte Siderum. I Baggrunden ses de mægtige isklædte Fjelde og i Forgrunden en tilsneet Jordhytte. Finessen ved dette Arrangement ligger deri, at man ved at gaa lidt hen til Siden kan kikke ind i Snehytten og se Familien sidde derinde med alle sine Redskaber og Husgeraad. Her skal nok blive Trængsel.

Et fjerde grøntlysende Panorama i mindre Maalestok giver en levende Forestilling om, hvordan det tager sig ud, naar de store Isbræer fra Indlandsisen skyder sig ud over den østgrønlandske Kyst og fylder Havet med mægtige Isbjerge.

Dette er kun en uendelig lille Del af, hvad Udstillingen rummer. I Virkeligheden er der ikke den Del eller Ting, man ikke kan faa noget at vide om. Høle det videnskabelige Arbejde paa Grønland er stærkt belyst, og man kan i Eks. ved at studere et Kort blive klar over, at danske Forskere har kortlagt langt de største Partier af Landet. Grønlandsk Hus-

delsprodukter, der nu fremstilles af Grønlanderne, fint forarbejdede Hajskind, der egner sig ypperligt til Bogbind og Damesko, henkogt Heileflynder i Daaser fra Konserveringsstationen i Holsteinsborg, de lækreste Edderdumstæpper, der vil faa enhver kvindelig Betragter til at udbryde i Begejstring, kolossale Isbjørneskind og raffinerede Blaaræveskind, stride Sælskind af den Slags, der engang beklædte alle Skoledrenge's Tornystre, Saltfisk, Fjer, Uld fra Faarestationerne i Sydgrønland, klar Hvalolie paa høje Fasker, Hvidfiskeolie, Hajeleverolie og store Dynger af den fineste hvide Klippfisk af den Slags, der falder fra hinanden i store, lækre Flager, naar den dampende ligger paa Tallerkenen.

Erhvervet i Grønland er i det hele taget udmærket belyst gennem Billeder, grafiske Fremstillinger, Modeller og Ræstoffer.

Aabningshøjtideligheden i Dag bliver transmitteret.

Vesentligt bidragende til Udstillingens festlige Præg er de flere Hundrede Malerier, der er smukt op-hængt (af selve Kunstmuseets Direktør, Hr. Leo Swane) overalt hvor man kommer frem. De har alle grønlandske Motiver og uddyber derved Indtrykket af Landets storslaaede Natur. Et af de største er *Harald Moltkes* kendte Fremstilling af Knud Rasmusens Møde med Mylius Erichsen.

Nu staar det hele parat til at modtage Publikum. I Eftermiddag Kl. 2½ foretages den højtidelige Aabning, der transmitteres af Radioen, saaledes at alle kan faa Anledning til at følge, hvad der foregaar. Statsminister *Stauning*, der har vist stor Interesse for Udstillingen, holder den egentlige Aabningstale, i hvilken han opridser Formaalet med den. Desuden taler Direktør *Daugaard Jen-*

sen, paa hvem Ansvaret for Arrangementet hviler. Han behøver dog ikke at nære den ringeste Nervøsitet. »Grønland 1932« skal nok blive den Begivenhed, den fortjener at være.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Børsen

skriver den

2 FEB. 1932

Kunstnerne paa den grønlandske Udstilling

Paa den store grønlandske Udstilling i Industribygningen vil man finde en fyldig Repræsentation af danske Kunstnere, som har haft Tilknytning til Grønland.

Saaledes vil Maleren *Johannes Larsen* komme med 26 Akvareller udførte under hans Deltagelse i *Lehn-Schiølers* ornitologiske Ekspedition i 1925. Fra samme Ekspedition stammer de af *Henning Scheel* udførte Tegninger. Endvidere vil man finde: *Carl Locher* med Motiver fra Øst- og Vest-Grønland, *Harald Moltke* bl. a. med Billeder af *Knud Rasmussen* paa *Indlandsisen*, *Luplau Jansen* har Billeder fra *Upernivik*, *Achton Friis* og *Aage Berthelsen* fra *Danmarks-Ekspeditionen*, *S. Kielland-Brandt* Marinebilleder bl. a. Barken „*Nordlyset*“ i *Davis-Strædet*, og Marinemaler *Benjamin Olsen* Kongeskibet „*Island*“ udenfor *Jakobshavns Isfjord*. *Sigurd Schou* har Motiver fra *Thule* og *Em. A. Petersen* fra en Tur langs *Grønlands Vestkyst*. Yderligere er der Billeder af *Ernst Hansen*, *Dr. Bentzen*, *Fru C. Deichmann* og *Agnes Brinckmann*, Tegninger af *John Tutein*, og *Pioneren* blandt *Grønlands-*

kunstnerne *Carl Rasmussen*, som bl. a. er repræsenteret med sit store Billede „*Konebaad og Kajakmænd paa Vej til Rensmarkerne*“.

Af Billedhuggere er der: *Fru Locher Thalbitzer* og *Axel Locher*. *Julie Marstrand* har en Buste af *Knud Rasmussen* og *Svend Rathack* Hoveder af *Fangstmænd og Grønlændere* samt Udkastet til sit store *Grønlandsmonument*, som han har tænkt sig som et Led i Udsmykningen af *Christianshavns Torv*.

Af grønlandske Malere findes *Peter Rosing* med en Række Malerier, og Statsminister *Stauning* har overladt Udstillingen Maleriet af *Gert Lyberth*, som Ministeren fik overrakt under sit Besøg paa *Grønland*. Desuden vil der være Tegninger af *K. Andreasen*.

Museumsdirektor *Leo Svane* har forestaaet Ophængningen.

Det er vist sjældent, at en Udstilling er imødeset med saa stor Interesse, som den kommende *Grønlands-Udstilling*, og det kan sikkert ventes, at den vil samle en Mængde Gæster fra hele Landet. Alerede nu har Udstillings-Komiteen Anmeldelse fra flere Foreninger. Det vil derfor uden Tvivl vise sig at være en god Ide med den Overenskomst, der er truffet med De danske Statsbaner, efter hvilken man paa alle Stationer vil kunne faa særlige Billetter, der foruden at give Adgang til Udstillingen frembyder den Fordel, at de er gældende for 5 Dage i Stedet for som almindeligt ved *Banernes Returbilletter* kun i 2 Dage.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Børsen

23 JAN. 1932
skriver den

Grønlands-Udstilling

Medal Industribygningen

Alsiddig Belysning af Øens Natur- og Erhvervsliv

Paa Initiativ af den grønlandske Styrelse bliver der i Dagene fra den 4. til den 21. Februar afholdt en speciel grønlandsk Udstilling i Industribygningen. Tanken med denne Udstilling, der kommer til at hedde „Grønland 1932“, er flere Aar gammel og stammer fra den Dag, de første Meddelelser fremkom om Koloniudstillingen i Paris.

En Redegørelse af Direktør Daugaard-Jensen

Ved et Møde i Gaar fremkom Direktør Daugaard Jensen med en Redegørelse for Udstillingens Tilrettelæggelse.

Det kan ikke nægtes, udtalte Direktøren, at Folk her i Landet gennemgaaende ved alt for lidt om Grønland til at danne sig nogen Mening om hvilken Indsats, der fra dansk Side gøres deroppe.

Den Udstilling, der nu skal afholdes, bestaar for det første af den grønlandske Styrelses saakaldte Udstillingsmateriel — en Samling etnografiske og kunstneriske Genstande, der, naar de ikke benyttes andre Steder, udstilles som en Del af Kronborgmuseet. Hertil kommer det, der er anskaffet til Udstillingerne i Paris og Rom samt ikke mindst, det som man fra alle Sider indenfor den Kreds, der har direkte Tilknytning til Grønland, med største Beredvillighed har stillet til Raadighed, og endelig et Materiel, der belyser Erhvervsforholdene paa de forskellige Omraader.

Det skulde herved være muligt at give et fuldt paalideligt Billede af, hvorledes der har set ud i Grønland tidligere sammenlignet med Nutiden, og hvorledes de forskellige ældre og yngre Erhvervsgrene virker, og man skulde ogsaa paa Udstillingen kunne faa et sikkert Indtryk af, hvordan Arbejdet foregaar indenfor Kirke- og Skolevæsenet, Sundhedsvæsenet, Radiostationer, de kommunale Raad og andre offentlige Institutioner.

Bjerne i Forhallen

Hvad angaar Enkelthederne i Udstillingen vil det for Øjeblikket ikke være muligt at give helt udtømmende Oplysning, men der vil dog allerede nu kunne siges noget om, hvad der kan ventes at komme frem.

Allerede ved Indgangen vil man faa et Indtryk af, at det er en grønlandsk Udstilling, idet en Indgangsportal, til hvilken der er givet Tegning af Maleren Sigurd Schou, vil vise Grønlands-Kortet paa et Segment af en Jordglobus, hvor Kortet vil fremtræde om Aftenen oplyst med elektriske Lamper, og naar man kommer ind i Forhallen, vil en Gruppe af udstoppede Bjerne give Indtryk

re i Stand til at drage en Sammenligning mellem før og nu, og dette gælder vel særligt om Erhvervsforholdene, som man vil faa et Indtryk af gennem de udstillede Modeller af Fiskeristationer, Henkogningsstationen ved Holstensborg og andet dertil svarende Materiel. Erhvervsforholdene vil endvidere blive belyst gennem Billeder og grafiske Fremstillinger, der viser Udviklingen paa de forskellige Omraader.

Det moderne Grønland

Sundhedsvæsenet vil man faa et Indtryk af gennem et stort Antal Billeder og ligeledes Modeller af Sygehuse og Sanatorier for skrofuløse Børn.

Det samme gælder om Kirke- og Skolevæsenet og om Radiostationerne og Besejlingen, der belyses ved Udstilling af Modeller af de gamle Sejlskibe, saa vel som af de nye Skibe, der bruges nu om Dage.

Det videnskabelige Arbejde, der gennem saa mange Aar er blevet udført her fra Landet, vil fremgaa af en Samling af Bøger, Kort og Billeder fra Landets forskellige Dele.

Endelig vil Befolkningens daglige Liv saa vel som Landskaberne og de

bebyggede Pladser blive fremstillet gennem det tidligere omtalte store Billedmateriel, der vil blive fordelt rundt omkring i Udstillingen.

Præsidiet og Arbejdsudvalget

Udstillingens Præsidium bestaar af en Æreskomite med følgende Medlemmer: Statsministeren, Kirkeministeren, Viceadmiral Amtrup, Professor, Dr. phil. O. B. Baggild, Direktør D. la Cour, Peter Freuchen, fhv. Inspektør C. Harries, Kommandør, Dr. phil. Gustav Holm, Professor, Dr. phil. Ad. S. Jensen, Dr. phil. Lauge Koch, Direktør i Kryolith Mine- og Handels-Selskabet, Overretssagfører F. Lerche, Direktør, Dr. phil. Mæckeprang, Professor, Dr. phil. N. E. Nørlund, Formanden for Rigsdagens Grønlandsudvalg, Folketingsmand J. P. Olufsson, Dr. phil. Knud Rasmussen, Lektor, Provst C. Schultz-Lorentzen og Professor W. Thalbitzer.

Desuden bliver der et Arbejdsudvalg paa 10 Medlemmer: Medicinalkonsulent, Dr. Alfr. Bertelsen, Sekretær H. Cock-Clausen, Direktør Daugaard-Jensen, Ingeniør, cand. polyt. J. Galster, Frk. Emmy Langberg, Handelschef S. Lyngbæk, Kontorchef A. P. Olsen, Kontorchef P. P. Svejstrup, Kolonibestyrer Joh. Petersen, Skibsinspektør V. Thorsen.

Ved et Møde i Gaar fremkom Direktør Daugaard Jensen med en Redegørelse for Udstillingens Tilrettelæggelse.

Det kan ikke nægtes, udtalte Direktøren, at Folk her i Landet gennemgaaende ved alt for lidt om Grønland til at danne sig nogen Mening om hvilken Indsats, der fra dansk Side gøres deroppe.

Den Udstilling, der nu skal afholdes, bestaar for det første af den grønlandske Styrelses saakaldte Udstillingsmateriel — en Samling etnografiske og kunstneriske Genstande, der, naar de ikke benyttes andre Steder, udstilles som en Del af Kronborgsmuseet. Hertil kommer det, der er anskaffet til Udstillingerne i Paris og Rom samt ikke mindst, det som man fra alle Sider indenfor den Kreds, der har direkte Tilknnytning til Grønland, med største Beredvillighed har stillet til Raadighed, og endelig et Materiel, der belyser Erhvervsforholdene paa de forskellige Omraader.

Det skulde herved være muligt at give et fuldt paalideligt Billede af, hvorledes der har set ud i Grønland tidligere sammenlignet med Nutiden, og hvorledes de forskellige ældre og yngre Erhvervsgrene virker, og man skulde ogsaa paa Udstillingen kunne faa et sikkert Indtryk af, hvordan Arbejdet foregaar indenfor Kirke- og Skolevæsenet, Sundhedsvæsenet, Radiostationer, de kommunale Raad og andre offentlige Institutioner.

Bjerne i Forhallen

Hvad angaar Enkelthederne i Udstillingen vil det for Øjeblikket ikke være muligt at give helt udtømmende Oplysning, men der vil dog allerede nu kunne siges noget om, hvad der kan ventes at komme frem.

Allerede ved Indgangen vil man faa et Indtryk af, at det er en grønlandsk Udstilling, idet en Indgangsportal, til hvilken der er givet Tegning af Maleren Sigurd Schou, vil vise Grønlands-Kortet paa et Segment af en Jordglubus, hvor Kortet vil fremtræde om Aftenen oplyst med elektriske Lamper, og naar man kommer ind i Forhallen, vil en Gruppe af udstoppede Bjerne give Indtryk af, hvad det er, man gaar ind til.

I Udstillingens Hovedhal vil det mest fremtrædende blive et plastisk Kort, som viser Grønland i hele sin Udstrækning og med Angivelse af Koloniernes Plads langs Kysten. Dette vises ved Hjælp af smaa elektriske Lys, og paa samme Maade vil man faa at se, hvor de mindre Handelssteder saa vel som Bopladserne er beliggende og endvidere Lægestationer, Fiskeri- og Fangststationer, Radiostationer o.s.v., kort sagt Kortet skulde give en tydelig Forestilling om, hvad der i det hele taget findes oppe i Grønland.

Dagligt Liv i grønlandsk Vinterbolig

Af andre særligt fremtrædende Momenter kan nævnes 2 Panoramaer, det ene visende en Boplads ved Vintertid oppe i Nordgrønland, hvor man ser en Fanger komme hjem fra Fangst til sit lille Hus, saaledes som man saa dette i den gode gamle Tid, og Huset vil komme til at ligge saaledes, at man gennem en Rude kan komme til at se ind, hvorledes alt er ordnet inde i Huset. Selve Huset er en gammeldags nordgrønlandsk Vinterbolig, der er taget hjem, og hele Interiøret er opstillet af Genstande, der har været brugte i det daglige Liv i et saadant Hus.

Paa Fangstrejse

Det andet Panoram viser en Sommerfeltplads ved en Fjord ned i Sydgrønland, hvor man tænker sig en grønlandsk Familie paa Fangstrejse har slaaet Teltet op, og her vil man se, ogsaa med Anvendelse af Ting, der har været i Brug paa saadanne Pladser, hvorledes man indrettede sig under disse Forhold.

Den nye Tids Grønlandsliv bliver illustreret gennem Modeller og Billedmateriale, saaledes at man vil væ-

Sundhedsvæsenet vil man faa et Indtryk af gennem et stort Antal Billeder og ligeledes Modeller af Sygehuse og Sanatorier for skrofuløse Børn.

Det samme gælder om Kirke- og Skolevæsenet og om Radiostationerne og Besejlingen, der belyses ved Udstilling af Modeller af de gamle Sejlskibe, saa vel som af de nye Skibe, der bruges nu om Dage.

Det videnskabelige Arbejde, der gennem saa mange Aar er blevet udført her fra Landet, vil fremgaa af en Samling af Bøger, Kort og Billeder fra Landets forskellige Dele.

Endelig vil Befolkningens daglige Liv saa vel som Landskaberne og de

Formanden for Rigsdagens Grønlandsudvalg, Folketingsmand J. P. Olufsson, Dr. phil. Knud Rasmussen, Lektor, Provst C. Schultz-Lorentzen og Professor W. Thalbitzer.

Desuden bliver der et Arbejdsudvalg paa 10 Medlemmer: Medicinalkonsulent, Dr. Afr. Bertelsen, Sekretær H. Cock-Clausen, Direktør Daugaard-Jensen, Ingeniør, cand. polyt. J. Galster, Frk. Emmy Langberg, Handelschef S. Lyngbæk, Kontorchef A. P. Olsen, Kontorchef P. P. Svejstrup, Kolonibestyrer Joh. Petersen, Skibsinspektør V. Thorsen.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet: **B. T.**

14 DEC. 1931

skriver den

Foran den første store Grønlands-Udstilling.

En omfattende Udstilling under
Forberedelse i Industriforeningen.

Straks da Danmarks Deltagelse i den store internationale Koloniuudstilling i Paris i Sommer var sikret, slog vi i B. T. til Lyd for, at den danske Afdeling burde føres til København og udstilles, og vi gentog det samme, da det besluttedes, at Danmark ogsaa skulde repræsenteres paa den internationale Koloni-Kunstudstilling i Rom i Efteraaret. Udstillingen i København er nu en Kendsgerning. Inden for Grønlands Styrelse har man saaledes i den sidste Tid i al Stilhed arbejdet paa Forberedelserne til den store Udstilling, der vil blive aabnet i Slutningen af Januar eller lige i Begyndelsen af Februar Maaned. Og vi kan meddele, at Udstillingen bliver den største og mest repræsentative Grønlands-Udstilling, der nogensinde har været stillet paa Benene her i Landet. Den vil ganske fordunkle den Jubilæumsudstilling, der i 1921 aabnedes i Nikolaj Kirkebygning, og som samlede et stort og interesseret Publikum.

Baade den store og meget smukke Udstilling fra Paris og den fyldige Kunstudstilling fra Rom vil blive stillet op i Industribygnings Sale, og man regner med, at Udstillingen skal kunne holdes aaben i det meste af en Maaned.

Vi har haft en Samtale med Ingeniør Julius Galster, der paa en saa fortrinlig Maade forestod Arrangementet af den danske Afdeling i Paris.

— Ret meget kan jeg nu ikke sige, svarer Hr. Galster, blot er det sikkert, at Udstillingen bliver til noget. Den skal give en samlet Skildring af Danmarks Indsats i Grønland, samtidig med, at der gives en Skildring af Landets Natur og

Befolkning. Og jeg tror nok, at jeg tør love, at det bliver en smuk Udstilling.

Et mægtigt Isfjeld skal danne Indgangsportalen.

Hvad der kommer med paa Udstillingen, er endnu ikke endelig afgjort, udover hvad der har været udstillet i Paris og Rom. Indgangen til Industriforeningen bliver bygget om til et mægtigt Isfjeld, og over dette kommer i Lys Navnet „Grønland“ til at flamme ud over Vesterbrogade. Saa snart man kommer ind i den store Sal, vil man være midt oppe i den grønlandske Natur. Paa den ene Side straalet den lyse og venlige Sommer Tilskueren i Møde, paa den anden vil den hvide Is og hele Vinterlivet være skildret. Det er de to store Panoramaer fra Paris som Emanuel A. Petersen har Ansvar for, der stilles op her.

Endvidere vil baade Østgrønland og Thule-Distriktet — Knud Rasmussens Omraade — hver faa sin egen Udstilling.

Hvad der kommer med af Kunstværker.

I Sidesalene vil der blive en stor Udstilling af Kunst, og her udstiller baade danske og grønlandske Kunstnere. Af danske Malere kan nævnes Aage Bertelsen, Agnes Brinckmann, K. Deickmann, Achton Friis, Emanuel A. Petersen, H. Scheel, Sigurd Schou, L. Tuxen, Ernst Hansen, Kj. Brandt, Johannes Larsen, Carl Locher, Harald Moltke, N. Nielsen og K. Vestergaard samt Billedhuggerne Julie Marstrand og Svend Rath sack. Af grønlandske Kunstnere møder Stefan Møller, der var hernede og lærte at male hos Zahrtmann, det samme var Tilfældet med Jørgen Brøndlund. Endvidere er der Billeder af Gerth Luberts, Peter Rossing og flere andre.

Ernst Hansen skal tegne Plakaten til Udstillingen.

Sorte.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Børsen

skriver den **12 DEC. 1931**

Grønlands-Udstilling til Februar

Københavnernes faar Udstillings-
Successen fra Paris og Rom at se

Grønlands Styrelses Grønlands-
Udstilling paa Koloniudstillingen i
Frankrig blev som bekendt en
Kæmpesukces.

Folk stod ligefrem i Kø for at

komme ind og maatte lukkes ind i
Hold, siger Direktør D a u g a a r d-
J e n s e n. Ogsaa i Rom, hvor Ud-
stillingen for Tiden befinder sig,
kommer der mange Mennesker, selv
om Folk dog ikke dér staar i Kø.
Vi har derfor ment, at Udstillin-
gen ogsaa bør præsenteres for det
danske Publikum og har planlagt
en Udstilling i Industribygningen
i Februar.

Og nu har vi fra Finansudvalget
modtaget Tilsagn om finansiel Ga-
ranti for Udstillingen, saa Arbej-
det med Tilrettelægnings og Plan-
lægningen af Udstillingens Om-
plantning paa dansk Grund kan be-
gynde. Den vil blive suppleret paa
forskellig Maade.

— Vi haaber, slutter Direktør
Daugaard-Jensen, at Publikum her
hjemme, der som det ofte har vist
sig, interesserer sig for Grønland
og dets Frembringelser, vil vise vor
Udstilling lige saa megen Hønnor
som den franske Koloniudstilling
Besøgende.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet: **Ekstrablade!**

skriver den **11. DEC. 1931**

gammelt **EN MÆGTIG GRØNLANDS-UDSTILLING I KØBENHAVN**

Paa Staunings Initiativ.

**Der er lejet Lokaler i en Maaned i
Industriforeningen.**

***Udstillingen aabnes
i Februar***

DER vil næste Aar blive afholdt en Grønlandsudstilling i København.

**Udstillingen skal afholdes i
Industribygningen i Februar
Maaned, og Forberedelserne til
den er i fuld Gang.**

Det er Statsminister *Stauning*, der har taget Initiativet til denne Udstilling, og under en Samtale i Dag lige

Stauning.

før Folketingets Møde bad vi Statsministeren sige et Par Ord om denne Udstilling.

**For at skabe yderligere
Interesse for Grønland.**

***En Udtalelse af
Statsminister Stauning.***

— Udstillingen vil blive aabnet i Februar, siger Statsministeren, og Formaalet med den er naturligvis at skabe yderligere Interesse for Grønland her i Landet og mere Kendskab til de grøn-

landske Forhold. Man vil naturligvis til denne Udstilling anvende det Materiale, der har været benyttet ved Udstillingen i Frankrig og Italien, men desuden er der en hel Del mere. Jeg kan nævne, at blandt det nye, der vil komme, er et plastisk Kort over Grønland.

— Hvor længe vil Udstillingen vare?
— Der er lejet for en Maaned?
— Hvilken Dato nævner man?
— Jeg kan ikke opgive nogen Dato, men det bliver i Februar Maaned.

— — —
Vi kan i øvrigt oplyse, at Udgifterne ved Udstillingen anslaaes til 50,000 Kr., og Staten garanterer, hvis der skulde blive Underskud. Men det er den almindelige Mening, at der ikke er nogen Grund til at frygte dette.

Arbejds Tidende

28 okt. 1931.

Dansk italiensk Samarbejde i Kunsten.

Biennale-Huset i Venedig nu færdigt. Planer for en moderne italiensk Udstilling i København 1932.

Fra vor Korrespondent.
ROM, 28. OKTOBER.

DET lykkedes mig i Gaar at træffe Arkitekt Carl Brummer og Frue, der var vendt tilbage til den evige Stad efter et Ophold paa det danske Kloster San Cataldo, og som nu rejser hjem til Danmark. Italiensrejsen har strakt sig over flere Uger, da Arkitekt Brummer først har inspiceret det danske Biennale-hus i Venedig, dér, hvor danske Kunstnere under Udstillingen 1932 første Gang skal udstille i en samlet dansk Ramme.

Arkitekt Brummer var derefter med til at ordne det sidste og afgørende kunstneriske ved Grønlandsafdelingen paa den Internationale Koloniuudstilling i Rom. Idet han af Komitéen var udpeget til Udstillingens kunstneriske Leder.

— Jeg er uhyre tilfreds med Fulden-
delsen af min Sandstenspavillon i Vene-
dig, siger Arkitekten. Det danske Hus er
udført smukt, og det er blevet hurtigere
færdigt, end jeg havde tænkt. Der mang-
ler nu blot Farveafsætningen, men det
tager jeg mig af, naar jeg til Foraaret
kommer tilbage til Venedig. Jeg maa
hjem nu, dels for at passe mit Arbejde,
dels for at træffe de videre Forberedel-
ser hjemmefra til Biennalen, hvis Sekre-
tær er Maleren Mogens Brandstrup.
Brandstrup har allerede ved Koloniuud-
stillingen vist sig uundværlig ved sit ind-
gaaende Kendskab til Italien, til Spro-
get. Det var saaledes Brandstrup, som
saa at sige „fra Bladet“ oversatte Kata-
loget i den korte Tid, vi havde til at
ordne Grønlandsafdelingen. Og han la-
vede ogsaa Teksten til de udstillede Ting
paa staaende Fod til Italiensk.

Hans Kendskab til Kunstnerkredse
hernede har hjulpet os meget, saa nogen
bedre til Biennale-Udstillingens mere
praktiske Arrangement kan næppe tæn-
kes.

Grønlands-Udstillingen en Sukces.

Grønlands-Udstillingen er blevet saa
afgjort en Sukces. Trods det nu er tre
Uger siden, den aabnedes, omtales den
stadigt i Pressen, og Besøget er meget
stort i de danske Rum. Folk bliver staa-
ende, fæugslede af de smukke Malerier,
den udvalgte Kunstindustriafdeling.

Mogens Brandstrup, som med Arki-
tekt Brummer har været paa San Ca-
taldo, slutter sig til Glæden over Grøn-
landsudstillingen.

— Det var et stort Arbejde at faa Ud-
stillingen færdig paa saa kort Tid, ud-
taler Kunstmaleren, men de italienske
Myndigheder var enestaaende elskvær-
dige, og Haandværkerne, jeg havde med
at gøre, uhyre flittige. Jeg havde jo og-
saa to saa gode danske Hjælpere som
Kunstmaler Henning Scheel, som var
med til at ordne Grønlandsudstillingen i
Paris, og Kunstmaler Emanuel Petersen,
som malede det store Grønlandskort.

Nu forestaar Forarbejdet til den danske
Première paa Biennalen, der vil bringe
dansk Kunst frem til mere international
Anerkendelse. Naar blot det lykkes at faa
det Udvalg Kunstnere, som er typisk
danske, og ikke for internationalt præ-
gede i deres Kunst.

Det dansk-italienske kunstneriske
Samarbejde, som indledes med Biennalen,
fører forhaabentlig ogsaa til en italiensk

moderne Udstilling i København inden
for 1932. Moderne Italienske Kunstnere
er altfor lidt kendte udenfor Italien. de
glemmes saa ofte, at Italien med sine
store Kunsttraditioner har ypperlige mo-
derne Kunstnere ogsaa nu. De bør kendes
hjemme, hvor vi i saa mange Aar har
lært af de gamle Mestre.

Den nærmere Ramme for en moderne
italiensk Udstilling, tør jeg end ikke ud-
tale mig om, det hele er blot paa Tale
endnu, slutter Hr. Brandstrup.

En retrospektiv Udstilling af dansk Kunst?

Hvilke danske Kunstnere, der skul re-
præsenteres paa Biennalen, er end ikke
bestemt af Komitéen. Men efter hvad
jeg erfarer i Kredse hernede, der har
med den kommende Udstilling at gøre,
har der rejst sig Krav om, at denne den
første danske Deltagelse i Biennalen
skulde forme sig som en retrospektiv Ud-
stilling, samlende sig om Thorvaldsen og
enkelte af hans Ting. Blandt de 50 Bil-
leder, den danske Udstilling kan rumme,
skulde udelukkende gives ældre danske
Kunstnere, som har malet, inspireret af
Italiens Skønhed, Folkelivsbilleder, Mo-
tiver fra Italien. Disse Lærreder skulde
laanes fra Museer og private Samlinger
til Biennalen for at vise Italien, hvilken
Gæld danske Kunstnere staar i til Lan-
det med det underfulde Lys, de dybe
Skygger.

Den danske Biennale-Udstilling bliver
vel dog nærmest et Kompromis mellem
de to yderliggaaende Opfattelser af den
danske Repræsentation: enkelte Lærre-
der af vore bedste afdøde Kunstneres
Italien-Malerier, og et Udvalg af vore
bedste nulevende Kunstnere, som ikke
er for internationalt prægede.

Saa vel Grønlands-Udstillingen som den
kommende Biennale-Udstilling er de
Baand, som hjælper til at knytte Dan-
mark og Italien sammen. Bliver den Ita-
lienske Udstilling i København ogsaa til
noget, vil den kunstneriske Forstaelse de
to Lande imellem være naaet et god
Stykke frem.

Dan.

En Verden er lukket -

Søndag lukkede Koloniudstillingen i Paris.

Hvad fik vi ud af Grønlands-Udstillingen?

af Presseattaché Helge Wamberg.

Danmarks Generalkommissær adjoint.

EN Verden er lukket! Koloniudstillingen i Paris har i et Aar annonceret i al Verdens Aviser, i Spisevogne fra Kap til Haparanda, at man i Paris kunde gøre en Tur Verden rundt paa een Dag. Fra i Gaar er dette ikke længere muligt, man har derfor nok Lov til at sige, at en Verden er lukket.

Henimod 33 Millioner Mennesker gik igennem Udstillingens Porte, og af disse regner kyndige Folk, at over fem Millioner besøgte Grønlandsudstillingen, som Danmark arrangerede.

Det er et smukt Tal. Fem Millioner Mennesker lyder helt fantastisk. Men naar vi ved, at over en Million besøgte Tivoli en Sommer igennem, synes det dog ikke saa helt galt. Vi hilser de fem Millioner, og de hilser os. For det danske Kommissariat i Paris er det nemlig i Løbet af Sommeren 1931 blevet en Kendsgerning, at Grønland er en Attraktion. Marcel Prévost, en af de 40 Udødelige, sagde forleden, at hans største Ønske var at se Grønland. „Mester, maatte man svare, Grønland er et lukket Land, undertagen for visse raske og eventyrlystne, men brave Folk, der tiltvinger sig Adgang, men vil De, Mester, til Grønland, saa ved jeg, at Landet staar aabent for en af Frankrigs Hædre (mine Læsere maa vide, at saadant ikke kan oversættes til vort gode og nøgterne Sprog, og at man udtrykker sig saaledes til et berømt Medlem af Akademiet gloires -- bruges i uoversætteligt Flertal!).

Det har været helt morsomt at se Forskellen mellem, hvad ganske pæne Folk i Frankrigs og hele Verdens intellektuelle Verden i disse Maaneder har skrevet og sagt om Danmarks Grønlandsudstilling i Paris, og hvad nogle alt for velmenende Medborgere af det skrivende Fag i Danmark har ment at maatte have ud gennem Ribbenene om samme Udstilling.

Vi skal være dem naadige og bede om Tilgivelse for dem paa den yderste Dag. De vidste ikke, hvad de gjorde. For visse Kritikere af vor Deltagelse i Paris var Forholdet det, at de elskede saare, og derfor var noget strenge. Snart var vi placeret i en Krog, snart var vi anbragt i Klunkernes afskyelige Epoke, ja, man beskyldte os endog for at have været militaristiske ved vore beskedne, men værdige Ceremonier. Jeg tør maaske sige: Maa vi faa Lov til at være her! Oh, kære critici, det hele løb fra Jer. For os, der levede med og ikke havde et surt Grin over Ansigtet, saa vi, hvorledes Danmark hævdede sig, og vi oplevede, at Danmarks Grønlandsudstilling ikke alene blev den jævne Mand en Oplevelse, fordi alt var ham helt nyt og forunderligt, men ogsaa for den lærde Forsker og opmærksomme Besøgende blev noget, han høstede ny

Lærdom af og i Ærbødighed hilste som et Bevis for, at de Danske med Hæder hævder deres Ret til den store Koloni i Ishavet.

Hver Torsdag har franske Skolebørn fri fra Skole. Paa en saadan Dag besøgte vor Pavillon af henimod 50 Skoler under Ledelse af Lærerne og Lærerinderne. Det var vore kæreteste Dage. Børnene var helt ellevilde. De vilde helst ride paa Isbjørne og tage vore Grønlændere og Grønlænderinder, skønt de desværre kun var udstoppede, i Haanden og a'e dem paa Vokskinderne. De masede sig ind foran Grønlænderhytten og studerede dens Indre, de kikkede ind i Modellene af Kirkerne, hvor Lyset brændte i Kronerne og belyste Døbefonten, de var ved at dø af Latter over at se, at de smaa Grønlænderbørn med de runde Hoveder havde rigtige W. C'er og Badekar i Skolerne, og de kunde slet ikke komme over, at andre smaa Grønlænderbørn paa Sanatorierne havde unævnelige smaa Møbler, som Fotografierne viste, at vore udmærkede Sygeplejersker anbragte dem paa ved Aftentide.

Mødrene standsede ved den mærkelige Kasse, der indeholdt alt nødvendigt til Barsel, som vor Administration sender ud til fjerne Pladser, hvorfra der meldes om forestaaende glædelig Begivenhed, og Fædrene interesserede sig højlydt over Fiskestatistik og Kryolitbrud, over videnskabelige Resultater paa mangfoldige Omraader og udtalte deres Anerkendelse af Danskernes Heltrejser for at underlægge sig Landet. Og de hilste vore Døde i Ismarkerne.

Helt op i Skyerne af Begejstring naaede de glade Besøgende, naar de stod overfor Udstillingens Guldbyg. Alle maatte skrive deres Navne i den. „Bravo, Danmark“, skrev man, „en Hæder for dit kolonisationsarbejde!“ „Mine Komplimenter for vidunderlige Resultater for at hæve en primitiv Befolkning til Civilisationens Gode“, skrev andre Tusinder af Navne, jo, Udstillingen virkede, selv om vi var i en Krog. Thi vor Placering paa Udstillings-Terrænet var ikke den allerbedste. Men saa stor en Sukkes var Koloniudstillingen i Paris, at ingen Krog blev upaaagtet. Der var Mennesker nok selv til alle Pavilloner. Der var for mange. Vore Gardien'ere tog sig til Hovedet, hvis de i det hele taget i den utrolige Trængsel paa de store Dage kunde hæve Armene, og sagde, at nu kunde de ikke længere holde Folk i Ave. Udstillingens Politikommissær vidste, at naar der var 3-400.000 Mennesker paa Udstillingen, maatte han sende en Trup Mænd til Danmarks Pavillon og holde Orden. Ellers blev Huset sprængt. Paa Vaabenstilstands-Dagen i Onsdags blev der Slagsmaal foran vor Pavillon, og Po-

litiet maatte gribe ind. Alle maatte se Isbjørnene (selv om jo ogsaa disse kun var udstoppede), og alle maatte absolut beundre Panoramerne med Hundeslæderne og den nedlagte Sælhund. Jo, man tør nok uden Overdrivelse sige, at vor Pavillon ikke har ligget hen i Ubemærkethed. Jeg beder videnskabeligt interesserede i at hævde det modsatte henvende sig til Divisions-Politikommissær Farallique. Han er rede til at give alle Oplysninger

Man kunde vor Pavillon da ikke have været endnu bedre? Jo, det er nok tænkeligt. Vi kunde have haft en endnu bedre Belliggenhed, hvis vi havde anmeldt vor Deltagelse før. Men for Arrangørerne staar det nærmest saadan, at hvis vi havde ligget paa Udstillingens store Strøg, havde vi antagelig haft et Besøg, der havde overgaaet vore Kræfter. Vi kunde ogsaa have bygget saaledes, at vi havde kunnet præsentere vore Samlinger endnu bedre -- men der var jo ogsaa Grænser for, hvad vi kunde ofre af Penge. Nænsomme Besøgende har rost os for, at vi i den Beskedenhed, der beherskede vor Pavillon, netop havde givet et smukt og rigtigt Billede af vor fattige Koloni, der ikke skulde genfremstilles i et Palæ. Den berømmelige franske Grønlands-Rejsende, Dr. Chorot, sagde til en Interviewer til „Berlingske Tidende“: „Deres Pavillon virkede saa ægte og grønlandsk paa mig, at jeg fik langvarig Snue, da jeg besøgte den.“

En talentfuld Journalist har skrevet om Udstillingen, at intet var helt Løgn og intet helt sandt.

.... Det er virkelig morsomt sagt. Nej, naturligvis er intet i en saadan Udstilling Virkeligheden. Men Arrangørerne søger at nærme sig denne saa meget som muligt. Og er Arrangørerne Danske, kan man næsten være sikker paa, at de forskrækket søger at gøre alt saa sandfærdigt som muligt af Frygt for en Kritik, der nok skal melde sig, og i Ærbødighed for Sandheden, begribeligvis.

Man har kaldt vor Udstilling for en praktisk Udstilling. Hvilket uartigt Ord! Danmarks Deltagelse havde intet som helst med Grønlandssagen at gøre. Den blev bestemt sent af økonomiske Grunde, men dog et Stykke Tid, før Grønlandssagen blev et stort Spørgsmaal, der beskæftigede en ikke ringe Del af Verdensopinionen. Og hvorfor? Fordi Grønland morer og interesserer Godtfolk mere end næsten alle andre fjerne Egne. Jorden er blevet lille. Om 50 Aar er Grønland maaske ikke det mindste interessant, og den lille Jords Børn maa finde paa noget andet. Godt, at ingen af dem, der har lavet Koloniudstillingen i 1931, til den Tid skal interessere Verden for hverken eksotiske eller arktiske Egne. Til den Tid vil en Verden virkelig være lukket. Det er trist nok at tænke paa.

Udstillingen i Paris samlede Kolonimagterne til en broderlig Enhed. Herover skal jeg dog ikke opholde mig. Den samledes i alt Fald om en stor og forunderlig Skikkelse, Marechal Lyautey, ham, der i disse Dage har sagt: Jeg kender ikke

Ordet fremmede Magter! Fremmede! Jeg kender kun Venner!

Saadan taler en fransk Hærfører i 1931. Helt ude i det vilde Had er vi dog ikke, synes det. Og da disse smukke Ord er sagt i Anledning af Koloniudstillingen, kan vi maaske godskrive denne en Del af Æren for, at de er blevet udtalt. En værdig Gravskrift, i alt Fald.

Helge Wamberg.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Politiken
Politiken

skriver den 13 OKT. 1931

Grønlands-Udstillingen i Rom

Hovedvæggen i den danske Afdeling paa Koloniudstillingen.

Forleden indviedes under megen Højtidelighed den store Koloniudstilling i Rom. En af de Afdelinger, der vakte Mussolinis største Interesse, var den danske Grønlandsudstilling, hvor *Il Duce* opholdt sig en halv Times Tid og fik Sagerne forklaret af Direktør Daugaard-Jensen og Presseattaché Helge Wamborg. Billedet viser Væggen med grønlandske Skind og Pelsvarer, og — over den lille Kajak — Maleren Em. A. Petersens morsomme i gammel Stil holdte Grønlandskort.

"Berlingske Tidende" --- ?

Grønland paa Koloni-Udstillingen i Rom.

Et forberedende Møde i Gaar.

SOM omtalt i vor Aftenudgave i Gaar forbereder Danmark Deltagelse i den internationale Udstilling for Kolonikunst, der d. 1. Oktober aabnes i Rom, i Udstillingspaladset paa Via Nazionale.

Udstillingen skal omfatte dels Kunst og Kunsthaandværk fremstillet i selve Kolonierne, dels Kunstfremstillinger i Moderlandene inspireret af Natur, Dyreliv o. s. v. i Kolonierne — for Danmarks Vedkommende saaledes grønlandsk Kunsthaandværk, Redskaber, Dragter m. m. samt Malerier, Sortkunst, Fotografier, Keramik o. lign. med grønlandske Motiver.

Det første forberedende Møde vedrørende Udstillingen afholdtes i Gaar Eftermiddags i Grønlands Styrelses Kontorer i Ministerialbygningen. I Mødet deltog Danmarks Gesandt i Rom, Kammerherre Kruse, der opholder sig her i Landet paa Feriebesøg, Direktør Swane, Kunstmuseet, Direktør Slomann, Kunstindustrimuseet, Arkitekt Carl Brummer, Direktør Christensen, Den kgl. Porcellænsfabrik, Direktør Simonsen, Bing & Grøndahl, Direktør Daugaard-Jensen og Presseattaché Helge Wamberg.

Forhandlingerne paa Mødet i Gaar var nærmest af orienterende Karakter, men det besluttedes, at de deltagende nu gaar i Gang med Arrangements-Arbejdet hver inden for sit Omraade.

Administrationen af den danske Udstilling er lagt i Hænderne paa det samme Kommissariat, som har indrettet Grønlandsudstillingen paa Koloniudstillingen i Paris, nemlig Direktøren for Grønlands Styrelse Daugaard Jensen og Presseattaché ved Gesandtskabet i Paris Helge Wamberg, som henholdsvis Generalkommissær og Generalkommissær adjoint. Desuden vil Kommissariatet samarbejde med forskellige Ekspertter inden for Kunst og Kunstindustri.

Samtale med Minister Viola.

Grønlands-Udstillingen i Rom og dens Betydning.

Den italienske Gesandt, Grev Viola, der som bekendt fra 1. Oktober skal overtage en meget indflydelsesrig og betydningsfuld Post inden for Udenrigsministeriet i Rom, forlader den 10. September København, hvor han har virket siden den 22. Juni 1927, altsaa mere end fire Aar, i hvilket Tidsrum han i sjælden Grad har forstaaet at komme i Kontakt med Byens Befolkning og at gøre sig afholdt overalt, hvor han færdedes.

Hans sympatiske Indstilling over for vort Land er ogsaa kommet til Udtryk i den Interesse, han har vist for Grønlandsspørgsmaalet, og naar der i Maj Maaned blev tilfaldet vor Regering en

livlige og smukke By, der for mig har øvet en ganske særlig Tiltrækning derigennem, at den er Søstad som Venezia, hvorfra jeg stammer. Alle Diplomater holder for øvrigt meget af København, ikke mindst fordi de her finder den Hvil, der er saa kærkommen i en Diplomats ellers saa travle og forjagede Tilværelse, thi her møder man jo Idyllen, som man forgæves søger i de larmende Verdenssteder, hvor man oftest er henvist til at leve. Danmark vil jeg altid, hvor jeg end kommer hen, bevare i en smuk og venlig Erindring. Det er et mildt og venligt Land, hvor der altid er godt at være.

rørende Udstillingen afholdtes i Gaar Eftermiddags i Grønlands Styrelses Kontorer i Ministerialbygningen. I Mødet deltog Danmarks Gesandt i Rom, Kammerherre Kruse, der opholder sig her i Landet paa Feriebesøg, Direktør Swane, Kunstmuseet, Direktør Slomann, Kunstindustrimuseet, Arkitekt Carl Brummer, Direktør Christensen, Den kgl. Porcellænsfabrik, Direktør Simonsen, Bing & Grøndahl, Direktør Daugaard-Jensen og Presseattaché Helge Wamberg.

Forhandlingerne paa Mødet i Gaar var nærmest af orienterende Karakter, men det besluttedes, at de deltagende nu gaar i Gang med Arrangements-Arbejdet hver inden for sit Omraade.

Administrationen af den danske Udstilling er lagt i Hænderne paa det samme Kommissariat, som har indrettet Grønlandsudstillingen paa Koloniuudstillingen i Paris, nemlig Direktøren for Grønlands Styrelse Daugaard Jensen og Presseattaché ved Gesandtskabet i Paris Helge Wamberg, som henholdsvis Generalkommissær og Generalkommissær adjoint. Desuden vil Kommissariatet samarbejde med forskellige Ekspertter inden for Kunst og Kunstindustri.

Samtale med Minister Viola.

Grønlands-Udstillingen i Rom og dens Betydning.

Den italienske Gesandt, Grev Viola, der som bekendt fra 1. Oktober skal overtage en meget indflydelsesrig og betydnende Post inden for Udenrigsministeriet i Rom, forlader den 10. September København, hvor han har virket siden den 23. Juni 1927, altsaa mere end fire Aar, i hvilket Tidsrum han i sjælden Grad har forstaaet at komme i Kontakt med Byens Befolkning og at gøre sig afholdt overalt, hvor han færdedes.

Hans sympatiske Indstilling over for vort Land er ogsaa kommet til Udtryk i den Interesse, han har vist for Grønlandsspørgsmaalet, og naar der i Maj Maaned blev tilstillet vor Regering en Indbydelse til at deltage i den internationale Koloniuudstilling, som skal afholdes i Rom nu i Efteraaret, skete det væsentlig paa hans Initiativ.

For Grev Viola var det en stor Glæde, at han i Gaar saa sig i Stand til at meddele til Rom, at Danmark vil blive repræsenteret paa Udstillingen.

— Jeg er meget glad og tilfreds med, at Overvejelserne fik det Udfald, udtalte Ministeren under et Besøg, vi aflagde ham i Gaar i Legationspalæet i Fredericiagade, hvor han allerede var i Gang med Forberedelsen til Opbrudet. Hele det Anliggende har nemlig ligget mig meget paa Sinde. Der er her en glimrende Lejlighed for Danmark til at demonstrere for hele Verden, hvilket stort Kulturværk det her har udrettet. Danmark bliver paa Udstillingen ene om at repræsentere ark-tisk Kolonisation, noget der naturligvis yderligere i Publikums Bevidsthed vil fastslaa, hvilken stor Rolle Danmark her har spillet.

— Kan der ventes mange Besøgende til denne Udstilling?

— Oktober Maaned — og det er jo den 1. Oktober, at Udstillingen lukker op — er Højsæson i Rom. I September er det endnu lovlig varmt, men i Oktober strømmer der Turlister til fra hele Verden, saa man kan vist sikkert gaa ud fra, at der vil komme mægtigt Besøg. Rom er paa den Aarstid saa ganske særlig smuk og tiltrækkende, gentog Ministeren med et lille Suk.

— De længes alligevel nu efter at komme hjem til Italien.

— Aa, ja, helt kan jeg ikke sige mig fri for det, men det betyder ingenting, at jeg er blevet ked af København, denne

Artistes: MM. Henning Scheel et Emmanuel A. Petersen

CARTE POSTALE

BRAUN & CO. LTD. 115, FIDELITYS-CONCESSION, PARIS-18

H. Ustroskat & Gustav Smedal
of Trine

~~Oslo~~

Stavanger

Shelling is most fun - fishes
around a public house -
in good nature.
Always better in the North,
more so.

skriver den SEP. 1931

Grønlandsbilen paa sidste Etape

Lynvisiter i Bryssel og Haag.

Fra vor udsendte Medarbejder.

Haag, Torsdag.

Bremen—Bryssel: tjæret Vej og uendelige Strækninger af toppede Brosten. Bryssel—Amsterdam—Haag: fine Klinkeveje med Færger, Broer og Bompunge.

Grønlandsbilen har nu passeret 9 Landes Grænser og har slugt 9000 linetrakke, snoede eller forvredne Kilometer paa europæiske Landeveje, en kæmpemæssig Portion Spaghetti af højst uensartet Kvalitet, som dog har bekommet de 3,2 smaa Morrisheste forbavsende godt. Nu vender vi Køleren mod de hjemlige Strande. Vi venter at være hjemme paa Søndag eller Mandag.

Paa denne Rejse har vi kun medt i alt 3 danske Vogne. Den sidste holdt ved Grænsestationen Venlo, da vi i Forgaars skraadede ind over en Flig af Holland for at komme til Bryssel. En vejrbidt og venlig Herre sprang ud: Velkommen, velkommen. Mit Navn er Jensen, Gift-Demaldrig-Jensen!

De rare Belgiere har et højst langsomt Toldvæsen. I Vianen tog det i Gaar næsten en Time at faa Vognens Papirer i Orden, og at denne Sendrægtighed er ganske almindelig, faar man et tydeligt Indtryk af gennem de kraftige blyantskrevne Udtalelser paa Væggene i Toldkontoret. Verdens Bilførere har her givet deres Harme Luft. „Damn it, still waiting“, skriver en kendt Englænder, medens de danske Motormænd Tholstrup og Aage Danielsen i Overensstemmelse med det blidere danske Gemyt indskrænker sig til mere spagfærdige Mishagtytringer.

Bompunge og Kanalfærger.

Paa den kun 63 km lange Strækning fra Breda til Utrecht, som vi passerede paa Vejen til Amsterdam, maatte vi tre Gange standse og betale Bompunge og to Gange vente over tre Kvarter paa Færger. Jeg tænker, vi har befundet os i en tegnende Sindsstemning, som bilkørende Udlændinge foran Bælterne i Danmark. Trods alt er Kanalernes, de søggegule Træskos og de store Snapses Land hyggeligt at færdes i.

De murstensbelagte Diger er morsomme at køre paa og overalt langs de blanke Kanaler ser man Blomster og hyacinthklare smilende Øjne i de brede søbevaskede Ansigter under hvide nikkende Hovedtøjer. Ventetiden ved de mange Bomme forkortes desuden ogsaa nu og da ved, at en Spillekant kommer hen til Bilen og sender sin Violins spinkle Toner ind gennem Vinduet.

Beskuet af Retfærdighedens Gudinde.

I Eftermiddag svingede Grønlandsbilen op foran Fredspaladset i Haag til stor Forundring for tre højhatte Kuske og deres forhistoriske Øg, som var det eneste levende paa Stedet. Med Andagt betragtede vi det statelige Slot, der bygget af en Franskmand og en Hollænder for amerikanske Penge med sine svenske og norske Granitmure, sine italienske Marmorsøjler, tyske og belgiske Smedejernsgitre, brasilianske Døre, engelske Glasmalerier, japanske Silketapeter, østrigske Kandelabre, tyrkiske og rumænske Tæpper og den danske Brønd, danner et imponerende historisk Monument for Fredsviljen.

Himlen lyser mildt gennem Rudernes brogede Glas i den store Retssal og forlener Retfærdighedens Gudinde paa Væggen med et sølsomt Lys. Hun synes at smile over mod det lange grønne Bord, hvorfra Dommerne lige har rejst sig efter Afgørelsen af Spørgsmaalet om Toldunionen.

Aftenposten nr 457.

8 sept. 1931.

Grønlandskartet på koloniutstillingen i Paris.

En anke av professor Wieth-Knudsen og et svar fra direktør Daugaard-Jensen.

Spesialtelegram til «Aftenposten».

Kjøbenhavn, 8. september.

I en kronikk idag i «Berlingske Tidende» av professor K. A. Wieth-Knudsen om den internasjonale koloniutstilling i Paris anker forfatteren over at «de tallrike støttepunkter som nordmennene ifølge Grønlandstraktaten har anlagt på Øst-Grønland (utover Mykkbukten) siden 1924», ikke er inntegnet på det store Grønlandskart som er op-hengt i paviljongens nordøstlige rum.

«Berlingske Tidende» har forelagt professor Wieth-Knudsens an-

ke for direktør D a u g a a r d - J e n - s e n med spørsmål om hvorfor disse norske støttepunkter ikke er inn-tegnet.

Hertil svarer direktør Daugaard-Jensen:

— Grunnen er at vi ikke har så nøie kjennskap til hvor disse stasjonene er plasert, at vi har kunnet anbringe dem på kartet.

GL. MØNT 4 KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Politiken

skriver den 30 AUG. 1931

Grønlandsbilen paa Vej til Italien

En livlig Afsked med Spanien.

**Møder med Landsmænd i det
Fremmede.**

Fra vor udsendte Medarbejder.

Nice, Lørdag.

ALFONS sidder stadig paa de spanske Frimærker, skønt der tværs over hans Ansigt er smækket et fedt rødt Stempel, som forkynnder, at hans Saga er ude, kan man alligevel se ham. Det er som et Symbol paa den spanske Royalisme, der stadig stikker Hovedet frem.

Mens „Politiken“s Grønlandsbil, den lille Morris, kørte rundt i Madrid, affyrede Kongetro nogle raske smaa Gevær-salver i Nordspanien, og da Grønlandsbilen kom til Saragossa, var Telefoncentralens Rude netop slaaet ind, og de store Sten, som endnu laa i Vinduerne, paaførte os en Del Konkurrence — trods alt kan vi dog ikke klage over Mangel paa Interesse. Direkte mærkede jeg den spændte Stemning i Spanien, da jeg vilde ringe til „Politiken“. Da Lytteposterne paa Ledningen ikke kunde forstaa Sproget, blev Forbindelsen afbrudt med en Erklæring om, at Telefonnetten var i Uorden. Senere afviste Statstelegrafen et Telegram, den krævede det oversat til Spansk. Jeg gik derfor til Radiotelegrafselskabet — som omgaaende ekspederede det. Mere System i Sagerne er der heldigvis ikke i Spanien.

**Som at køre over en glødende
Stegepande.**

Vi har nu atter slugt det spanske Solhelvedes 8—900 glohede Kilometer. Det var som at køre over en glødende Stegepande. I Gaar passerede vi Grænsen ved Perthus og naaede til Montpellier, hvorfra den lille raske Vogn har tilbagelagt 400 af de skønnest mulige friske grønne og azurblaa Kilometer gennem Provençes røde Bjerge. Nu sidder vi under Nices Maane, der som en rødmende Ampel skinner mildt og velsignet paa Bugtens matte, stille klukkende Bølger og de mange forelskede Par, der vandrer ad Promenaden. Den lille Morris hviler i sin Garage — i Morgen gaar Turen til Italien.

Danmark i Sydens Skoler.

Jeg tør sige, at vor Rejse under alle Omstændigheder har fastslaaet i nogle Tusinde Sydevropæeres Bevidsthed, at der er et lille Land højt mod Nord, som hedder Danmark, og at det hverken hører til Sverige eller til Tyskland. Ikke mindst i Smaabyerne diskuteredes den lille Udvækst paa Evropakortet med Iver af Store og Smaa, og jeg har opfordret Børnene til at bede Lærerne i Skolen om at give dem nærmere Besked. I den Skare, der samledes om Grønlandsbilen, da den holdt uden for „Los Informations“ i Madrid, befandt sig den danske Vicekonsul, og i Perpignan blev vi budt velkommen af den 80aarige Konsul og Arkitekt Dorph Petersen, der i et hjerteligt Smil udtrykte sin Beundring for „Politiken“s Idé.

Den gamle Arkitekt, der er mere fransk end nogen Markis har for øvrigt bygget en stor Del af de hvide Slotte, vi passerede paa Vejen langs Middelhavet. Da vi i Middags blev barberet i Provinsbyens Salon, kom en stedlig Bankdirektørs Frue for at bilse paa os. Hun

Møder med Landsmænd i det Fremmede.

Fra vor udsendte Medarbejder.

Nice, Lørdag.

ALFONS sidder stadig paa de spanske Frimærker, skønt der tværs over hans Ansigt er smækket et fedt rødt Stempel, som forkynder, at hans Saga er ude, kan man alligevel se ham. Det er som et Symbol paa den spanske Royalisme, der stadig stikker Hovedet frem.

Mens „Politiken“s Grønlandsbil, den lille Morris, kørte rundt i Madrid, affyrede Kongetro nogle raske smaa Gevær-salver i Nordspanien, og da Grønlands-bilen kom til Saragossa, var Telefoncentralens Rude netop slaaet ind, og de store Sten, som endnu laa i Vinduerne, paaførte os en Del Konkurrence — trods alt kan vi dog ikke klage over Mangel paa Interesse. Direkte mærkede jeg den spændte Stemning i Spanien, da jeg vilde ringe til „Politiken“. Da Lytteposterne paa Ledningen ikke kunde forstaa Sproget, blev Forbindelsen afbrudt med en Erklæring om, at Telefonnetten var i Uorden. Senero afviste Statstelegrafen et Telegram, den krævede det oversat til Spansk. Jeg gik derfor til Radiotelegrafselskabet — som omgaaende ekspederede det. Mere System i Sagerne er der heldigvis ikke i Spanien.

Som at køre over en glødende Stegepande.

Vi har nu atter sluttet det spanske Solhvelvedes 8—900 glohede Kilometer. Det var som at køre over en glødende Stegepande. I Gaar passerede vi Grænsen ved Perthus og naaede til Montpelier, hvorfra den lille raske Vogn har tilbagelagt 400 af de skønnest mulige friske grønne og azurblaa Kilometer gennem Provences røde Bjerge. Nu sidder vi under Nices Maane, der som en rødmande Ampel skinner mildt og velsignet paa Bugtens matte, stille klukkende Bølger og de mange forelskede Par, der vandrer ad Promenaden. Den lille Morris hviler i sin Garage — i Morgen gaar Turen til Italien.

Danmark i Sydens Skoler.

Jeg tør sige, at vor Rejse under alle Omstændigheder har fastslaaet i nogle Tusinde Sydevropæeres Bevidsthed, at der er et lille Land højt mod Nord, som hedder Danmark, og at det hverken hører til Sverige eller til Tyskland. Ikke mindst i Smaabyerne diskuteredes den lille Udvækst paa Evropakortet med Iver af Store og Smaa, og jeg har opfordret Børnene til at bede Lærerne i Skolen om at give dem nærmere Besked. I den Skare, der samledes om Grønlandsbilen, da den holdt uden for „Los Informations“ i Madrid, befandt sig den danske Vicekonsul, og i Perpignan blev vi budt velkommen af den 80aarige Konsul og Arkitekt Dorph Petersen, der i et hjerteligt Smil udtrykte sin Beundring for „Politiken“s Idé.

Den gamle Arkitekt, der er mere fransk end nogen Markis har for øvrigt bygget en stor Del af de hvide Slotte, vi passerede paa Vejen langs Middelhavet. Da vi i Middags blev barberet i Provinsbyens Salon, kom en stedlig Bankdirektørs Frue for at hilse paa os. Hun talte ganske vist ikke Dansk, men følte sig som saadan, thi hendes Fader er en naturaliseret Franskmand Jørgensen, som ejer et stort Bryggeri i Clermont Ferrand.

Blyants-Hilsener paa Kortet. — En tvivlende Nordmand.

Men at ogsaa andre Danske har været ved vor lille Morris, ses af forskellige Indskrifter med Ønsket om en god Rejse i Randen af Evropakortet. En af dem er underskrevet af en Repræsentant for Nilsfisk; hans Hilsen er vistnok skrevet i Spanien, hvor der ogsaa i høj Grad er Brug for Støvsugere. Paa Østsiden af Grønlandskortet har en Nordmand set sit Snit til at skrive med Blyant:

— Det blir vel norsk! Sætningens Form vidner om, at han ikke er ganske sikker i sin Sag.

Tage Heft.

29 august 1931.

Nasjonalbladet

Norges Bondelags organ for Trøndelag
og Nord-Norge.

Medredaktør:

JAC. SKYLSTAD

Redaksjon Nordre gt. 1, 2. etg. Telefoner:
6 77 k redaksjonspersonalet, (dag og natt).
10 06 redaksjonsekretæren
3 80 redaktør Torp personlig
11 06 redaktør Skylstad
11 04 redaktør Torp, bolig
12 06 redaktør Lundh-Nilssen, bolig
2 92 redaktør Skylstad, bolig
13 17 k redaktør J. Herstad, bolig.
5 65 Elise Lund, bolig.
15 49 Carl Hellem-Hanssen, bolig.
20 70 Per Aavatsmark, bolig.
3 69

Ekspedisjon Nordre gt. 1, Telefoner:
1 78 ekspedisjon, annonser (dag og natt)
1 82 ekspedisjon, abonnement
6 47 k disponenten personlig
20 04 faktoren — trykkeri
22 12 kassa- og bokholderkontor
24 93 disponent Christiansen, bolig
25 04 faktør Næcke, bolig
25 21 Teodor Hesselberg, bolig

Nordisk.

Danskene er flinke til å agitere for seg og sitt, og fortiden driver de en storstilet reklame i alle land for sin grønlandspolitikk. I sommer hadde de grønlandsutstilling i Paris, og den skal nu fortsette i Roma. En reklamebil kjører rundt i Europa for å arbeide for Danmarks sak, og i aviser og tidsskrifter overalt søker danskene å tale sin sak i grønlandsspørsmålet. Og det ser ut til å lykkes bra. Det er rent utrolige ting som på de forskjellige språk kan leses om Danmark og Grønland.

Som reklame blev det i sommer utsendt en offisiell håndbok, «Danmark 1931», og den spredes i store opplag på forskjellige språk.

I dette skrift er også en artikkel om Grønland, skrevet av Knud Rasmussen. Han gir først en historisk oversikt over landets opdagelse og kolonisasjon, og dette er ikke det minst interessante og betydningsfulle.

Det fortelles at Grønland blev opdaget 875 av en ~~nordisk~~ mann, Gunnbjørn. Videre fortelles om de nordiske menn «Erik Røde» m. fl. som bosatte sig på Grønland og som opdaget Amerika, og det var nordiske vikinger som grunnla riker i Normandi, Irland, i Russland. Og de nordiske sjøfolk var det som slo sig frem til Færøyene, Suderøyene, Hjaltland, Orknøyene og Island.

Alt sammen var nordisk, og folket var nordboer. Ingen som leser det danske skrift er i tvil om at disse nordiske vikinger har vært dansker. Alt stort som nordboerne gjorde, må forståes som dansk dåd.

Selv landnåmet på øyene vest i havet, Island iberegnet, var nordisk eller dansk dåd. Den sak er klar. Det er ikke småtterier disse folk har gjort, fra Olav Kvite, Gange-Rolv, Eirik Raude, Leiv Eirikson, Ingolv fra Fjordane og mange andre. Det er bare det å merke sig at alle disse menn var norske, ubestridt norske, og at opdagelsene og landvinningene som de gjorde var ren norsk dåd. Men det tier danskene om. Norge og nordmennene

mennene utenfor all dåd og betydning, og å gjøre Danmark til hovedlandet for alt det store nordboerne har gjort. For hele den store verden må København opfattes som hovedstaden i Norden, og ut fra det syn vil folket dømme om retten til Grønland, som til alt annet nordisk.

Intet under at den amerikanske regjering i 1916 trodde fullt og fast at det var danskene som opdaget både Grønland og Vinland, og som koloniserte Grønland. Det forteller utenriksminister Lansing i sitt minneskrift. Det var nordboerne og de nordiske vikinger som gjorde de store opdagelser, og nordisk det var for de amerikanske statsmen den gang det samme som dansk. Derfor vilde ikke Amerika motsette sig at Danmark utvidet sine interesser på Grønland.

..Selvfølgelig gjelder dette fremdeles. Vi har jo set at Ibsen var nordisk dikter, Nansen nordisk polarforsker og Grieg nordisk komponist. Og nordisk er bestandig det samme som dansk!

og den skal nu fortsette i Rom. En reklamebil kjører rundt i Europa for å arbeide for Danmarks sak, og i aviser og tidsskrifter overalt søker danskene å tale sin sak i grønlandsspørsmålet. Og det ser ut til å lykkes bra. Det er rent utrolige ting som på de forskjellige språk kan leses om Danmark og Grønland.

Som reklame blev det i sommer utsendt en offisiell håndbok, «Danmark 1931», og den spredes i store oplag på forskjellige språk.

I dette skrift er også en artikkel om Grønland, skrevet av Knud Rasmussen. Han gir først en historisk oversikt over landets opdagelse og kolonisasjon, og dette er ikke det minst interessante og betydningsfulle.

Det fortelles at Grønland blev opdaget 875 av en ~~nordisk~~ mann, Gunnbjørn. Videre fortelles om de nordiske menn «Erik Røde» m. fl. som bosatte sig på Grønland og som opdaget Amerika, og det var nordiske vikinger som gruula riker i Normandi, Irland, i Russland. Og de nordiske sjefolk var det som slo sig frem til Færøyene, Suderøyene, Hjaltland, Orknøyene og Island.

Alt sammen var nordisk, og folket var nordboer. Ingen som leser det danske skrift er i tvil om at disse nordiske vikinger har vært dansker. Alt stort som nordboerne gjorde, må forstås som dansk dåd. Selv landnåmet på øyene vest i havet, Island iberegnet, var nordisk eller dansk dåd. Den sak er klar.

Det er ikke småtterier disse folk har gjort, fra Olav Kvite, Gange-Rolv, Eirik Raude, Leiv Eirikson, Ingolv fra Fjordane og mange andre. Det er bare det å merke sig at alle disse menn var norske, ubestridt norske, og at opdagelsene og landvinningene som de gjorde var ren norsk dåd. Men det tier danskene om. Norge og nordmennene nevnes ikke med et ord.

Selv den gammelnorske litteratur, som f.eks. «Kongespeilet», det er nordisk, og det er i denne forbindelse det samme som dansk. Ivar Bårdsson, nordmannen som tegnet det første kart over Grønland, er også nordbo!

Gjenopdagelsen av Grønland og den annen kolonisasjon som sattes iverk av Lofotpresten Hans Egede og hans norske kamerater, den er også nordisk eller bare dansk. Fra denne tid og til våre dager er det bare dansker og danske foretagender alt sammen.

Dette skrives nu, skjønt Grønland ubestridt var norsk land til 1814, og det var hovedsakelig nordmenn som hele tiden arbeidet både ved misjonen og monopolet.

Betegnelsen nordisk er en vidunderlig oppfinnelse til forkludring av de faktiske forhold, et utmerket middel til å sette Norge og nord-

larforsker og Grieg nordisk komponist. Og nordisk er bestandig det samme som dansk!

Polipiken 28/8-31

Grønlands-Bilen populær i Spanien

**Madrids Børn stormer Bilen.
Kong Alfons har sørget for Ver-
dens bedste Bilveje.**

Fra vor udsendte Medarbejder.
Talithim Madrid, Torsdag.

Vi føler os allerede helt hjemme i Spanien, har faaet det første falske Peseta-stykke stukket ud og har vænnet os til den sugende Fornemmelse i Mellemgulvet, naar vi tager de flotte Vejsving.

Det store illustrerede Dagblad „Dia Grafico“ har bragt en illustreret Grønlandsartikel, saa alle Mennesker kender os nu, og vi vækker stor Opsigt overalt. Halvnøgne Unger søger at kravle ind gennem vore Vinduer og op paa Bilens Tag. Glæden er dog ikke gensidig, for vi har konstateret, at de har løpper.

Vi naaede den lille Flække Cervera sent Mandag Nat og fortsatte i Gaar over

Saragossa til Madrid. I Timevis saa vi ikke ét Hus, ikke ét Træ og ikke Faars Føde paa Markerne, kun gulsotigt Jordsmon under Solens martrende Svøbe.

Vejene herinde er de bedste Bilveje i Europa, med faenomenalt byggede Vejsving og Beskyttelsesnet i de farlige Pas, da er forsynet med Kantsten og bygget af Tjærebeton hele Vejen fra Barcelona til Madrid, 650 km i alt, men Ekskong Alfons elskede jo ogsaa at køre i Bil.

Martens har med overlegen Dygtighed faaet Morrisvognen til at yde det utrolige. Trods Varme og stærk Stigning kørte vi 560 km i Gaar.

Tage Heft.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Politiken

skriver den 6 AUG 1931

Grønland repræsenteres i Rom!

Allerede i Gaar blev det bestemt, at Danmark skal deltage.

Det er gaaet hurtigt med de Overvejelser om dansk Deltagelse i den internationale Udstilling af Kolonikunst i Rom, som *Politiken* i Gaar omtalte. I Løbet af Dagen fandt en række Forhandlinger Sted mellem interesserede Krese. Og hen paa Eftermiddagen var Resultatet der: man besluttede, at Danmark skal være med. Der blev nedsat et Kommissariat til at tilvejebringe den Samling af dansk-grønlandsk Kunst, som skal repræsentere Danmark paa Udstillingen. Kommissariatet blev det samme, som har ledet Grønlandsudstillingen paa den store Koloniudstilling i Paris, Direktøren for Grønlandske, Hr. *Daugaard-Jensen*, og vor Presseattaché i Paris, Hr. *Helge Wamberg*.

Der er kun faa Uger, til Udstillingen paa *via nazionale* i Rom aabnes, saa der maa sættes Fart paa Forberedelserne til denne grønlandske Udstilling.

— Jeg kan, sagde Direktør *Daugaard-Jensen*, da vi i Aftes talte med ham, ikke i dette Øjeblik, hvor vi først er ved at paabegynde Arbejdet, sige ret meget om, hvad den dansk-grønlandske Udstilling kommer til at omfatte. Vi vil naturligvis henvende os til alle de danske Malere og Tegnere, der har malet og tegnet grønlandske Billeder. Det vil sige til *Achton Friis, Bertelsen, Magnus Bentzon, Harald Moltke, Johs. Larsen, Fru Deichmann, Emanuel Petersen, Sigurd Schou* og Tegneren *Ernst Hansen*. Endvidere skal vi have al den Eskimo-Kultur, vi kan faa samlet sammen, Skulptur, grønlandsk Husgeraad, Klæder, Redskaber o. s. v.

— Er der andre end Dem og Presseattaché Wamberg, der deltager i Tilrettelæggelsen?

— Ja. Vi havde i Eftermiddags et Møde paa Grønlandske Styrelses Kontor, hvor foruden Wamberg og jeg Direktør *Slomann* fra Kunstindustrimuseet, Direktør *Swane* fra Kunstmuseet, vor Gesandt i Rom, Kammerherre *Kruse*, Direktør *Christensen* fra Den kgl. Porcelænsfabrik, Direktør *Simonsen* junior fra Biug & Grøndahl og Arkitekt *Brummer* var til Stede. Vi gennemdrøftede Mulighederne for en dansk Deltagelse i Udstillingen, og det blev altsaa besluttet, at vi skal deltage. Foreløbig indhenter vi nærmere Oplysninger i Rom om, hvordan Pladsforholdene bliver. Men samtidig vil hver af Mødets Deltagere for sit specielle Omraades Vedkommende forberede Udstillingen, saaledes at vi kan naa at være færdige og kunne faa Tingene derned, til Udstillingen aabner.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Politiken

skriver den **25 AUG. 1931**

Lundal **Grønland i Rom**

**En international Udstilling af
Koloni-Kunst i Italien.**

Den store Koloniudstilling i Paris har været en af denne Sommers Verdensbegivenheder, og der foreligger mange Vidnesbyrd om, at Danmarks Deltagelse med en Grønlandsudstilling har vakt Opmærksomhed og har skabt Interesse om vor nordlige Koloni. Nu til 1. Oktober aabnes i Rom en *Koloniernes Kunstudstilling*, hvor ogsaa Spørgsmaalet om dansk-grønlandsk Deltagelse rejser sig. Den finder Sted i det store Udstillingspalads paa *Via Nazionale*, og den skal omfatte al den Kunst, der skildrer Kolonierne eller er skabt af de primitive Folks Kultur.

Danmark har rige Muligheder for at kunne deltage i en saadan Udstilling med en *grønlandsk Sal*. Nogle af vore bedste Malernavne har behandlet grønlandsk Natur og Folkeliv. Grønlænderne selv har en gammel, ejendommelig Kunst i Skulptur og i andre Kunstarter. De grønlandske Klædedragter er ved deres Farverighed og særegne Sammensætning sikre paa at tiltrække sig Opmærksomheden, saa meget mere som de tropiske og subtropiske Kolonifolks Indsats netop paa dette Omraade kun kan byde paa forholdsvis lidt særprægede Ting. Endelig vil mange af de grønlandske Redskaber, fra Kajakkerne til Husgeraadet, være overordentlig interessante Udstillingsgenstande.

Udstillingen skal omfatte alt, hvad der kan sammenfattes under Betegnelsen Koloni-Kunst. I en saadan Samling vil det være rimeligt at lade Eskimoernes Kunst og dansk-grønlandsk Kunst være med. Spørgsmaalet om Deltagelsen i Udstillingen fra dansk Side og om Udstillingens Form er nu under Overvejelse; men det er sandsynligt, at den Dag Udstillingepaladset i Rom aabner „Koloniernes Kunstudstilling“, da er *Grønland* med blandt Udstillingens interessanteste og mest særprægede Samlinger.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Politiken

skriver den

25 AUG. 1931

Lunedag **Grønlandsbilen i Spaniens Sol**

Barcelona passeret i Gaar.

Fra vor udsendte Medarbejder.

Barcelona, Mandag.

I Dag kørte vi fra Narbonne til Barcelona, i alt 295 Kilometer ad den bedste og bredeste Vej, vi endnu har kørt paa. Den var asfalteret, men Asfalten var kogende varm som en Komfurplade. Middelhavet er 23 Grader varmt og mere blaat end nogen Sinde.

Vi indtog en Aperitif paa Ramblaen, der summede af Stemmer og vrinlede med Tiggere og Kællinger, der vil sælge os Lotterisædler, medens Skopudserne sloges om røde Fædder.

Et vældigt Opløb er samlet omkring Bilen, der vækker stor Opmærksomhed. Vi starter nu videre til Lerida paa Vej til Madrid.

Tage Hest.

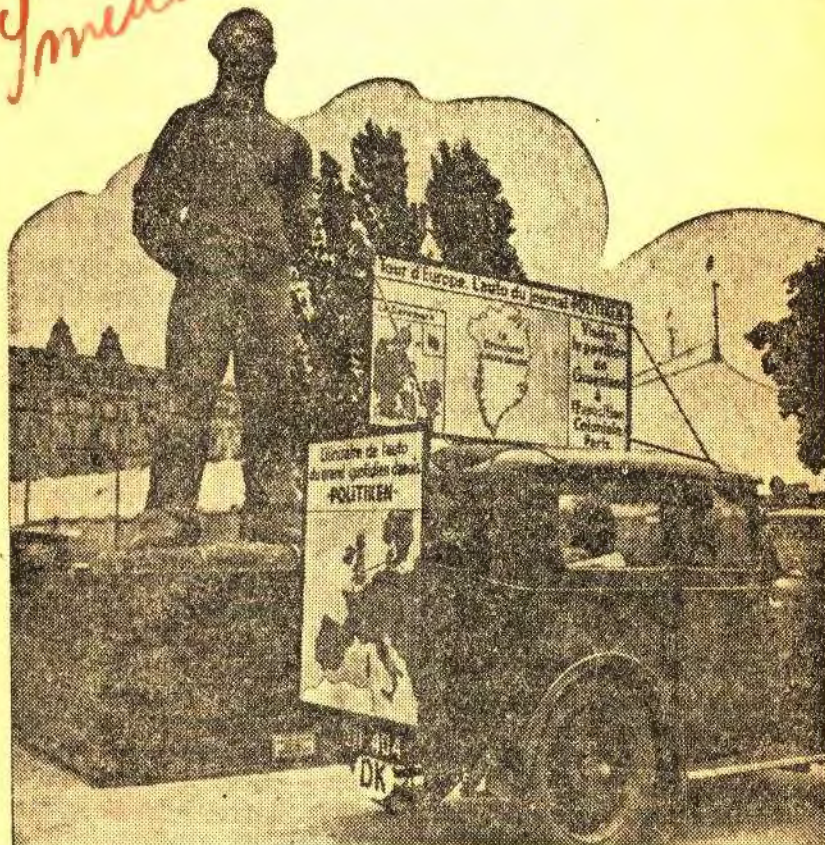
GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Politiken

skriver den **24 AUG. 1931**

Grønlands-Bilen ved Zürich-Søen

„Politiken“'s Grønlandsbil foran Christoph Vall-Monumentet.

Politikens Grønlandsbil vakte stor Interesse i Schweiz, hvor Bladene alle den følgende Dag udførligt omtalte den danske Afdeling paa Koloniudstillingen i Paris. Vort Billede viser den lille Morris ved Zürich-Søen foran en stor Skulptur af Christoph Vall. Grønlandsbilen er nu paa Vej til Madrid.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Politiken

skriver den **23. AUG. 1931**

Grønlands-Bilen mellem Vinhaver

Med Kurs mod Middelhavet og
Madrid.

Fra vor udsendte Medarbejder.

Lyon, Lørdag.

Grønlands-Bilen er nu atter i Frankrig. Solen straalere og varmer fra en skyfri Himmel, og vi har hele Dagen kørt mellem Vinmarker og Haver med modne Meloner. Vi har Kurs mod Syd mod Middelhavet. Vort næste Maal er Madrid.

I Dag havde vi et lille Uheld, der ødelagde vort ene Baghjul, men vi paamonterede hurtigt vort Reservehjul, saa nogen Forsinkelse har vi ikke haft.

Tage Heft.

GL. MØNT 4 KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Politiken

skriver den 22 AUG 1921

Med Grønlandsbil gennem Evropa

**Stor Interesse i Schweiz for
danske Landbrugsmetoder.**

Næste Etape gaar til Madrid.

— Fra vor udsendte Medarbejder. —
Genève, Fredag.

I Udkanten af Paris oplevede vi den første Punktering Onsdag Aften. Et Søm var gaaet gennem den højre Bagring, og Føreren maatte have Dunkraften frem. En forhipasserende Dame bad om at faa Sømmet, hun puttede det sandgtsfuldt i sin Taske — maaske vil det, omskabt til en lykkebringende Ring, komme til at smykke den Skønnes Haand. Os bragte Sømmet foreløbig en irriterende Forsinkelse, men 30 Kilometer fra Byen passerede vi Skuepladsen for et nylig stedfundet Sammenstød. En stor Studebaker var ramt af en Lastbil og slynget i Grøften med knust Forhjul. Havde vi været der lidt før, var det maaske os, det var gaaet ud over.

Som Følge af Forsinkelsen naaede vi først ud paa Natten til vort Maal, Troies, 171 Kilometer fra Paris, men takket være den drejelige Projektør havde vi ikke svært ved at finde Vejen gennem det ravende Bælgmærke. Bilisten har to Fædrelande, sit eget og Frankrig. Selv om man ikke kunde et Ord af Sproget, vilde man med Lethed finde rundt paa de glimrende støvfri Veje. Man behøver overhovedet ikke at spørge sig for, hver Hovedrute har sit Numer, der gaar igen paa alle Vejskilte og hver eneste Kilometersten. Vi fulgte Rute 19 lige til Basel.

400 km paa én Dag.

I Gaar tilbagelagde vi Etapen Troies—Zürich, 400 Kilometer. I Frankrig er der ingen Hastighedsgrænse og faa Advarselsskilte. Hist og her staar der kun et manende „Livsfare“. I Schweiz maa man kun køre 40 Kilometer, og det vrimler med Formaningsplakater.

I Basel blev vi modtaget af en Medarbejder ved det største Schweizerblad „Tagesanzeiger“ i Zürich, der underkastede mig et Interview om Grønlandsudstillingen, mens Vognen blev indklareret. I Formiddags har jeg besøgt flere af mine Kolleger paa Bladene i Zürich. Man talte ogsaa der om de daarlige Ti-

der. Paa Indgangene til de store Bladhuse er der Plakater, som afviser Arbejdssøgende: „Alle Pladser optaget“, staar der. Landbrugskrisen drøftes ivrigt i Bladene, og den schweiziske Bondekonge, Landbohøjskoleprofessor Dr. Laur skriver hver Dag lange Artikler i „Baseler Nachricht“ om, at man bør indføre danske Landbrugsmetoder. Professoren, der for nylig har gæstet Danmark, skriver i Dag to Spalter om Gaarden „Solbjerg“ ved Aarhus, som han fremhæver som et Mønsterbrug.

Den lille Morris gaar storartet. Det sidste Stykke langs Genfersøen fra Lausanne har været meget trafikeret og snoet, saa vi har maattet sætte Tempoet ned. Vi har kørt 357 Kilometer i Dag, fra Paris i alt 928, og fortsætter i Morgen i Retning af Madrid.

Tage Heft.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Politiken

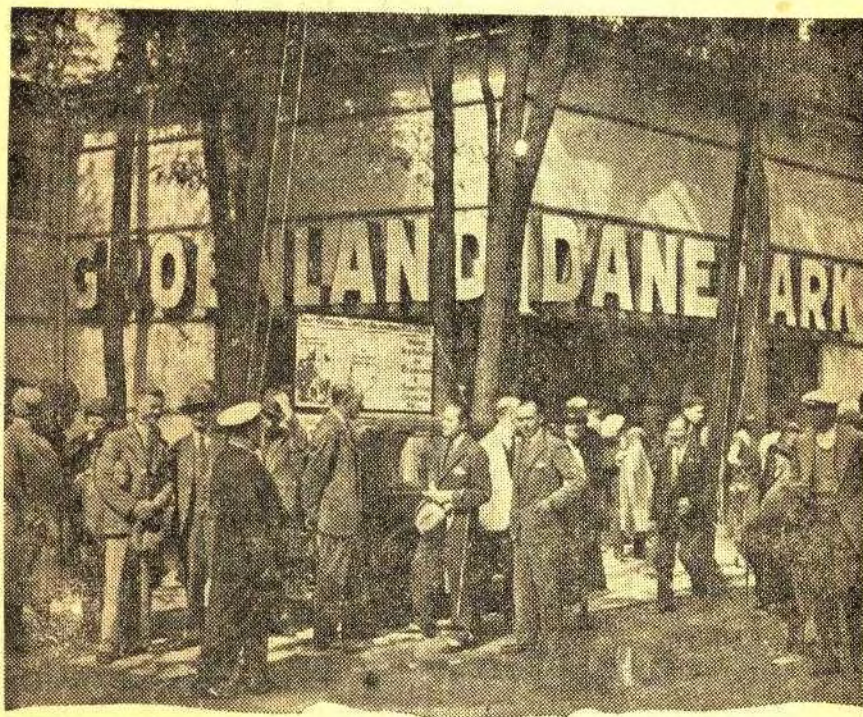
skriver den

21 AUG. 1931

Paris svaler sig i Grønlands-Huset

Den danske Pavillon har haft Besøg af over 3 Millioner Gæster.

„Politiken“s Grønlands-Bil paa Rundtur gennem Koloni-Udstillingen.

„Politiken“s Bil vækker Opmærksomhed foran Grønlands-Pavillonen.

Paris, Torsdag.

Trods en kvælende Hede har Paris vist POLITIKENS Grønlandsbil stor Interesse. Overalt, hvor den lille Morris er standset har interesserede og diskuterede Skarer samlet sig om den, og vi medfører som et synligt Vidnesbyrd om denne Interesse adskillige sorte Finger-aftryk midt i Evropa paa Kortet, der sidder bag paa Vognen.

Vi har hidtil kun været stillet over for et virkelig prekært Færdselsproblem. Det var, da vi skulde ud til Grønlands-pavillonen, Danmarks Pavillon paa den store Koloniudstilling, der ligger saa langt fra alfar Vej, at man kun kan naa hen til den ad en blød Gangsti mellem Akacierne. Vi var ved at blive stikkende fast mellem Træstammerne og de Spaserende, og vi blev sluttelig anfaldet af en hel Hær af Betjente. Heldigvis kom den fungerende Generalkommissær for Udstillingen, Direktør Aage Dessau, og reddede os.

Enormt Besøg.

Trods sin afsides Beliggenhed har Grønlandspavillonen haft Rekordbesøg.

— Nu har vi haft over tre Millioner Besøgende, erklærer Guardianen Hr. Stendrup med betydelig Stolthed.

Det mægtige Besøg skyldes antagelig, at denne Afdeling i saa høj Grad afviger fra alle de tropiske Scenerier, som ellers præger Udstillingen, og i Dag, hvor selv de afrikanske Negere sveder, er der en egen Vederkvælgelse ved at flytte Blikket fra Kamelerne, der finder den gloende Asfalt værre end Saharas Sand, til Isbjørnene i Grønlandshusets forholdsvis kølende Skygge. I alt Fald betrædes Udstillingen med ganske særlige Forventninger.

— Groenland, sagde en pustende Parisiserinde til sin stønnende Mand, der maa vi ind, for der er Isbjerge.

Jeg har ogsaa set en ung Parisiserinde stikke sine manicurerede Fingre ned i Boraks-Sneen for at føle, om den nu ogsaa er rigtig kold.

I Kameraernes Ildlinje.

Foruden Generalkommissæren og Hr. Birger fra Restauranten „Godthaab“ var der mødt en Del danske Damer og Herrer samt en fyldig Repræsentation for Pressen.

Efter at have været forevigtet adskillige Gange foran Wederkinds grønne Gruppe under de lyse Akaciers Bladblonder, tager vi ud gennem det uhyre Udstillingsterræn, med Lethed og Stolthed konkurrerende med Nubierne, Kamelerne og Elefanterne til Publikums Gunst.

Om et Minut drager vi ud af Avenue Dumesnil. Paa Kortet peger den lige mod Zürich.

Tage Heft.

Den franske Presse begejstret for Idéen.

Paris, Torsdag.

POLITIKEN PRIVAT

Grønlandsbilen var i Morges Genstand for adskillig Opmærksomhed i franske Blade, der bragte Billeder og beskrev denne Rejses Idé. Man priser saaledes i „Le Petit Parisien“ det Initiativ, som det førende danske Dagblad har taget til at fastslaa for hele Evropa, at Danmark med Ære indtager en Plads blandt Kolonimagterne.

Aliquis.

GL. MØNT 4 KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Taget af 1931

skriver den **20. AUG. 1931**

Kombineret Reklame.

„Politiken“ har meldt sig som Deltager i det nationale Oplysningsarbejde om Grønland. Bladets Forhold til den Art af Arbejde er som bekendt af en ganske særlig Karakter. I den graa og trivielle Hverdag kan det maaske være lidt smaat med Støtten. Ja, det kan endog hænde, at de, der trofast og stilsfærdigt paa den ene eller anden Front varetager det nationale Pionerarbejde, maa nøjes med et ironisk-overbærende Smil. Men se saa til Gengæld Bladet, naar der gaar Hansse og Sensation i en Sag. Hvem kan da mere blaaøjet og hjertegrebet kryste et nationalt Problem ind til sig?

Denne Gang er det altsaa Grønland, det gælder. Vort nordlige Biland er, som Bladet udtrykker det, „blevet aktuelt i Verdens Øjne“. Og nu skal der gøres noget — dels for „Politiken“ og dels for Grønland. Det gælder om, „at øge Kendskabet til vor store arktiske Ø“, og hvis dette lader sig forene med at øge Kendskabet til vor store „Quotidien danois“ Politiken, er det jo kun saa meget des bedre. Det forholder sig saa heldigt, at disse to Hensyn med lidt Smarthed kan forenes! Et Automobil udsendes til en Række af Europas Hovedstæder. „Grønlandsbilen“ er dens Navn, og dens Hovedopgave er altsaa at reklamere for Grønland og for den grønlandske Udstilling i Paris. Efter „Politiken“s Fremstilling maa man endda gaa ud fra, at det er dens eneste Formaal. Med Forbavselse ser man derfor det Billede, der ledsager Meddelelsen om denne uegennyttige Færd. Hele Vognens Bagside er dækket af et Skilt, der ikke nævner Grønland med et Ord, men derimod reklamerer kraftigt for „le grand quotidien danois Politiken“. Paa Bilens Tag findes ganske vist et Grønlandskort og en Opfordring til at besøge den grønlandske Udstilling. Men ogsaa her dominerer dog Reklamen for „tour d'Europe l'auto du journal Politiken“.

... I Modsætning til „Politiken“ plejer vi normalt ikke at blande os i vore Kollegers Reklamepaahit. Ogsaa „Grønlandsbilen“ havde vi haft mest

skriver den 20. AUG. 1931

Kombineret Reklame.

„Politiken“ har meldt sig som Deltager i det nationale Oplysningsarbejde om Grønland. Bladets Forhold til den Art af Arbejde er som bekendt af en ganske særlig Karakter. I den graa og trivielle Hverdag kan det maaske være lidt smaat med Støtten. Ja, det kan endog hænde, at de, der trofast og stilfærdigt paa den ene eller anden Front varetager det nationale Pionerarbejde, maa nøjes med et ironisk-overbærende Smil. Men se saa til Gengæld Bladet, naar der gaar Hausse og Sensation i en Sag. Hvem kan da mere blaaøjet og hjertegrebet kryste et nationalt Problem ind til sig?

Denne Gang er det altsaa Grønland, det gælder. Vort nordlige Biland er, som Bladet udtrykker det, „blevet aktuelt i Verdens Øjne“. Og nu skal der gøres noget — dels for „Politiken“ og dels for Grønland. Det gælder om, „at øge Kendskabet til vor store arktiske Ø“, og hvis dette lader sig forene med at øge Kendskabet til vor store „Quotidien danois“ Politiken, er det jo kun saa meget des bedre. Det forholder sig saa heldigt, at disse to Hensyn med lidt Smartbed kan forenes! Et Automobil udsendes til en Række af Europas Hovedstæder. „Grønlandsbilen“ er dens Navn, og dens Hovedopgave er altsaa at reklamere for Grønland og for den grønlandske Udstilling i Paris. Efter „Politiken“'s Fremstilling maa man endda gaa ud fra, at det er dens eneste Formaal. Med Forbavselse ser man derfor det Billede, der ledsager Meddelelsen om denne uegennyttige Færd. Hele Vognens Bagside er dækket af et Skilt, der ikke nævner Grønland med et Ord, men derimod reklamerer kraftigt for „le grand quotidien danois Politiken“. Paa Bilens Tag findes ganske vist et Grønlandskort og en Opfordring til at besøge den grønlandske Udstilling. Men ogsaa her dominerer dog Reklamen for „tour d'Europe l'auto du journal Politiken“.

... I Modsætning til „Politiken“ plejer vi normalt ikke at blande os i vore Kollegers Reklamepaahit. Ogsaa „Grønlandsbilen“ havde vi haft mest Lyst til at lade trille uantastet videre. Det forekommer os imidlertid, at denne Udnyttelse af Grønlands-Situationen er saa langt paa den anden Side national Velanstændighed, at en Paatale er nødvendig. Man har diskuteret, hvorvidt der fra dansk Side skulde sættes ind med et energisk Forsøg paa at bearbejde Opinionen rundt om i Europa med Hensyn til det grønlandske Spørgsmaal. Der er delte Meninger om Betimeligheden af en saadan

Kampagne, hvorimod der vil være Enighed om, at *skal* det gøres, bør det ske saa taktfuldt og værdigt som paa nogen Maade muligt. Tanken om at sætte et saadant Oplysningsarbejde i Forbindelse med en smart og paagaende Bladreklame har „Politiken“ alene Æren for.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Politiken

skriver den 20 AUG. 1931

Grønlands-Bilen i London

Anskuelses-Undervisning i Grønlandsproblemet.

„Politiken“'s Grønlandsbil fotograferet uden for det danske Turistbureau i Haymarket.

London, Onsdag.
POLITIKEN PRIVAT

Londonerne plejer ikke at skænke en Baby-Car nogen særlig Opmærksomhed. Gaderne er fulde af dem, og Parkeringspladserne er fulde af dem, men da Hr. Lenschau Martens havde kørt Politikens Grønlandsbil op til Fortovskanten i Charing Cross Road og meldte sin Ankomst paa Politikens Kontor, blev den lille Vogn straks belejret af en interesseret Skare, som studerede Indskrifterne og syntes, at det var et godt Tegn for Samhandelen mellem England og Danmark, at man netop havde valgt en „Morris“ til at køre Evropa rundt og klare Begreberne om Grønlandsspørgsmaalet op.

Senere foretog Lenschau Martens en Rundtur gennem de mest befærdede Gader i Westend. Piccadilly studsede, Trafalgar Square gjorde store Øjne, Regent Street glemte for et Øjeblik de sidste nye Hattemoder, og paa Strand laa Omnibussernes Passagerer ud over Topsæderne for at følge den lille vævre Vogn med dens manende Inskriptioner og store Grønlandskort.

Tidspunktet for Ankomsten kunde for

saa vidt ikke være bedre valgt. Engländerne, hvis Gennemsnitsbegreb om Grønland ikke har været særlig klart, har netop gennem Beretningerne om Courtaulds vidunderlige Redning faaet frisket deres arktiske Kundskaber op, og det lykkedes virkelig den lille Vogn for nogle Timer at faa Verdens største By, til at tale om Grønland.

Lenschau Martens kørte derefter en Æresrunde til Oxford, hvor han og Bilen fik en hjertelig Modtagelse paa Morris-Fabrikerne, og hvor Sir William Morris personlig udtalte de bedste Ønsker for Turen og dens Udfald.

Overalt, hvor Grønlands-Bilen kom frem paa de engelske Landeveje, blev dens Inskriptioner læst, og hver Gang den standsede, var der en ny Skare af Interesserede, der studerede dens Kort og Rute. Fra Harwich til London, fra London til Oxford og fra Oxford til Folkestone har den plejet Landevejenes Fugtighed og kaldt paa Titusinder af Menneskers Opmærksomhed, og i London Millioner har den bragt en Kim af Forstaaelse af Grønlands-Spørgsmaalet til at spire.

Vikar.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Politiken

skriver den

19 AUG. 1931

„Politiken“'s Grønlandsbil besøger Europas Hovedstæder

I Anledning af Koloniudstillingen i Paris sender „Politiken“ en Bil paa Evropatur med Grønlandskortet.

Morrisvognen starter i Dag foran Koloniudstillingen i Paris med sit store farvelagte Kort over Grønland, der paa Fransk opfordrer Folk til at besøge Grønlandspavillonen. Paa Bilens Bagside findes et Evropakort, hvor Ruten er aftegnet. Til højre vor Medarbejder Tage Heft, der leder Evropaturen.

I den forløbne Del af Sommeren har mange Udlændinge og ikke saa faa herhjemme fra besøgt Koloniudstillingen i Paris, der rummer en Rigdom af eksotiske Attraktioner. Kun én arktisk Koloni er repræsenteret i al den orientalske (Pragt, Grønlandshuset i Vincenneskoven, hvorover de rød-hvide Flag smelder. For at henlede Opmærksomheden paa denne Indsats fra dansk Side i det store Kolonistævne udsender *Politiken* i disse Dage en „Grønlandsbil“, der ved et Besøg i Europas Hovedstæder vil gøre Propaganda for vor arktiske Udstilling.

Ogsaa paa anden Maade er Grønland blevet aktuelt i Verdens Øjne. For faa Dage siden vendte James Scott-Ekspeditionen hjem over København og udtalte sig om den farefulde Færd paa Indlandsisen, ligesom Cramers Flyvebedrift trods det tragiske Udfald har samlet Interessen om en Flyveruto, der muligvis fremtidig vil kunne gennemføres. Og ikke mindst aktuelt er Grønland blevet gennem den Retssag, der om kort Tid vil blive ført

for Domstolen i Haag i Anledning af Spørgsmaalet om Østgrønland.

Starten fra Paris.

For at øge Kendskabet til den store arktiske Ø og vække Interesse om vor Pavillon paa Koloniudstillingen, udsender *Politiken* en lille Morrisbil forsynet med et Grønlandskort, der bærer følgende Tekst: Besøg Grønlandspavillonen paa Koloniudstillingen i Paris.

Den smukke lille Vogn køres af den dygtige Bilkører Hr. Lenschau Martens, og Turen fra By til By gennem Europa ledes af Journalist Tage Heft. Paa Vognens Bagside findes et Kort over Ruten. Fra Morrisfabrikerne i Cowley er Bilen blevet ført gennem London til Paris, hvor der i Dag startes foran Koloniudstillingen. I store Træk vil Ruten dernæst blive følgende: Zürich, Genève, Madrid, Nice, Florens, Rom, Venedig, Wien, Prag, Berlin, Hamborg, Bryssel, Amsterdam og København. I de forskellige Lan-

de ændres Teksterne til det paagældende Lands Sprog, saa at man kan læse om vor Grønlandsudstilling paa Engelsk, Fransk, Spansk, Italiensk, Tjekoslovakisk og Tysk.

Europaturens Varighed.

Europaturen ventes tilendebragt i Løbet af en Maaned, men i øvrigt er det ingen Rekordtur i Hastighed, om end Hr. Lenschau Martens mener at kunne naa til København paa godt tre Uger. Vi faar nu se! I de Byer, hvor der gøres Ophold, vil vor Medarbejder uddele den paa Fransk affattede Pjece om Grønland, som findes paa Udstillingen.

Vognen, der fører Grønlandskortet Europa rundt, er en lille 4 Personers Morris Minor med „Solskinstag“, d. v. s. konstrueret saaledes, at det halve af Taget kan lægges tilbage og Bilen i godt Vejr køres som halvaaben Vogn. Den anvendes meget i England, herhjemme er den ved at vinde Terræn som Privatvogn paa Grund af sit ringe Benzinförbrug.

For at vore Læsere kan følge Grønlandsbilens Færd fra dens Start i Dag foran Koloniudstillingen, til den ender sin Rejse i København i Midten af September, vil der fra Tid til anden findes Rapporter her i Bladet fra vor Medarbejder. I Dag køres der mod Schweiz, og saa gaar den lille stabile Vogn med sit hvide og blaa Grønlandskort over Pyrenæerne til Spanien.

„Politiken“

19/8 - 1931.

„Politiken“s Grønlandsbil besøger Europas Hovedstæder

I Anledning af Koloniudstillingen i Paris sender „Politiken“ en Bil paa Evropatur med Grønlandskortet.

Morrisvognen starter i Dag foran Koloniudstillingen i Paris med sit store farvelagte Kort over Grønland, der paa Fransk opfordrer Folk til at besøge Grønlandspavillonen. Paa Bilens Bagside findes et Evropakort, hvor Ruten er aftegnet. Til højre vor Medarbejder Tage Heft, der leder Evropaturen.

I den forløbne Del af Sommeren har mange Udlændinge og ikke saa faa herhjemmefra besøgt Koloniudstillingen i Paris, der rummer en Rigdom af eksotiske Attraktioner. Kun én arktisk Koloni er repræsenteret i al den orientalske Pragt, Grønlandshuset i Vincenneskoven, hvorover de rød-hvide Flag smelder. For at henlede Opmærksomheden paa denne Indsats fra dansk Side i det store Kolonistævne udsender *Politiken* i disse Dage en „Grønlandsbil“, der ved et Besøg i Europas Hovedstæder vil gøre Propaganda for vor arktiske Udstilling.

Ogsaa paa anden Maade er Grønland blevet aktuelt i Verdens Øjne. For faa Dage siden vendte James Scott-Ekspeditionen hjem over København og udtalte sig om den farefulde Færd paa Indlandsisen, ligesom Cramers Flyvebedrift trods det tragiske Udfald har samlet Interessen om en Flyverute, der muligvis fremtidig vil kunne gennemføres. Og ikke mindst aktuelt er Grønland blevet gennem den Retssag, der om kort Tid vil blive ført

for Domstolen i Haag i Anledning af Spørgsmaalet om Østgrønland.

Starten fra Paris.

For at øge Kendskabet til den store arktiske Ø og vække Interesse om vor Pavillon paa Koloniudstillingen, udsender *Politiken* en lille Morrisbil forsynet med et Grønlandskort, der bærer følgende Tekst: Besøg Grønlandspavillonen paa Koloniudstillingen i Paris.

Den smukke lille Vogn kører af den dygtige Bilkører Hr. Lenschau Martens, og Turen fra By til By gennem Europa ledes af Journalist Tage Heft. Paa Vognens Bagside findes et Kort over Ruten. Fra Morrisfabrikerne i Cowley er Bilen blevet ført gennem London til Paris, hvor der i Dag startes foran Koloniudstillingen. I store Træk vil Ruten dernæst blive følgende: Zürich, Genève, Madrid, Nice, Florens, Rom, Venedig, Wien, Prag, Berlin, Hamborg, Bryssel, Amsterdam, og København. I de forskellige Lan-

de ændres Tekstene til det paagældende Lands Sprog, saa at man kan læse om vor Grønlandsudstilling paa Engelsk, Fransk, Spansk, Italiensk, Tjekoslovakisk og Tysk.

Evropaturens Varighed.

Evropaturen ventes tilendebragt i Løbet af en Maaned, men i øvrigt er det ingen Rekordtur i Hastighed, om end Hr. Lenschau Martens mener at kunne naa til København paa godt tre Uger. Vi faar nu se! I de Byer, hvor der gøres Ophold, vil vor Medarbejder uddele den paa Fransk affattede Pjece om Grønland, som findes paa Udstillingen.

Vognen, der fører Grønlandskortet Evropa rundt, er en lille 4 Personers *Morris Minor* med „Solskinstag“, d. v. s. konstrueret saaledes, at det halve af Taget kan lægges tilbage og Bilen i godt Vejr kører som halvaaben Vogn. Den anvendes meget i England, herhjemme er den ved at vinde Terræn som Privatvogn paa Grund af sit ringe Benzinforbrug.

For at vore Læsere kan følge Grønlandsbilens Færd fra dens Start i Dag foran Koloniudstillingen, til den ender sin Rejse i København i Midten af September, vil der fra Tid til anden findes Rapporter her i Bladet fra vor Medarbejder. I Dag kører der mod Schweiz, og saa gaar den lille stabile Vogn med sit hvide og blaa Grønlandskort over Pyrenæerne til Spanien.

"Aagbladet"

nr. 186, 12/8-27.

Danmark som gondol under ballongen Grønland!

*Grønland får
stadig større
aktualitet.*

Dansk imperialism i luftens riker.

Politiken tar i en ledende artikkel bestemt til orde for å flytte den danske Grønland-utstilling i Paris til Rom, hvor der neste år holdes en lignende utstilling. I denne forbindelse skriver bladet bl. a.:

«For dette ene må man være klar over: at Grønland nu har en stigende interesse for oss. Her tenkes ikke bare på den kommende prosess i Haag. Strids spørsmålet der er prinsipielt alvorlig nok — for holdet mellem to nordiske land, men under alle omstendigheter er Grønland som helhet dans i verdens øine. Og derfor kan vi ikke ofte nok hamre forbindelsen Grønland—Danmark fast.

Som sagt ikke bare og ikke især av politiske grunner. Enhver kan se, at Grønland har en stigende aktualitet. Det går ikke en dag, uten at ordet Grønland trær i forgrunnen. Når Eckener flyver mot Polen! Når Wilkins vil starte mot den i sin undervannsbåt! Og hver gang ordet Grønland på aktualitetens vinger svever ut over verden, bør Danmark følge med som gondolen under ballongen med vårt flagg vaiende i verdensblesten (!)

I disse dager har Cramers flyving atter bragt liv i debatten om mulighetene for en fast postflyverute: Amerika—Europa via Grønland—Kjøbenhavn. Man behøver bare å ta et Europakart i hånden for å konstatere, at Kjøbenhavn vil være den ideelle endestasjon for en sådan rute. Meget synes å tyde på, at vanskelighetene for postflyverne især vil ligge i de meteorologiske forhold ved Norges farefulle kyster. Via det danske Grønland, via Island, som vi er i personalunion med, via det danske Færøyaner — vil postflyverne bringe Amerikas post til Europa, og selv om de skulde foreta mellemlandinger i Norge, i Sverige eller på Shetlandsøyane, vil Kjøbenhavns muligheter for å heve sig som et knutepunkt i den internasjonale trafikk mektig forøkes — via Grønland.

Dansk-grønlandsk! Vi kan overhodet ikke for ofte kombinere de to ord og innprente verden, at de hører sammen.»

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Politiken

skriver den **11 AUG. 1931**

Dansk-grønlandsk.

Det hedder sig, at det vil være umuligt at faa det danske Grønland repræsenteret paa den store Koloniudstilling, som næste Aar skal aabnes i Rom. Det havde ellers været Meningen at flytte vor grønlandske Udstilling direkte fra Paris derved. Og det vilde jo ogsaa være ganske ligetil. Der har ganske vist været rejst Kritik mod denne Udstilling, men det har dog væsentligt været mod dens afsides Beliggenhed paa den parisiske Koloniudstilling. Men det kunde dog kun i allerhøjeste Grad animere Lysten til at flytte den. Maaske den kunde komme langt bedre til sin Ret paa Udstillingen i Rom. I hvert Fald vides den at have haft fortrinligt Besøg — hvor meget bedre kunde den da ikke virke, om den blev lanceret under gunstigere Vilkaar. Meningerne om dens Reklameværdi har været noget delte. Man har hørt anerkendende Ord om dens Tilrettelægning, og man har hørt, at den var for farveløs og beskeden: Hvis de sidste Indvendinger er berettigede — saa var det en Grund mere til at gentage Udstillingen efter at have bødet paa dens eventuelle Brist og suppleret den paa alle Punkter, hvor det kunde behøves.

For dette ene maa man være klar over: at Grønland nu har en stigende Interesse for os. Her tænkes ikke blot paa den kommende Proces i Haag. Stridsspørgsmaalet der er principielt alvorligt nok — for Forholdet mellem to nordiske Lande, men under alle Omstændigheder er Grønland som Helhed dansk i Verdens Øjne. Og derfor kan vi ikke ofte nok hamre Forbindelsen Grønland—Danmark fast.

Som sagt ikke blot og ikke især af politiske Grunde. Enhver kan se, at Grønland har en stigende Aktualitet. Der gaar ikke en Dag, uden at Ordet Grønland træder i Forgrunden. Naar Eckener flyver mod Polen! Naar Wilkins vil starte mod den i sin Undervandsbaad! Og hver Gang Ordet Grønland paa Aktualitetens Vinger svæver ud over Verden, bør Danmark følge med som Gondolen under Ballonen med vort Flag vajende i Verdensblæsten.

I disse Dag har Cramers Flyvning atter bragt Liv i Debatten om Mulighederne for en fast Postflyverute: Amerika—Evropa via Grønland—København. Man behøver blot at tage et Evropakort i Haanden for at konstatere, at København vil være den ideelle Endestation for en saadan Rute. Meget synes at tyde paa, at Vanskelighederne for Postflyverne især vil ligge i de meteorologiske Forhold ved Norges farefulde Kyster. Via det danske Grønland, via Island, som vi er i Personalunion med, via det danske Færøerne — vil Postflyverne

udstilling, som næste Aar skal aabnes i Rom. Det havde ellers været Meningen at flytte vor grønlandske Udstilling direkte fra Paris derved. Og det vilde jo ogsaa være ganske ligtil. Der har ganske vist været rejst Kritik mod denne Udstilling, men det har dog væsentligt været mod dens afsides Beliggenhed paa den parisiske Koloniudstilling. Men det kunde dog kun i allerhøjeste Grad animere Lysten til at flytte den. Maaske den kunde komme langt bedre til sin Ret paa Udstillingen i Rom. I hvert Fald vides den at have haft fortrinligt Besøg — hvor meget bedre knnde den da ikke virke, om den blev lanceret under gunstigere Vilkaar. Meningerne om dens Reklameværdi har været noget delte. Man har hørt anerkendende Ord om dens Tilrettelægning, og man har hørt, at den var for farveløs og beskeden: Hvis de sidste Indvendinger er berettigede — saa var det en Grund mere til at gentage Udstillingen efter at have bødet paa dens eventuelle Brist og suppleret den paa alle Punkter, hvor det kunde behøves.

For dette ene maa man være klar over: at Grønland nu har en stigende Interesse for os. Her tænkes ikke blot paa den kommende Proces i Haag. Stridsspørgsmaalet der er principielt alvorligt nok — for Forholdet mellem to nordiske Lande, men under alle Omstændigheder er Grønland som Helhed dansk i Verdens Øjne. Og derfor kan vi ikke ofte nok hamre Forbindelsen Grønland—Danmark fast.

Som sagt ikke blot og ikke især af politiske Grunde. Enhver kan se, at Grønland har en stigende Aktualitet. Der gaar ikke en Dag, uden at Ordet Grønland træder i Forgrunden. Naar Eckener flyver mod Polen! Naar Wilkins vil starte mod den i sin Undervandsbaad! Og hver Gang Ordet Grønland paa Aktualitetens Vinger svæver ud over Verden, bør Danmark følge med som Gondolen under Ballonen med vort Flag vajende i Verdensblæsten.

I disse Dag har Cramers Flyvning atter bragt Liv i Debatten om Mulighederne for en fast Postflyverute: Amerika—Evropa via Grønland—København. Man behøver blot at tage et Evropakort i Haanden for at konstatere, at København vil være den ideelle Endestation for en saadan Rute. Meget synes at tyde paa, at Vanskelighederne for Postflyverne især vil ligge i de meteorologiske Forhold ved Norges farefulde Kyster. Via det danske Grønland, via Island, som vi er i Personalunion med, via det danske Færøerne — vil Postflyverne bringe Amerikas Post til Europa, og selv om de skulde foretage Mellem-landinger i Norge, i Sverige eller paa Shetlandsøerne, vil Københavns Muligheder for at hævde sig som et Knudepunkt i den internationale Trafik mægtigt forøges — via Grønland.

Dansk-grønlandsk! Vi kan overhovedet ikke for ofte kombinere de to Ord og indprente Verden, at de hører sammen. Hvad vil det da sige, at det vil være „umuligt“ at bringe den dan-

ske Grønlandsudstilling til Rom? Der er jo højst Tale om økonomiske Vanskeligheder, men de kan ikke være uovervindelige. Skulde vi ikke have Raad til det? Vi har slet ikke Raad til at lade være.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

B. T.

skriver den **11 AUG. 1931**

H ELE Pressen slutter sig i Dag til
B. T.s Krav om, at Grønlands-
udstillingen skal videre til Rom. Vi

**Op med
Pengene!**

har ikke villet
følge Nordmæn-
dene i deres Pro-
pagandametoder, men her er en na-
turlig og stærk Anledning til at vi-
se Flaget. Statsministeren tager ikke
imod i denne Maaned, meddelte man
igaar. Forhaabentlig tager han dog
imod Fornuft!

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

B. T.

skriver den

10 AUG 1931

FRA kompetent Side erklæres det,
at vor Grønlandsudstilling i Pa-
ris ~~ikke~~ skal flyttes til Rom — til den

**Grønlands-
Udstillingen
til Italien.**

store Koloniud-
stilling, der aab-
nes der til næste

Aar. Midlerne mangler!! hedder det.

Det bør ikke blive ved denne Afgø-
relse. Nu da Østgrønlands Skæbne
kommer i Vægtskaalen for Domsto-
len i Haag, maa vi benytte enhver
Anledning til at vise Flaget — og en
Deltagelse i den saare vigtige Udstil-
ling i Rom kan ikke være dyrere, end
at Pengene kan skaffes. Den Afgø-
relse maa tages op til Revision!

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:
Socialdemokraten

skriver den
12. JULI 1931

Grønland i en Krog — midt paa Gulvet. Af Palle Piil.

I »Politiken« har den tidligere saa yndede Palmeløgs-Skildrer, Hr. Anker Kirkeby, skrevet en Artikel om den danske Afdeling paa Koloniuudstillingen i Paris. Han jævner praktisk talt vort Grønlandshus med Grønsværen.

Summen af Hr. Kirkebys Kritik er den, at Udstillingen er en Fattiggaard, ligger i en Krog, er Danmark uværdig, ja, man faar efter Læsningen af Artiklen det absolutte Indtryk, at større Bjørnetjeneste end denne Udstilling er sjældent begaaet mod danske Interesser.

Jeg kender ikke Bevæggrunden til Hr. Kirkebys Kritik af »Grønland i Paris«. Jeg synes kun, at helt kompe-

tent til at stille sig op som Dommer og Revser i denne Sag er Hr. Kirkeby ikke.

Thi for at kende en Ting, skulde man tro, at det første, der krævedes, var, at man havde set denne Ting. Og for at kritisere en Ting, har det i hvert Fald hidtil været almindelig Skik, at man skulde lære det, man kritiserer, nogenlunde at kende. Jeg ved ganske vist, at Hr. Kirkebys Skildringer i gamle Dage var, hvad man da kaldte v-i-d-underlige. Jeg ved ogsaa, at Hr. Kirkeby engang var en dygtig Journalist. Men saa dygtig, at han

med nogen som helst Ret kan jævne »Grønland i Paris« med Jorden efter 10 Minutters Besøg, saa dygtig er han nu heller ikke. Jeg tror, at Hr. Kirkeby fremtidig skulde holde sig til Emner som *Genfødslen af Friluftspillet i Herning*, *Hamlets Grav*, *Hjallerup Marked* og dermed beslægtede Materier. Det ligger tilpas for hans Rækkevidde.

Om »Grønland i Paris« blot følgende:

Vor Udstilling ligger i en Krog — det var Hovedhjørnestenen i Hr. Kirkebys Kritik. Men det er en ualmindelig god Krog, man har fundet. Klods op ad Grønland ligger De For-

enede Staters Hus — dog en ret betydelig Nabo. Og ikke 3 Minutter fra Grønland ligger den vældige hollandske Udstillingsby, ogsaa det store prægtige Tempel, som forleden blev Luernes Bytte. Jeg kan betro Hr. Kirkeby — han havde saa vidt jeg ved ikke selv Tid til at erkynnde sig herom — at Hollands Udstilling er Koloniuudstillingens Centrum, udstillingsmæssigt set. Naar dertil kommer, at »Grønland i Paris« indtil Dato har været besøgt af op mod 500,000 Mennesker, ja, saa tror jeg, at enhver vil give Hr. Kirkeby Ret i, at Danmark ligger i en Krog — midt paa Gulvet.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Berlingske Tidende.

skriver **25. JUNI 1931**

Fransk Begejstring for Grønlands-Udstillingen.

Den berømte Polarforsker, Kommandør Charcot erklærer, at den kunde overhovedet ikke være bedre arrangeret

Fra vor Korrespondent.

PARIS, TORSDAG

KOMMANDØR JEAN CHARCOT, Frankrigs eneste, men til Gengæld verdensberømte Polarforsker, „Pourquoi-

Kommandør Charcot.

pas" af Eventyr ombruste Kaptajn, afslørede sig i Dag som en Beundrer af og en varm Forsvarer for den haardt angrebne Grønlands-Pavillon paa Koloni-Udstillingen i Vincennes. I en helt anden Anledning besøgte jeg til Formiddag Kommandør Charcot i hans Villa i Neuilly. Han bor i et Hus — vistnok det samme, som han for 64 Aar siden fødtes i — der lignede en Fæstning, forskanset bag svære Havemure og omgivet af ældgamle Træer.

Vi kom til at tale om Grønlands-Pavillonen:

— Den er, siger Charcot, nydelig, overordentlig indtagende i hele sin Fremtoning og ualmindelig godt arrangeret.

Danmarks og Hollands de bedste udenlandske Afdelinger.

— Ved De, M. Charcot, at hvad De dér siger, staar i skarp Modsetning til Meninger, der er kommet frem i Danmark.

— Jeg har hørt det, ja, men jeg kan tilføje, at det ikke blot er mig, som jo er en Ven af Danmark, der mener dette, men at Indtrykket er almindeligt. Forleden var jeg til Møde i „Institut de France“. En Del Journalister, der ventede i Instituttets Forhal, spurgte mig, om jeg havde været paa Udstillingen, og de udbredte sig alle om den danske Udstilling, som de fandt ualmindelig klar, bemærkelsesværdig og præget af god Smag. I Instituttets Mødesal talte jeg med mange Kolleger blandt Medlemmerne, og deres Mening var enstemmig den samme:

Danmark er i paafaldende Grad smukt og fuldkomment repræsenteret. En højt anset Videnskabsmand sagde til mig, at efter hans Opfattelse er paa den udenlandske Afdeling Danmarks og Hollands

store Vanskeligheder, der er at kæmpe med, være gjort bedre.

Den grønlandske Udstilling er fra dansk Side en stor og virksom Demonstration. Marskal Lyautey har talt til mig om den. Alle har været anerkendende herved. Jeg har aldrig hørt en eneste Kritik.

Lad mig tilføje, at paa mig virkede Fremstillingen af Grønland i Vincennes i den Grad eksakt, at jeg efter et Besøg i Pavillonen blev forkølet og gik rundt med Snue i tre Uger.

350,000 Besøgende — alle begejstrede.

At Dr. Charcot har en rigtig Opfattelse af Grønlandspavillonens Sukces, tyder og saa det meget store Besøg paa. I vort Udstillingskommissariat oplyses det saaledes, at der siden Pavillonens Aabning har været ca. 350,000 Besøgende. Der glider en ustandselig Strøm gennem Salen. Morsomt er det at se, at mange Skoleklasser med ledsagende Lærere besøger Huset. Lærerne holder smaa Foredrag, og Eleverne forlader Udstillingen med et godt Indtryk af, hvad Grønland og hvad Danmark har ndrettet. I Udstillingens Fremmedbog findes Tusinder af Navne og højstemte Udtalelser af Begejstring. En fransk Lærer skriver saaledes: Denne Udstilling viser, at der paa et lille Omraade som Danmark godt kan bo et stort Folk. En tysk Dame udtrykte sig kort saaledes: Hvor er jeg begejstret!

Blk.

Den berømte Polarforsker, Kommandør Charcot erklærer, at den kunde overhovedet ikke være bedre arrangeret

Fra vor Korrespondent.

PARIS, TORSDAG

KOMMANDØR JEAN CHARCOT.
Frankrigs eneste, men til Gengæld verdensberømte Polarforsker, „Pourquoi-

Kommandør Charcot.

pas" af Eventyr ombruste Kaptajn, afslørede sig i Dag som en Beundrer af og en varm Forsvarer for den haardt angrebne Grønlands-Pavillon paa Koloni-Udstillingen i Vincennes. I en helt anden Anledning besøgte jeg til Formiddag Kommandør Charcot i hans Villa i Neuilly. Han bor i et Hus — vistnok det samme, som han for 64 Aar siden fødtes i — der lignede en Fæstning, forskanset bag svære Havemure og omgivet af seldgamle Træer.

Vi kom til at tale om Grønlands-Pavillon:

— Den er, siger Charcot, nydelig, overordentlig indtagende i hele sin Fremtoning og ualmindelig godt arrangeret.

Danmarks og Hollands de bedste udenlandske Afdelinger.

— Ved De, M. Charcot, at hvad De dér siger, staar i skarp Modsætning til Meninger, der er kommet frem i Danmark.

— Jeg har hørt det, ja, men jeg kan tilføje, at det ikke blot er mig, som jo er en Ven af Danmark, der mener dette, men at Indtrykket er almindeligt. Forleden var jeg til Møde i „Institut de France". En Del Journalister, der ventede i Instituttets Forhal, spurgte mig, om jeg havde været paa Udstillingen, og de udbredte sig alle om den danske Udstilling, som de fandt ualmindelig klar, bemærkelsesværdig og præget af god Smag. I Instituttets Mødesal talte jeg med mange Kolleger blandt Medlemmerne, og deres Mening var enstemmig den samme:

Danmark er i paafaldende Grad smukt og fuldkomment repræsenteret. En højt anset Videnskabsmand sagde til mig, at efter hans Opfattelse er paa den udenlandske Afdeling Danmarks og Hollands Udstillinger de mest seværdige. Jeg er fuldt ud af samme Mening.

Jeg kan forsikre Dem for, at Grønlandspavillonen paaskønnes meget i Frankrig. Geografi er ikke det franske Folks stærke Side. Før var der mange Mennesker, som var fuldkommen uvidende om, hvad Grønland egentlig var for noget; de havde Vrangforestillinger om, at det var et vildt Land højt mod Nord. Nu véd de det, og nu véd de samtidig, hvad Danmark har udrettet deroppe.

Det kunde ikke være gjort bedre!

De, som kender Grønland savner De intet paa Udstillingen?

Det er i den sidste Tid ofte hændet, at Folk paa Grund af den pludselig vakte Grønlandsinteresse er kommet og har bedt mig fortælle dem om Grønland. Jeg svarer altid: Gaa ud paa den grønlandske Udstilling. Hvad de viser dér, er i den Grad nøjagtigt; det er den bedste Beskrivelse, der kan gives. Det kunde virkelig ikke, navnlig i Betragtning af de

store Vanskeligheder, der er at kæmpe med, være gjort bedre.

Den grønlandske Udstilling er fra dansk Side en stor og virksom Demonstration. Marskal Lyautey har talt til mig om den. Alle har været anerkendende henede. Jeg har aldrig hørt en eneste Kritik.

Lad mig tilføje, at paa mig virkede Fremstillingen af Grønland i Vincennes i den Grad eksakt, at jeg efter et Besøg i Pavillonen blev forkølet og glk rundt med Snue i tre Uger.

350,000 Besøgende — alle begejstrede.

At Dr. Charcot har en rigtig Opfattelse af Grønlandspavillonens Sukces, tyder ogsaa det meget store Besøg paa. I vort Udstillingskommisariat oplyses det saaledes, at der siden Pavillonens Aabning har været ca. 350,000 Besøgende. Der glider en ustandselig Strøm gennem Salen. Morsomt er det at se, at mange Skoleklasser med ledsagende Lærere besøger Huset. Lærerne holder smaa Foredrag, og Eleverne forlader Udstillingen med et godt Indtryk af, hvad Grønland og hvad Danmark har udrettet. I Udstillingens Fremmedbog findes Tusinder af Navne og højstemte Udtalelser af Begejstring. En fransk Lærer skriver saaledes: Denne Udstilling viser, at der paa et lille Omraade som Danmark godt kan bo et stort Folk. En tysk Dame udtrykte sig kort saaledes: Hvor er jeg begejstret!

Blk.

Bladet:

Fam. Journal

skriver den 23. JUNI 1931

Danmarks Hus med den grønlandske Udstilling paa den store Koloniudstilling i Paris. Da man ikke har maattet fælde Træer paa Terrænet, vokser flere af disse op gennem Taget. Huset er opført efter Arkitekt Helge B. Møllers Tegning.

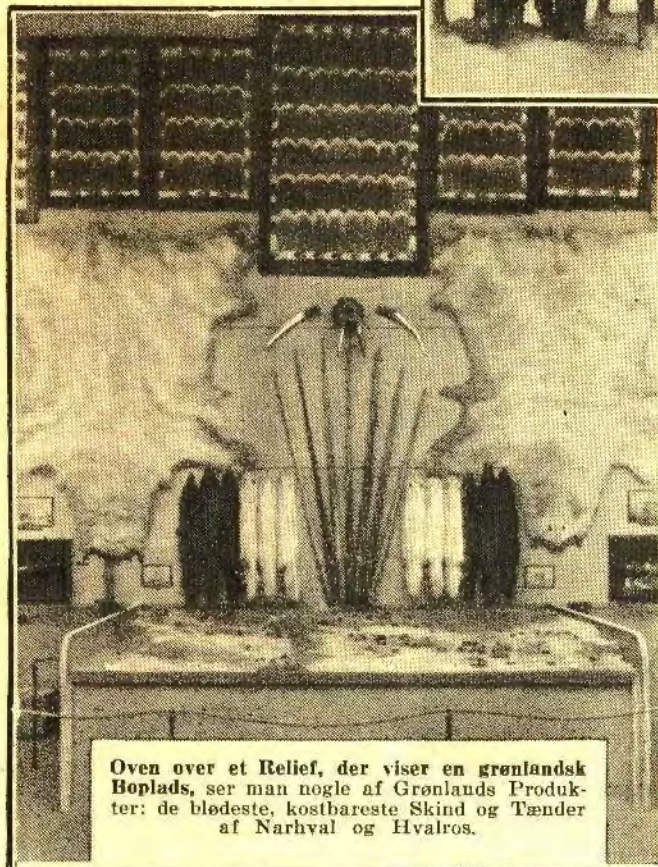
Et Par store Isbjørne, der vader i Sneen, hilser Pariserne straks ved Indgangen. I mange af Koloniudstillingens Afdelinger ser man levende Løver, Tigre og Kameler. Vi har maattet nøjes med at sende Grønlands Dyr i udstoppet Stand.

„Paa tyve Minutter kan man nu fra de store Boulevarder gøre en Reise op til Nordpolens Naboer,” siger man med et Smil i Paris. Det er den grønlandske Afdeling paa den store Koloniudstilling, man mener, og i en Udstilling, der i allerhøjeste Grad omfatter de tropiske Lande, danner Danmarks Grønlandsafdeling en behagelig og kølig Afveksling. Afdelingen, der er meget smukt arrangeret, i et særligt Hus, viser ikke blot de fremmede, hvorledes Livet endnu kan leves primitivt og dog lykkeligt i vort tyvende Aarhundrede. Den er ogsaa et Vidnesbyrd om den Maade, som Danmark har løst sin Opgave paa med at bringe Civilisationen op saa højt mod Nord. Væsentligst i Billeder, Dioramaer og udstillede Produkter giver Danmark her de fremmede en Forestilling om det Arbejde, der gøres i Grønland.

„Saaledes lever man i Grønland!” fortæller denne Gruppe Pariserne og de andre besøgende. Til højre er den grønlandske Jordhytte og foran den en Gruppe Grønlændere med deres Slæder og Hundeforspand. Maaske er det ikke mindst de smukke, perlestukne Dragter, der vil interessere Indbyggerne i Modens Hovedstad.

Oven over et Relief, der viser en grønlandsk Hoplads, ser man nogle af Grønlands Produkter: de blødeste, kostbareste Skind og Tænder af Narhval og Hvalros.

En Familie af Nordpolens Naboer. I Baggrunden den grønlandske Fjord, der ved Sommertide kan have en egenartet Skønhed over sig med de høje Fjælde og de drivende, blaa-grønne Isflager. I Forgrunden Sommerteltet og Kajakken med Fangstredskaberne.

"Fagbladet"
1/6-27

Den danske Grønlands- utstilling.

En skandale.

Anker Kirkebys brev fra Koloni-utstillingen i Paris.

Redaktør Anker Kirkeby.

Den danske journalist Anker Kirkeby retter i et Paris-brev om Danmarks Grønlands-paviljong på Koloniutstillingen i Vincennes-skogen sterke beskyldninger mot arrangørene om mangelfull representasjon. Han skriver bl. a.:

Den gamle stormakt Danmark, som for inntil få årtier siden besatt kolonier i alle fem verdensdeler, har nu bare én eneste koloni tilbake utenfor alle verdensdeler, helt oppe ved Nordpolen. Og hvis vi stadig ønsker å besitte den med ære, må vi bestandig gjøre noe for å bevare besiddelsen — vel også på en koloniutstilling.

Efter at man som dansk har takket sin gud og sin Wamberg (reklamesjefen) for, at Dannebrog nu vaier på Koloniutstillingen over den siste kolde rest av våre storhetsdrømmer, må det være tillatt å beklage, at sendrektighet hjemme med å bevilge pengene og smålighet ved å fastsette beløpet (150,000 kroner) er i skyld i, at vi ikke møter med et fordelaktigere og festligere stadi. Da hele vår utstilling er vedtatt i siste øieblikk, hvor lengst alle gode plasser var optatt, har vi måttet ta til takke med terrengets mest avsides hjørne og skogens dunkleste krok, hvor den tilfeldige besøkende først når hen, når han ntaset har vært alle andre paviljonger igjennem og begynner å stille mot utgangen, ja, så sent har vi meldt oss, at Grønland overhodet ikke har nådd å komme med på adskillige trykksaker og kort over utstillingen. I en reklame-uke kan det være opportunt å minne om, at landenes naturlige reklamefelter er de internasjonale utstillinger, og virkningen måles i hvor iøynefallende annonsen her er plasert og hvor tiltrekkende den er satt op. Tenk bare hvilken bakgrunn Grønlands nordpols-is forut eier i Vincennes-skogen, hvor alle andre utstillere (takket være Kanadas fravær) møter med varme kolonier fra omegnen av Ekvator. En fransk iskremmann i terrenget har straks forstått fidusen og resolutt døpt sine gamle ispinner om til petits esquimaux. Hvis det ikke var for å fornærme hans varer, kunde man si, at de små eskimoer går som varmt brød.

Det er ikke meningen å hevde, at Grønland bare kan utstilles i en snebytte eller som kjempemessig Iskrem péche Melba, man kunde like godt ha fastholdt en enkel nøitral ramme, men den burde da i bevisst moderne linje og virkning ha kalt på kjennetegnens skjønnhetsglede og det brede publikums opmerksomhet. Nu ligner vår

stavene så små, at man ikke kan lese dem.

Denne overlessethet og planløshet forringer i aller høyeste grad overskueligheten og anskueligheten. Her er alene i et lite rum samlet ca. 14 store statistiske veggkart, men hvor mange av utstillingens hundretusener internasjonale besøkende har tid og interesse nok til å fordype sig i alle disse detailsider av Grønland. Et eneste kart var ved denne anledning nødvendig, nemlig det som ved hjelp av kolorerte flagg viser at hele Grønlands veldige kystlinje nu er opdaget og kartlagt nesten utelukkende under Dannebrog.

En utstilling er en kraftanstrengelse, en nasjons hele samlede innsats på et enkelt felt av makt og vilje, av evne og idé. Mens de andre kolonimaktens paviljonger virker som løvebrøl og tigersprang, så henleder det danske opbud tanken på en skikkelig dansk hund som godmodig lister bak trærne i en avsides krok av parken.

I kolonienes historie, hvis kapitler er en kjede av blod, utbytting, misrøkt, forbrytelser, kan vi med rette være stolte av de sider som er skrevet på dansk. Våre forskere og pionerer har ikke bare vist vågemot og utholdenhet, men har erobret land med forståelse og menneskelig hensyntagen til de undertvungne vergeløse folk. Alene det å utstille jordens største øy, burde, gi vår innsats en viss slagkraft, nu fornemmes den danske fremtreden som et valent tjat.

Den danske journalist Anker Kirkeby retter i et Paris-brev om Danmarks Grønlands-paviljong på Kolonitstillingen i Vincennes-skogen sterke beskyldninger mot arrangørene om mangelfull representasjon. Han skriver bl. a.:

Den gamle stormakt Danmark, som for inntil få årtier siden besatt kolonier i alle fem verdensdeler, har nu bare én eneste koloni tilbake utenfor alle verdensdeler, helt oppe ved Nordpolen. Og hvis vi stadig ønsker å besitte den med ære, må vi bestandig gjøre noe for å hevide besiddelsen — vel også på en kolonitstilling.

Efter at man som dansk har takket sin gud og sin Wamberg (reklamesjefen) for, at Dannebrog nu vaier på Kolonitstillingen over den siste kolde rest av våre storhetsdrømmer, må det være tillatt å beklage, at sendrektighet hjemme med å bevilge pengene og smålighet ved å fastsette beløpet (150,000 kroner) er i skyld i, at vi ikke møter med et fordelaktigere og festligere stadi. Da hele vår utstilling er vedtatt i siste øieblikk, hvor lengst alle gode plasser var optatt, har vi måttet ta til takke med terrengets mest avsides hjørne og skogens dunkleste krok, hvor den tilfeldige besøkende først når hen, når han utaset har vært alle andre paviljonger igjennem og begynner å stille mot utgangen, ja, så sent har vi meldt oss, at Grønland overhodet ikke har nådd å komme med på adskillige trykksaker og kort over utstillingen. I en reklame-uke kan det være opportunt å minne om, at landenes naturlige reklamefelter er de internasjonale utstillinger, og virkningen måles i hvor iøynefallende annonсен her er plasert og hvor tiltrekkende den er satt op. Tenk bare hvilken lakgrunn Grønlands nordpols-is forut eier i Vincennes-skogen, hvor alle andre utstillere (takket være Kanadas fravær) møter med varme kolonier fra omegnen av Ekvator. En fransk iskremmann i terrenget har straks forstått fidusen og resolutt døpt sine gamle ispinner om til petits esquimaux. Hvis det ikke var for å fornærme hans varer, kunde man si, at de små eskimoer går som varmt brød.

Det er ikke meningen å hevide, at Grønland bare kan utstilles i en snehytte eller som kjempemessig iskrem påche Melba, man kunde like godt ha fastholdt en enkel nøitral ramme, men den burde da i bevisst moderne linje og virkning ha kalt på kjeunrens skjønhetsglede og det brede publikums opmerksomhet. Nu ligner vår paviljong her imellem Indias pagoder, Afrikas kupler og minareter, Oseanias templer og bambushytter et skikkelig dansk provinsielt kolonihave-lysthus, men det er også det eneste den har med koloni å gjøre.

Nu virker utstillingens indre meget «nysselligt», men allikevel underlig hjemmegjort og smånusset. I stedet for å samle sig om den enkelte storartede gjenstand som lettfattelig symbol for massenes flyktige betraktning, har man overfylt rummet med en mengde ensartede og likegyldige småpillerier. Hovedveggen er en eneste stor forvirring av fugletepper, isbjørnskin, revehaler, støt-tenner, modeller av skib, glass med olje, malerier, fotografier, skjeletter. De mange billeder rundt i alle salene er for små og likegyldige, de henger så høit at de ligner frimerker klistret på veggen, de forklarende tekster er så lange og bok-

stavene så små, at man ikke kan lese dem.

Denne overlessethet og planløshet forringer i aller høyeste grad overskueligheten og anskueligheten. Her er alene i et lite rum samlet ca. 14 store statistiske veggkart, men hvor mange av utstillingens hundretusener internasjonale besøkende har tid og interesse nok til å fordype sig i alle disse detaljsider av Grønland. Et eneste kart var ved denne anledning nødvendig, nemlig det som ved hjelp av kolorerte flagg viser at hele Grønlands veldige kystlinje nu er opdaget og kartlagt nesten utelukkende under Dannebrog.

En utstilling er en kraftanstrengelse, en nasjons hele samlede innsats på et enkelt felt av makt og vilje, av evne og idé. Mens de andre kolonimaktens paviljonger virker som løvebrøl og tigersprang, så henleder det danske opbud tanken på en skikkelig dansk hund som godmodig lister bak trærne i en avsides krok av parken.

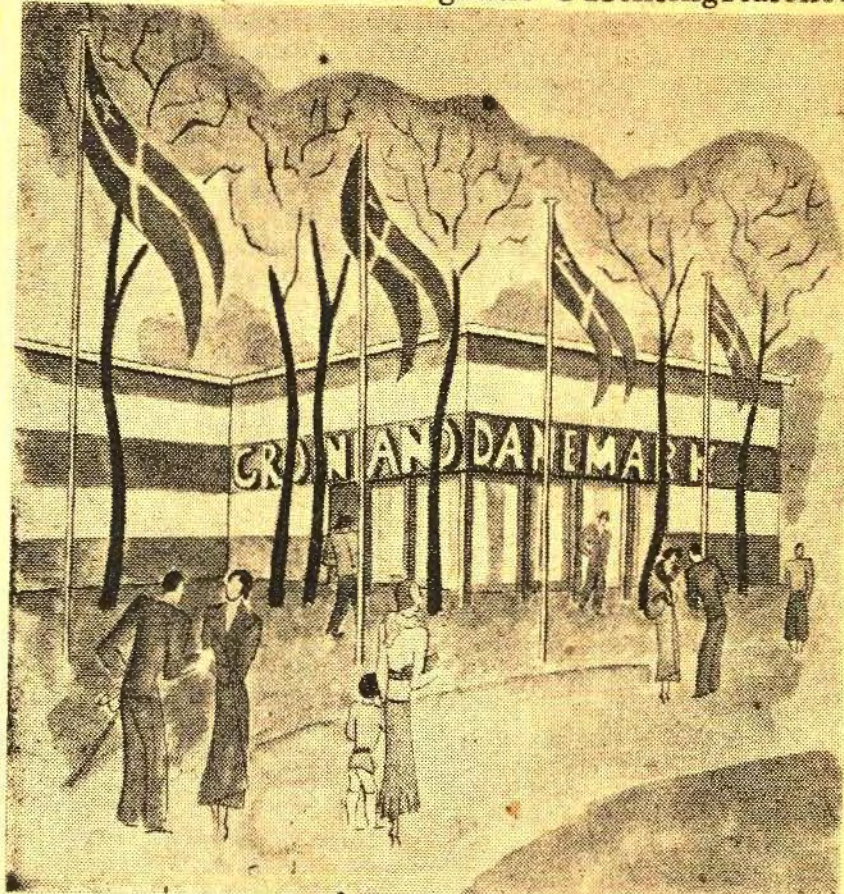
I koloniens historie, hvis kapitler er en kjede av blod, utbytting, misrøkt, forbrytelser, kan vi med rette være stolte av de sider som er skrevet på dansk. Våre forskere og pionerer har ikke bare vist vågemot og utholdenhet, men har erobret land med forståelse og menneskelig hensyntagen til de undervungne vergeløse folk. Alene det å utstille jordens største øy, burde, gi vår innsats en viss slagkraft, nu fornemmes den danske fremtreden som et valent tjat.

"Politiken" 16-3.

Danmark i en Krog!

En Skildring af vor „Grønlands-Pavillon“ paa Koloniudstillingen i Paris.

Har Danmark mistet sit gamle Udstillingstalent?

Danmarks Grønlands-Pavillon.
(Tegnet af Rita Kern-Larsen).

Anker Kirkeby skriver i et Pariserbrev om Danmarks Grønlands-Pavillon paa Koloniudstillingen i Vincennes-Skoven.

DEN gamle Størmagt Danmark, som for indtil blot faa Aartier siden besad Kolonier i alle fem Verdensdele, har nu kun én eneste Koloni tilbage uden for alle Verdensdele, helt oppe ved Nordpolen. Og hvis vi stadig ønsker at besidde den med Ære, maa vi bestandig gøre noget for at hævde Besiddelsen — vel ogsaa paa en Koloniudstilling. Hjemme synes man at have haft liden Forstaaelse herfor, og man tør vist tilskrive vor energiske Reklamechef i Paris Helge Wamberg, (med hvem man ellers

Men efter at man som dansk har takket sin Gud og sin Wamberg for, at Dannebrog nu vajer paa Koloniudstillingen over den sidste kolde Rest af vore Storhedsdrømme, maa det være tilladt at beklage, at Sendrægtighed hjemme med at bevilge Pengene og Karrighed ved at fastsætte Beløbet (150,000 Kr.) er Skyld i, at vi ikke møder med et fordelagtigere og festligere Stade. Da hele vor Udstilling er vedtaget i sidste Øjeblik, hvor længst alle gode Pladser var optaget, har vi maattet tage til Takke med Terrænets mest afsides Hjørne og Skovens dunkleste Krog, hvor den tilfældige Besættelse først naar hen, naar den kommer.

sat op. Tænk blot, hvilken Baggrund Grønlands Nordpols-Is forud ejer i Vincennes-Skoven, hvor alle andre Udstillere (takket være Kanadas Fraværelse) møder med varme Kolonier fra Omegnen af Ækvator. En fransk Iskagemand i Terrænet har straks forstaaet Fidusen og resolut døbt sine gamle Ispinde om til *petits esquimaux*. Hvis det ikke var for at fornærme hans Varer, kunde man sige, at de smaa Eskimoer gaar som varmt Brød.

Efter at vi nu først har takket dem, der er Skyld i, at vi til Trods for alt kom med, og efter at vi har betonet, hvor glimrende det er, at vi overhovedet er med, og efter at have præciseret, at i Forhold hertil gør det ikke saa meget, at Udstillingens Ydre snarere henleder Tanken paa Skovpavillonen i Kiørs Anlæg i Holsterbro end paa Polarhavets Majestoso, paa Indlandsisens Vælde eller Thules Mystik, saa er man imidlertid forpligtet til at fremhæve, at Danmark i de sidste Aar synes at have tilsat al sin gamle opfindsomme og muntre Evne til at arrangere en Udstilling. Hertil kræves en flot Gestus, Festivitas, Humør og Aand.

Det er ikke Meningen at hævde, at Grønland kun kan udstilles i en Snebytte eller som kæmpemæssig Iskage *pêche à la Melba*, man kunde meget vel have fastholdt en enkel neutralt Ramme, men den burde da i bevidst moderne Linje og Virkning have kaldt paa Kenderens Skønhedsglæde og det brede Publikums Opmærksomhed. Nu ligner vor Pavillon her imellem Indiens Pagoder, Afrikas Kupler og Minareter, Oceaniens Templer og Bambushytter et skikkeligt dansk provinsielt Kolonihave-Lysthus, men det er ogsaa det eneste, den har med Koloni at gøre.

Og iadvendig burde Grønland i hvert Fald aabenbare sig i al sin storslaede Eventyrlighed — opbygget i klar Anskuelighed, i moderne Kunstarrangement, levendegjort af en Smule dansk Aand og grønlandsk Façon.

Udstilling er en særlig Kunst, og det gælder for denne Kunst som for alle andre: *Kunst ist Weglassen*.

Her er taget med alt for mange Billeder, Bøger, Kort, Dyr, Skind, Genstande, alt for mange Smaatier, der

højt, at de ligner Frimærker klistret paa Væggen, de forklarende Tekster er saa lange og Bogstaverne saa smaa, at man ikke kan læse dem; i Malerierne bekæmper alle Stilarter hinanden, de gamle Billeder minner om

Kasket og Staunings Skæg imellem Eskimoer, der maaske vækker Furore i „Vore Damer“, giver ikke Franskmandenes Fantasi et Chok.

Denne Overlæsthed og Planløs-

Danmarks Grønlands-Pavillon.
(Tegnet af Rita Kern-Larsen).

Anker Kirkeby skriver i et Pariserbrev om Danmarks Grønlands-Pavillon paa Koloniudstillingen i Vincennes-Skoven.

DEN gamle Stormagt Danmark, som for indtil blot faa Aartier siden besad Kolonier i alle fem Verdensdele, har nu kun én eneste Koloni tilbage nden for alle Verdensdele, helt oppe ved Nordpolen. Og hvis vi stadig ønsker at besidde den med Ære, maa vi bestandig gøre noget for at have den Besiddelsen — vel ogsaa paa en Koloniudstilling. Hjemme synes man at have haft liden Forstaaelse herfor, og man tør vist tilskrive vor energiske Reklamechef i Paris *Helge Wamberg*, (med hvem man ellers kan være nuenig i Betimeligheden af at Danmark skulde være med i Universitetsbyen), den største Del af Æren for, at vi endelig i Vincennes grønne Udstillingsskov hængte Danmarks røde Flag over et Stykke af Indlandsisen.

Men efter at man som dansk har takket sin Gud og sin Wamberg for, at Dannebrog nu vajer paa Koloniudstillingen over den sidste kolde Rest af vore Storhedsdrømme, maa det være tilladt at beklage, at Sendrægtighed hjemme med at bevilge Pengene og Karrighed ved at fastsætte Beløbet (150,000 Kr.) er Skyld i, at vi ikke møder med et fordelagtigere og festligere Stade. Da hele vor Udstilling er vedtaget i sidste Øjeblik, hvor længst alle gode Pladser var optaget, har vi maattet tage til Takke med Terrænets mest afsides Hjørne og Skovens dunkleste Krog, hvor den tilfældige Besøgende først naar hen, naar han udaset har været alle andre Pavilloner igennem og begynder at stile mod Udgangen, ja, saa sent har vi meldt os, at Grønland overhovedet ikke har naaet at komme med paa adskillige Tryksager og Kort over Udstillingen. I en Reklameuge kan det være opportunt

peche à la Mitoa, man kunde meget vel have fastholdt en enkel neutralt Ramme, men den burde da i bevidst moderne Linje og Virkning have kaldt paa Kenderens Skønhedsglæde og det brede Publikums Opmærksomhed. Nu ligner vor Pavillon her imellem Indiens Pagoder, Afrikas Kupler og Minareter, Oceaniens Templer og Bambushytter et skikkeligt dansk provinsielt Kolonihave-Lythus, men det er ogsaa det eneste, den har med Koloni at gøre.

Og indvendig burde Grønland i hvert Fald aabenbare sig i al sin storlaaede Eventyrlighed — opbygget i klar Anskuelighed, i moderne Kunstarrangement, levendegjort af en Smule dansk Aand og grønlandsk Façon. Nu virker Udstillingens Indre meget nysseligt, men alligevel underlig hjemmegjort og smaanusset. I Stedet for at samle sig om den enkelte storartede Genstand som letfatteligt Symbol for Massernes flygtige Betragtning, har man overfyldt Rummet med en Mængde ensartede og ligegyldige Smaapille-

rier. Udstilling er en særlig Kunst, og det gælder for denne Kunstart som for alle andre: *Kunst ist Weglassen*.

Her er taget med alt for mange Billeder, Bøger, Kort, Dyr, Skind, Genstande, alt for mange Smaatterier, der spreder Interessen, her er slet intet, der midtsamler. Hovedvæggen er en eneste stor Forvirring af Fugletæpper, Ishjørneskind, Rævehaler, Stødtænder, Modeller af Skibe, Glas med Olje, Malerier, Fotografier, Skeletter. De mange Billeder rundt i alle Salene er for smaa og ligegyldige, de hænger saa

højt, at de ligner Frimærker klistret paa Væggen, de forklarende Tekster er saa lange og Bogstaverne saa smaa, at man ikke kan læse dem; i Malerierne bekæmper alle Stilarter hinanden, de gamle Billeders minutiøse historiske Detsiludpensling, *Moltkes* maleriske Naturalisme, *Ernst Hansens* strenge Stilisering, *Em. Petersens* teater-romantiske Impressionisme — det kan altsammen være godt hver for sig, her virker det samlet som en Brica-brac-Butik, og de mange Fotografier af Kong *Christians* guldressede

Kasket og *Stannings* Skæg imellem Eskimoer, der maaske vækker Furore i „Vore Damer“, giver ikke Franskmændenes Fantasi et Chok.

Denne Overlæsthed og Planløshed forringer i allerhøjeste Grad Overskueligheden og Anskueligheden. Her er alene i et lille Rum samlet ca. 14 store statistiske Vægkort, men hvor mange af Udstillingens Hundre tusinder internationale Besøgende har Tid og Interesse nok til at fordybe sig i alle disse Detailsider af Grønland. Et eneste Kort var ved denne

Lejlighed nødvendig, nemlig det, der ved Hjælp af kolorerede Flag viser, at hele Grønlands vældige Kystlinje nu er opdaget og kortlagt næsten udelukkende under Dannebrog, kun ubetydelige Strækninger under en engelsk, en svensk og en østrigsk Ekspedition. Dette Kort findes ogsaa, men det er saa dilettantisk udført, at ikke én af Hundrede fatter Meningen.

Bedst af alt virker mærkeligt nok nogle *Carl Lundske* Panoramaer med udstoppede Grønlændere og Isbjørne i Vat-Sne med en rindende lille Tivolkilde, men naar man sammenligner disse lidt tilfældige skodesløse Arrangementer med de andre Koloniers bevidst propagerende Opstillinger, udført af moderne Kunstnere, maa man tænke paa Panoptikons Kælder fra Firserne; de er ogsaa daarligt placeret, uden tilstrækkelig Afstand og Rumvirkning, men her er dog alligevel noget af det rigtige, det enkle, anskuelige, levende, elskværdigt-barnlige fra H. C. Andersens Fædreland.

En Udstilling er en Kraftanstrengelse, en Nations hele samlede Indsats paa et enkelt Felt af Magt og Vilje, af Evne og Idé. Mens de andre Kolonimagters Pavilloner virker som Løvebrøl og Tigerspring, saa henleder det danske Opbud Tanken paa en skikkeligt dansk Hund, der godmodig lister om bag Træerne i en afsides Krog af Parken.

Det er karakteristisk, at mens de sorte, brune, gule og røde Fol-

Massernes flygtige Betragtning, har
man overfyldt Rummet med en Mæng-
de ensartede og ligegyldige Smaapille-
rier, Fotografier, Skeletter. De ma-
ge Billeder rundt i alle Salene er
smaa og ligegyldige, de hænger sa-
sig, det vil sige i alle disse Detailsider af Grøn-
land. Et eneste Kort var ved denne

Løjlighed nødvendig, nemlig det, der
ved Hjælp af kolorerede Flag viser,
at hele Grønlands vældige Kystlinje
nu er opdaget og kortlagt næsten ude-
lukkende under Dannebrog, kun ube-
tydelige Strækninger under en en-
gelsk, en svensk og en østrigsk Eks-
pedition. Dette Kort findes ogsaa,
men det er saa dilettantisk udført, at
ikke én af Hundrede fatter Menin-
gen.

Bedst af alt virker mærkeligt nok
mogle *Carl Lundske* Panoramaer med
udstoppede Grønlændere og Isbjørne
i Vat-Sne med en rindende lille Tivoli-
Kilde, men naar man sammenligner
disse lidt tilfældige skodesløse Arran-
gementer med de andre Koloniers be-
vidst propagerende Opstillinger,
udført af moderne Kunstnere, maa
man tænke paa Panoptikons Kælder
fra Firserne; de er ogsaa daarligt
placeret, uden tilstrækkelig Afstand
og Rumvirkning, men her er dog all-
gevel noget af det rigtige, det enkle,
anskuelige, levende, elskværdigt-barn-
lige fra H. C. Andersens Fædreland.

En Udstilling er en Kraftanstren-
gelse, en Nations hele samlede Ind-
sats paa et enkelt Felt af Magt og
Vilje, af Evne og Idé. Mens de andre
Kolonimagters Pavilloner virker som
Løvebrøl og Tigerspring, saa henle-
der det danske Opbud Tanken paa en
skikkelig dansk Hund, der godmodig
lister om bag Træerne i en afsides
Krog af Parken.

Det er karakteristisk, at mens de
sorte, brune, gule og røde Fol-
keslag møder med sine flotteste Sol-
dater som Vagtposter, med sine smuk-
keste Sheiker som Ciceroner og de
yndigste Danserinder som Optræden-
de, saa er Danmarks Hus befolket
med tre tilfældige sprogkyndige Sø-
mænd, der er gaaet i Land, brave og
dygtige Folk, men naar vi hejser Fla-
get ved internationale Stævner, skulde
det gerne vogtes af noget i Retning af
et Par Kammerjunkere fra Livgarden.

Paa en Koloni-Udstilling har
Danmark nemlig ikke blot en Pligt
til at melde sig, men en Ret til at
hævde sig. I Koloniernes Historie,
hvis Kapitler er en Kæde af Blod,
Udhygning, misrøgt, forbrydelser,
kan vi med Rette være stolte af de Si-
der, der er skrevet paa Dansk. Vore
Forskere og Pionerer har ikke blot
vist Vovemod og Udholdenhed, men
har erobret Land med Forstaaelse og
menneskelig Hensyntagen til de un-
dertyngne værgeløse Folk. Vi var de
første, der i vore varme Kolonier for-
bød Handel med Neger-slaver, vi er
de første, der i vore kolde Kolonier
har behandlet de Indfødte ikke blot
som Mennesker, men har indbudt dem
til Samarbejde paa lige Fod. Som
Kolonimagt er Danmark et Mønster
for Verden, og naar vi møder frem
som Kolonimagt, bør det ske med Pon-
dus, vi har Ret til selv at tale saa
højt og klart derom, at Verden kan
haade høre det og forstaa det, og be-
høver ikke at nøjes med den utyde-
lige, halvgenerte Mumlen, der nu lyder
i et skjult Hjørne af Vincenneskovens
internationale Babel. Alene det, at
udstille Jordens største Ø, burde give
vor Indsats en vis Slagkraft, nu for-
nemmes den danske Fremtræden som
et valent Tjæt.

Anker Kirkeby.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet: **Politiken**

skriver den 7. JUNI 1931

Danmark i en Krog!

En Skildring af vor „Grønlands-Pavillon“ paa Koloniudstillingen i Paris.

Original
Har Danmark mistet sit gamle Udstillingstalent?

Danmarks Grønlands-Pavillon.
(Tegnet af Rita Kern-Larsen).

Anker Kirkeby skriver i et Pariserbrev om Danmarks Grønlands-Pavillon paa Koloniudstillingen i Vincennes-Skoven.

DEN gamle Stormagt Danmark, som for indtil blot faa Aartier siden besad Kolonier i alle fem Verdensdele, har nu kun én eneste Koloni tilbage uden for alle Verdensdele, helt

Men efter at man som dansk har takket sin Gud og sin Wamberg for, at Dannebrog nu vajer paa Koloniudstillingen over den sidste kolde Rest af vore Storhedsdrømme, maa det være tilladt at beklage, at Sendrægtighed hjemme med at bevilge Pengene og Karrighed ved at fastsætte Beløbet

at minde om, at Landenes naturlige Reklamefelter er de internationale Udstillinger, og Virkningen maales i, hvor iøjnefaldende Annoncen her er placeret og hvor tiltrækkende den er sat op. Tænk blot, hvilken Baggrund Grønlands Nordpols-Is forud ejer i Vincennes-Skoven, hvor alle andre Udstillere (takket være Kanadas Fraværelse) møder med varme Kolonier fra Omegnen af Ækvator. En fransk Iskagemand i Terrænet har straks forstaaet Fidusen og resolut døbt sine gamle Ispinde om til *petits esquimaux*. Hvis det ikke var for at fornærme hans Varer, kunde man sige, at de smaa Eskimoer gaar som varmt Brød.

Efter at vi nu først har takket dem, der er Skyld i, at vi til Trods for alt kom med, og efter at vi har betonet, hvor glimrende det er, at vi overhovedet er med, og efter at have præciseret, at i Forhold hertil gør det ikke saa meget, at Udstillingens Ydre snarere henleder Tanken paa Skovpavillonen i Kiærs Anlæg i Holsterbro end paa Polarhavets Majestoso, paa Indlandsisens Vælde eller Thules Mystik, saa er man imidlertid forpligtet til at fremhæve, at Danmark i de sidste Aar synes at have tilsat al sin gamle opfindsomme og muntre Evne til at arrangere en Udstilling. Hertil kræves en flot Gestus, Festivitas, Humør og Aand.

Det er ikke Meningen at hævde, at Grønland kun kan udstilles i en Snebytte eller som kæmpemæssig Iskage *pêche à la Melba*, man kunde meget vel have fastholdt en enkel neutral Ramme, men den burde da i bevidst moderne Linje og Virkning have kaldt paa Kenderens Skønhedsglæde og det brede Publikums Opmærksomhed. Nu ligner vor Pavillon her imellem Indiens Pagoder, Afrikas Kupler og Minareter, Oceaniens Templer og Bambushytter et skikkeligt dansk provinsielt Kolonihave Lythus.

Danmarks Grønlands-Pavillon.
(Tegnet af Rita Kern-Larsen).

Anker Kirkeby skriver i et Pariserbrev om Danmarks Grønlands-Pavillon paa Koloniudstillingen i Vincennes-Skoven.

DEN gamle Stormagt Danmark, som for indtil blot faa Aartier siden besad Kolonier i alle fem Verdensdele, har nu kun én eneste Koloni tilbage uden for alle Verdensdele, helt oppe ved Nordpolen. Og hvis vi stadig ønsker at besidde den med Ære, maa vi bestandig gøre noget for at hævde Besiddelsen — vel ogsaa paa en Koloniudstilling. Hjemme synes man at have haft liden Forstaaelse herfor, og man tør vist tilskrive vor energiske Reklamechef i Paris *Helge Wamberg*, (med hvem man ellers kan være uenig i Betimeligheden af at Danmark skulde være med i Universitetsbyen), den største Del af Æren for, at vi endelig i Vincennes grønne Udstillingsskov hejsede Danmarks røde Flag over et Stykke af Indlandsisen.

Men efter at man som dansk har takket sin Gud og sin Wamberg for, at Dannebrog nu vajer paa Koloniudstillingen over den sidste kolde Rest af vore Storhedsdrømme, maa det være tilladt at beklage, at Sendrægtighed hjemme med at bevilge Pengene og Karrighed ved at fastsætte Beløbet (150,000 Kr.) er Skyld i, at vi ikke møder med et fordelagtigere og festligere Stade. Da hele vor Udstilling er vedtaget i sidste Øjeblik, hvor længst alle gode Pladser var optaget, har vi maattet tage til Takke med Terrænets mest afsides Hjørne og Skovens dunkleste Krog, hvor den tilfældige Besøgende først naar hen, naar han udset har været alle andre Pavilloner igennem og begynder at stile mod Udgangen, ja, saa sent har vi meldt os, at Grønland overhovedet ikke har naaet at komme med paa adskillige Tryksager og Kort over Udstillingen. I en Reklameuge kan det være opportunt

mer og Aand.

Det er ikke Meningen at hævde, at Grønland kun kan udstilles i en Snehytte eller som kæmpemæssig Iskage *pêche à la Melba*, man kunde meget vel have fastholdt en enkel neutral Ramme, men den burde da i bevidst moderne Linje og Virkning have kaldt paa Kenderens Skønhedsglæde og det brede Publikums Opmærksomhed. Nu ligner vor Pavillon her imellem Indiens Pagoder, Afrikas Kupler og Minareter, Oceanians Templer og Bambushytter et skikkeligt dansk provinsielt Kolonihave-Lysthus, men det er ogsaa det eneste, den har med Koloni at gøre.

Og indvendig burde Grønland i hvert Fald aabenbare sig i al sin storlaaede Eventyrlighed — opbygget i klar Anskuelighed, i moderne Kunstarrangement, levendegjort af en Smule dansk Aand og grønlandsk Façon. Nu virker Udstillingens Indre meget nysseligt, men alligevel underlig hjemmegjort og smaanusset. I Stedet for at samle sig om den enkelte storartede Genstand som letfatteligt Symbol for Massernes flygtige Betragtning, har man overfyldt Rummet med en Mængde ensartede og ligegyldige Smaapille-

rier. Udstilling er en særlig Kunst, og det gælder for denne Kunststart som for alle andre: *Kunst ist Weglassen*.

Her er taget med alt for mange Billeder, Bøger, Kort, Dyr, Skind, Genstande, alt for mange Smaatterier, der spreder Interessen, her er slet intet, der midtsamler. Hovedvæggen er en eneste stor Forvirring af Fugletæpper, Isbjørneskind, Rævehaler, Stødtænder, Modeller af Skibe, Glas med Olje, Malerier, Fotografier, Skeletter. De mange Billeder rundt i alle Salene er for

hojt, at de ligner Frimærker klistret paa Væggen, de forklarende Tekster er saa lange og Bogstaverne saa smaa, at man ikke kan læse dem; i Malerierne bekæmper alle Stilarter hinanden, de gamle Billeders minutiøse historiske Detailudpensling, *Moltkes* maleriske Naturalisme, *Ernst Hansens* strenge Stilisering, *Em. Petersens* teater-romantiske Impressionisme — det kan alt sammen være godt hver for sig, her virker det samlet som en Brica-brac-Butik, og de mange Fotografier af Kong *Christians* guldtræsed

Kasket og *Stauings* Skæg imellem Eskimoer, der maaske vækker Furore i „Vore Damer“, giver ikke Franskmandenes Fantasi et Chok.

Denne Overlæshed og Planløshed forringer i allerhøjeste Grad Overskueligheden og Anskueligheden. Her er alene i et lille Rum samlet ca. 14 store statistiske Vægkort, men hvor mange af Udstillingens Hundre tusinder internationale Besøgende har Tid og Interesse nok til at fordybe sig i alle disse Detailsider af Grønland. Et eneste Kort var ved denne Lejlighed nødvendig, nemlig det, der ved Hjælp af kolorerede Flag viser, at hele Grønlands vældige Kystlinje nu er opdaget og kortlagt næsten udelukkende under Dannebrog, kun ubetydelige Strækninger under en engelsk, en svensk og en østrigsk Ekspedition. Dette Kort findes ogsaa, men det er saa dilettantisk udført, at ikke én af Hundrede fatter Meningen.

Bedst af alt virker mærkeligt nok nogle *Carl Lundske* Panoramaer med udstoppede Grønlændere og Isbjørne i Vat-Sne med en rindende lille Tivoli-Kilde, men naar man sammenligner disse lidt tilfældige skodesløse Arrangementer med de andre Koloniers bevidst propagerende Opstillinger, udført af moderne Kunstnere, maa man tænke paa Panoptikons Kælder fra Firserne; de er ogsaa daarligt placeret, uden tilstrækkelig Afstand og Rumvirkning, men her er dog alligevel noget af det rigtige, det enkle, anskuelige, levende, elskværdigt-barnlige fra H. C. Andersens Fædreland.

En Udstilling er en Kraftanstrengelse, en Nations hele samlede Indsats paa et enkelt Felt af Magt og Vilje, af Evne og Idé. Mens de andre Kolonimagters Pavilloner virker som Løvehvel og Tigerepring, saa henleder det danske Ophud Tanken

af et Danmark skulde være med i verskueligheden og Anskueligheden. Universitetsbyen), den største De-ler er alene i et lille Rum samlet ca. af Æren for, at vi endelig i Vin- store statistiske Vægkort, men hæn- cennes grønne Udstillingsskov. sede Danmarks røde Flag over et S- ke af Indlandsisen.

tydelige Strækninger under en engelsk, en svensk og en østrigsk Ekspedition. Dette Kort findes ogsaa, men det er saa dilettantisk udført, at ikke én af Hundrede fatter Meningen.

Bedst af alt virker mærkeligt nok nogle *Carl Lundske* Panoramaer med udstoppede Grønlændere og Isbjørne i Vat-Sne med en rindende lille Tivoli-Kilde, men naar man sammenligner disse lidt tilfældige skodesløse Arrangementer med de andre Koloniers bevidst propagerende Opstillinger, udført af moderne Kunstnere, maa man tænke paa Panoptikons Kælder fra Firserne; de er ogsaa daarligt placeret, uden tilstrækkelig Afstand og Rumvirkning, men her er dog alligevel noget af det rigtige, det enkle, anskuelige, levende, elskværdigt-barnlige fra H. C. Andersens Fædreland.

En Udstilling er en Kraftanstrengelse, en Nations hele samlede Indsats paa et enkelt Felt af Magt og Vilje, af Evne og Idé. Mens de andre Kolonimagters Pavilloner virker som Løvebrøl og Tigrespring, saa henleder det danske Opbud Tanken paa en skikkelig dansk Hund, der godmodig lister om bag Træerne i en afsides Krog af Parken.

Det er karakteristisk, at mens de sorte, brune, gule og røde Folkeslag møder med sine flotteste Soldater som Vagtposter, med sine smukkeste Sheiker som Cicroner og de yndigste Danserinder som Optrædende, saa er Danmarks Hus befolket med tre tilfældige sprogkyndige Sømænd, der er gaaet i Land, brave og dygtige Folk, men naar vi hejser Flaget ved internationale Stævner, skulde det gerne vogtes af noget i Retning af et Par Kammerjunkere fra Livgarden.

Paa en Koloni-Udstilling har Danmark nemlig ikke blot en Pligt til at melde sig, men en Ret til at hævde sig. I Koloniernes Historie, hvis Kapitler er en Kæde af Blod, Udbytning, Misrægt, Forbrydelser, kan vi med Rette være stolte af de Sider, der er skrevet paa Dansk. Vore Forskere og Pionerer har ikke blot vist Vovemod og Udholdenhed, men har erobret Land med Forstaaelse og menneskelig Hensyntagen til de undertvungne værgeløse Folk. Vi var de første, der i vore varme Kolonier forbedrede Handel med Neger-slaver, vi er de første, der i vore kolde Kolonier har behandlet de Indfødte ikke blot som Mennesker, men har indbudt dem til Samarbejde paa lige Fod. Som Kolonimagt er Danmark et Mønster for Verden, og naar vi møder frem som Kolonimagt, bør det ske med Pondus, vi har Ret til selv at tale saa højt og klart derom, at Verden kan høre det og forstaa det, og behøver ikke at nøjes med den utydelige, halvgenerede Mumlen, der nu lyder i et skjult Hjørne af Vincenneskovens internationale Babel. Alene det, at udstille Jordens største Ø, burde give vor Indsats en vis Slagkraft, nu fornemmes den danske Fremtræden som et valent Tjat.

Anker Kirkeby.

Søren: — Nej, Chefen er ikke til Stede, han er hos Barberen!

B

[illegible]

Det er mulig at man i Danmark ikke har ment å opptre provokatorisk og støtende overfor Norge. Virkningen er iallfall den. Mange vil opfatte denne utstilling som et politisk trick, og enten det er ment slik eller ikke, så vil iallfall dette ikke bidra til å skape en fredelig forhandlingsstemning i Norge.

Grønlands- agitasjon.

Blandt de koloniland, som har funnet det oppurtunt å stille ut på koloniuutstillingen i Paris, er også Danmark, som synger med i koret med en Grønlandsutstilling. I og for sig var det vel ikke så merkelig om Danmark vilde være med, men det hele kunde vært gjort på en måte, som ikke behøvde å vekke harme hos de norske, som kommer til utstillingen.

Den høitidelige åpning fant sted 11. mai, men dagen før blev paviljongen tatt i besyn av en rekke innbudne, fremstående danske i Paris og franske, danske og norske journalister. Direktøren for Grønlands styrelse holdt en tale på dårlig engelsk og presseattachéen hr. Vamberg oversatte den til fransk. Direktøren gav de tilstedeværende et slags inntrykk av Grønland og dvælte så med klædelig beskjedenhet ved Danmarks innsats der oppe. Danmark tjener intet på Grønland, fortalte direktøren. Alt som kommer inn går utigjen til administrasjon og arbeider for grønlanderne. Vi har sett det som en oppgave, uttalte direktøren, å gjøre dette naturfolk delaktig i vestens civilisasjon på en så nensom og varsom måte, at folket ikke skal gå til grunne på det, slik som tilfellet har vært med andre naturfolk som er kommet i forbindelse med civilisasjonen. Etterat direktøren hadde gitt de tilstedeværende smak på Grønland, konkluderte han for sikkerhets skyld med å gjøre uttrykkelig opmerksom på at »gjenstandene må ikke berøres».

Grønland er et lukket land, sa han. Ingen kan komme inn på Grønland uten med spesiell tillatelse fra den danske styrelse. Man må godtgjøre at man har særlige videnskapelige eller kunstneriske oppgaver, og selv da kan det være vanskelig.

(Dette kunde nokk representanten for Journal underskrive. Det var som man vil erindre Le Journal som ifjor financierte den rumenske ekspedisjon, som med et løfte fra den danske minister drog avsted og måtte vende tilbake uten å få adgang til landet.)

Etterat talen var oversatt til fransk blev forsamlingen ført rundt på utstillingen med presseattachéen som guide. Man kommer først inn i en slags gang med dører inn på begge sider. Fortsettelsen av gangen utvider sig til en større hall hvor der på den ene side er laget et slags stort vinterbillede av Grønland. På en bakgrunn av snefjell står en eskimo midt i ø-

det med en hundeslæde med stivnede hunder foran. Ved siden av vinterbilledet er der kopiert et interiør fra en grønlandshytte, kledd med den danske civilisasjon i form av billeder fra Eva og Våre damer og andre danske kulturorganer. På den annen side av hallen ser vi Vest-Grønland ved sommertid, med råker i isen og bare mosekleddte berg. En eskimo og et telt fullstendiggjør illusjonen. På veggene er der skinn og våpen og redskap i rikt utvalg. Den innerste hall er halvrund og viser i rundingen et panorama som skal være et høideplatå på Øst-Grønland. Nede på flaten står to isbjørner og henger med hodene. Det var således ikke stort man fikk se av Øst-Grønland, men det var vel nokk. Bare en liten stikkpille til den som kunde mene at Norge også hadde en viss rett til den del av verdens største ø.

Vi går så tilbake til forgangen. Her er på den ene side et rum med modeller av kirken og seminariet. På den annen side av gangen er der plancher, kart og statistik. Blandt annet finner vi det kart som er gjengitt ovenfor og hvorunder der står: Grønland, topografi og de forskjellige lands utforskning av den. Som man muligens vil se er Nansens ferd avtegnet og flagget over navnet hans kan med velvilje sees å være norsk skjønt man har spart svært på den blå farven. Men mens de andre land også har fått sitt flagg ute i margen, har man ikke funnet det nødvendig å merke av Nansens verdenskjente ferd på den måte. Vi har fått oss tilstillet et par brosjyrer i forbindelse med denne utstilling. Der står mange navn der, men bare et norsk. Det er Hans Egedes, men at han var nordmann ties der med.

Det er mulig at man i Danmark ikke har ment å optre provokatorisk og støtende overfor Norge. Virkningen er iallfall den. Mange vil opfatte denne utstilling som et politisk trick, og enten det er ment slik eller ikke, så vil iallfall dette ikke bidra til å skape en fredelig forhandlingsstemning i Norge.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Vare Damer

skriver den 6 MAJ 1931

Den danske Koloni Grønland og et Par af dens Kontraster paa Udstillingen i Paris

Tilh.: »Berømtedernes Søje«, hvorpaa man finder Navnene paa Erik den Røde, Leif den lykkelige og Vitus Bering.

Tilh.: Den ved Grønlandsudstillingen beskæftigede Arbejdsstyrke, hvor man bl. a. genkender Ingeniør Galster, Dr. phil. Terkel Mathiasen, Kunstmalerne Schou og Emmanuel Petersen, Konservator Scheel, Arkitekt Eigil Daae-Jensen. Den unge Dame, der sidder midt i Gruppen, er Frk. Emmy Langberg, der er Sekretær hos Dr. Knud Rasmussen og har deltaget i Ordningen af hans Thule-Afdeling.

haarde Kamp for Tilværelsen, snart i Kajakken ude til Havs og snart paa Hundesleden paa de lange Fangstrejser, udsat for Storm og Kulde.

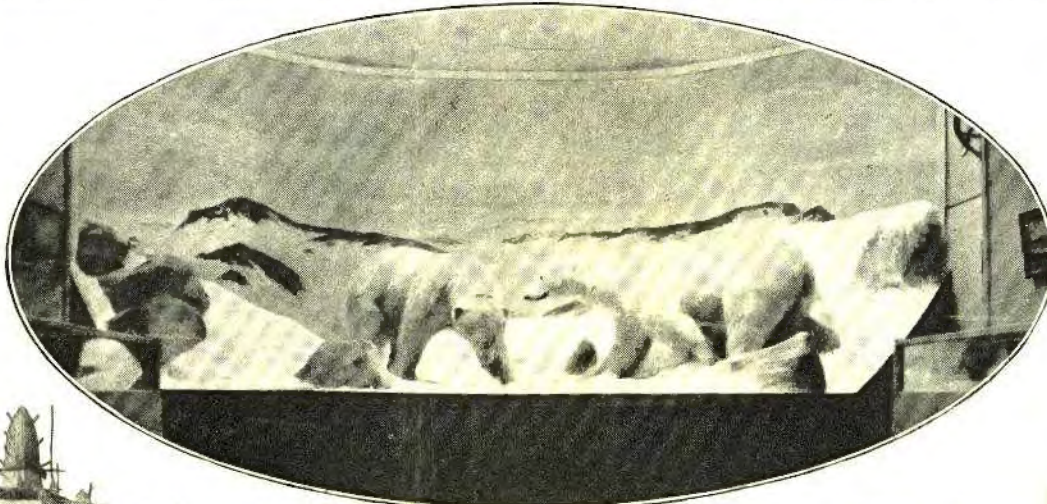
I de to hundrede Aar, der er forløbene, siden Hans Egede i 1721 landede i Grønland, har Danmark stædt arbejdet paa at bringe Grønlænderne frem i Kultur og værne dem mod altfor bratte Overgange i deres Livsformer, for at de en Gang

kan blive i Stand til at staa paa egne Ben. Arbejdet har ikke været forgæves, allerede nu deltager Befolkningen gennem forskellige folkevalgte Institutioner i Styrelsen af deres Land, Erhvervene er blevet opbyggelige og forbedrede og mange dygtige Grønlædere er indtraadt i Statens Tjeneste som Præster, Handelsfolk og andre Stillinger.

Blandt de ledsagende Billeder fra Udstillingen er

Foran Indgangsportalen til den store internationale Koloniuudstilling, som Frankrig for Tiden afholder i Paris, findes en Søje, paa hvilken berømte Opdagelsesrejsendes Navne er anført. Øverst staaer Erik den Rødes Navn, Grønlands Opdager, og derunder hans Søns, Leif den lykkelige, som opdagede Amerika omkring Aar 1000 og kaldte Landet Vinland.

Det er da kun naturligt, at Danmark ogsaa deltager i denne Udstilling for at vise, hvor vidt Grønland og dets Befolkning er naaet under Moderlandets mere end 200-aarige Styre. Hele Udstillingen, der er slaaet meget stort op fra Frankrigs Side, ligger i Vincenneskoven, og Danmarks Pavillon, der er bygget af Arkitekt Helge B. Møller, ligger inde mellem Skovens Træer tæt ved den amerikanske Udstilling. Pladsen har ikke tilladt nogen stor eller monumental Bygning, saaledes som f. Eks. hosstaaende Billeder fra de franske Kolonier viser, men kommer man indenfor, vil de smukke arktiske Panoramaer og Grønlændernes højt udviklede Redskabsteknik bibringe Tilskueren et stærkt Indtryk af Grønlands storslaaede Natur og det grønlandske Folks enestaaende Tilpasningsevne efter Landets barske Natur, Beboernes

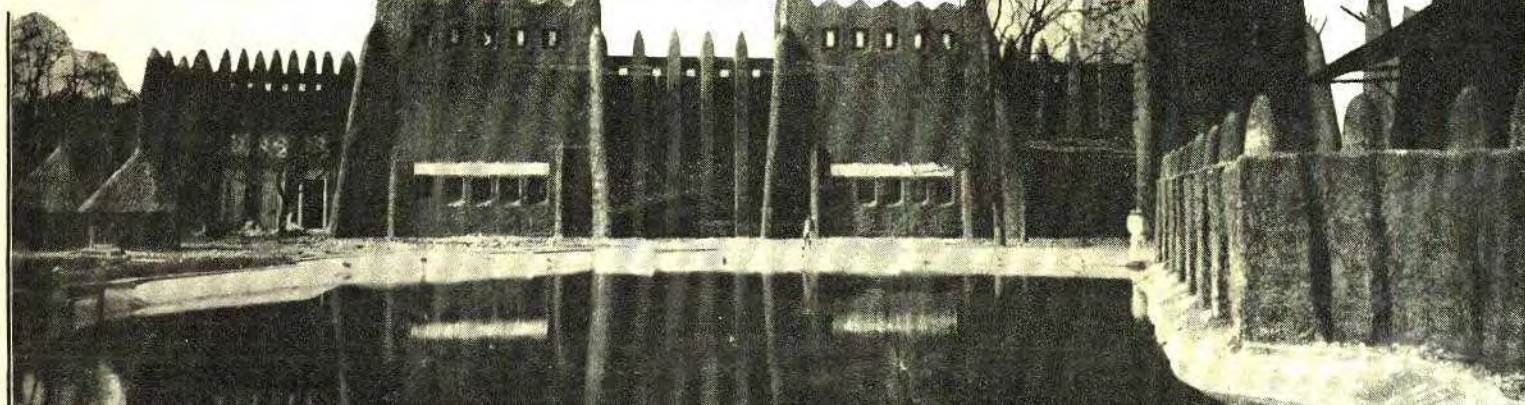
Vi bringer, til Sammenligning, et Par Billeder fra andre Grønland fjerne Kolonier. Nedenstaaende Billede viser en af de storslaaede Bygninger, som de franske Kolonier har rejst.

Herover: Panorama med to udstoppede Isbjørne i Forgrunden

Herover: Teltplads om Sommeren i Sydgrønland, hvor de maleriske grønlandske Dragter sikert gør god Virkning.

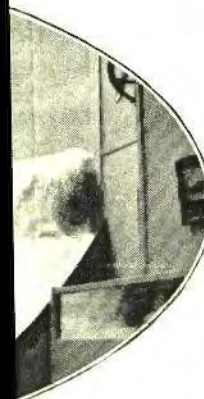
Nederst: »1001 Nat« her der denne skønne Bygning som iøvrigt forestiller Templet i den franske Koloni Antiochia og som kan betegnes som Grønlands Antipode paa Udstillingen.

n i Paris

egne Ben. Arbejdet
nu deltager Befolk-
valgte Institutioner
rvne er blevet op-
e dygtige Grønlan-
neste som Præster,
fra Udstillingen er

erover: Panorama
ed to udstoppede
bjørne i Forgrunden

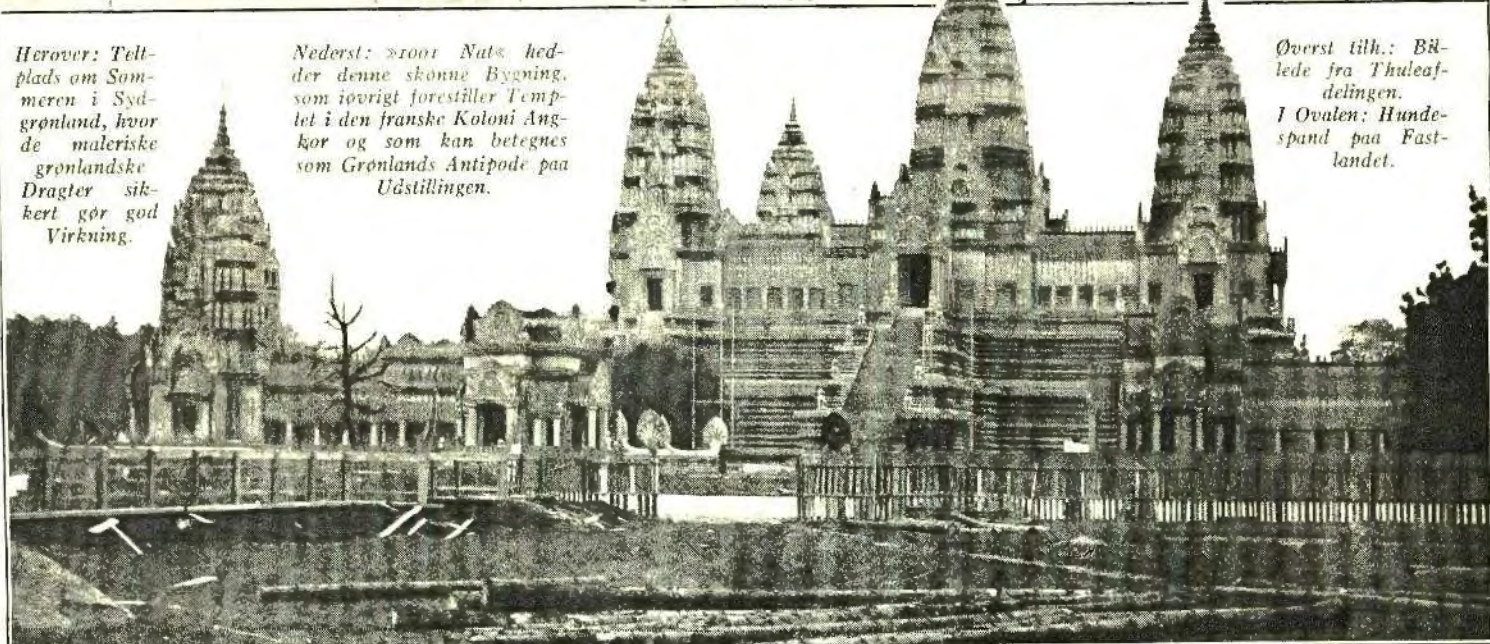
ogsaa et af en Indianerpige, en Høvdings Datter. Indianerne, der er be-
slægtede med Eskimoerne, kan end ikke ernære sig selv, men lever som en
Slags Statspensionister i de for dem forbeholdte Territorier. Sammenligningen
med Grønlandernes stadige Fremgang saavel i kulturel Henseende som i for-
bedre Livsvilkaar trænger sig uvilkaarligt paa. (Fortsættes Side 26).

Overst tilh.: »Prinsesse af Blodets», der op-
træder i den Trup Indianere (beslægtet med
Eskimoerne), der findes paa Udstillingen. En
Sammenligning paatvinger sig mellem dette,
engang et magtigt Folk, nu næsten udryddet
af det fremstormende Amerika, og Grønlan-
derfolket, hvis fremtidige Udvikling man
stadse har arbejdet paa at føre i modsat Ret-
ning.

Herover: Telt-
plads om Som-
meren i Syd-
grønland, hvor
de maleriske
grønlandske
Dragter sik-
kert gør god
Virkning.

Nederst: »1001 Nats» hed-
der denne skønne Bygning,
som iøvrigt forestiller Temp-
let i den franske Koloni Ang-
kor og som kan betegnes
som Grønlands Antipode paa
Udstillingen.

Overst tilh.: Bî-
lede fra Thuleaf-
delingen.
I Ovalen: Hunde-
spand paa Fast-
landet.

Blandt Billederne ser man først
Søjlen med Opdagernavnene; foruden
de to allerede nævnte findes ogsaa
Danskere Vitus Berings Navn læn-
gere nede i Rækken. Tilhøjre herfor
ser man et Gruppebillede af Ud-
stillingens Arrangører, som i det stærkt
forerede Arbejde tager sig et lille
Hvil foran Pavillonen. Nr. 5 fra høj-
re er Ingeniør Jul. Galster, der ef-
ter Revisor, Kaptajn Berghs pludse-
lige Død overtog Ledelsen af Arbej-
det. Desuden findes paa Billedet Dr.
phil. Terkel Mathiasen, der har fore-
staaet Ordningen af det righoldige
etnografiske og arkæologiske Mate-
riale, Kunstmalerne Sigurd Schou, Ernst
Hansen og Emanuel Petersen, der
er Mestre for Panoramaerne,
Konservator Scheel, der har Æren
for de udstoppede smukke Dyregrup-
per, samt den unge Arkitekt Eigil
Daugaard-Jensen. Den unge Dame,
der sidder ned midt i Billedet er
Frk. Emmy Langberg, Knud Ras-
mussens Sekretær, som har deltaget
i Ordningen af Thule-Afdelingen;
Frk. Langberg har selv besøgt Thu-
le og var paa denne Rejse saa hel-
dig at skyde en Isbjørn, det er
vel nok den eneste europæiske Da-

me, der har øvet en saadan Bedrift.
Under Gruppebilledet ser man et
Panorama med 2 udstoppede Isbjørne
og øverst paa næste Side et Panora-
ma fra Thule med et Kap York-
Ægtepar paa Fangstrejse; de har li-
ge faaet bygget et Snehus i Læ af
et Isfjæld, da de overraskes med et
Besøg af en Bjørn; Manden griber
sin Harpun for at dræbe Bjørnen,
der sikkert modtages som velkom-
men Proviant. Herunder et Panora-
ma, der viser Slædekørsel paa Land
i Nordgrønland, hvoraf man nok kan
faa Forstaaelsen af, at det ikke just
er asfalterede Veje, man benytter, og
endelig tilsidst et Billede af en Som-
merteltplads.
Generalkommissær for Grønlands-
Udstillingen er Direktør Daugaard-
Jensen, der i den sidste Tid har op-
holdt sig i Paris for at lægge sidste
Haand paa Værket. Ved Udstillin-
gens Aabning udtalte Marskal Lyau-
tey sin Beundring for den smukke
Udstilling og for Danmarks udmær-
kede Styre af Grønland.

M. Harries,
forhv. Koloniinspektør for Syd-
grønland.

GL. MØNT 4 KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:
Berlingske Tidende

skriver den 15 MAJ 1931

Grønlands *Panora-* *maerne paa* *Koloni-* *Udstillingen* *i Paris.*

I den danske Grønlands-Pavillon
paa Koloni-Udstillingen i Paris gives

der et baade morsomt og lærerigt Billede af Livet paa vor store Koloni. Især gør de store Panoramaer megen Lykke, og vi bringer her et Billede af et Par af dem. Man ser Ernst Hanssens smukke Skitse af Umanak-Fjeldet med grønlandske Figurer i Forgrunden. Man ser Scener fra Livet i en grønlandsk Vinterbolig og fra en Sommerlejr i Sydgrønland. Endvidere er der et østgrønlandsk Landskab med udstoppede Isbjørne. Kulisserne er malet af Emanuel Petersen, og det er Konservator Seeher, som har befolket dem med grønlandske Figurer. Disse grønlandske Panoramaer danner Rammen om en interessant Udstilling

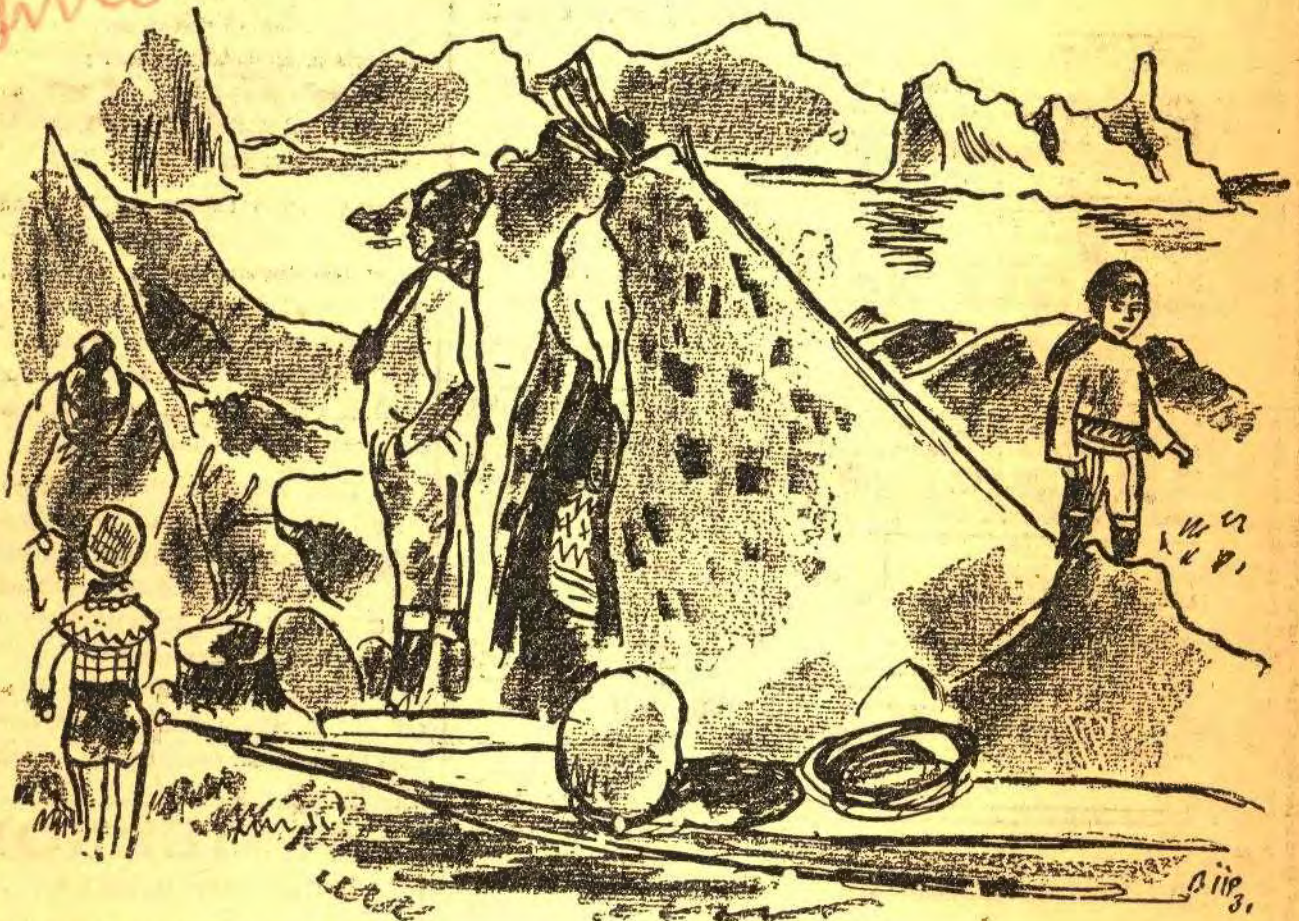
GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Berlingske Tidende

skriver den

FRA GRØNLANDS HUS I PARIS

Det grønlandske Hus paa Koloni-Udstillingen i Paris indeholder en Del store Panoramaer, der viser Eskimoernes daglige Liv. Vor udsendte Tegner, Hr. Bülmann-Petersen, gengiver her et af dem.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Berlingske Tidende

skriver den 2. MAJ 1931

Danmarks Dag paa Koloni-Udstillingen.

Den danske Pavillon aabnet ved en smuk
og festlig Højtidelighed i Gaar.

Præsident Doumergue og Marskal Lyautey fotograferet under et Besøg paa
Koloni-Udstillingen.

Fra vor Korrespondent.
PARIS, MANDAG

SKØNT Danmarks Pavillon paa Koloniudstillingen er beskeden i Omfang, sammenlignet med Østens Pragtbygninger, er den ikke svær at finde. En af Hovedstationerne paa den Lilleputbane, der indkredser hele

Udstillingsterrænet, ligger tæt ved denne. Oprindelig døbt den Etats-Unis-Stationen, fordi Amerikas Bygninger ligger paa den anden Side, men takket være den danske Udstillings-Komité, er Navnet nu udvidet til Etats-Unis-Danemark.

DE, DER DELTOG

Mod denne Station styrede i Formiddags et højfornemt Selskab af Franske og Danske, der kom for højtideligt at indvie Grønlands-Pavillonen. Der var først og fremmest den franske Koloniminister Reynaud og Marskal Lyautey fulgt af sin Stab af Officerer og Embedsmænd. Mange af de fremmede Udstillingers Generalkommissærer var mødt: den italienske Prins de Scalea, den hollandske Generalkommissær Schwartz og den syd-afrikanske Doktor Hymanns, der har været Præsident Krygers Læge, Prinsesse Margrethe af Bourbon, Prins Aage af Danmark, Prins Georg af Grækenland. Polarforskeren, Kommandant Charcor og M. Hermite, den svenske Gesandt, Græv Ehrensvald, var der, og den ginske charge d'affaires, Dr. Nurmelin. Norge havde sendt sin Gesandtskabsattaché Holmboe, da baade Ministeren og Legationsraaden havde faaet Forfald.

Naturligvis saa man hele den danske Legation, først og fremmest Ministeren, Kammerherre Bernhoft, desuden et Par

vel kun den fornøjelige Ramme omkring en meget grundig, meget interessant og uhyre belærende Udstilling. Store Væg-kort med mange Nationers Flag, giver et storartet Billede af Forskningsrejser gennem Grønland og den Indsats, ikke mindst Danmark selv, har ydet paa dette Felt. Gennem en Mængde ypperlige Fotografier faar man et Kig ind i grønlandsk Liv, baade som det leves til daglig, og naar Kongen eller Statsministeren er paa Besøg. De Folk, hvis Navne er knyttet til Grønlands Kolonisation, har faaet deres Billede paa Væggen. Knud Rasmussen hænger selvfølgelig paa en Hædersplads i Olie. Arbejder af Grønlanderne selv ligger i Glasmontrer ved Siden af Hundreder af Bilag fra grønlandske A. B. C'er til bindstærke grønlandske Indberetninger, der tilsammen fortæller hele Historien om Danmarks Arbejde i Polarregionen. Ogsaa

enhver Pariserinde vil faa et fjernt Udtryk i Øjnene ved at se paa dem.

AABNINGSTALERNE OG FROKOSTEN

Det er kort sagt en god og virkelig repræsentativ Udstilling, Danmark har skabt, og med rolig Samvittighed kunde dens Arrangører give sig i Lag med Aabningsceremonien, der ikke tyngedes af Længde, men til Gengæld var stilfuld og festlig. Direktør Daugaard-Jensen talte paa Fransk om Grønland, og i en Tale, som vi bringer andetsteds i Bladet, bød Marskal Lyautey Danmark velkommen paa Udstillingen. Koloniminister Reynaud priste Danmarks Energi og det Eksempel, Landet har givet, ved sit uegenlyttige Koloniserings-Arbejde i et saa fjernt, vanskeligt og ufremkommeligt Land. Endelig erklærede Kammerherre Bernhoft i en meget elegant og formfuld- endt Tale Udstillingen for aabnet.

I Tilslutning til Aabningshøjtideligheden gav Marskal Lyautey i Koloni-Udstillingens indokinesiske Restaurant en overordentlig udsøgt Dejeuner med et halvt Hundrede af de danske og franske Herrer, der har haft mest med Grønlandshuset at gøre. Den gamle Marskal alte for Danmark og udbagte en Skaal for den danske Konge. Musikken spillede „Kong Christian“, hvorpaa Kammerherre Bernhoft udbagte den af Marseillaisen fulgte Skaal for Frankrig, det Land, udtalte Kammerherren, som ikke hvad Energien angaar, behøver at tage Danmark eller noget andet Land til Eksempel.

EN HILSEN FRA KONGEN

Senere fortalte Gesandten, at han i Anledning af Grønlandshusets Aabning havde modtaget et Telegram fra Hs. Maj. Kongen, der bad ham bringe den franske Regering sine bedste Ønsker for Koloni-Udstillingen. Koloniminister Reynaud takkede paa Regeringens Vegne, og Marskal Lyautey sluttede sig til Takken. Den gamle Marskal var i straalende Humør: „Om treogtyve Aar“, sagde han, „bliver jeg Hundrede, og jeg inviterer Dem alle til Middag paa denne Dag!“ Derpaa raabte han til Prins Aage: „Skaal, Aage! Jeg er glad for at se dig!“ „Jeg skal sige Dem,“ tilføjede han vendt imod Kammerherre Bernhoft, „Hans kongelige Højhed og jeg er gamle Krigskammerater. Derfor siger jeg du til ham.“

Blk.

Præsident Doumergue og Marskal Lyautey fotograferet under et Besøg paa Koloni-Udstillingen.

*Fra vor Korrespondent.
PARIS, MANDAG*

SKØNT Danmarks Pavillon paa Koloniudstillingen er beskeden i Omfang, sammenlignet med Østens Pragtbygninger, er den ikke svær at finde. En af Hovedstationerne paa den Lilleputbane, der indkredser hele

Udstillingsterrænet, ligger tæt ved denne. Oprindeligt døbt den Etats-Unis-Stationen, fordi Amerikas Bygninger ligger paa den anden Side, men takket være den danske Udstillings-Komité, er Navnet nu udvidet til Etats-Unis-Danemark.

DE, DER DELTOG

Mod denne Station styrede i Formiddags et højformet Selskab af Franske og Danske, der kom for højtideligt at indvie Grønlands-Pavillonen. Der var først og fremmest den franske Koloniminister *Reynaud* og Marskal *Lyautey* fulgt af sin Stab af Officerer og Embedsmænd. Mange af de fremmede Udstillingers Generalkommissærer var mødt: den italienske Prins *de Scalea*, den hollandske Generalkommissær *Schwarz* og den sydafrikanske Doktor *Hymanns*, der har været Præsident Krygers Læge, Prinsesse *Margrethe* af Bourbon, Prins *Aage* af Danmark, Prins *Georg* af Grækenland. Polarforskeren, Kommandant *Charcor* og *M. Hermite*, den svenske Gesandt, Græv *Ehrensward*, var der, og den ginske charge d'affaires, Dr. *Nurmelin*. Norge havde sendt sin Gesandtskabsattaché *Holmboe*, da baade Ministeren og Legationsraaden havde faaet Forfald.

Naturligvis saa man hele den danske Legation, først og fremmest Ministeren, Kammerherre *Bernhoft* desuden et Par Hundrede Danske repræsenterende Spidserne af Paris' danske Koloni.

EN STATELIG BYGNING

Gennem en Port dannet af to vældige Hvalfiskekæber gik man op til Pavillonen, der ligger hyggeligt under mange grønne Træer. Bygmesteren, Arkitekt *Helge B. Møller*, har ikke som sine Kolleger paa Udstillingen haft en kolonial Arkitektur at tage til Forbillede; Grønlands Snehytter egner sig ikke til Omplantning i Vincennes Skoven, og han har derfor tegnet Udstillingspavillonen i helt moderne, meget rene og klare Linier, og trods vanskelige Pladsforhold forstaaet at give den et forbavsende stateligt Ydre. Endvidere har han skabt store og godt belyste Rum, og her har Direktør *Daugaard-Jensen* og hans udmærkede Medarbejdere paa faa hundrede Kvadratmeters Plads formaaet at give et godt, morsomt og meget udtømmende Billede af Verdens største Ø og det Liv, der rører sig paa den.

PANORAMAERNE VIL FAA PUBLIKUMSSUKCES

Koloniminister *Reynaud* standsede, da han kom, allerede i Forhallen for at beundre *Ernst Hansens* Bjørne- og Rensdyrfriser og hans grønlandske Panorama med Umanak-Fjeldet i Baggrunden. Senere stoppede han op foran andre Panoramaaer, hvis Kulisser *Emanuel Petersen* er Mester for, og som Konservator *Secher* meget dygtigt har befolket med grønlandske Figurer. Der er paa Udstillingen Scener fra Livet i en grønlandsk Vinterbolig, fra en Sommerlejr i Sydgrønland, og der er et østgrønlandsk Landskab med store udstoppede Isbjørne. Disse Panoramaaer bliver Pavillonens største Publikumsattraktion. Eskimoerne, som sidder i dem, er saa levende fremstillet, at man, som „L'Intrigant“ i Aften skriver, kunde have Lyst til at røre ved dem for at se dem løfte Hovedet!

EN GRUNDIG OG BELÆRENDE UDSTILLING

Men naturligvis er Panoramaet allige-

vel kun den fornøjelige Ramme omkring en meget grundig, meget interessant og uhyre belærende Udstilling. Store Vægkort med mange Nationers Flag, giver et storartet Billede af Forskningsrejser gennem Grønland og den Indsats, ikke mindst Danmark selv, har ydet paa dette Felt. Gennem en Mængde ypperlige Fotografier faar man et Kig ind i grønlandsk Liv, baade som det leves til daglig, og naar Kongen eller Statsministeren er paa Besøg. De Folk, hvis Navne er knyttet til Grønlands Kolonisation, har faaet deres Billede paa Væggen. *Knud Rasmussen* hænger selvfølgelig paa en Hædersplads i Olle. Arbejder af Grønlanderne selv ligger i Glasmontrer ved Siden af Hundreder af Bilag fra grønlandske A. B. C'er til bindstærke grønlandske Indberetninger, der tilsammen fortæller hele Historien om Danmarks Arbejde i Polarregionen. Ogsaa

EN HILSEN FRA KONGEN

Senere fortalte Gesandten, at han i Anledning af Grønlandshusets Aabning havde modtaget et Telegram fra Hs. Maj. Kongen, der bad ham bringe den franske Regering sine bedste Ønsker for Koloni-Udstillingen. Koloniminister *Reynaud* takkede paa Regeringens Vegne, og Marskal *Lyautey* sluttede sig til Takken. Den gamle Marskal var i straalende Humør: „Om treogtyve Aar“, sagde han, „bliver jeg Hundrede, og jeg inviterer Dem alle til Middag paa denne Dag!“ Derpaa raabte han til Prins *Aage*: „Skaal, Aage! Jeg er glad for at se dig!“ „Jeg skal sige Dem,“ tilføjede han vendt imod Kammerherre *Bernhoft*, „Hans kongelige Højhed og jeg er gamle Krigskammerater. Derfor siger jeg du til ham.“

Blt.

12. Maj.

Danmark paa Koloni-Udstillingen.

Pariserne har stor Interesse for Grønlands-Pavillonen.

— Fra vor Korrespondent —

Paris, Tirsdag.

Da den danske Minister, Kammerherre Bernhoft i Gaar havde aabnet Grønlandsudstillingen i den danske Pavillon paa den store Koloniudstilling i Paris, gik vi hurtigt en Tur gennem Salene. Der er saa meget at se, at man ikke kan gøre Rede for alt i en

kort Omtale, men det kan dog hurtigt fastslaaes, at Udstillingen gør et baade smukt og anseligt Indtryk.

Kun udvendig fra virker Bygningen maaske lovligt beskeden. Pavillonen ligger i den Del af Vincenneskoven, der kaldes „de Forelskedes Hjørne“, lige overfor Amerikas Bygning, som er et typisk Washington-Hus. Naar man kommer til den Allé, der fører op til den danske Pavillon, skal man igennem en Portal, som er dannet af to vældige Hval-Kæber. Naar man gaar fremefter, staar der paa en lille Plads et Springvand, hvis Midterfigur er en Bjørn, og Pavillonens Façade oplives af seks store Dannebrogssflag.

Forhallen er ret imponerende og vil sikkert overraske mange Pariserere med sit fremmedartede Sceneri. Den optages af et nydeligt Panorama fra Grønlands nordligste Koloni, Thule. Det tilhører Dr. Knud Rasmussen og er arrangeret af hans Sekretær, Frk. Emmy Langberg og Maleren Sigurd Skov, der ogsaa har en Del kønne Billeder paa Udstillingen.

Tæt ved Indgangen hænger et Portræt af Revisor, Kaptajn Bergh, der, som det vil huskes, afgik ved Døden paa Rejsen til Paris, hvor han skulde have ledet Ordningen af den danske Udstilling. Hans Sekretær, Helge Albrechtsen, er nu blevet tilbage paa Udstillingen og vil tage sig af det daglige Tilsyn.

Grønlandske Handels Arbejde.

I den næste Sal er det Arbejde, som udføres af Grønlands Styrelse oppe i vor nordiske Koloni, anskueliggjort paa forskellig Maade. Man ser Prøver paa alle de Metoder, ved hvis Hjælp Styrelsen søger at skaffe Beboerne Indtægt af de Naturens Goder, der findes oppe mellem Isen og Sneen. Vi kan nævne en Model af Høkningsstationen i Holsteinsborg, som er fuldt moderne indrettet, og en stor Samling Husflidsarbejder, udført af Grønlænderne. De vakte straks levende Interesse hos Pariserinderne, som erklærede, at de sjældent havde set noget saa „be-daarende og mærkværdigt“ som de brogede Broderier af Skind og Glasperler, og de udskaarne Genstande af Hvalrostand.

Sal Nr. 2 illustrerer det kulturelle Arbejde, der til Stadighed gøres fra dansk Side til Gavn for Grønlænderne. Med en Mængde Billeder og Modeller anskueliggøres Læge-, Skole-, Kirke- og Radiovæsnet. Særlig fin er en Model af Kirken i Godthaab, som indtil de mindste Enkeltheder er en nøjagtig Gengivelse.

De store Panoramaer.

Den tredje Sal omfatter to store Panoramaer, og Illusionen er saa fuldkommen, at man maa knibe sig i Armen for ikke at tro, det er en Drøm om Eskimoernes Land. Motiverne til dem begge er hentet fra Vestgrønland, og de er udført af Marinemaleren Em-

er viet Arkæologi, Geologi, Meteorologi og anden Forskning, samt en hel Litteratur af Rejsebøger fra det sidste Aarhundrede.

my Langberg og Maleren Sigurd Skov, der ogsaa har en Del k  nne Billeder paa Udstillingen.

Tæt ved Indgangen hænger et Portræt af Revisor, Kaptajn Bergh, der, som det vil huskes, afgik ved Døden paa Rejsen til Paris, hvor han skulde have ledet Ordningen af den danske Udstilling. Hans Sekretær, Helge Albrechtsen, er nu blevet tilbage paa Udstillingen og vil tage sig af det daglige Tilsyn.

Grønlandske Handels Arbejde.

I den næste Sal er det Arbejde, som udføres af Grønlands Styrelse oppe i vor nordiske Koloni, anskueliggjort paa forskellig Maade. Man ser Prøver paa alle de Metoder, ved hvis Hjælp Styrelsen søger at skaffe Beboerne Indtægt af de Naturens Goder, der findes oppe mellem Isen og Sneen. Vi kan nævne en Model af H  nkogningsstationen i Holsteinsborg, som er fuldt moderne indrettet, og en stor Samling Husflidsarbejder, udført af Grønlændere. De vakte straks levende Interesse hos Pariserinderne, som erklærede, at de sjældent havde set noget saa „be-
daarende og mærkværdigt“ som de brogede Broderier af Skind og Glasperler, og de udskårne Genstande af Hvalrostand.

Sal Nr. 2 illustrerer det kulturelle Arbejde, der til Stadighed gøres fra dansk Side til Gavn for Grønlænderne. Med en Mængde Billeder og Modeller anskueliggøres Læge-, Skole-, Kirke- og Radiov  snet. Særlig fin er en Model af Kirken i Godthaab, som indtil de mindste Enkeltheder er en nøjagtig Gengivelse.

De store Panoramaer.

Den tredie Sal omfatter to store Panoramaer, og Illusionen er saa fuldkommen, at man m  a knibe sig i Armen for ikke at tro, det er en Drøm om Eskimoernes Land. Motiverne til dem begge er hentet fra Vestgrønland, og de er udført af Marinemaleren Em. Petersen og Konservator Scheel. Det ene er et Vinterlandskab med en Jordhytte, som rummer alle de Redskaber, der plejer at findes hos en Gr  nl  nderfamilie i saadan en Hytte. I Hytten sidder en gammel Mand og hans Kone. Han g  r Fangstredskaberne i Stand, og hun syr. Sønnen kommer hjem fra Jagt, og paa hans Slæde ligger en skudt S  l.

Det andet Panorama er nok saa smilende. Det gengiver Sommeren, og nu bor Folkene i et lyst og luftigt Sommertelt. I Forgrunden ligger en vel monteret Kajak, og i Baggrunden er der et Vandfald, hvis Kaskader bruser ud i en lille S  . I denne Sal findes ogsaa Modeller af Kolonierne Godthaab og Julianehaab.

Saa kommer en Sal med   stgr  nlandske Ting: Værktøj og maleriske og praktiske Klædedragter, beregnet efter Klimaet. Franskmændene morer sig kosteligt over Dragterne og over et Par udstoppede Isbjørne af den Slags, som den gamle Madame Thérèse i Heibergs Vaudeville „De Danske i Paris“ taler om. Hun tr  ede, de gik rundt paa Gaderne i København. Nu v  d de franske Damer heldigvis bedre B  sked, og af Kortene paa denne Udstilling faar de yderligere fastsl  aet, at Grønland virkelig ligger et langt Stykke Vej fra Kongens Nytorv.

Det Overblik, Udstillingen som Helhed giver over Grønland og Grønlændernes Liv, slutter i den sjette Sal, der

er viet Arkæologi, Geologi, Meteorologi og anden Forskning, samt en hel Literatur af Rejsebøger fra det sidste Aarhundrede.

Briem (a)

12 mai 1931.

Grønland paa Koloni- Udstillingen.

General Liautey og Koloniminister Reynaud
hylder Danmark.

Paris, 11. Maj (R.B.)

Den officielle Indvielse af Danmarks Pavillon paa Koloniudstillingen fandt Sted Kl. 11 i Formiddags i Overværelse af en Række fremragende franske og danske Personligheder og de officielle Repræsentanter for den danske Regering. Foruden den danske Gesandt, Kammerherre Bernhoft og Presseattaché Wamberg, var til Stede Koloniminister Reynaud, den franske Udstillingskommissær, General Liautey, Prins og Prinsesse Georg, Prins Aage, General Olivier, den svenske og den norske Gesandt samt Direktør Daugaard-Jensen.

Først talte Direktør Daugaard-Jensen, hvorefter General Liautey tog Ordet for varmt at takke Danmark for Deltagelsen i Udstillingen.

„De forvovne Søfarere“.

Daugaard-Jensen, udtalte Generalen, har talt med alt for megen Beskedenhed, thi Danmark har ydet os en stor Tjeneste ved at vise os, at Kolonisationsprinciperne altid er de samme, hvad enten det drejer sig om de tropiske Lande eller Polarlandene. Opgaven er at bringe de primitive Befolkningers aandelige og materielle Standard og deres Moral i Vejret. Det vilde have været utilstedeligt, om Danmark ikke havde ladet sin Indsats i den europæiske Ekspansion figurere paa Udstillingen. Vi mindes Danskerne som de forvovne Søfarere, disse sagnagtige Helte, der i det 11. Aarhundrede erobrede England og

Norge, og som et Aarhundrede senere havde Herredømmet over alle baltiske Kyster. I det 14. Aarhundrede sammensvejsede Danskerne endog de tre skandinaviske Lande til et Monarki.

Lad os ikke glemme de Baand, som knytter Frankrig og Danmark sammen. Danmark har altid været vort tidligere Kongehus hengivent. Flere Gange er der indgaaet Forbindelser mellem det franske og det danske Kongehus, sidst ved at en fransk Prinsesse blev Prins Valdemars Gemalinde. Prins Valdemar har skænket mig sit personlige Ven-skab. Hans Søn tjener i den franske Hærs Rækker. Det er da ogsaa med udpræget venskabelige Følelser, vi byder Danmark velkommen paa Udstillingen.

Ufuldstændig uden Danmark.

Koloniminister Reynaud udtalte, at en Koloniudstilling uden Danmark vilde have været ufuldstændig. Han mindede om, hvorledes Vikingerne havde søgt til de grønlandske Farvande endnu længe før Kolombus satte sin Fod paa den anden Del af Amerikas Jord. Grønland var dækket af Is, men Danmark havde alligevel forstaaet at udvikle Landet. Paa Republikens Præsidents Vegne kunde han byde Danmark velkommen paa Udstillingen.

Kammerherre Bernhoft takkede for Talerne og oplæste Telegrammer fra Statsminister Stauning og Udenrigsminister Munch.

Til Slut blev Pavillonen beset af alle Tilstedeværende.

"Berlingske Tidende"
25.8.

Marskal Lyauteys Hilsen til Danmark.

„Det er med en særlig Sympati, jeg byder
Dem Velkommen iblandt os“.

Billedtelegram fra Paris.

Fra venstre til højre ses Presseattaché Wamberg og Frue, Marskal Lyautey, den danske Gesandt, Kammerherre Bernhoft og Koloniminister Paul Reynaud.

Ved Indvielseshøjtideligheden i den grønlandske Pavillon paa Koloni-Udstillingen i Vincennes i Gaar Formiddags holdt Marskal Lyautey denne Tale, hvis Originalmanuskript Marskallen senere venligst overlod vor Pariser-Korrespondent til Offentliggørelse i Berlingske Tidende.

JEG giver Udtryk for min mest levende Taknemmelighed mod Danmark for dets Deltagelse i vor Udstilling. Den danske Generalkommissær har talt om denne Deltagelse med alt for stor Beskedenhed, thi De giver os et interessant Kursus ved at levere os Beviset for, at Principperne — jeg vil ikke sige Fremgangsmaaderne — for Kolonisation altid er de samme, nemlig at faa de primitive Folkeslags materielle, intellektuelle og moralske Goder til at vokse og udvikle sig.

Vi kunde ikke have akcepteret den Mulighed, at Landet med de dristigste Søfolk, disse sagnombruste Danskere, ikke havde figureret og figurerer med Ære i denne Oversigt over Europas Ekspansion over hele Verden. Vi mindes den Rolle, Deres Land har spillet ved Dannelsen af den moderne Verden. I det ellefte Aarhundrede erobrede det England og Norge, som det bevarede saa længe; i det tolvte alle de baltiske Kyster, og i det fjortende forenede det de tre skandinaviske Lande til et Monarki.

Endelig kan vi ikke glemme, hvilke Baand der binder Frankrig til Deres Land, som altid forblev trofast imod os. Vi glemmer heller ikke de Baand, der knytter vort Land til Deres gennem Kongehuset, med hvilket vort adskillige Gange har forenet sig, sidst gennem en fransk Prinsesses Ægteskab med Hs. kgl. Højhed Prins Valdemar, som bærer mig med sit Venskab, og hvis Søn tjener i vore Rækker. Det er altsaa, tillad mig at sige det, med en særlig Sympati, jeg ønsker Dem Velkommen iblandt os!

Lyautey.

Danmarks Dag paa Koloni-Udstillingen.

Den danske Pavillon aabnet ved en smuk og festlig Højtidelighed i Gaar.

Præsident Doumergue og Marskal Lyautey fotograferet under et Besøg paa Koloni-Udstillingen.

Fra vor Korrespondent.
PARIS, MANDAG

SKØNT Danmarks Pavillon paa Koloniudstillingen er beskeden i Omfang, sammenlignet med Østens Pragtbygninger, er den ikke svær at finde. En af Hovedstationerne paa den Lilleputbane, der indkredser hele

Udstillingsterrænet, ligger tæt ved denne. Oprindelig døbttes den Etats-Unis-Stationen, fordi Amerikas Bygninger ligger paa den anden Side, men takket være den danske Udstillings-Komité, er Navnet nu udvidet til Etats-Unis-Danemark.

Fortsættes Side 2.

DE, DER DELTOG

Mod denne Station styrede i Formiddags et højforment Selskab af Franske og Danske, der kom for højtideligt at indvie Grønlands-Pavillonen. Der var først og fremmest den franske Koloniminister Reynaud og Marskal Lyautey fulgt af sin Stab af Officerer og Embedsmænd. Mange af de fremmede Udstillingers Generalkommissærer var mødt: den italienske Prins de Scalea, den hollandske Generalkommissær Schwartz og den sydafrikanske Doktor Hymanns, der har været Præsident Krygers Læge, Prinsesse Margrethe af Bourbon, Prins Aage af Danmark, Prins Georg af Grækenland, Polarforskeren, Kommandant Charcor og M. Hermite, den svenske Gesandt, Grev Ehrenswärd, var der, og den ginske charge d'affaires, Dr. Nurmelin. Norge havde sendt sin Gesandtskabsattache Holmboe, da baade Ministeren og Legationsraaden havde faaet Forfald.

Naturligvis saa man hele den danske Legation, først og fremmest Ministeren, Kammerherre Bernhoft desuden et Par Hundrede Danske repræsenterende Spidserne af Paris' danske Koloni.

EN STATELIG BYGNING

Gennem en Port dannet af to vældige Hvalfiskekæber gik man op til Pavillonen, der ligger hyggeligt under mange grønne Træer. Bygmesteren, Arkitekt Helge B. Møller, har ikke som sine Kolleger paa Udstillingen haft en kolonial Arkitektur at tage til Forbillede; Grønlands Snehytter egner sig ikke til Omplantning i Vincennes Skoven, og han

vel kun den fornøjelige Ramme omkring en meget grundig, meget interessant og uhyre belærende Udstilling. Store Vægkort med mange Nationers Flag, giver et storartet Billede af Forskningsrejser gennem Grønland og den Indsats, ikke mindst Danmark selv, har ydet paa dette Felt. Gennem en Mængde ypperlige Fotografier faar man et Kig ind i grønlandsk Liv, baade som det leves til daglig, og naar Kongen eller Statsministeren er paa Besøg. De Folk, hvis Navne er knyttet til Grønlands Kolonisation, har faaet deres Billede paa Væggen. Knud Rasmussen hænger selvfølgelig paa en Hædersplads i Olie. Arbejder af Grønländerne selv ligger i Glasmontrer ved Siden af Hundreder af Bilag fra grønlandske A. B. C'er til bindstærke grønlandske Indberetninger, der tilsammen fortæller hele Historien om Danmarks Arbejde i Polarregionen. Ogsaa grønlandske Produkter er rigt repræsenteret fra Kryolit til Skind saa skønne, at

12. Maj 1931

enhver Pariserinde vil faa et fjernt Udsyn i Øjnene ved at se paa dem.

AABNINGSTALERNE OG FROKOSTEN

Det er kort sagt en god og virkelig repræsentativ Udstilling, Danmark har skabt, og med rolig Samvittighed kunde dens Arrangører give sig i Lag med Aabningsceremonien, der ikke tyngedes af Længde, men til Gengæld var stilfuld og festlig. Direktør Daugaard-Jensen talte paa Fransk om Grønland, og i en Tale, som vi bringer andetsteds i Bladet, bød Marskal Lyautey Danmark velkommen paa Udstillingen. Koloniminister Reynaud priste Danmarks Energi og det Eksempel, Landet har givet, ved sit uegenlyttige Koloniserings-Arbejde i et saa fjernt, vanskeligt og ufremkommeligt Land. Endelig erklærede Kammerherre Bernhoft i en meget elegant og formfuld endt Tale Udstillingen for aabnet.

I Tilslutning til Aabningshøjtideligheden gav Marskal Lyautey i Koloni-Udstillingens indokinesiske Restaurant en overordentlig udsøgt Dejeuner med et halvt Hundrede af de danske og franske Herrer, der har haft mest med Grønlandshuset at gøre. Den gamle Marskal alte for Danmark og udbragte en Skaal for den danske Konge. Musikken spillede „Kong Christian“, hvorpaa Kammerherre Bernhoft udbragte den af Marsallaisen fulgte Skaal for Frankrig, det Land, udtalte Kammerherren, som ikke hvad Energien angaar, behøver at tage Danmark eller noget andet Land til Eksempel.

EN HILSEN FRA KONGEN

Senere fortalte Gesandten, at han i Anledning af Grønlandshusets Aabning havde modtaget et Telegram fra Hs. Maj. Kongen, der bad ham bringe den franske Regering sine bedste Ønsker for Koloni-Udstillingen. Koloniminister Reynaud takkede paa Regeringens Vegne, og Marskal Lyautey sluttede sig til Takken. Den gamle Marskal var i straalende Humør: „Om treogtyve Aar“, sagde han, „bliver jeg Hundrede, og jeg inviterer Dem alle til Middag paa denne Dag!“ Derpaa raabte han til Prins Aage: „Skaal, Aage! Jeg er glad for at se dig!“ „Jeg skal sige Dem,“ tilføjede han vendt imod Kammerherre Bernhoft, „Hans kongelige Højhed og jeg er gamle Krigskammerater. Derfor siger jeg du til ham.“

Blk.

SKONT Danmarks Pavillon paa Kolonistillingen er beskeden i Omfang, sammenlignet med Østens Pragtbygninger, er den ikke svær at finde. En af Hovedstationerne paa den Lilleputbane, der indkredser hele

DE, DER DELTOG

Mod denne Station styrede i Formiddags et højformet Selskab af Franske og Danske, der kom for højtideligt at indvie Grønlands-Pavillonen. Der var først og fremmest den franske Koloniminister *Reynaud* og Marskal *Lyautey* fulgt af sin Stab af Officerer og Embedsmænd. Mange af de fremmede Udstillings Generalkommissærer var mødt: den italienske Prins *de Scalea*, den hollandske Generalkommissær *Schwartz* og den sydafrikanske Doktor *Hymanns*, der har været Præsident Krygers Læge, Prinsesse *Margrethe* af Bourbon, Prins *Aage* af Danmark, Prins *Georg* af Grækenland. Polarforskeren, Kommandant *Charcor* og *M. Hermite*, den svenske Gesandt, Grev *Ehrensward*, var der, og den ginske charge d'affaires, Dr. *Nurmelin*. Norge havde sendt sin Gesandtskabsattaché *Holmboe*, da baade Ministeren og Legationsraaden havde faaet Forfald.

Naturligvis saa man hele den danske Legation, først og fremmest Ministeren, Kammerherre *Bernhoft* desuden et Par Hundrede Danske repræsenterende Spidserne af Paris' danske Koloni.

EN STATELIG BYGNING

Gennem en Port dannet af to vældige Hvalfiskekæber gik man op til Pavillonen, der ligger hyggeligt under mange grønne Træer. Bygmesteren, Arkitekt *Helge B. Møller*, har ikke som sine Kolleger paa Udstillingen haft en kolonial Arkitektur at tage til Forbillede; Grønlands Snehytter egner sig ikke til Omplantning i Vincennes Skoven, og han har derfor tegnet Udstillingspavillonen i helt moderne, meget rene og klare Linier, og trods vanskelige Pladsforhold forstaaet at give den et forbavsende stateligt Ydre. Endvidere har han skabt store og godt belyste Rum, og her har Direktør *Daugaard-Jensen* og hans udmærkede Medarbejdere paa faa hundrede Kvadratmeters Plads formaaet at give et godt, morsomt og meget udtømmende Billede af Verdens største Ø og det Liv, der rører sig paa den.

PANORAMAERNE VIL FAA PUBLIKUMSSUKCES

Koloniminister *Reynaud* standsede, da han kom, allerede i Forhallen for at beundre *Ernst Hansens* Bjørne- og Rensdyrfriser og hans grønlandske Panorama med *Umanak-Fjeldet* i Baggrunden. Senere stoppede han op foran andre Panoramaer, hvis Kulisser *Emanuel Petersen* er Mester for, og som Konservator *Secher* meget dygtigt har befolket med grønlandske Figurer. Der er paa Udstillingen Scener fra Livet i en grønlandsk Vinterbolig, fra en Sommerlejr i Sydgrønland, og der er et østgrønlandsk Landskab med store udstoppede Isbjørne. Disse Panoramaer bliver Pavillonens største Publikumsattraktion. Eskimoerne, som sidder i dem, er saa levende fremstillet, at man, som „L'Intrigueant“ i Aften skriver, kunde have Lyst til at røre ved dem for at se dem løfte Hovedet!

EN GRUNDIG OG BELÆRENDE UDSTILLING

Men naturligvis er Panoramaet allige-

vel kun den fornøjelige Ramme omkring en meget grundig, meget interessant og uhyre belærende Udstilling. Store Vægkort med mange Nationers Flag, giver et storartet Billede af Forskningsrejser gennem Grønland og den Indsats, ikke mindst Danmark selv, har ydet paa dette Felt. Gennem en Mængde ypperlige Fotografier faar man et Kig ind i grønlandsk Liv, baade som det leves til daglig, og naar Kongen eller Statsministeren er paa Besøg. De Folk, hvis Navne er knyttet til Grønlands Kolonisation, har faaet deres Billede paa Væggen. *Knud Rasmussen* hænger selvfølgelig paa en Hædersplads i Olle. Arbejder af Grønlænderne selv ligger i Glasmontrer ved Siden af Hundreder af Bilag fra grønlandske A. B. C'er til bindstærke grønlandske Indberetninger, der tilsammen fortæller hele Historien om Danmarks Arbejde i Polarregionen. Ogsaa grønlandske Produkter er rigt repræsenteret fra Kryolit til Skind saa skønne, at

Fortættes Side 2.

for den danske Konge. Musikken spillede „Kong Christian“, hvorpaa Kammerherre *Bernhoft* udbragte den af *Marseillaisen* fulgte Skaal for Frankrig, det Land, udtalte Kammerherren, som ikke hvad Energien angaar, behøver at tage Danmark eller noget andet Land til Eksempel.

EN HILSEN FRA KONGEN

Senere fortalte Gesandten, at han i Anledning af Grønlandshusets Aabning havde modtaget et Telegram fra Ha. Maj. Kongen, der bad ham bringe den franske Regering sine bedste Ønsker for Kolonistillingen. Koloniminister *Reynaud* takkede paa Regeringens Vegne, og Marskal *Lyautey* sluttede sig til Takken. Den gamle Marskal var i straalende Humør: „Om treogtyve Aar“, sagde han, „bliver jeg Hundrede, og jeg inviterer Dem alle til Middag paa denne Dag!“ Derpaa raabte han til Prins *Aage*: „Skaal, Aage! Jeg er glad for at se dig!“ „Jeg skal sige Dem,“ tilføjede han vendt imod Kammerherre *Bernhoft*, „Hans kongelige Højhed og jeg er gamle Krigskammerater. Derfor siger jeg du til ham.“

Blk.

En Koloni-Udstilling uden Danmark ufuldstændig

Det grønlandske Hus i Vincenneskoven blev festligt indviet i Gaar.

De franske Blade fastslaa stor Sukces.

12/5-31

Paris, Mandag.
POLITIKEN PRIVAT

Den grønlandske Udstilling i Vincenneskoven blev i Formiddags festligt indviet. Medens det lille gule Legetøjstog paa Koloniudstillingens elektriske Ringbane piftende fo'r forbi Stationen „Dane-mare“, samlede i smældende Sommersol et Par Hundrede Mennesker omkring Marskal Lyautey og Koloniminister Paul Reynaud. De modtoges af den danske Minister Kammerherre Bernhoft og af de to Generalkommissærer Direktør Daa-gaard-Jensen og Presseattaché Helge Wamberg, og mellem Gæsterne var Prins Georg af Grækenland, Prins Aage, Prin-sesse Margrethe, Vicepræsident i Con-seille d'Etat Theodore Tissier, Grøn-landsfareren Dr. Charcot og General-guvernør Olivier, mange Franske og end-nu flere Danske, bosatte eller blot paa Rejse i Paris.

I det grønlandske Hus.

I det grønlandske Hus talte først Marskal Lyautey og Direktør Daa-gaard-Jensen nogle Ord, hvorpaa Kolonimini-ster Reynaud spillende af Iver og med et smittende Smil sagde:

— En Koloniudstilling uden Danmark vilde være ufuldstændig. Længe før Co-lumbus satte sin Fod i Amerika, gik Vikingerne, de Danskes Forfædre, i Land paa Grønlands Is. Vidunderlige Eventyr herom har siden i de lange nordiske Vinternætter Skjaldene kunnet fortælle. Danskerne har for mange været Læremestre i Energi.

Kammerherre Bernhoft erklærede til sidst Udstillingen for aaben.

En Tone for sig i det eksotiske Orkester.

Det danske Hus omtales i Dag i de franske Blade meget rosende. Denne ark-tiske Udstilling er en Tone for sig i det larmende eksotiske Orkester, og man synes om den. Udstillingen var ogsaa lys og anskuelig. Man faar et Overblik over Udviklingen i Grønland: Skole- og Kirkeforhold, Rejser og Forskning, som er gjort deroppe. Desuden giver baade talrige Billeder og fire store Panoramaer, befolket med Eskimodukker: Østgrøn-land, Thule, Vinter og Sommer paa Vestgrønland, en Illustration af disse fremmedartede Livsvilkaar. De opstillede Panoramaer med indirekte Lys og ris-lende Vandfald giver i deres udpenslede Realisme et blidt sukkersødt Indtryk af

Sne, men det kan jo være, at saadan noget skal til.

Disse Panoramaer er skabt af Kon-servator Scheel, Maleren Emanuel Peter-sen og Ingeniør Julius Galster. Og er der i disse Panoramaer ikke opnaaet andet, saa er de da korrekte. Flere Billeder fra Grønland, som er ophængt paa Udstillin-gen, er morsomme, saaledes nogle Ma-lerier malet af Grønlændere og et Par glimrende Dyrotegninger af Ernst Han-sen, men i det store og hele vil man ikke faa Indtryk af, at danske Kunstnere er blevet særlig inspireret ved Bevidstheden om at tilhøre en Kolonimagt, men det er da jo heller ikke i nogen stærkere Grad. Mest hjemlandsk vil denne Udstil-ling virke paa en Eskimo ved den Duft af Skind, som i Hovedhallen vil slaa ham i Møde.

En særlig Afdeling er viet Udviklin-gen i Grønland, baade inden for Er-hvervalivet og Kulturen, og denne Linje burde maaske paa Billeders og Panora-maers Bekostning være noget stærkere understreget paa Udstillingen — ved et underholdende Svearike, som det fandtes paa Stockholmudstillingen. Men den er dog tilstrækkelig stor til, at man vil faa at vide, hvorledes Grønlænderne ud-vikles, og at det er Danmark, som alene har Styret i dette Arbejde. Og de fran-ske Blade fastslaa som sagt, at Udstil-lingen er en Sukces.

Marskalens Frokost.

En mindre Kres samlede efter Ind-vielsen til Marskal Lyauteys Frokost, et elegant Maaltid med fremragende Vine. Marskal Lyautey talte her for Danmark, der indløb Telegrammer fra Kong Chri-stian og Statsminister Stauning, som Koloniminister Reynaud straks takkede for. Kammerherre Bernhoft talte, idet han bl. a. sagde:

— I Formiddags blev Danmark nævnt som Forbillede i Energi. Vi synes ikke, at Frankrig behøver noget Forbillede her ...

Efter Talen blev baade „Kong Chri-stian“ og „Marseillaisen“ spillet. Den gamle bryske Marskal blev helt lystig. Han rejste sig og erklærede, at han sagde du til Prins Aage, for de var Kamera-ter, og han indbød alle Danske til at være hans Gæster ogsaa om 23 Aar, naar han fyldte bundrede.

Uden at ryste paa Haanden staar den gamle Herre med et Champagneglas i Haanden, naar en Nationalsang spilles, og med et kort energisk Greb fører han sit Glas til Munden og temmer det i ét Drag. Denne Ceremoni maa han ofte gøre om igen i disse Dage. Han er 77, men det mærkes ikke paa ham.

Aliguis.

Bladet:
Berlingske Tidende

skriver **1. MAJ 1931**

Grønlands- Pavillonen forevises.

En Højtidelighed paa Koloni-
Udstillingen i Gaar.

Fra vor Korrespondent.
PARIS, SØNDAG.

DEN danske Udstillings Generalkommissær, Dir. Daugaard-Jensen, og Vicegeneralkommissæren, Presseattaché Wamberg, havde i Formiddag, Dagen før den officielle Indvielse, indbudt den franske og udenlandske Presses Repræsentanter til at tage Grønlandspavillonen paa Koloniuudstillingen i Øjesyn. Over 100 Mennesker havde taget mod Indbydelsen, og skønt en vis Udstillingstræthed allerede begynder at spores blandt de franske Blades mere fremragende Medarbejdere, havde Wamberg, takket være den Respekt og Anseelse, han nyder, sørget for, at de fleste af den parisiske og den store udenlandske Presses bedste og mest kendte Navne var iblandt dem.

Minister, Kammerherre Bernhoft bød i Udstillingspavillonens Forhal Gæsterne Velkommen, Direktør Daugaard-Jensen gav paa Engelsk et kort Rids af Grønland og dets Styrelse, og Presseattaché Wamberg føjede til dette et Par franske Ord. Selve Udstillingen, der efter sin officielle Indvielse i Morgen vil blive nærmere omtalt, havde hos Gæsterne en stor Sukces, og man tør spaa den en meget fin Presse ikke blot i Frankrig, men og-

Billedtelegram fra Paris.

Fra Indvielsen af den danske Pavillon i Gaar. Blandt de Tilstedeværende, fotograferede foran Bygningen, ses Minister Bernhoft (1), Direktør Daugaard-Jensen (2) og den danske Presseattaché Helge Wamberg. saa i mange andre Lande. Efter et Par Timers Ophold i Pavillonen kørte Gæsterne til den skandinaviske Restaurant „Viking“ ved Champs-Élysées og fik dér en Frokost, der ganske vist ikke var grønlandsk, men til Gengæld saa dansk, saa man kun kan opnaa at faa den i Udlandet.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Socialdemokraten

skriver den 11 MAJ 1931

Danmarks Pavillon paa Koloni- *Journal* Udstillingen aabnet.

En Festlighed i Paris, da den lille grønlandske Koloni blev indviet.

Paris, Søndag.

Festlighederne i Forbindelse med Indvielsen af Danmarks Pavillon paa Koloniudstillingen tog deres Begyndelse i Dag med et Besøg i Pavillonen under Ledelse af Generalkommissæren, Direktør Daugaard-Jensen og Presseattaché Wamberg. Til Stede var den danske Gesandt, Kammerherre Bernhoft, Generalkonsul Prior og andre fremtredende Danske, samt Pressens Repræsentanter.

Kammerherre Bernhoft bød Velkommen, hvorefter Direktør Daugaard-Jensen gjorde Rede for Danmarks Kolonisationsarbejde i Grønland. Han fremhævede, at Danmark ikke høstede nogen Fordel af Koloniens Drift, men overlod Grønland hele det Udbytte, som med dets Bistand blev vundet paa det økonomiske Omraade. Han sluttede med at udtale, at Danmarks Deltagelse i Koloniudstillingen var et ægte Udtryk for det Venskab, som i umindelige Tider havde forenet Frankrig og Danmark.

Presseattaché Wamberg gav en Skildring af Eskimoernes Liv og Skikke og udtalte, at Danmark ønskede at hæve denne Befolkning til en højere Grad af Civilisation under Iagttagelse af den største Varsomhed og med Respekt for Traditionerne.

Efter at Pavillonen var bleven beset, fandt der en Frokost Sted for en Indbudt Kreds.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

B. T.

skriver den 1 MAJ 1931

KOLONIEN

Den danske Afdeling paa Koloni-Udstillingen i Paris blev i Gaar indviet ved en officiel Højtidelighed, og i Dag aabnes der for Publikum. Blandt den udenlandske Presse synes der at være almindelig Tilfredshed med „Danmarks-Huset“, hvor en Del større og mindre Panoramaer fra Grønland er stillet op. Udstillingens Generalkommissær, Direktør Daugaard - Jensen, var i Gaar Vært for den udenlandske Presse og for de

Daugaard-Jensen.

særligt indbudte. Direktøren talte paa Engelsk, mens Helge Wamberg talte paa Fransk. Alt synes saaledes at have været Idyl, men det kan alligevel ikke skjules, at Udstillingen er noget af en Skuffelse. Selve Huset, der rummer den danske Afdeling, er ikke videre skønt at skue, det paastaas endog fra flere Sider, at det ligner mere et Skur end en Udstillingsbygning, og at det falder helt igennem over for de flotte Arrangements, som Franskmændene har præsteret. Glædeligt er det dog, at de to danske Kunstnere, Emanuel A. Petersen og Ernst Hansen, roses for de maleriske Panoramaer, som de har forstaaet at fremtrylle paa det hvide Lærred, og som giver et ganske godt Indtryk af den grønlandske Natur. Skade derfor -- at Bygningen ikke tager sig værdigt ud!

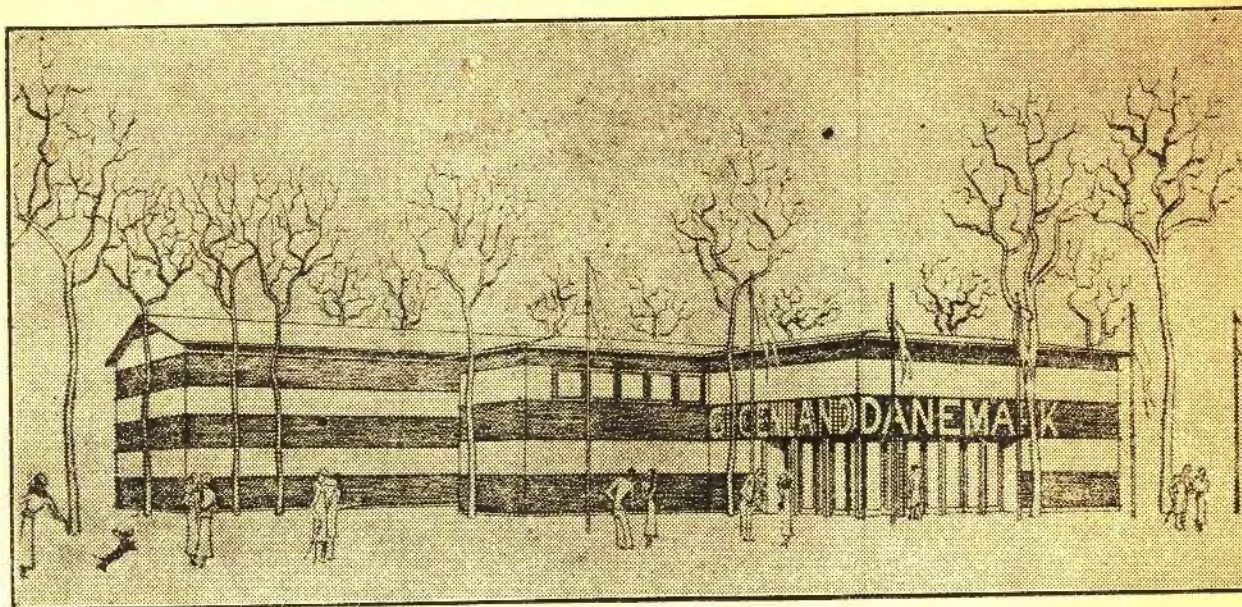
**

BAGKLOG

Det er selvfølgelig altid let at være bagklog, men i dette Tilfælde kan man ikke lade være med at sige til Grønlands Styrelse: Hvorfor i Alverden har man ikke fulgt det franske Princip, der gaar ud paa paa Udstillingsterrænet at rejse Bygninger, der er Kopier af berømte Huse fra de forskellige Kolonier eller i alt Fald en Typeefterligning af saadanne Bygningsværker. Paa den Plads, en dansk Udstilling kunde have faaet til Disposition, kunde der udenrækket have været rejst et Par af de karakteristiske Bygninger fra de danske Kolonier -- og de vilde utvivlsomt have virket heldigere end den alt for nøgterne Pavillon. Den er saa sandt Funktionalisme i Udde. Naar hele den øvrige Udstilling udtrykkeligt er anlagt paa det romantiske, saa maa man lægge Principperne til Side og for en Gangs Skyld lege „Carl Lund“, saadan som det store Publikum vil have det.

Koloni-Udstillingen i Paris.

I Dag aabner den internationale Koloni-Udstilling i Paris, hvori Danmark som bekendt deltager med en Grønlands-Udstilling, hvis officielle Aabning finder Sted den 11. Maj. Byretsdommer V. Eide har aflagt et Besøg paa Udstillingen og sender os følgende Skildring:

Den danske Grønlands-Afdeling paa Koloni-Udstillingen.

Sommeren kom til Paris præcis i Dag, den 1. Maj. De foregaaende Dage af April havde været saare ubehagelige, og Træerne paa Boulevarderne og langs med den benzinmættede Champs-Élysées havde staaet og „skullet“ sig i deres lysegrønne Foraarsdragt, men da Pariserne vaagnede Majdagens Morgen, laa der over Hovedstaden en varm Sol-Dis, over hvilken Eiffeltaarnets slanke, kniplingsfine Skikkelse hævede sig, skuende ned over den travle By og den stille glidende Seine.

Naar Maj indtræffer i Paris, stiger Travlheden i den store By, thi i den Maaned sker der altid noget; ikke alene aabnes Salonen, Kunst-udstillingen i Grand Palais, og den internationale Messe ved Porte de Versailles, der efterhaanden er bleven den betydeligste Messe i Vest-europa med et Areal af henimod 400,000 Kvadratmeter, et Udstiller-

dags Præg af stille Idyl; den er forvandlet til en eneste stor larvende Arbejdsplads, og den øresønderrivende Støj har jaget alle Skovens Fugle paa Flugt og gjort deres Reder tomme. Den, der besøger denne kaotiske Arbejdsplads, ryster paa Hovedet ved Tanken om, at Udstillingen skal indvies højtideligt om faa Dage.

De Planer, der er lagt for Udstillingen, er saa storstilede, at der maa arbejdes Dag og Nat for fuld Kraft, hvis alt skal være blot nogenlunde i Orden til Aabningsdagen den 6. Maj. Da Udstillingen bestaar af Bygninger og Pavilloner med rigelig Plads mellem hverandre, har man maattet anlægge nye Veje og endda en lille Jernbane, der skal kunne føre de Besøgende omkring til Stationer, der er anlagte ved de forskellige Landes Udstillinger. Disse Vejanlæg var allerede færdige for nogen Tid si-

der her har sat alt ind paa at vise baade de fremmede Nationer og Landets egen Befolkning, hvad Frankrig har udrettet med sine Kolonier. Storslaet og interessant vil denne Del uden Tvivl blive, thi intet er sparet for at vise Verden Resultaterne af denne Del af Landets Virksomhed. Indokinas Udstilling er allerede færdig i det ydre, og den vil sikkert blive pragtfuld. Heller ikke i de ydre Forhold er noget sparet; i den omtalte Daumesnil-Sø er der udført store Anlæg af Springvand og Fontæner, der med deres lysende, forskelligt farvede Straaler vil blive ganske feagtige. En stor zoologisk Have med kunstfærdige Arrangementer og Dyr, der daglig ankommer til Paris fra Kolonierne under Befolkningens levende Deltagelse, vil skabe Sensation, og dog er det ikke alene firbenede Væsener, der fra Kolonierne sendes til Udstillingen; der kommer daglig Hold af

Danmarks Grønlands Udstilling.

Naar hele Koloni-Udstillingen en Gang bliver færdig, vil det ikke blive vanskeligt for de Besøgende at finde vor grønlandske Afdeling; man kan nemlig tage med den lille Udstillings-Jernbane til Stationen, der har faaet Navnet: *Etats-Unis-Danemark*, idet den er anbragt ved den Vej, der adskiller disse to Landes Udstillinger; kun et hundrede Alen fra Stationen ligger den grønlandske Afdeling inde i Skoven.

Nu, inden Jernbanen og Vejen er færdig, kan det have sin Vanskelighed at finde Stedet, men en stor Flytteomnibus med de store Bogstaver, der danner Navnet paa en kendt københavnsk Flytteforretning, leder En paa Sporet, og længere inde i Skoven finder man mellem de lysegrønne Træer den grønlandske Afdelings Pavillon. Udenfor staar en rask og kvik, ung kvindelig Malersvend, der stryger Bygningen med grønt og tumler fornøjet med Malerpotter og Stiger; det er den danske Frøken Mørch, som nu i et Aars Tid har været Malersvend i Paris — til Franskmændenes udelte Forbavelse.

Indenfor er Arbejdet i fuld Gang; Ingeniør Galster, der har remplaceret Kaptajn Bergh, der døde paa Rejsen herved, dirigerer Arbejdet med Fordelingen af Tingene, der skal udstilles, og Haandværkere og Flyttefolk er travlt beskæftigede for at faa det hele i Orden til den 6. Maj, hvilket ogsaa vil lykkes.

At det vil lykkes, er særdeles prisværdigt, naar man tager i Betragtning den korte Tid, der har været levnet Arrangørerne til Arbejdet baade med Forberedelserne, Planlæggelsen, og med selve Arbejdernes Udførelse.

Spørgsmaalet om Danmarks Deltagelse i den internationale Koloni-Udstilling blev allerede rejst for et Par Aar siden, men Afgørelsen og

ganske bogstaveligt inde i Skoven, eftersom der staar fem Træer i selve Bygningen; da de ikke maatte fældes, har man maattet „indlemme“ dem og sætte Vægge uden om dem.

Naar de Besøgende træder ind i Forhallen, ser de først Afdelingen for arktisk Forskning, arktiske Ekspeditioner, en lille Afdeling for Thule, som Dr. phil. Knud Rasmussen forestaar; derefter følger Afdelingerne for den grønlandske Produktion, de forskellige Erhverv og Husholdning, Skibsfarten, ligesom Publikum ved Hjælp af fortrinligt udførte Modeller faar et Begreb om, hvorledes Skoler og Kirker og Boliger ser ud paa Grønland, og hvorledes Lægevæsenet og Radiotjenesten er ordnet paa denne fjerne Koloni.

Ved forskellige Kort faar de Besøgende et Indtryk af Grønlands Størrelse, og navnlig vil Franskmændene, hvis Kendskab til den Del af Verden, der ligger Nord for Frankrig, ikke er særlig stort, blive imponerede af det Kort, der viser, hvor langt Grønland vil naa syd paa, naar man drejer det om med den sydligste Spids som Udgangspunkt.

Omkring paa Væggene i Rummene er der ophængt særdeles smukke Skind og Billeder med Motiver hentede fra de grønlandske Kyster, Fjorde og Bopladser.

Smukt og imponerende virker de forskellige Panoramaer, som findes i de to største Rum. Disse Panoramaer, der er udførte af Kunstmaler Em. Petersen og Konservator Skeel, fremstiller Scener af Grønlændernes Liv, dels ved Sommertid med Arbejdet udenfor, dels ved Vintertid inde i en grønlandsk Bolig, og naar Udstillingen er færdig til at modtage de Besøgende, vil Projektører paa en virkningsfuld Maade kaste Lys ind over Fjordene og Isen. Et særlig smukt udført Panorama er et Vintertidsskue, der viser to Ishjærne

ven den betydeligste Messe i Vest-europa med et Areal af henimod 400,000 Kvadratmeter, et Udstiller-Antal af henimod 8000 og et Antal Besøgende paa over to Millioner, men til disse fast aarligt tilbagevendende Begivenheder kommer som Regel en eller anden Udstilling, der drager Folk til Paris fra næsten alle Verdensdele.

I Aar er det den store internationale Koloni-Udstilling, eller som dens officelle Navn er: *l'Exposition coloniale et internationale de 1931*, der bliver Aarets største Sensation i Paris.

Tanken om Afholdelse af en saadan Udstilling har længe været fremme, men først nu har den kunnet realiseres, og det maa siges, at Realisationen sker under Udfoldelse af kæmpemæssige Anstrengelser for at gøre Udstillingen til noget virkeligt enestaaende.

Til Udstillingsterræn benyttes Vincennes-Skoven, *Bois de Vincennes*, der ligger i den sydøstlige Kant af Paris med Indgang ved *Porte Picpus*.

Denne Skov, der har eksisteret fra det 17. Aarhundrede, men som senere blev omhugget og omplantet af Ludvig XV, der forskønnede den betydeligt, er ukendt for de fleste almindelige Pariserfarere, men af Pariserne selv er den yndet som Udflugtssted, og det maa siges, at man næppe kunde have fundet et Terræn, der egnede sig saa fortrinligt til en Udstilling af netop den Art som Vincennes-Skoven; her findes tætte Beplantninger og Sletter ind imellem; endvidere den smukke *Daumesnil-Sø*, hvori findes 2 Øer, der er forbundet med Land ved to Hængebroer. Da Formålet med Udstillingen er at give Publikum et Begreb om Livet ude i Kolonierne og ikke en simpel Forevisning af døde Genstande, vil man let forstaa, at man her har faaet en fortrinlig Ramme til Koloni-Udstillingen, og man har ogsaa forstaaet at udnytte denne Plads, der iøvrigt er af kæmpemæssigt Omfang.

I Øjeblikket har Vincennes-Skoven fuldstændig mistet sit daglig-

anlagte ved de forskellige Landes Udstillinger. Disse Vejanlæg var allerede færdige for nogen Tid siden, men da man havde forsomt at paase, at de forskellige Arbejdsgrene virkede sammen saaledes, at Indlæggelsen af Vand og Gas, Elektricitet og Telefon skete samtidig, maatte der graves op paany, og naar hertil kom, at der indtraf hyppige Regnskyl, der forvandlede Terrænet til et ufremkommeligt Ælte, vil man forstaa den panikagtige Frygt, der greb Lederne for, at Republikens Præsident den 6. Maj skulde komme til at indvi en Houb af ufærdige Bygninger og Stilladser.

Imidlertid har man nu i de senere Dage fordoblet Arbejdet, og den, der har været saa heldig at slippe gennem de strengt bevogtede Indgange, kan nu efterhaanden midt i Mylderet og Virvaret nogende danne sig et Indtryk af, hvorledes det hele vil komme til at tage sig ud.

Hovedindgangen ved *Porte Picpus*, hvorigennem de ventede Millioner af Besøgende vil strømme ind, markeres af et veritabelt Fyrtaarn af vældige Dimensioner; fra dette vil Indgangen blive belyst, og forskelligt farvede Straaler vil spille hen over Terrænet og de store Alleer, der er kantede med Palmer og Blomster. Umiddelbart til venstre for Indgangen kommer det nybyggede Koloni-Museum, der skal overleve Udstillingen, og som er holdt i den moderne Stil, der iøvrigt gaar igen overalt, hvor ikke dette netop maa forbyde sig af sig selv paa Grund af Hensynene til de fremmede, fortrinsvis eksotiske, Koloniers særlige Præg. Paa Museums Bygningens Eksterieur findes iøvrigt særdeles vel udførte Bas-Relieffer med Scener, hentede fra Livet i Kolonierne.

Naar man er sluppet vel forbi Stilladserne, — og Udstillingens Direktion har udtrykkeligt erklæret intet Ansvar at have for de Ulykker, der rammer Besøgende under de forberedende Arbejder — finder man, at hele det sydlige Terræn er indtaget af Frankrig,

vil skabe Sensation, og dog er det ikke alene firbenede Væsener, der fra Kolonierne sendes til Udstillingen; der kommer daglig Hold af Indfødte til Paris, for at de i imiterede Landsbyer kan levendegøre deres daglige Liv og Arbejde i Landsbyerne; forleden ankom saaledes et Hold paa ca. 200 Indfødte fra Sudan.

Nær ved den franske Afdeling, der kommer til at omfatte en stor Samling af Bygninger, Pavilloner og Pladser, har Belgien faaet sin Afdeling, der omfatter tre Bygninger, og som uden Tvivl vil vække særdeles stor Opmærksomhed, fordi hele Arrangementet virker ved sin stilfulde Skønhed.

Det samme vil kunne siges om Holland, der har rejst en stor Bygning, hvori det nederlandske Indien er repræsenteret, og om de Forenede Stater, der ogsaa har gjort meget ud af sin Deltagelse i Udstillingen.

Naar den danske Besøgende er naaet til De forenede Staters Afdeling, begynder han at spejde efter det, som han længe i sit Hjerte har længtes efter at se, nemlig

Spørgsmaalet om Danmarks Deltagelse i den internationale Koloni-Udstilling blev allerede rejst for et Par Aar siden, men Afgørelsen og Bevillingen af de fornødne Penge midler kom først for faa Maanedere siden. Siden er der ogsaa arbejdet med Kraft.

Direktøren for den grønlandske Handel *Daugaard-Jensen* er 1. Kommissær og Presseattaché *Wamberg* ved den danske Legation i Paris 2. Kommissær for Udstillingen. Som Arkitekt fungerer Arkitekt *Helge B. Møller* med Arkitekt *Daugaard-Jensen* som Konduktør, og til Udstillingen er yderligere knyttet forskellige Danske, ligesom Pavillonens Opførelse i det væsentligste sker ved danske Haandværkere.

Naturligvis tager Bygningen sig, set ude fra, ikke saa storslaaet ud som de fleste andre Udstillingsbygninger, der har rejst sig i Vincennes-Skoven, men den syner rigtig godt, eftersom Terrænet, hvorpaa den er anbragt, hæver sig noget, og i det hele taget kan Danmark ikke være utilfreds med den Plads, der er anvist den inde i Skoven —

ningsfuld Maade kaste Lys ind over Fjordene og Isen. Et særlig smukt udført Panorama er et Vinterlandskab, der viser to Isbjørne paa Vandring over Isen; man maa beundre Konservator *Skeel*, der efter at have faaet udleveret Skindet af to Isbjørne har formaaet at til-danne disse Skind og udstoppe dem saaledes, at der deraf er fremstaaet to Dyr, der baade ved Skikkelsens Form og selve Muskulaturen er blevet rene Kunstværker.

Alt i alt er der ingen Tvivl om, at Publikum vil faa Glæde af at besøge Udstillingen, og at Danmark kan være den bekendt.

Arrangørerne har sat en Ære i at faa Afdelingen aabnet snarest muligt, og den 11. Maj vil den officielle Aabning ske. Hvert enkelt Land afholder sin specielle Aabningshøjtidelighed, og Danmark kommer saaledes mellem de første.

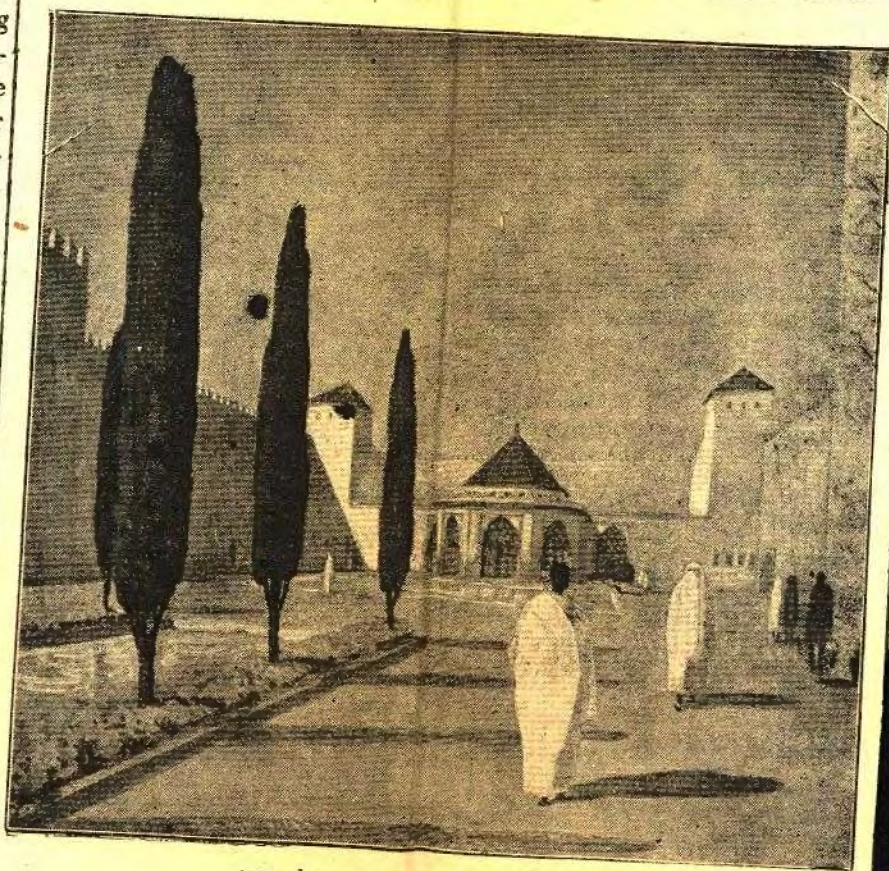
For den samlede internationale Koloniudstilling sker den officielle Aabning som nævnt den 6. Maj, og den vil foregaa under stor Højtidelighed, idet Republikens Præsident vil hlive afhentet af Udstillingens Generalkommissær, *Mr. Lyautey*, i *Palais Elsee* og under Troppeeskorte ført til Udstillingen, hvor han vil blive modtaget af Regeringens Medlemmer og Repræsentanter for *corps diplomatique*.

Præsident *Doumergue* vil hermed foretage en af sine sidste Embedshandlinger, thi præcis Ugedagen derefter skal Frankrig vælge sin nye Præsident.

Af Befolkningen omfattes Udstillingen med stor Interesse, og forhaabentlig vil den danske Grønlands-Afdeling under Vincennes-Skovens lysegrønne Trækuppel gøre vort lille Land Ære.

Paris, den 1. Maj 1931.

V. Eide.

fra den marokkanske Afdeling.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

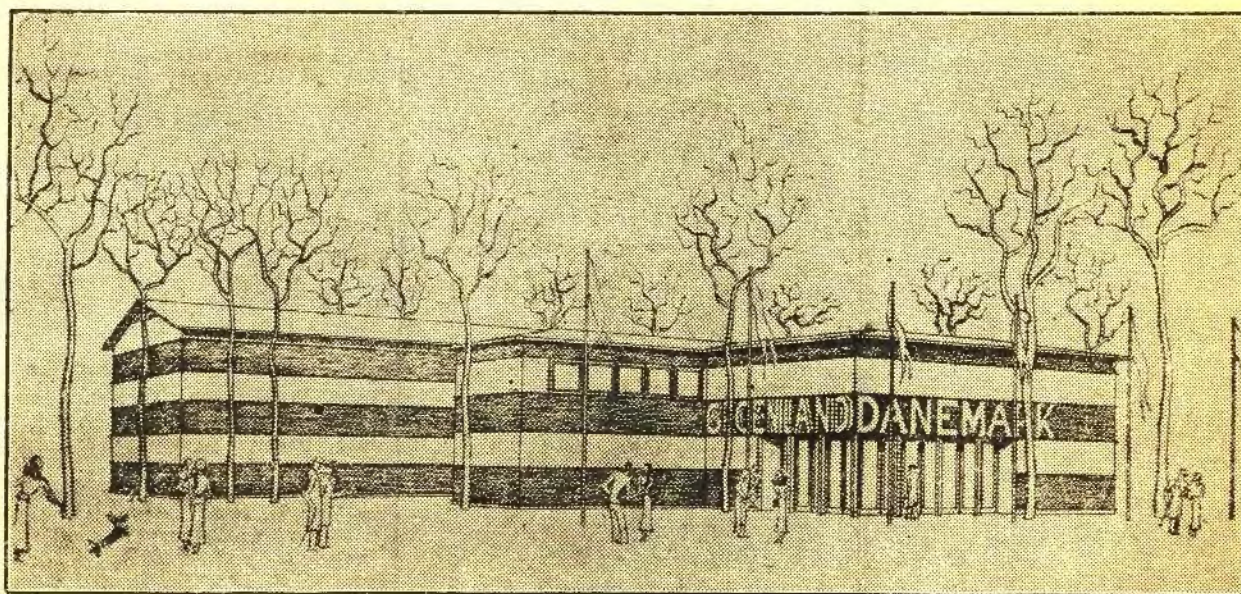
Børsen

6 MAJ 1931

skriver den

Koloni-Udstillingen i Paris.

Imedele
I Dag aabner den internationale Koloni-Udstilling i Paris, hvori Danmark som bekendt deltager med en Grønlands-Udstilling, hvis officielle Aabning finder Sted den 11. Maj. Byretsdommer V. Eide har aflagt et Besøg paa Udstillingen og sender os følgende Skildring:

Den danske Grønlands-Afdeling paa Koloni-Udstillingen.

Sommeren kom til Paris præcis i Dag, den 1. Maj. De foregaaende Dage af April havde været saare ubehagelige, og Træerne paa Boulevarderne og langs med den benzinmættede Champs-Élysées havde staaet og „skuffet“ sig i deres lysegrønne Foraarsdragt, men da Pariserne vaagnede Majdagens Morgen, laa der over Hovedstaden en varm Sol-Dis, over hvilken Eiffeltaarnets slanke, kniplingsfine Skikkelse hævede sig, skuende ned over den travle By og den stille glidende Seine.

Naar Maj indtræffer i Paris, stiger Travlheden i den store By, thi

dags Præg af stille Idyl; den er forvandlet til en eneste stor larmende Arbejdsplads, og den øresønderrivende Støj har jaget alle Skovens Fugle paa Flugt og gjort deres Reder tomme. Den, der besøger denne kaotiske Arbejdsplads, ryster paa Hovedet ved Tanken om, at Udstillingen skal indvies højtideligt om faa Dage.

De Planer, der er lagt for Udstillingen, er saa storstilede, at der maa arbejdes Dag og Nat for fuld Kraft, hvis alt skal være blot nogenlunde i Orden til Aabningsdagen den 6. Maj. Da Udstillingen bestaar af Bygninger og Pavilloner

der her har sat alt ind paa at vise baade de fremmede Nationer og Landets egen Befolkning, hvad Frankrig har udrettet med sine Kolonier. Storslaaet og interessant vil denne Del uden Tvivl blive, thi intet er sparet for at vise Verden Resultaterne af denne Del af Landets Virksomhed. Indokinas Udstilling er allerede færdig i det ydre, og den vil sikkert blive pragtfuld. Heller ikke i de ydre Forhold er noget sparet; i den omtalte Daumesnil-Sø er der udført store Anlæg af Springvand og Fontæner, der med deres lysende, forskellige farvede Straaler vil blive

Danmarks Grønlands Udstilling.

Naar hele Koloni-Udstillingen en Gang bliver færdig, vil det ikke blive vanskeligt for de Besøgende at finde vor grønlandske Afdeling; man kan nemlig tage med den lille Udstillings-Jernbane til Stationen, der har faaet Navnet: *Etats-Unis-Danemark*, idet den er anbragt ved den Vej, der adskiller disse to Landes Udstillinger; kun et hundrede Alen fra Stationen ligger den grønlandske Afdeling inde i Skoven.

Nu, inden Jernbanen og Vejen er færdig, kan det have sin Vanskelighed at finde Stedet, men en stor Flytteomnibus med de store Bogstaver, der danner Navnet paa en kendt københavnsk Flytteforretning, leder En paa Sporet, og længere inde i Skoven finder man mellem de lysegrønne Træer den grønlandske Afdelings Pavillon. Udenfor staar en rask og kvik, ung kvindelig Malersvend, der stryger Bygningen med grønt og tumler fornejt med Malerpotter og Stiger; det er den danske Frøken Mørch, som nu i et Aars Tid har været Malersvend i Paris — til Franskmændenes udelte Forbavelse.

Indenfor er Arbejdet i fuld Gang; Ingeniør Galster, der har remplaceret Kaptajn Bergh, der døde paa Rejsen herved, dirigerer Arbejdet med Fordelingen af Tingene, der skal udstilles, og Haandværkere og Flyttefolk er travlt beskæftigede for at faa det hele i Orden til den 6. Maj, hvilket ogsaa vil lykkes.

At det vil lykkes, er særdeles prisværdigt naar man tager i Be-

ganske bogstaveligt inde i Skoven, eftersom der staar fem Træer i selve Bygningen; da de ikke maatte fældes, har man maattet „indlemme“ dem og sætte Vægge uden om dem.

Naar de Besøgende træder ind i Forhallen, ser de først Afdelingen for arktisk Forskning, arkaiske Ekspeditioner, en lille Afdeling for Thule, som Dr. phil. Knud Rasmussen forestaar; derefter følger Afdelingerne for den grønlandske Produktion, de forskellige Erhverv og Husflid, Skibsfarten, ligesom Publikum ved Hjælp af fortrinligt udførte Modeller faar et Begreb om, hvorledes Skoler og Kirker og Boliger ser ud paa Grønland, og hvorledes Lægevæsenet og Radio-tjenesten er ordnet paa denne fjerne Koloni.

Ved forskellige Kort faar de Besøgende et Indtryk af Grønlands Størrelse, og navnlig vil Franskmændene, hvis Kendskab til den Del af Verden, der ligger Nord for Frankrig, ikke er særlig stort, blive imponerede af det Kort, der viser, hvor langt Grønland vil naa syd paa, naar man drejer det om med den sydligste Spids som Udgangspunkt.

Omkring paa Væggene i Rummene er der ophængt særdeles smukke Skind og Billeder med Motiver hentede fra de grønlandske Kyster, Fjorde og Bopladser.

Smukt og imponerende virker de forskellige Panoramaer, som findes i de to største Rum. Disse Panoramaer, der er udførte af Kunstnere Em. Petersen og Konservator Skeel, fremstiller Scener

de Seine.

Naar Maj indtræffer i Paris, stiger Travlheden i den store By, thi i den Maaned sker der altid noget; ikke alene aabnes Salonen, Kunst-udstillingen i Grand Palais, og den internationale Messe ved Porte de Versailles, der efterhaanden er bleven den betydeligste Messe i Vest-europa med et Areal af henimod 400,000 Kvadratmeter, et Udstiller-Antal af henimod 8000 og et Antal Besøgende paa over to Millioner, men til disse fast aarligt tilbagevendende Begivenheder kommer som Regel en eller anden Udstilling, der drager Folk til Paris fra næsten alle Verdensdele.

I Aar er det den store internationale Koloni-Udstilling, eller som dens officelle Navn er: *l'Exposition coloniale et internationale de 1931*, der bliver Aarets største Sensation i Paris.

Tanken om Afholdelse af en saadan Udstilling har længe været fremme, men først nu har den kunnet realiseres, og det maa siges, at Realisationen sker under Udfoldelse af kæmpemæssige Anstrengelser for at gøre Udstillingen til noget virkeligt enestaaende.

Til Udstillingsterræn benyttes Vincennes-Skoven, *Bois de Vincennes*, der ligger i den sydøstlige Kant af Paris med Indgang ved *Porte Picpus*.

Denne Skov, der har eksisteret fra det 17. Aarhundrede, men som senere blev omhugget og omplantet af Ludvig XV, der forskønnede den betydeligt, er ukeendt for de fleste almindelige Pariserfarere, men af Pariserne selv er den yndet som Udflugtssted, og det maa siges, at man næppe kunde have fundet et Terræn, der egnede sig saa fortrinligt til en Udstilling af netop den Art som Vincennes-Skoven; her findes tætte Beplantninger og Sletter ind imellem; endvidere den smukke Daumesnil-Sø, hvori findes 2 Øer, der er forbundet med Land ved to Hængebroer. Da Formaalet med Udstillingen er at give Publikum et Begreb om Livet ude i Kolonierne og ikke en simpel Forevisning af døde Genstande, vil man let forstaa, at man her har faaet en fortrinlig Ramme til Koloni-Udstillingen, og man har ogsaa forstaaet at udnytte denne Plads, der iøvrigt er af kæmpemæssigt Omfang.

I Øjeblikket har Vincennes-Skoven fuldstændig mistet sit daglig-

genlunde i Orden til Aabningsdagen den 6. Maj. Da Udstillingen bestaar af Bygninger og Pavilloner med rigelig Plads mellem hverandre, har man maattet anlægge nye Veje og endda en lille Jernbane, der skal kunne føre de Besøgende omkring til Stationer, der er anlagte ved de forskellige Landes Udstillinger. Disse Vejanlæg var allerede færdige for nogen Tid siden, men da man havde forømt at paase, at de forskellige Arbejdsgrene virkede sammen saaledes, at Indlæggelsen af Vand og Gas, Elektricitet og Telefon skete samtidig, maatte der graves op paany, og naar hertil kom, at der indtraf hyppige Regnskyl, der forvandlede Terrænet til et ufremkommeligt Ælte, vil man forstaa den panikagtige Frygt, der greb Lederne for, at Republikens Præsident den 6. Maj skulde komme til at indvi en Houb af ufærdige Bygninger og Stilladser.

Imidlertid har man nu i de seneste Dage fordoblet Arbejdet, og den, der har været saa heldig at slippe gennem de strengt bevogtede Indgange, kan nu efterhaanden midt i Mylderet og Virvaret nogenlunde danne sig et Indtryk af, hvorledes det hele vil komme til at tage sig ud.

Hovedindgangen ved *Porte Picpus*, hvorigennem de ventede Millioner af Besøgende vil strømme ind, markeres af et veritabelt Fyrtaarn af vældige Dimensioner; fra dette vil Indgangen blive belyst, og forskelligt farvede Straaler vil spille hen over Terrænet og de store Alleer, der er kantede med Palmer og Blomster. Umiddelbart til venstre for Indgangen kommer det nybyggede Koloni-Museum, der skal overleve Udstillingen, og som er holdt i den moderne Stil, der iøvrigt gaar igen overalt, hvor ikke dette netop maa forbyde sig af sig selv paa Grund af Hensynene til de fremmede, fortrinsvis eksotiske, Koloniers særlige Præg. Paa Museums Bygningens Eksterieur findes iøvrigt særdeles vel udførte Bas-Relieffer med Scener, hentede fra Livet i Kolonierne.

Naar man er sluppet vel forbi Stilladserne, — og Udstillingens Direktion har udtrykkeligt erklæret intet Ansvar at have for de Ulykker, der rammer Besøgende under de forberedende Arbejder — finder man, at hele det sydlige Terræn er indtaget af Frankrig,

store Anlæg af Springvand og Fontæner, der med deres lysende, forskelligt farvede Straaler vil blive ganske feagtige. En stor zoologisk Have med kunstfærdige Arrangementer og Dyr, der daglig ankommer til Paris fra Kolonierne under Befolkningens levende Deltagelse, vil skabe Sensation, og dog er det ikke alene firbenede Væsener, der fra Kolonierne sendes til Udstillingen; der kommer daglig Hold af Indfødte til Paris, for at de i imiterede Landsbyer kan levendegøre deres daglige Liv og Arbejde i Landsbyerne; forleden ankom saaledes et Hold paa ca. 200 Indfødte fra Sudan.

Nær ved den franske Afdeling, der kommer til at omfatte en stor Samling af Bygninger, Pavilloner og Pladser, har Belgien faaet sin Afdeling, der omfatter tre Bygninger, og som uden Tvivl vil vække særdeles stor Opmærksomhed, fordi hele Arrangementet virker ved sin stilfulde Skønhed.

Det samme vil kunne siges om Holland, der har rejst en stor Bygning, hvori det nederlandske Indien er repræsenteret, og om de Forenede Stater, der ogsaa har gjort meget ud af sin Deltagelse i Udstillingen.

Naar den danske Besøgende er naaet til De forenede Staters Afdeling, begynder han at spejde efter det, som han længe i sit Hjerte har længtes efter at se, nemlig

At det vil lykkes, er særdeles prisværdigt, naar man tager i Betragtning den korte Tid, der har været levnet Arrangørerne til Arbejdet baade med Forberedelserne, Planlæggelsen, og med selve Arbejdernes Udførelse.

Spørgsmaalet om Danmarks Deltagelse i den internationale Koloni-Udstilling blev allerede rejst for et Par Aar siden, men Afgørelsen og Bevillingen af de fornødne Penge midler kom først for faa Maanedere siden. Siden er der ogsaa arbejdet med Kraft.

Direktøren for den grønlandske Handel *Daugaard-Jensen* er 1. Kommissær og Presseattaché *Wamberg* ved den danske Legation i Paris 2. Kommissær for Udstillingen. Som Arkitekt fungerer Arkitekt *Helge B. Møller* med Arkitekt *Daugaard-Jensen* som Konduktør, og til Udstillingen er yderligere knyttet forskellige Danske, ligesom Pavillonens Opførelse i det væsentligste sker ved danske Haandværkere.

Naturligvis tager Bygningen sig set ude fra, ikke saa storslaaet ud som de fleste andre Udstillingsbygninger, der har rejst sig i Vincennes-Skoven, men den syner rigtig godt, eftersom Terrænet, hvorpaa den er anbragt, hæver sig noget, og i det hele taget kan Danmark ikke være utilfreds med den Plads, der er anvist den inde i Skoven —

ler *E. M. Petersen* og Konservator *Skeel*, fremstiller Scener af Grønlandernes Liv, dels ved Sommertid med Arbejdet udenfor, dels ved Vintertid inde i en grønlandsk Bolig, og naar Udstillingen er færdig til at modtage de Besøgende, vil Projektører paa en virksomhedsfuld Maade kaste Lys ind over Fjordene og Isen. Et særlig smukt udført Panorama er et Vinterlandskab, der viser to Isbjørne paa Vandring over Isen; man maa beundre Konservator *Skeel*, der efter at have faaet udleveret Skindet af to Isbjørne har formaaet at til-danne disse Skind og udstoppe dem saaledes, at der deraf er fremstaaet to Dyr, der baade ved Skikkelsens Form og selve Muskulaturen er blevet rene Kunstværker.

Alt i alt er der ingen Tvivl om, at Publikum vil faa Glæde af at besøge Udstillingen, og at Danmark kan være den bekendt.

Arrangørerne har sat en Ære i at faa Afdelingen aabnet snarest muligt, og den 11. Maj vil den officielle Aabning ske. Hvert enkelt Land afholder sin specielle Aabningshøjtidelighed, og Danmark kommer saaledes mellem de første.

For den samlede internationale Koloniudstilling sker den officielle Aabning som nævnt den 6. Maj, og den vil foregaa under stor Højtidelighed, idet Republikens Præsident vil blive afhentet af Udstillingens Generalkommissær, *Mr. Lyautey*, i *Palais Elsee* og under Troppeeskorte ført til Udstillingen, hvor han vil blive modtaget af Regeringens Medlemmer og Repræsentanter for *corps diplomatique*. Præsident *Doumergue* vil hermed foretage en af sine sidste Embedshandlinger, thi præcis Ugedagen derefter skal Frankrig vælge sin nye Præsident.

Af Befolkningen omfattes Udstillingen med stor Interesse, og forhaabentlig vil den danske Grønlands-Afdeling under Vincennes Skovens lysegrønne Trækuppel gøre vort lille Land Ære.

Paris, den 1. Maj 1931.

V. Eide.

fra den marokkanske Afdeling.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Ekstrabladet

skriver den **6. MAJ 1922**

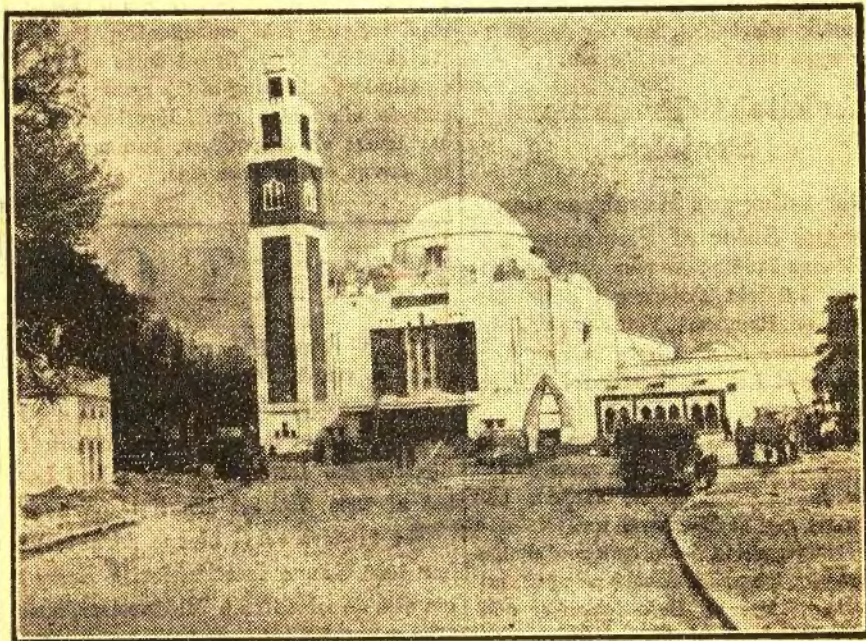
DANMARKS INDSATS PAA KOLONIUDSTILLINGEN

*En Udstillingsbygning, der mest minder om
et Kæmpe-Cykleskur*

Men indvendig en lærerig Udstilling, hvor
Panoramaerne er det mest levende

*Man har skabt Grundlag for et kommende
Grønlands-Musæum i København.*

Fra vor udsendte Medarbejder.

En af Koloni-Udstillingens mange Pragtbygninger, den algerske Moské, der er en, i de mindste Detaljer nøjagtig, Rekonstruktion af en Moské i Algier.

Paris, i Maj.

EKSTRABLADET har allerede i Billeder og Tekst skildret det brogede Eventyr, som Franskmændene er ved at skabe i Vincennes-Skoven for at give Alverden et Indtryk af det store og forskellige Kolonirige, der hører under Trikoloren.

Det er et Eventyr af Templer og Moskeer, straalende Slotte og primitive Negerkraaler — en Millionindsats, hvis Omfang man først forstaar, naar man en Dag staar i Vincennes-Skoven og ser Kæmpebygningernes imponerende Konturer over Trætoppene, mens det vrirler omkring En med Gule og Sorte og med Lastbiler, svingende fulde af Udstillingsmateriale, der er samlet igennem Aar og transporteret over Tusinder og atter Tusinder af Kilometer.

Først færdig om en Maaned eller to.

Der vil nok gaa en Maaned eller to, efter Udstillingens Aabning, før alt bliver færdigt, men allerede nu er Koloniudstillingen en mægtig Oplevelse.

Det, jeg specielt søgte, var imidlertid Danmarks Hus, og jeg fandt det til Slut

Stykker, og nu har Maleren Sigurd Schou haft den utaknemmelige Opgave at fuldføre, hvad en anden har begyndt. Resultatet er ikke heldigt. Forgrundens runde Snehytte og realistiske Opbygning slaas med den hypermoderne Baggrund.

Man passerer derefter ind gennem en lang Gang med Sideværelser, hvor Dr. Terkel Mathiasen har skabt et lille Grønlands-Museum — maaske Grundlaget for et kommende Grønlands-Museum i København? ... Grønlandske Blomster, Mineraler, Fugle og Dyr, videnskabelige Tavler, Kort, Fotografier og Malerier — bl. a. flere interessante af Angmagssalik-Præsten Rosing, der i disse Dag er Kaptajn Ahrenbergs Vært ... En Model af Kryolitbruddet, Modeller af Hermetikfabriken, af de grønlandske Radiostationer og af Grønlænderhytter, Skoler, Lægeboliger, Sygehuse og Seminariet i Godhavn ... Altsammen nydeligt udført, pænt opstillet og forsynet med oplysende franske Skilte — men ærlig talt for meget Museum og for lidt af den levende Udstilling, som man ellers alle Vegne har bestræbt sig for at skabe.

Et veritabelt grønlandsk Vandfald.

En af Koloni-Udstillingens mange Pragtbygninger, den algerske Moské, der er en, i de mindste Detaljer nøjagtig, Rekonstruktion af en Moské i Algier.

Paris, i Maj.

EKSTRABLADET har allerede i Billeder og Tekst skildret det brogede Eventyr, som Franskmandene er ved at skabe i Vincennes-Skoven for at give Alverden et Indtryk af det store og forskelligartede Kolonirige, der hører under Trikoloren.

Det er et Eventyr af Templer og Moskeer, straalende Slotte og primitive Negerkraaler — en Millionindsats, hvis Omfang man først forstaar, naar man en Dag staar i Vincennes-Skoven og ser Kæmpebygningernes imponerende Konturer over Trætoppene, mens det vrirler omkring En med Gule og Sorte og med Lastbiler, svingende fulde af Udstillingsmateriale, der er samlet igennem Aar og transporteret over Tusinder og atter Tusinder af Kilometer.

Først færdig om en Maaned eller to.

Der vil nok gaa en Maaned eller to, efter Udstillingens Aaabning, før alt bliver færdigt, men allerede nu er Koloniudstillingen en mægtig Oplevelse.

Det, jeg specielt søgte, var imidlertid *Danmarks Hus*, og jeg fandt det til Slut efter at have passeret de andre fem Gæstelande: Amerika, Holland, Belgien, Italien og Portugal, der alle har opført flere smukke og særprægede Udstillingsbygninger.

Holland har f. Eks. rejst et af Sumatras Templer og en hel Gade af Hytter fra Bali og Java, Belgien tre store Pavilloner i en smuk, enkel Arkitektur, og Portugal ligeledes tre Pavilloner i en ejendommelig Koloni-Stil ...

Men hvor er Danmark blevet af? ... En Gang er jeg passeret forbi det Sted, hvor den danske Pavillon gemmer sig inde til venstre, inden jeg faar opklaret, at den store, hvide Trækasse af uregelmæssig Form, som jeg har kunnet skimte inde bag Træer og Smaapavilloner, virkelig er det danske „Palæ“.

Et stort, grimt Cykleskur.

Danmarks Bygning ser slemt ud. Den minder mest om et stort, grimt Cykleskur, og den virker som en kold Straale paa en Dansk, der lige har passeret den straalende Indsats, som ellers ydes fra alle Sider hernede.

Fra velvillig Side vil man svare, at de danske Udstillingsarrangører kun har haft 165,000 Kr. til Raadighed, mens de andre har haft Millioner — og man vil henviser til, at Grønland er en Koloni, som det koster Penge at drive, mens Østens Kolonier er væsentlige Indtægtskilder for Moderlandene — men trods alt maatte man vel nok med den rigtige Mand som Arkitekt have kunnet fremstille en beskedent Bolig for vor grønlandske Udstilling, der ikke var slet saa græsselig, som den er blevet.

Mange Kokke fordærver Maden.

Saa gaar vi indenfor ... Det første Indtryk er lidt blandet. Det er Thule-Kolonien — Dr. Knud Rasmussens private Enevoldsrige — der til højre i Forhallen møder med et Vinterpanorama. Det meget moderne Bagtæppe er malet af Ernst Hansen, hvorefter Samarbejdet mellem ham og Knud Rasmussen gik i

Stykker, og nu har Maleren Sigurd Schou haft den utaknemmelige Opgave at fuldføre, hvad en anden har begyndt. Resultatet er ikke heldigt. Forgrundens runde Snehytte og realistiske Opbygning slaas med den hypermoderne Baggrund.

Man passerer derefter ind gennem en lang Gang med Sideværelser, hvor Dr. Terkel Mathiasen har skabt et lille Grønlands-Museum — maaske Grundlaget for et kommende Grønlands-Museum i København? ... Grønlandske Blomster, Mineraler, Fugle og Dyr, videnskabelige Tavler, Kort, Fotografier og Malerier — bl. a. flere interessante af Angmagasalik-Præsten Rosing, der i disse Dag er Kaptajn Ahrenbergs Vært ... En Model af Kryolitbruddet, Modeller af Hermetikfabriken, af de grønlandske Radiostationer og af Grønlænderhytter, Skoler, Lægeboliger, Sygehuse og Seminariet i Godhavn ... Altsammen nydeligt udført, pænt opstillet og forsynet med oplysende franske Skilte — men ærlig talt for meget Museum og for lidt af den levende Udstilling, som man ellers alle Vegne har bestræbt sig for at skabe.

Et veritabelt grønlandsk Vandfald.

Saa er Hovedhallen og den inderste Sal bedre ... Det er lykkedes Grønlands-Maleren Emanuel A. Petersen og Konservator Scheel at fremstille nogle udmærkede Panoramaer. Der kan maaske indvendes et og andet, men i Hovedsagen bliver det disse Panoramaer, der kommer til at bære vor Grønlandsudstilling over for det store Publikum.

Til højre har man opbygget et Sommerlandskab med et veritabelt rislende Vandfald ned over Klipperne, til venstre et Kæmpe-Panorama med en grønlandsk Hundeslæde i Fart ned over Snemarkerne mod en hyggelig Træhytte, der indvendig er tapetseret med danske Ugeblade baade paa Vægge og Loft.

Østgrønlands-Sal.

Indersalen er helliget Østgrønland og rummer bl. a. et Ispanorama med en pragtfuld Isbjørnefamilie, men mens vi er ved Østgrønland maa det kritiseres, at de forskellige Kort og Tabeller kun beskæftiger sig med Vestgrønland. Paa de fleste af Kortene er Østgrønland skaa-ret helt væk.

Foruden Panoramaerne finder man i disse Sale en stor Samling af Malerier mod grønlandske Motiver, udlånt til Udstillingen af Museer, Samlere og Kunstnere — en Mængde Skind og Modeller af Grønlandsskibene og et Par af de største Kolonier. De lærer En flere Ting ... Hvem aner f. Eks., at der er Telefon paa Grønland — i Godthaab f. Eks. en ret anseelig Central med Ledninger ud til alle Dele af den udstrakte Koloni.

Grønlænderne ses kun i udstoppet Stand.

Grønlænderne selv ser man desværre kun i udstoppet Tilstand. Der er hele Familier, Mand, Kone og Børn — men det vilde unægtelig live op, hvis man i Stedet for de tre danske Kustoder, der skal passe Udstillingen, havde sendt nogle Grønlædere til Paris.

Det danske Hus faar først sin officielle

Indvielse om nogle Dage — antagelig den 11. ds. — og endnu er der 20 danske Haandværkere i Arbejde rundt om i Bygningen, men i Hovedsagen er den grønlandske Udstilling færdig, og skal man sammenfatte sit Indtryk, maa det være i en Understregning af, at Kernen er bedre end Skallen.

Man kunde have ønsket os et smukkere Hus og et mere ensartet og levende Præg over Udstillingen, men Hovedsagen er dog, at vi er med — og med paa en Maade, der kan lære selv danske Gæster adskilligt om Grønland.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

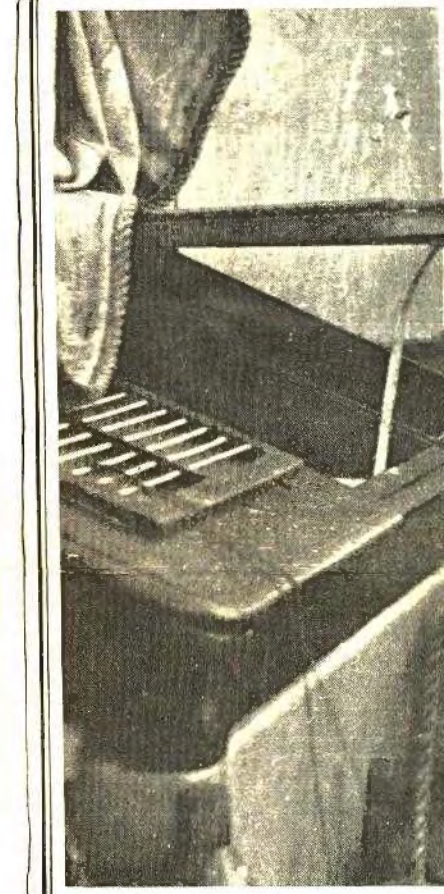
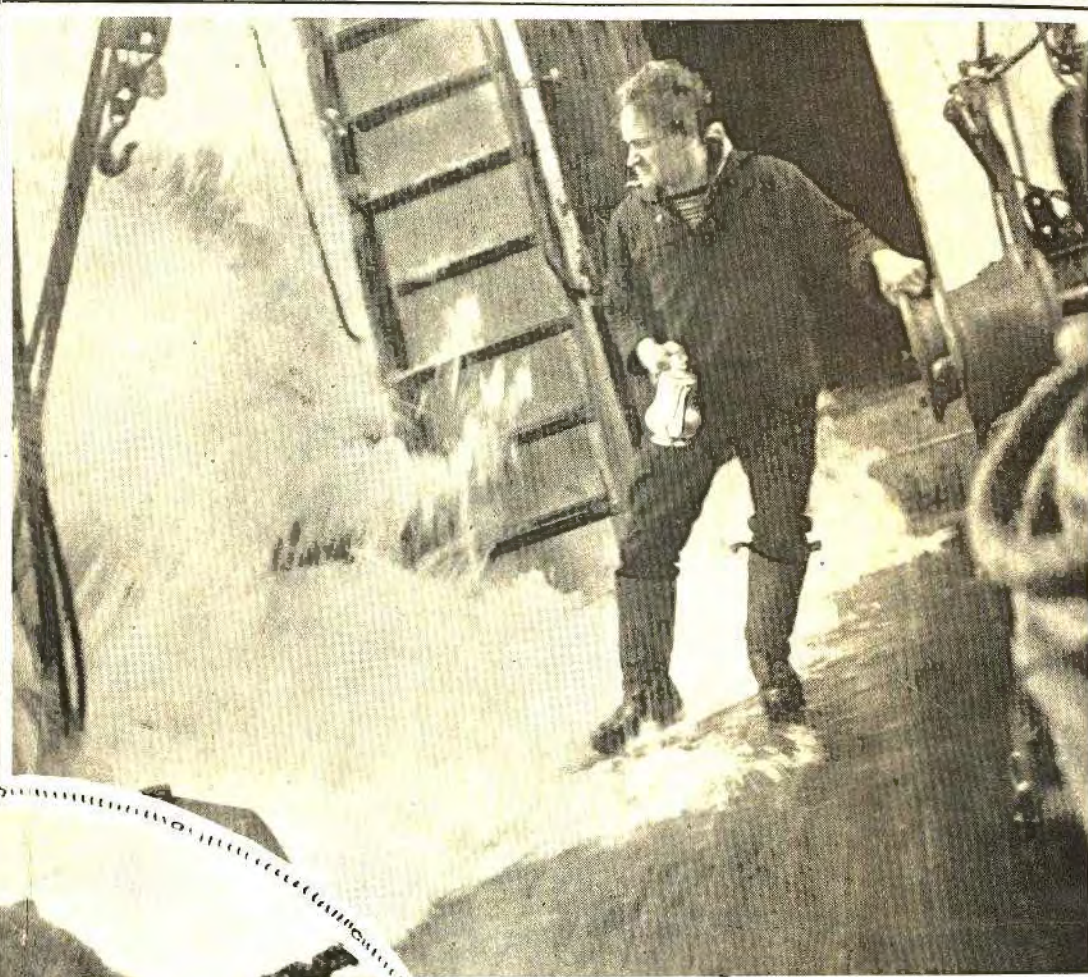
Bladet:

Tidens Billeder

skriver den **5 MAJ 1931**

Grønland paa Pariser Udstillingen

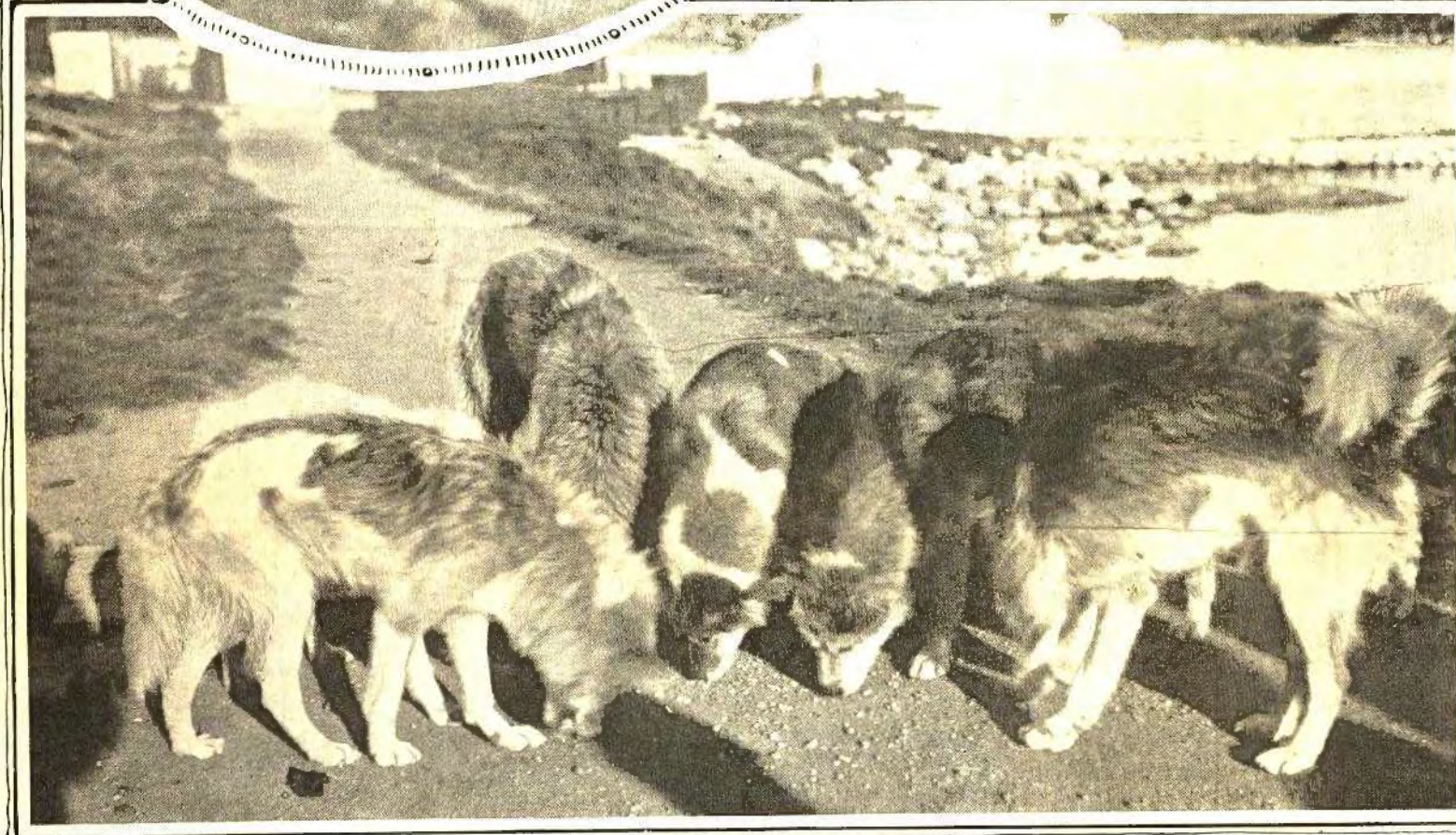
I »De Foreskedes Hjørne« i Vincennes Skoven, paa et særligt idyllisk Sted af den store franske Koloniudstilling, ligger Danmarks Indsats, Grønlands Hus. Og det vil sikkert blive Genstand for et livligt Besøg, for ikke alene rummer det en Mængde Rariteter fra vor nordlige Koloni, men en ud-søgt Samling af Fotografier viser Punkt for Punkt, hvorledes Grøn-lænderne lever baade Hellig og Søgn. — Vi bringer her et lille Udpluk af disse Billeder.

Øverst: Kaffen serveres ud for Kap Farvel. Manden blev vaad fra Top til Taa, men ikke en Draabe Vand kom i Kaffen, ud over hvad den allerede havde!

Ovalen: En zoologisk Sjældenhed; Blaaræv, fanget ved Pandora Harbour i Nordgrønland og allerede et helt civiliseret Medlem af Samfundet.

Nederst: Eskimoernes bedste Venner: Grønlandske Slædehunde ved Kolonien Ritenbenk.

Overst til venstre: Baude det sterke og det smukke Kon hos Grøn-
 lænderne sætter Pris paa en Rog. Overst til højre: Fra Bornesanatoriet i
 Sukkertoppen. Midten: Grønlanderens lækreste Spise: Mattak, Hvidhva-
 lens Hud. Nederst: Udbyttet fra en Jagt paa Sneharer i Pandora Harbour.

Manden blev vaad
 i Kaffen, ud over
 langet ved Pan-
 it civiliseret Med-
 ndske Slædehund

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Berlingske Tidende

skriver den

17. APR. 1931

Grønlands-Udstillingen i Paris.

*Ingeniør Galster og Dr. Terkel
Mathiassen rejser derved
paa Lørdag.*

Til at forestaa Arrangementet af den danske Grønlands-Udstilling i Forbindelse med Koloni-Udstillingen ved Paris har Grønlands Styrelse nu, i Stedet for Revisor, Kaptajn *Bergh*, som forleden pludselig afgik ved Døden, udpeget Ingeniør *Galster*, som paa Lørdag rejser derved sammen med Dr. phil. *Terkel Mathiassen*, som ligeledes skal bistaa med Ordningen af Udstillingen.

Om kort Tid rejser iøvrigt Direktør *Daugaard-Jensen* selv til Paris for at være med til at lægge sidste Haand paa Værket og overvære Udstillingens Aabning den 6. Maj.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

16 APR. 1931

Grønland paa Koloniudstillingen i Paris.

Samtale med Direktøren for Grønlands Styrelse, Hr. Daugaard Jensen. Isfjældet, som smeltede. Forskningsarbejdet. Fanger og Farmer. De vandrende Torsk. Udvikling og Industri. Grønlandernes Vandring mod Lyset — Danmarks Maal. Ministrene og Sagens inderste Kerne. Det „lukkede“ og det „aabne“ Land. Danske Damer og grønlandske Ræve.

Tiden nærmer sig, da den franske Koloniudstilling i Paris vil aabne sine Porte for et undrende og beundrende Publikum. Ikke for intet kalder Franskmandene Udstillingen for en Tur Jorden rundt paa 1 Dag; thi Rækken af Nationer, der har fulgt Frankrigs venlige Indbydelse, er lang. Frankrig selv, der er et Kolonirige af ældgammel Dato, møder naturligvis selv med en Række Udstillinger fra de forskellige Kolonier og Riger i Syd, Øst og Vest. Det var jo Ludvig den 14., Solkongen, som med Sandhed kunde sige: Solen gaar ikke ned i mit Rige. Siden da har Frankrig ganske vist maattet aflevere Kanada til England, men har til Gengæld efter Verdenskrigen faaet Erstatning herfor, og navnlig er Forholdet til Nordafrika blevet mere fast.

Trods det at Danmark i Tidens Løb har gjort, hvad det formaaede, for at skille sig af med sine Kolonier, har vi altsaa dog vundet Verdens Opmærksomhed som Kolonisator af Grønland, og det bliver da ogsaa udelukkende herfra, vi henter vort Materiale.

Det nytter naturligvis ikke her at græde over det tabte, over hvad vi kunde have præsenteret med Hensyn til dansk Vestindien og Ostindien. I Grønland ejer vi ihvert Fald et rigt Grundlag for Udstillingsemner.

For at høre nærmere herom, henvender vi os til Direktøren for Grønlands Styrelse, Hr. Direktør Daugaard-Jensen og spørger:

— Hvornaar var der først Planer fremme om en saadan Udstilling?

— Det var oprindelig Meningen, svarer Direktøren, at Udstillingen skulde være afholdt allerede 1928, og vi havde for saavidt dengang lagt en hel Del tilrette. Saa blev det udsat Aar for Aar til nu 1931.

— Er Udstillingen T...

Direktør Daugaard-Jensen.

— Hvad vil man vise?

— Udstillingen er lagt an paa den Maade, at vi ved Panoramaer viser den oprindelige Tilstand i Grønland. Der er f. Eks. en Sommerboplads i Sydgrønland, hvor en Familie er ankommen i Konebaad til en Ø og har slaaet Telt op. I dette kan man se ind og gøre sig bekendt med det daglige Liv. Man ser f. Eks. en Kvinde, der syr; en gammel Kone, der koger Mad; udenfor sidder Fangeren og bøder sine Vaaben medens Børnene leger. I Nærheden ses Edderfugle paa Klippeafsatser, Maager i Luften og Sæler, som soler sig paa Isen eller dykker op til Vandets Overflade. I Baggrunden er der vid Udsigt til Fjorde og Fjelde. Kunstmaler Emanuel Petersen har malet Panoramaet.

Saa viser vi et Eksteriør fra det nordlige, en Vinterbolig. Det er ægte, idet vi simpelthen har nedrevet saadan et gammelt Grønlanderhus eller Hytte. Vi har skilt det ad Stump for Stump, nummeret det og sætter det paa Plads. Huset kan ses baade uvendigt fra og som Interiør. Udenfor ses en Mand i Polarnattens

læggende for det grønlandske Fiskeri.

— Hvilke Resultater fra den Tid bygger man endnu paa?

— Der er bl. a. en stor statistisk Tavle, som viser Vandets skiftende Middeltemperatur. Det er bl. a. bevist, at Vandets Temperatur, som i gamle Dage gennemsnitlig var ca. $1\frac{1}{2}$ Grad, nu er oppe paa 7 Grader, og det er denne Omstændighed, som bringer Torsken derop fra New Foundland og Island. Beviset har vi deri, at man ved Island har fanget ikke mindre end 6 Torsk, som var mærket paa Grønland.

— Findes der nogen Litteratur?

— Tidsskriftet „Meddelelser om Grønland“ er kendt over hele Verden.

— Er det paa Dansk.

— De første Hefter i sin Tid var paa Dansk med fransk Resumé, senere er der kommet Publikationer baade paa Engelsk og Tysk.

— Har Værket Betydning ud over lokal Interesse?

— Ja, man kan godt sige, at ingen kan gaa til arktisk Forskning uden at passere dette Værk.

— „Vor Tid“ indtager vel et stort Omraade?

— Ja, her viser vi, hvor langt vi er kommen med Skolevæsen, Kirke og Sanitetsvæsen. Saa er der Udviklingen af Radio, Skibsfart med Modeller af baade nyt og gammelt, Administration, Bjergværksindustrien og Havnene.

— Kan man ikke sige, at Danmark paa en vis Maade indtager en Særstilling som koloniserende Magt?

— Den Opgave vi har i Grønland er jo saa ejendommelig, og i Almindelighed har Folk lidt vanskeligt ved at forstaa den. Der er jo først Det lukkede Land! Men

er Kernepunktet i Danmarks Kolonisation af Grønland?

— Vort Maal er at gøre Grønlanderne saa selvstændige, at de ikke senere skal synke ned i Barbariets Mørke, naar den store Invasion i Grønland engang kommer, før eller senere, — og at det da ikke skai gaa dette Folk, som Indianerne i Amerika.

— Trods det, at man hævder „det lukkede Land“ som den foreløbig eneste Mulighed, saa mener man, altsaa Ledelsen, at der før eller senere maa ske en Ændring heri?

— Ja, den Tanke har man været inde paa allerede siden Rincks Dage i 1850, men man har maalt bevidst arbejdet som nu.

— De frygter ikke for at en eller anden Regering pludselig skal skyde en Bresche i denne grønlandske Mur?

— Nej. Jeg har nu haft den Ære at ledsage tre forskellige Ministre paa deres Inspektionsrejse til Grønland. Det var Berg, Hauge og Stauning, men jeg maa sige, at de alle af sig selv og ved egen fri Opfattelse af Tingene hurtigt er kommet ind til Kernen og forstaaet, at den nuværende Ordning maatte bibeholdes.

— De er altsaa tilfreds med Ministrene?

— Ja, jeg maa i højeste Grad beundre den Evne til at trænge til Bunds i en Sag, som kendetegner den Slags Mennesker. Men uden en saadan Evne til hurtigt og klart at sætte sig ind i Tingene var de vel heller ikke Ministre.

— Kan Danmark og Danskerne gøre noget for at gavne Grønland, f. Eks. ved at aftage mere af Grønlands Produkter og Frembringelser, end Tilfældet er?

— For saa vidt ikke som vi sælger alt hvad vi producerer, og Danmark kan alligevel ikke aftage det hele.

— Kunde f. Eks. danske Damer, ved i Butikerne kun at forlange f. Eks. danske Ræve, Blaaræv, Hvidræv o. s. v. derved stimulere Arbejdet i Grønland?

møder naturligvis selv med en Række Udstillinger fra de forskellige Kolonier og Riger i Syd, Øst og Vest. Det var jo Ludvig den 14., Solkongen, som med Sandhed kunde sige: Solen gaar ikke ned i mit Rige. Siden da har Frankrig ganske vist maattet aflevere Kanada til England, men har til Gengæld efter Verdenskrigen faaet Erstatning herfor, og navnlig er Forholdet til Nordafrika blevet mere fast.

Trods det at Danmark i Tidens Løb har gjort, hvad det formaaede, for at skille sig af med sine Kolonier, har vi altsaa dog vundet Verdens Opmærksomhed som Kolonisator af Grønland, og det bliver da ogsaa udelukkende herfra, vi henter vort Materiale.

Det nytter naturligvis ikke her at græde over det tabte, over hvad vi kunde have præsenteret med Hensyn til dansk Vestindien og Ostindien. I Grønland ejer vi ihvert Fald et rigt Grundlag for Udstillingsemner.

For at høre nærmere herom, henvender vi os til Direktøren for Grønlands Styrelse, Hr. Direktør *Daugaard-Jensen* og spørger:

— Hvornaar var der først Planer fremme om en saadan Udstilling?

— Det var oprindelig Meningen, svarer Direktøren, at Udstillingen skulde være afholdt allerede 1928, og vi havde for saavidt dengang lagt en hel Del tilrette. Saa blev det udsat Aar for Aar til nu 1931.

— Er Udstillingens Tendens kulturel eller merkantil?

— Den er for saa vidt begge Dele, som den er ret alsidig og omfatter ikke alene Skildringer af de oprindelige Indbyggers Levesæt, men tillige viser, hvad der produceres.

— Kan man sige, vi eller Grønland har nogen direkte Fordel af Udstillingen?

— Udstillingen er ikke arrangeret med det for Øje at opnaa et Æble for den Pære, vi giver, men da alle andre Kolonimagter, der har noget at vise, gik med, vilde vi ikke holde os tilbage.

— Hvorledes er Pladsforholdene?

— Ikke saa gode som oprindelig. Dengang havde vi Tilbud om en Sø, hvor det saa var Meningen at rejse et Isbjerg a la Carl Lund og paa Bredden vise grønlandske Eksteriører. Saa blev som sagt Planerne henlagt, og da vi atter tog dem op, var vi mellem de sidste. Udstillingen ligger ude i Vincenneskoven, og der faar vi vort gen Pavillon.

Direktør Daugaard-Jensen.

— Hvad vil man vise?

— Udstillingen er lagt an paa den Maade, at vi ved Panoramaer viser den oprindelige Tilstand i Grønland. Der er f. Eks. en Sommerboplads i Sydgrønland, hvor en Familie er ankommen i Konebaad til en Ø og har slaaet Telt op. I dette kan man se ind og gøre sig bekendt med det daglige Liv. Man ser f. Eks. en Kvinde, der syr; en gammel Kone, der koger Mad; udenfor sidder Fangeren og bøder sine Vaaben medens Børnene leger. I Nærheden ses Edderfugle paa Klippeafsatser, Maager i Luften og Sæler, som soler sig paa Isen eller dykker op til Vandets Overflade. I Baggrunden er der vid Udsigt til Fjorde og Fjelde. Kunstmaler Emanuel Petersen har malet Panoramaet.

Saa viser vi et Eksteriør fra det nordlige, en Vinterbolig. Det er ægte, idet vi simpelthen har nedrevet saadan et gammelt Grønlænderhus eller Hytte. Vi har skilt det ad Stump for Stump, nummeret det og sætter det paa Plads. Huset kan ses baade uvendigt fra og som Interiør. Udenfor ses en Mand i Polarnattens Mørke, hvor Nordlyset gnistrer over Himlen. Han kommer hjem med sine Hunde og sin Slæde; en Kvinde staar i Hyttens Indgang og tager mod ham. I Interiøret ser man Husgeraad og forskellige siddende Figurer.

Endelig kommer der en hel Afdeling fra Kap York, den nordligste Koloni.

— Hvorledes vises det moderne Grønland?

— Ja, Meningen er jo at vise, hvad der kommer fra Grønland, Kryolit fra Ivigtut og Kul. Endvidere faar vi en Samling af Mineralier fra Kryolitbrudet, Kryolit fra „Øresunds kemiske Fabriker“. Vi har jo en ikke lille Eksport af denne Vare paa Frankrig.

— Gøres der noget for at Forsterke arbejdet huskes?

— Ja, paa et stort Kort viser vi med de forskellige Nationers Flag, hvilken Nation der paa de forskellige Steder og Tider har været fremme. Paa et andet Kort viser vi Tjalfe Ekspeditionen 1908, det var jo den, som blev grund-

er oppe paa 7 Grader, og det er denne Omstændighed, som bringer Torsken derop fra New Foundland og Island. Beviset har vi deri, at man ved Island har fanget ikke mindre end 6 Torsk, som var mærket paa Grønland.

— Findes der nogen Litteratur?

— Tidsskriftet „Meddelelser om Grønland“ er kendt over hele Verden.

— Er det paa Dansk.

— De første Hefter i sin Tid var paa Dansk med fransk Resumé, senere er der kommet Publikationer baade paa Engelsk og Tysk.

— Har Værket Betydning ud over lokal Interesse?

— Ja, man kan godt sige, at ingen kan gaa til arktisk Forskning uden at passere dette Værk.

— „Vor Tid“ indtager vel et stort Omraade?

— Ja, her viser vi, hvor langt vi er kommen med Skolevæsen, Kirke og Sanitetsvæsen. Saa er der Udviklingen af Radio, Skibsfart med Modeller af baade nyt og gammelt, Administration, Bjergværksindustrien og Havnene.

— Kan man ikke sige, at Danmark paa en vis Maade indtager en Særstilling som koloniserende Magt?

— Den Opgave vi har i Grønland er jo saa ejendommelig, og i Almindelighed har Folk lidt vanskelig ved at forstaa den. Der er jo først Det lukkede Land! Men naar man undersøger Tingene og paa nærmere Hold forsøger at leve sig ind i disse Folks Ejendommeligheder, naar man ser hen til Landets store Udstrækning og til de enorme Afstande, saa forstaar man bedre, at som det nu er har vi den naturlige Ordning, som Udviklingen maa kræve.

— Hvad siger Grønlænderne?

— De siger selv, at de ønsker ingen anden Ordning, og man maa haabe for dem, at det maa lykkes dem at finde frem.

— Den Linje, hvorefter der arbejdes, er vel af gammel Dato?

— Det Arbejde, der allerede før vi kom til, af tidligere Slægter, er nedlagt i Bestræbelsen for at føre Grønlænderne frem til et frit og kulturelt Folk, er baade smukt og stort. Jeg vil ønske og haabe at vor Generation, der har taget Opgaven op, maa kunne præstere det samme. *Jeg tror, at det efterhaanden vil lykkes for Danmark at naa det Maal, man har sat sig.*

— Og hvilket er dette? Hvad

været inde paa allerede siden Rincks Dage i 1850, men man har maalt bevidst arbejdet som nu.

— De frygter ikke for at en eller anden Regering pludselig skal skyde en Bresche i denne grønlandske Mur?

— Nej. Jeg har nu haft den Ære at ledsage tre forskellige Ministre paa deres Inspektionsrejse til Grønland. Det var Berg, Hauge og Stauning, men jeg maa sige, at de alle af sig selv og ved egen fri Opfattelse af Tingene hurtigt er kommet ind til Kernen og forstaaet, at den nuværende Ordning maatte bibeholdes.

— De er altsaa tilfreds med Ministrene?

— Ja, jeg maa i højeste Grad beundre den Evne til at trænge til Bunds i en Sag, som kendetegner den Slags Mennesker. Men uden en saadan Evne til hurtigt og klart at sætte sig ind i Tingene var de vel heller ikke Ministre.

— Kan Danmark og Danskerne gøre noget for at gavne Grønland, f. Eks. ved at aftage mere af Grønlands Produkter og Frembringelser, end Tilfældet er?

— For saa vidt ikke som vi sælger alt hvad vi producerer, og Danmark kan alligevel ikke aftage det hele.

— Kunde f. Eks. danske Damer, ved i Butikerne kun at forlange f. Eks. danske Ræve, Blaaræv, Hvidræv o. s. v. derved stimulere Arbejdet i Grønland?

— Alt, hvad der er paa Markedet i Danmark, er grønlandske Skind, og der eksporteres endda store Partier. Og med Hensyn til de andre Produkter, f. Eks. Saltfisk, Olie, Skind, ja der er jo Grønland Storeksportør.

— Hvortil benyttes saa Udbyttet af denne Handel og Eksport?

— Udelukkende til Ophjælp af Grønland og Udvikling af det grønlandske Folk.

— Hvorledes har denne Udvikling tydeligt sat sine Spor?

— Naturligvis først og fremmest i det rent Ydre, men derigennem ved en Ændring af Grønlænderens Levesæt og Tænkemaade. Den oprindelige Grønlænder, Fangeren og Jægeren, var jo fra Fødslen indstillet paa at dræbe Dyr, saasnart han kunde faa Ram paa dem. Nu er man naaet saa vidt, at et Landsraad af Grønlændere selv har kunnet vedtage en højst nødvendig Fredning, f. Eks. i Yngletiden, af baade Rensdyr, Edderfugle, Ryper og Ræve. Ja, man er endda gaet over til at

Grønland

**Samtale med Direktøren
Forskningsarbejdet. Fra
Lændernes Vandring
Det „lukkede“**

Tiden nærmer sig, da den Koloniudstilling i Paris vil sine Porte for et undrende undrende Publikum. Ikke kalder Franskmandene Udstillingen for en Tur Jorden rundt paa thi Rækken af Nationer, der fulgt Frankrigs venlige Indbydelse er lang. Frankrig selv, de Kolonirige af ældgammel møder naturligvis selv en Række Udstillinger fra de forskellige Kolonier og Riger i Syd og Vest. Det var jo Ludvig 14., Solkongen, som med Sin kunde sige: Solen gaar ikke i mit Rige. Siden da har Frankrig ganske vist maattet aflevere Land til England, men har til Gengæld efter Verdenskrigen faaet Landning herfor, og navnlig en holdet til Nordafrika blevet fast.

Trods det at Danmark i Løb har gjort, hvad det formaa for at skille sig af med sine Kolonier, har vi altsaa dog en Verdens Opmærksomhed som Organisator af Grønland, og det da ogsaa udelukkende herfor henter vort Materiale.

Det nytter naturligvis ikke at græde over det tabte, over vi kunde have præsenteret Hensyn til dansk Vestindien Ostindien. I Grønland er i hvert Fald et rigt Grundmateriale til Udstillingsemner.

For at høre nærmere herom vender vi os til Direktøren Grønlands Styrelse, Hr. Dr. Dagaard-Jensen og spørger:

— Hvornaar var der først fremme om en saadan Udstilling?

— Det var oprindelig Men svarer Direktøren, at Udstillingen skulde være afholdt allerede og vi havde for saavidt det angik lagt en hel Del tilrette. Saa det udsat Aar for Aar til nu.

— Er Udstillingens Tendens kulturel eller merkantil?

— Den er for saa vidt kulturel, som den er ret alsidig og omfatter ikke alene Skildring af de oprindelige Indbyggeres Levesæt, men tillige viser, hvad produceres.

— Kan man sige, vi eller Grønland har nogen direkte Fordel af Udstillingen?

— Udstillingen er ikke arrangeret med det for Øje at opnaa et Resultat for den Pære, vi giver, men alle andre Kolonimagter, der kommer noget at vise, gik med, vilde ikke holde os tilbage.

— Hvorledes er Pladsforholdene?

— Ikke saa gode som oprindeligt. Dengang havde vi Tilbud af Land, hvor det saa var Meninger

Dansk Signal Industri.

Fortsat fra Side 1.

— Jo, men som Helhed uden gunstigt Resultat. Dog har vor Signalekspert Carl Jensen allerede vundet sig et Navn som glimrende Tekniker, og under hans Ledelse konstruerer vi herude paa Petersborgvej, de Signaler, som antagelig i de kommende Aar skal indføres paa de danske Jernbaner til forskellige Formaal.

— Hvorledes staar De til Baneautoriteterne?

— Udmærket. Vi arbejder i intim Samfølelse saavel med Jernbanerne som de forskellige Motororganisationer paa at skabe større Sikkerhed ved Overskæringerne. Det er jo navnlig der, det gælder.

— Hvad er deres Speciale?

— Dansk Signal-Industri har allerede skabt et Advarselssignal til ubevogtede Overskæringer, svarer Hr. Heilbuth og viser os et Demonstrationsanlæg, der har været forevist saavel De danske Statsbaners tekniske Ledelse blandt Signalekspertterne saavel som en Række Privatbaneledelser Landet over.

— Hvad er Principet her?

— Principet i dette Signalsystem er i korte Træk, at Toget et Stykke før Overkørslen sætter et Advarselssignal i Funktion, og at dette vedbliver at være tændt, indtil Togets sidste Hjulpar forlader Overskæringerne.

— Er det fuldstændigt driftsikkert?

— Ja, Signalsystemet vil virke fuldstændig driftsikkert under alle Forhold. Dette Sikringsanlæg skal opstilles paa en af vore store Privatbaner og indføres overalt i Landet, saafremt Anlægget i Praksis virker tilfredsstillende.

— Hvilke Arter af Signaler beskæftiger De Dem ellers med?

— Vi har taget forskellige Foranstaltninger op, bl. a. Politisignaler til Færdselsregulering. Vi har her et nyt System, der har mange Fordele frem for de, som er i Brug.

— Hvad er det ledende Princip i dette Politisignal?

— Dette, at Betjenten altid skal kunne forlade sin Post, og Signalet skal da kunne virke uden noget Tilsyn.

— Hvilke andre Signaler konstruerer De?

— Ja, saa har vi de allerede nu kendte „D. S. I. Sirener“, der anvendes til flere forskellige Formaal, i Skibe, paa Fabrikker o. l., Alarm- og Brandsirener.

— Der maa jo paa den Maade næsten gøres Opfindelser nu og da?

— Ja, hver Gang vi praktiserer noget helt nyt, f. Eks. forskellige Detaljer, der kan anvendes overalt, saa er det jo faktisk en Opfindelse. Vi har da ogsaa fra flere Sider modtaget Erkendelse af, at det i Virkeligheden drejer sig om

Idet vi forlader Landet kommer vi til at minde om, at dansk Arbejde Varer skal begunstige lige Leverancer. I Cirkulære fra Statsministeriet fremhæves det, at ikke leverandørerne bør Producenter, men ogsaa leverandørerne bør i vidt omfang strækning levere direkte til Statsministeriet fremhæves Betydning af, at de Oplag digheder ved deres Indkøb godt Eksempel, selv om det er nødvendigt — kommer til mere for danske Varen udenlandske.

Henstillingen er fra alle Fagministerier og alle Institutioner og Indenrigsministeriet har fundet sig foranlediget til at lede samtlige danske Opmærksomhed paa.

— Vi synes, der er til at tage dette i Betragtning særlig, naar de danske Signaler.

Signalekspert Carl Jensen.

Haderslebener 8 pCt

Haderslebener Cirkulære holdt Generalforsamling i Aaret har været meget lende, og Regnskabsaaret gang paa alle Konti enstemmigt Bestyrelsen om at udbetale 8 pCt Valgene til Bestyrelsen raadet var Genvalg.

Havnen Konstantza

Konstantza er Ruget i Betydning for Donau-Havnenes Betydning afspejles Byens Vækst. I 1914 30.000 Indbyggere, i nu ca. 72.000. Dets samfundsbortset fra Kystfarer Havnen i 1930, var Tonnage af 3.838.000 Af disse var 609 Tonnage betyder en Stigning

fulgt Frankrigs venlige Indtægt er lang. Frankrig selv, de Kolonirige af ældgammel møder naturligvis selv en Række Udstillinger fra de lige Kolonier og Riger i Syd og Vest. Det var jo Ludvig 14., Solkongen, som med sin kunde sige: Solen gaar ikke i mit Rige. Siden da har Frankrig vist maattet aflevere til England, men har til Gode efter Verdenskrigen faaet en Røst herfor, og navnlig en Røst til Nordafrika blevet fast.

Trods det at Danmark i Løb har gjort, hvad det formaa for at skille sig af med sine Kolonier, har vi altsaa dog en Verdens Opmærksomhed som Organisator af Grønland, og det da ogsaa udelukkende herfra henter vort Materiale.

Det nytter naturligvis ikke at græde over det tabte, over vi kunde have præsenteret Hensyn til dansk Vestindien Ostindien. I Grønland er i hvert Fald et rigt Grundlag for Udstillingsemner.

For at høre nærmere herom vender vi os til Direktøren af Grønlands Styrelse, Hr. Dr. Daugaard-Jensen og spørger:

— Hvornaar var der først Fremme om en saadan Udstilling?

— Det var oprindelig Meningsvarer Direktøren, at Udstillingen skulde være afholdt allerede i 1914, og vi havde for saavidt det laagt en hel Del tilrette. Saa blev det udsat Aar for Aar til nu.

— Er Udstillingens Tendens national eller merkantil?

— Den er for saa vidt national. Dele, som den er ret alsidig, omfatter ikke alene Skildring af de oprindelige Indbygges Leve-sæt, men tillige viser, hvad produceres.

— Kan man sige, vi eller Grønland har nogen direkte Fordele af Udstillingen?

— Udstillingen er ikke arrangeret med det for Øje at opnaa et Resultat for den Pære, vi giver, men for alle andre Kolonimagter, der har noget at vise, gik med, vilde ikke holde os tilbage.

— Hvorledes er Pladsforholdene?

— Ikke saa gode som oprindeligt. Dengang havde vi Tilbud af Plads i Sø, hvor det saa var Meningsfuldt at rejse et Isbjerg a la Carl Lunde paa Bredden vise grønlandske Teriører. Saa blev som sagt Planen henlagt, og da vi atter kom op, var vi mellem de to Udstillinger ligger ude i Virsnæsskoven, og der faar vi en egen Pavillon.

autoriteterne?

— Udmærket. Vi arbejder i et intim Samfølelse saavel med Jernbanerne som de forskellige Motororganisationer paa at skabe større Sikkerhed ved Overskæringerne. Det er jo navnlig der, det gælder.

— Hvad er deres Speciale?

— Dansk Signal-Industri har allerede skabt et Advarselssignal til ubevogtede Overskæringer, svarer Hr. Heilbuth og viser os et Demonstrationsanlæg, der har været forevist saavel De danske Statsbaners tekniske Ledelse blandt Signaleksperterne saavel som en Række Privatbaneledelser Landet over.

— Hvad er Principet her?

— Principet i dette Signalsystem er i korte Træk, at Toget et Stykke før Overkørslen sætter et Advarselssignal i Funktion, og at dette vedbliver at være tændt, indtil Togets sidste Hjulpar forlader Overskæringer.

— Er det fuldstændigt driftssikkert?

— Ja, Signalsystemet vil virke fuldstændig driftssikkert under alle Forhold. Dette Sikringsanlæg skal opstilles paa en af vore store Privatbaner og indføres overalt i Landet, saafremt Anlægget i Praxis virker tilfredsstillende.

— Hvilke Arter af Signaler beskæftiger De Dem ellers med?

— Vi har taget forskellige Foranstaltninger op, bl. a. Politisignaler til Færdselsregulering. Vi har her et nyt System, der har mange Fordele frem for de, som er i Brug.

— Hvad er det ledende Princip i dette Politisignal?

— Dette, at Betjenten altid skal kunne forlade sin Post, og Signalet skal da kunne virke uden noget Tilsyn.

— Hvilke andre Signaler konstruerer De?

— Ja, saa har vi de allerede nu kendte „D. S. I. Sirener“, der anvendes til flere forskellige Formaal, i Skibe, paa Fabrikker o. l., Alarm- og Brandsirener.

— Der maa jo paa den Maade næsten gøres Opfindelser nu og da?

— Ja, hver Gang vi praktiserer noget helt nyt, f. Eks. forskellige Detaljer, der kan anvendes overalt, saa er det jo faktisk en Opfindelse. Vi har da ogsaa fra flere Sider modtaget Erkendelse af, at det i Virkeligheden drejer sig om Sager, der kunde anerkendes som specielle Opfindelser.

Hr. Heilbuth viser os endvidere et Par Relais, Kontakttavler, hvor paa de forskellige Tapper og Haandtag til Regulering af elektrisk Strøm er monteret og med megen Snille forenklet det mest mulige.

godt Eksempel, selv om det er nødvendigt — kommer til mere for danske og udenlandske.

Henstillingen er fra alle Fagministerier og alle Institutioner og Indenrigsministeriet har fundet sig foranlediget til at lede samtlige danske Opmærksomhed paa.

— Vi synes, der er en Røst til at tage dette i Betragtning særlig, naar det danske Signaler.

Signalekspert C.

Haderslebener C

8 pCt

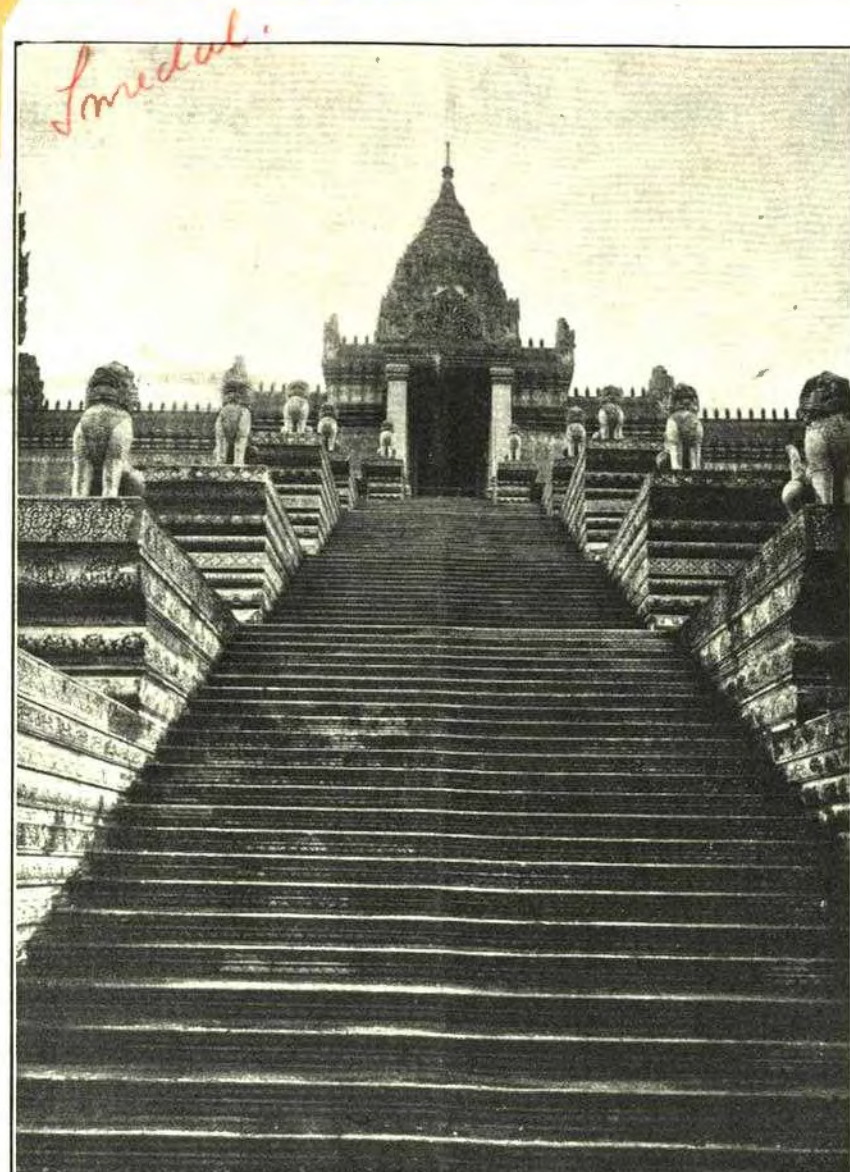
—o—

Haderslebener C har holdt Generalforsamling i Haderslev den 1. Aaret har været meget lende, og Regnskabet for Gang paa alle Konti enstemmigt Bestyrelsen om at udbetale 8 pCt Valgene til Bestyrelsen raadet var Genvalg.

Havnen Konst

—o—

Konstantza er Rusten i Søhavn og den ningshavn for Petro paa aftagende Dybde ren og de høje Hav afkræves Skibe, der Havnene, har Konstan det i Betydning for Donau-Havnenes Bek Betydning afspejles Byens Vækst. I 1914 30.000 Indbyggere, i nu ca. 72.000. Detsam bortset fra Kystfariø Havnen i 1930, var Tonnage af 3.838.00 Af disse var 609 Ta betyder en Stigning paa det tredobbelte med 1920, og hvad gaar for det samme kommende en Stign dobbelte. Af de an 9 danske, herunder Importen over Hav Fabrikata af Jern, Ku Frugt, Konserver og medens Udførslen H stod af Petroleum, K

MED FEBERAGTIG HAST arbejdes der ude i Vincennes-Skoven ved Portene af Paris, paa at fuldføre den store, internationale Koloniudstilling, som tegner til at blive den mest eventyrlige Verdensudstilling. Europa har set, Pragtfuldt beliggende i en Skov med Søer og Vandløb rummer den fantastiske Bygninger af overbevisende eksotisk Karakter, Templer og Pagoder, Kopi af Washingtons Bolig, Hytter og Pavilloner. Om Aftenen vil det blive et uforglemmeligt Skue, naar alle disse Bygninger kommer til at ligge bade i Projektorbelysning af alle Farver, spejlende sig i Søen, legende Skjul mellem de gamle Træer, som allerede staar med grønne Kroner imod Himlen, der over Paris altid er glødende rød af Skæret fra Boulevardernes Ildhøi.

UDSTILLINGEN er arrangeret under Protektion af Marokkos store Kolonisator, Marskal Lyautey, og er naturligvis i først Række ment som en vældig Propaganda for det Koloniimperium, der gør Frankrig til Verdens næststørste Kolonimagt. I Almindelighed kendes Omfanget af dette altfor lidt i Udlandet, og indtil Verdenskrigens Ophør var det samme Tiltældet i Frankrig selv. Men siden voksede Interessen om Kolonierne med rivende Hast dernede, ikke alene er det endelig blevet mulig at faa den jævne Franskmand til at rejse ud af Landet og tage sig en Opgave i Kolonierne, men ogsaa Intelligensen har fattet denne Sags umaadelige Betydning og har opgivet den forneemt isolerede Stilling, fransk Aand ellers har Tilbøjelighed til at indtage. Det er derfor i en sjælden Grad ved Siden af dens internationale Karakter en national Propagandaudstilling, og da Danmark ikke har nogle koloniale Erhvervsinteresser at vare-

Koloni- Udstillingen i Paris 1931

En Samtale med Helge Wamberg marks Grønlands-Pavillon.

tage — Grønland er jo trods alt ikke nogen Storförretning for os endnu — er det forstaaeligt, at man lovede, inden man besluttede sig til at deltage.

I MIDLERTID er Bygningen af det danske Hus nu godt i Gang. Forleden blev Kransen hejst under en lille Højtidelighed, og alt tegner til, at vor grønlandske Pavillon vil staa klar, naar Udstillingen aabner til Maj.

Den danske Presseattaché i Paris, Helge Wamberg, er Sjælen i den Arbejdskomité, som med Direktør E. Daaugaard-Jensen, Grønlandsk Styrelse, i Spidsen tager sig af det praktiske Arbejde.

— Der er, fortæller Helge Wamberg, dannet en Udstillingskomité, som forer de betydeligste politiske og koloniale Navne indenfor Danmark og Frankrig. For Danmark sidder der: Statsminister Stauning og Kammerherre Bernhoft fra Legationen i Paris. Kaptajn Bergh, som samler Udstillingens Samlinger hjemme, endvidere Dr. Knud Rasmussen, hvis Samlinger bliver Udstillingens væsentligste Rygrad. Dr. Lauge Koch og Kommandør Gustav Holm. For Frankrig sidder den berømte arktiske Forsker, Dr. Charcot, Medlem af L'académie de Médecine, Charles Robert, der er Repræsentant for det franske geografiske Selskab og Udstillingen en værdifuld Mand, da han fra et mangeaarigt Ophold i Skandinaviens blandt andet har hjemført det Trofé at kunne tale Dansk — der er altsaa andre Franskmand end Professor Verrier, som kan det — og endelig Briands højre Haand, Vicepræsident i Conseil d'Etat Théodore Tissier.

Da vi besluttede os til Deltagelsen saa sent, var de bedste Pladser paa Udstillingsterrenet naturligvis optaget, men efter Omstændighederne synes jeg, vi har faaet en særdeles god Beliggenhed.

Hr. Wamberg viser os Arbejdstegningerne til Pavillonen, og vi konstaterer, at den skal bygges uden om et Par Træer.

— Det er fordi, Arkitekturen maa bestemmes af Terrænet. Der er Servitut paa Skoven, saa vi maa ikke fælde

om Udstillingen — og om Dan- af Paul la Cour.

noget Træ uden i hvert Fald bagefter at plante et ligesaa stort i Stedet, og det kan jo uægtelig blive lidt vanskeligt. Derfor har vor Arkitekt, Helge B. Møller, der er Grønlandsk Styrelses, løst Opgaven saaledes, at Træerne indgaar som en Art Søjler i Bygningen.

VOR PAVILLON bliver i bedste Forstand funktionalistisk, en moderne, hensigtsmæssig Udstillingsbygning. Vi har ikke nogen særlig grønlandsk Arkitektur at opvise og maa derfor indskrænke os til at skabe en smuk og harmonisk Ramme om de overmaade værdifulde og fyldige Samlinger, vi udstiller. Dette synes jeg, Arkitekt Møller har løst til Fuldkommenhed. Huset kommer til at ligge nær ved Søen, mellem grønne Træer og bag en Allé af danske Flag. Vi bygger i umiddelbar Nærhed af U. S. A.s Pavillon, der er en morsom Kopi af Washingtons Bolig, og af Hindustans Eventyrpalads. Vor Pavillon bliver holdt i Grønt og Hvidt og kommer til paa Facaderne at bære Paaskriften: Grønland—Danmark. Det er Meningen, det om Aftenen skal belyses.

— Hvoraf bestaar de udstillede Samlinger?

— Vi har jo ikke nogen som helst økonomisk eller erhvervsmæssig Interesse at varetage. Udstillingen skal blot bevise vor Adkomst til den store, danske Koloni og den Maade, hvorpaa vi administrerer den. Tillige skal den selvfølgelig paapege den Udvikling, der er foregaaet deroppe under vort Styre, og lægge Vægt paa den danske Indsats i Studiet af de arktiske Egne.

Vor Hovedsal, den store Hal, maader 20 × 12 Meter og er helliget Thule. Der vil her findes Modeller, blandt andet af en Sommerboplads og en Række andre Kolonimodeller, der saa nøje som muligt giver et Indtryk af den Virkelighed, Eskimoen lever sit Liv under. Iøvrigt vil Skibsfarten findes illustreret, der bliver udstillet Redegørelser for den grønlandske Styrelses Administration, for Fiskeriet deroppe, for Kryolithbruddene. Kirke, Skole- og Lægevæsen vil findes grundigt fremstillet ligesom de arktiske Ekspeditio-

De to Billeder viser en Tempelbygning. (Angkor, Vest-Afrika).

ner gennem Tiderne, og hertil kommer tillige en Udstilling fra Geodætisk Institut.

En Sal vil blive hellige Ostgrønland og de specielle Forhold der. Grønlands Forhold til Moderlandet vil blive illustreret og Koloniernes sociale Udvikling indgaaende belyst. Det er jo iøvrigt navnlig i dette sidste, at vor Interesse af Udstillingen ligger. Endelig bringer vi Prøver paa Redskaber, Hytter og Tøie o. s. v. og en Række Panoramaer med karakteristiske Lysvirkninger. Gennem det hele vil gaa en stor Samling Fotografier deroppe fra og Malerier af danske Kunstnere, som har besøgt Grønland, foruden de Dekorationer, Maleren Emanuel Petersen og Ernst Hansen, der vel næsten kan siges at være specialiseret i Grønland, har skabt efter direkte Bestilling hertil.

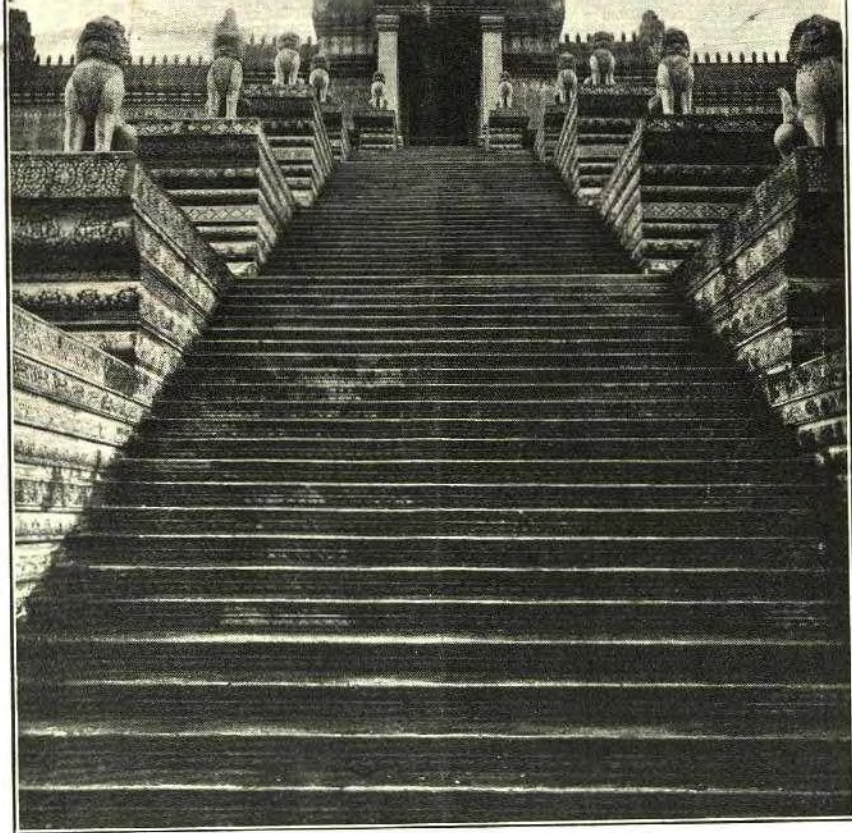
— Hvem bygger vor Pavillon?

— Det gør sandelig danske Haandværksmestre og saa vidt muligt ogsaa danske Haandværkere. Det er saa mor-

somt, at vi i Ojeblikket har ikke mindre end to danske Bygninger under Arbejde hernede i Paris, Udstillingsbygningen og det danske Hus i Universitetsbyen. Direktør Daaugaard-Jensens unge Søn er Konduktør for Arbejdet paa Udstillingen, det er Christiani og Nielsen, der har Pavillonen i Entrepris — Ingeniør Elvers tager sig særligt af den — og Malermester H. Jørgensen har Malerentreprisen. Som sagt lyder der ikke stort andet end Dansk derude paa Byggepladsen — det er morsomt, at vi har kunnet faa Beskæftigelse til vore Haandværkere i Paris.

Jeg er overbevist om, at det bliver en smuk og værdig Repræsentation, som vi kan være bekendt nede paa Koloniudstillingen, der tegner til at blive det skønneste og mest storslaaede Udstillingsanlæg, Paris nogensinde har skabt. Verdensudstillingen af dekorativ Kunst i 1925 havde paa langt nær den eventyrlige Karakter, som denne vil faa. Det er virkelig en stilfuld og imponerende Propaganda for de Kolonier, der er Europas Skatkamre. —

OM GODT FJORTEN DAGE staar Udstillingen sine Porte op for et

MED FEBERAGTIG HAST arbejdes der ude i Vincennes-Skoven ved Portene af Paris, paa at fuldføre den store, internationale Koloniudstilling, som tegner til at blive den mest eventyrlige Verdensudstilling. Europa har set, Pragtfuldt beliggende i en Skov med Søer og Vandløb rammer den fantastiske Bygninger af overbevisende eksotisk Karakter, Templer og Pagoder, Kopi af Washingtons Bolig, Hytter og Pavilloner. Om Aftenen vil det blive et uforglemmeligt Skue, naar alle disse Bygninger kommer til at ligge bade i Projektorbelysning af alle Farver, spejlende sig i Søen, legende Skjul mellem de gamle Træer, som allerede staar med grønne Kroner imod Himlen, der over Paris altid er glødende rød af Skæret fra Boulevardernes Ildhav.

UDSTILLINGEN er arrangeret under Protektion af Marokkos store Kolonisator, Marskal Lyautey, og er naturligvis i først Række ment som en vældig Propaganda for det Koloniimperium, der gør Frankrig til Verdens næststørste Kolonimagt. I Almindelighed kendes Omfanget af dette altfor lidt i Udlandet, og indtil Verdenskrigens Ophør var det samme Tilfældet i Frankrig selv. Men siden voksede Interessen om Kolonierne med rivende Hast dernede, ikke alene er det endelig blevet mulig at faa den jævne Franskmand til at rejse ud af Landet og tage sig en Opgave i Kolonierne, men ogsaa Intelligensen har fattet denne Sags umaadelige Betydning og har opgivet den fornemt isolerede Stilling, fransk Aand ellers har Tilbojelighed til at indtage. Det er derfor i en sjælden Grad ved Siden af dens internationale Karrekter en national Propagandaudstilling, og da Danmark ikke har nogle koloniale Erhvervsinteresser at vare-

tage — Grønland er jo trods alt ikke nogen Storförretning for os endnu — er det forstaaeligt, at man tøvede, inden man besluttede sig til at deltage.

IMIDLERTID er Bygningen af det danske Hus nu godt i Gang. Forleden blev Kransen hejst under en lille Højtidelighed, og alt tegner til, at vor grønlandske Pavillon vil staa klar, naar Udstillingen aabner til Maj.

Den danske Presseattaché i Paris, Helge Wamberg, er Sjælen i den Arbejdskomité, som med Direktør E. Daugaard-Jensen, Grønlandsk Styrelse, i Spidsen tager sig af det praktiske Arbejde.

— Der er, fortæller Helge Wamberg, dannet en Udstillingskomité, som fører de betydeligste politiske og koloniale Navne indenfor Danmark og Frankrig. For Danmark sidder deri: Statsminister Stauning og Kammerherre Bernhoft fra Legationen i Paris, Kaptajn Bergh, som samler Udstillingens Samlinger hjemme, endvidere Dr. Knud Rasmussen, hvis Samlinger bliver Udstillingens væsentligste Rygrad, Dr. Lauge Koch og Kommandør Gustav Holm. For Frankrig sidder den berømte arktiske Forsker, Dr. Charcot, Medlem af L'Académie de Médecine, Charles Robert, der er Repræsentant for det franske geografiske Selskab og Udstillingen en værdifuld Mand, da han fra et mangeaartigt Ophold i Skandinavien blandt andet har hjemført det Trofé at kunne tale Dansk — der er altsaa andre Franskmænd end Professor Verrier, som kan det — og endelig Briands højre Haand, Vicepræsident i Conseil d'Etat Théodore Tissier.

Da vi besluttede os til Deltagelsen saa sent, var de bedste Pladser paa Udstillingsterrænet naturligvis oplaget, men efter Omstændighederne synes jeg, vi har faaet en særdeles god Beliggenhed.

Hr. Wamberg viser os Arbejdstegningerne til Pavillonen, og vi konstaterer, at den skal bygges uden om et Par Træer.

— Det er fordi, Arkitekturen maa bestemmes af Terrænet. Der er Servitut paa Skoven, saa vi maa ikke fælde

noget Træ uden i hvert Fald bagefter at plante et ligesaa stort i Stedet, og det kan jo unægtelig blive lidt vanskeligt. Derfor har vor Arkitekt, Helge B. Møller, der er Grønlandsk Styrelses, løst Opgaven saaledes, at Træerne indgaar som en Art Søjler i Bygningen.

VOR PAVILLON bliver i bedste Forstand funktionalistisk, en moderne, hensigtsmæssig Udstillingsbygning. Vi har ikke nogen særlig grønlandsk Arkitektur at opvise og maa derfor indskrænke os til at skabe en smuk og harmonisk Rumme om de overmaade værdifulde og fyldige Samlinger, vi udstiller. Dette synes jeg, Arkitekt Møller har løst til Fuldkommenhed. Huset kommer til at ligge nær ved Søen, mellem grønne Træer og bag en Allé af danske Flag. Vi bygger i umiddelbar Nærhed af U. S. A.s Pavillon, der er en morsom Kopi af Washingtons Bolig, og af Hindustans Eventyrpalads. Vor Pavillon bliver holdt i Grønt og Hvidt og kommer til paa Facaderne at bære Paaskriften: Grønland—Danmark. Det er Meningen, det om Aftenen skal belyses.

— Hvoraf bestaar de udstillede Samlinger?

— Vi har jo ikke nogen som helst økonomisk eller erhvervsmæssig Interesse at varetage. Udstillingen skal blot bevise vor Adkomst til den store, danske Koloni og den Maade, hvorpaa vi administrerer den. Tillige skal den selvfølgelig paapege den Udvikling, der er foregaaet deroppe under vort Styre, og lægge Vægt paa den danske Indsats i Studiet af de arktiske Egne.

Vor Hovedsal, den store Hal, maaler 20 × 12 Meter og er helliget Thule. Der vil her findes Modeller, blandt andet af en Sommerhoplad og en Række andre Kolonimodeller, der saa nøje som muligt giver et Indtryk af den Virkelighed, Eskimoen lever sit Liv under. Iøvrigt vil Skibsfarten findes illustreret, der bliver udstillet Redegørelser for den grønlandske Styrelses Administration, for Fiskeriet deroppe, for Kryolitbruddene, Kirke, Skole- og Lægevæsen vil findes grundigt fremstillet ligesom de arktiske Ekspeditio-

ner gennem Tiderne, og hertil kommer tillige en Udstilling fra Geodætisk Institut.

En Sal vil blive hellige Østgrønland og de specielle Forhold der, Grønlands Forhold til Moderlandet vil blive illustreret og Koloniernes sociale Udvikling indgaaende belyst. Det er jo iøvrigt navnlig i dette sidste, at vor Interesse af Udstillingen ligger. Endelig bringer vi Prover paa Redskaber, Hytter og Telte o. s. v. og en Række Panoramaer med karakteristiske Lysvirkninger. Gennem det hele vil gaa en stor Samling Fotografier deroppe fra og Malerier af danske Kunstnere, som har besøgt Grønland, foruden de Dekorationer. Maleren Emanuel Petersen og Ernst Hansen, der vel næsten kan siges at være specialiseret i Grønland, har skabt efter direkte Bestilling hertil.

— Hvem bygger vor Pavillon?

— Det gør sandelig danske Haandværksmestre og saa vidt muligt ogsaa danske Haandværkere. Det er saa mor-

somt, at vi i Øjeblikket har ikke mindre end to danske Bygninger under Arbejde herude i Paris, Udstillingsbygningen og det danske Hus i Universitetsbyen. Direktør Daugaard-Jensens unge Søn er Konduktør for Arbejdet paa Udstillingen, det er Christiani og Nielsen, der har Pavillonen i Entreprise — Ingeniør Elvers tager sig særligt af den — og Malermester H. Jørgensen har Malerentreprisen. Som sagt lyder der ikke stort andet end Dansk derude paa Byggepladsen — det er morsomt, at vi har kunnet faa Beskæftigelse til vore Haandværkere i Paris.

Jeg er overbevist om, at det bliver en smuk og værdig Repræsentation, som vi kan være bekendt nede paa Koloniudstillingen, der tegner til at blive det skønneste og mest storslaaede Udstillingsanlæg. Paris nogensinde har skabt. Verdensudstillingen af dekorativ Kunst i 1925 havde paa langt nær den eventyrlige Karakter, som denne vil faa. Det er virkelig en stilfuld og imponerende

Propaganda for de Kolonier, der er Europas Skatkamre. —

OM GODT FJORTEN DAGE slaar Udstillingen sine Porte op for et Verdenspublikum, der allerede begynder at strømme til Paris og optage Hoteller og Restauranter. Efter i et Par Dage at have kunnet følge Arbejdet paa den danske Bygning, føler man sig overbevist om, at Helge Wamberg har Ret, naar han hævder, at besluttede vi os sent til at deltage, vil vi dog ikke desto mindre kunne være Danmarks Deltagelse i den internationale Koloniudstilling i Paris bekendt.

Paul la Cour.

Bladet:

Ekstra Bladet

skriver den

8. APR. 1931

KOLONI-UDSTILLINGEN OG DANMARK

En Samtale med Helge Wamberg.

Paris, i April.

Efter lang Betænkningstid besluttede Danmark sig officielt til at deltage i den store internationale Koloniudstilling, som Frankrig i Aar lader afholde i Vincenneskoven lige ved Paris' Porte. Imidlertid er Bygningen af det danske Hus nu godt i Gang, og alt tyder paa, at vor grønlandske Pavillon vil staa fuldt færdig, naar Udstillingen aabner til Maj.

Den danske Presseattaché i Paris **Helge Wamberg** er Sjælen i den Arbejds-komité, som med Direktør **Daugaard-Jensen**, Grønlands Styrelse, i Spidsen tager sig af det praktiske Arbejde.

Wamberg fortæller.

— Der er, fortæller **Helge Wamberg**, dannet en Udstillingskomité, som forener de betydeligste politiske og koloniale Navne inden for Danmark og Frankrig. For Danmark sidder Statsminister **Stau-niing** og Kammerherre **Bernhoft** fra Lega-tionen i Paris, Kaptajn **Bergh**, som ordner Udstillingens Samlinger hjemme, endvidere **Dr. Knud Rasmussen**, hvis Samlinger bliver Udstillingens væsentligste Rygrad, **Dr. Lauge Koch** og Kom-mander **Gustav Holm**. For Frankrig gidder den berømte arktiske Forsker **Dr.**

af en Sommerboplads og en Række andre Kolonimodeller, der saa nøje som muligt giver et Indtryk af den Virkelighed, Eskimoen lever sit Liv under. I øvrigt vil Skibsfarten findes illustreret; der bli-ver udstillet Redegørelser for den grøn-landske Styrelses Administration, for Fl-skeriet deroppe, for Kryolithbruddene. Kirke-, Skole- og Lægevæsen vil findes grundigt fremstillet, ligesom de arktiske Ekspeditioner gennem Tiderne, og hertil kommer tillige en Udstilling fra Geodæ-tisk Institut.

En Sal vil blive helliget Østgrønland og de specielle Forhold der. Endelig bringer vi Prøver paa Redskaber, Hytter og Telte o. s. v. og en Række Panoramaer med karakteristiske Lysvirkninger. Gen-nem det hele vil gaa en stor Samling Fo-tografier og Malerier af danske Kunstnere, som har besøgt Grønland, foruden de Dekorationer, Malerne **Emanuel Pe-tersen** og **Ernst Hansen** har skabt efter direkte Bestilling hertil.

— Hvem bygger vor Pavillon?

— Det gør sandelig danske Haand-værksmestre, og saa vidt muligt ogsaa danske Haandværkere. Direktør **Dau-gaard-Jensens** unge Søn er Konduktør for Arbejdet paa Udstillingen, og det er **Christiani** og **Nielsen**, der har Pavillo-nen i Entreprise. Jeg er overbevist om, at det bliver en smuk og værdig Byg-ning, som vi kan være bekendt at repræ-senteres mod herude paa Koloniudstillin-gen, der tegner til at blive det skønneste og mest storslaaede Udstillingsanlæg, Pa-ris nogen Sinde har skabt. Verdensudstil-lingen af dekorativ Kunst i 1925 havde paa langt nær den eventyrlige Karakter, som denne vil faa. Det er virkelig en stil-fuld og imponerende Propaganda for de Kolonier, der er Europas Skatkamre.

Lac.

Helge Wamberg.

Charcot, endvidere **Charles Robot**, der er Repræsentant for det franske geografiske Selskab, og som under et mangeaarigt Ophold i Skandinavien har lært sig at tale Dansk, og endelig **Briands** højre Haand **Théodore Tissier**.

Hr. Wamberg viser os Arbejdstegningerne til Pavillonen.

— Vor Pavillon bliver i bedste For-stand funktionalistisk, siger han, en moderne, hensigtsmæssig Udstillingsbyg-ning. Vi har jo ikke nogen særlig grøn-landsk Arkitektur at opvise og maa der-for indskrænke os til at skabe en smuk og harmonisk Ramme om de overmaade værdifulde og fyldige Samlinger, vi ud-stiller. Vor Pavillon bliver holdt i Grønt og Hvidt og kommer til paa Façaderne at bære Paaskriften: „Grønland — Dan-mark“. Det er Meningen, den om Afte-nen skal belyses.

— Hvoraf bestaar de udstillede Sam-linger?

I Hovedhallen.

— Vor Hovedsal, den store Hal, maa-ler 20 x 12 Meter og er helliget **Thule**. Der vil her findes Modeller blandt andet

Bladet:

Nationaltidende

skriver den 7 APR. 1931

Den store Koloni- Udstilling i Paris.

**Et Kort, som giver betydelige
Prisnedsættelser paa Jern-
banerne.**

Louis Tisseau.

Den herværende franske Handels-attaché Louis Tisseau rejser i de nærmeste Dage til Paris for at være til Stede under de afsluttende Forberedelser til den Koloni-Udstilling, som vil blive Sommerens store Turist-Attraktion for Frankrig.

— Hvornaar vil Udstillingen blive aabnet? spurgte vi i Formiddags Hr. Tisseau, da vi aflagde ham et Besøg paa hans Kontor paa Kongens Nytorv.

— En af de første Dage i Maj, i Vincennes-Skoven, som jo er et yndet Udflugtssted for Pariserne, svarede han, — Udstillingen kommer til at optage et mægtigt Terræn, og dens mange Bygninger kommer til at ligge i de skønneste landskabelige Omgivelser med Skov og Søer og al mulig Afveksling. Den vil blive holdt aaben lige til November, saa det er ligegyldigt, hvilket Tidspunkt af Sommeren man vælger til sin Pariserrejse. For at skaffe let og bekvem Befordring til Vincennes-Skoven, har man udvidet „Métroen“, den underjordiske Bane, saaledes, at den kan befordre 40,000 Personer i Timen, og der er anskaffet Mængder af nye Autobusser.

Den berømte Marskal Lyautey, som er en Organisator i stor Stil, er Udstillingens Generalkommissær. For at lette Udlændingenes Besøg i Paris, saa længe Koloni-Udstillingen varer, har han lavet et Legitimationskort i Lighed med det, der ofte benyttes af Forretningsmænd ved de internationale Varemesser.

Enhver, der vil studere Koloni-Udstillingen, paa hvilken der selvfølgelig bliver meget at lære for Folk af alle Fag, kan ved Afrejsen fra deres eget Land, eller ved Ankomsten til Frankrig, faa saadant et Kort udleveret.

Nedsatte Biletpriser paa Jernbanerne.

— Hvilke Fordele giver Legitimationskortet? spurgte vi.

— Gratis Adgang til Udstillingen i 14 Dage, svarede Handelsattachéen. —

Og desuden skaffer det en Rabat af 30 pCt. Tur-retur paa de franske Jernbaner, altsaa fra den franske Grænse til Paris. Der er Forhandlinger i Gang, for at opnaa en lignende Prisnedsættelse paa udenlandske Jernbaner til Fordel for Legitimationskortets Indehavere.

— Hvor mange Kolonier møder med selvstændige Udstillings-Bygninger?

— Det nøjagtige Tal har jeg ikke, men jeg ved, at Algier, Tunis, Marokko, Elfenbenskysten, Bagindien, Madagaskar og Stillehavskolonien opfører prægtige Pavilloner, for at nævne nogle af Frankrigs Kolonier. — De franske Kolonier er, hvad der maaske ikke er almindeligt bekendt, saa store, at medens den franske Hær i selve Landet tæller 317,000 Mand, er der 205,000 ude for at bevogte Sikkerheden i Kolonierne.

Da jeg er attacheret den franske Legation her i København, kan De forestaa, hvor jeg glæder mig over, at Danmark er et af de Lande, som faar en egen Pavillon paa Udstillingen. Genstande fra saa nordlige Egne som de danske Kolonier vil være sikre paa megen Opmærksomhed. Alene ved deres fjerne Oprindelse bliver de interessante. Desuden kommer Belgien, De forenede Stater, Holland og Portugal med rige Sær-Udstillinger. Der opføres et mægtigt Hus, som skal blive staaende i Fremtiden som fransk Kolonimuseum.

Det brogede Liv paa Udstil- lingsterrænet.

— Mennesker af alle Farver vil samles paa Terrænet og give store Opvisninger af Folkelivet i de forskellige Kolonier. Man faar dem at se ved deres Arbejde, og naar de morer sig. For blot at antyde nogle af Forlyselserne: Araberne giver Rytteropvisninger, Fantasia'er, ligesom i Ørkenen — Inderne arrangerer prægtige Optog — alle de forskellige eksotiske Folk indretter deres særlige Restauranter og Kabaret'er med Dans og Sang — og paa en af Øerne paa Daumesnil-Søen laves der et anamitisk Teater, paa hvilket Skuespillere fra Anam vil spille deres gamle Legende-Stykker.

Paa selve Søen færdes Baade af de maleriske Typer, der benyttes i Kolonierne, bemandede med Folk, som er vant til at føre dem. Det vil især tage sig ud om Aftenen, naar der knyttes pragtfulde Illuminationer til det eksotiske Folkeliv, og naar de elektrisk belyste Fontæner og Vandfald sættes i Virksomhed.

Samtidig med, at Udstillingen bliver lærerig, bliver den Del af Vincennes-skoven til en munter Forlystelsespark. Og for at bringe de Besøgende fra en Del af den til en anden, anvendes der en Ringbane med seks Stationer, smaa elektriske Vogne, rullende Lænestole og anamitiske Bærestole.

Turistmæssigt set tror jeg, Koloni-Udstillingen bliver Sommerens Begivenhed i Europa, sluttede Hr. Louis Tisseau. — Og betragtet fra det Handelsstandpunkt, som for mig er Hovedsagen, vil Udstillingen kunne give Forretnings- og Industrimænd i hele Verden mange nye Idéer og Kendskab til værdifulde Varer, som vi skal søge at faa en mere direkte Adgang til. I den Forbindelse har den franske Koloniminister og Marskal Lyautey sat sig i Spidsen for en Kongres af de franske Handelskamre og Landbrugscentraler i vore Kolonier. Deres Ledere samles i September i Paris for i Anledning af Udstillingen at drøfte, hvorledes man kan sprede Koloniernes Produkter ud over Verden til de billigst mulige Priser.

Haagen.

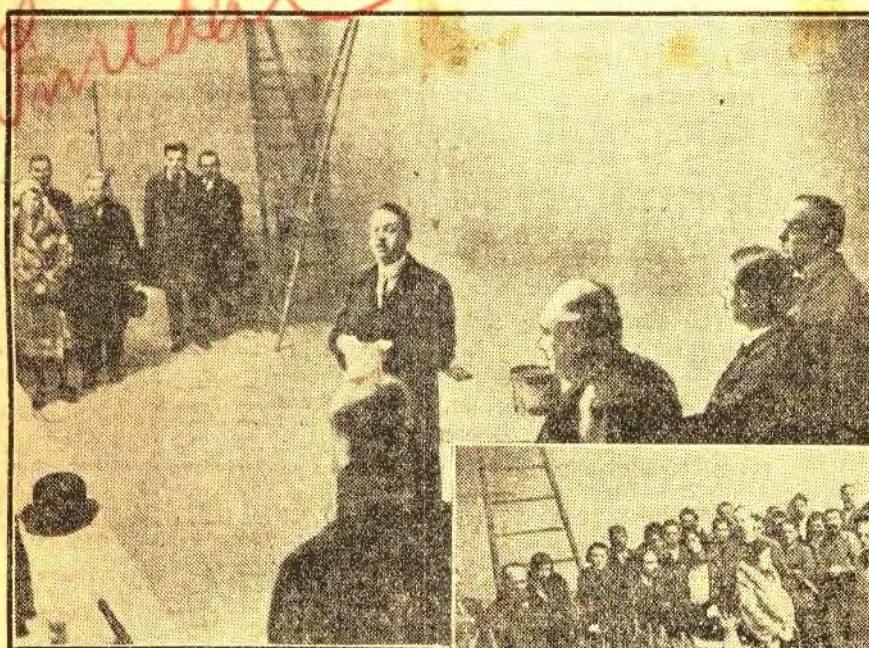

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Berlingske Tidende

skriver den **7 APR. 1931**

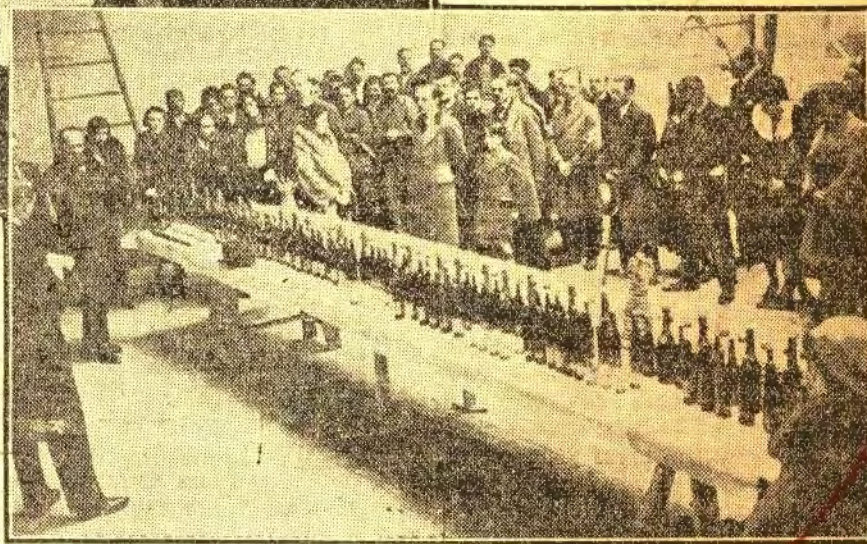
„Islands Falk“s Eftersyn midlertidig overtaget af „Diana“ og „Beskytteren“.

Endelig kan meddeles, at Øvelsesdelingen's Flotiller alle skal paa ti Dages selvstændige Togter, lige inden Øvelsesdelingen formeres.

Ols.

Rejsegilde paa den grønlandske Koloni-Bygning

Som telegrafisk omtalt, er der holdt Rejsegilde paa den grønlandske Udstillings Hus i Vincennes-Skoven ved Paris. Billederne er taget ved den lille Festlighed, hvor Presseattaché Helge Wamberg talte. Omkring ham staar Haandværkerne og de særligt indbudte Franske og Danske.

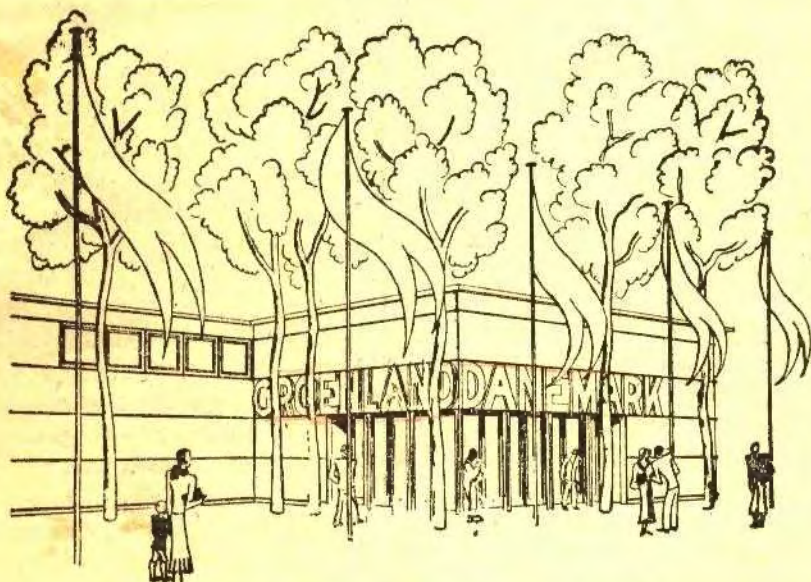
GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:
Nationaltidende

skriver den **5 APR. 1931**

Jorden rundt paa 1 Dag i Paris.

Kransen hejst paa Grønlands Pavillon.

Et Hjørne af Pavillonen, tegnet af Arkitekten.

Paris, Lørdag 4. April.

Naar Turisterne i Paris om faa Uger begynder at gøre Rejsen Jorden rundt fra Morgen til Aften paa „den eksotiske Verdensudstilling“, vil de Syd for Forindien og Vest for De forenede Stater støde paa Grønland. Miniatur-Ekspressen fra Ækvatorialegnene vil faa Station lige udenfor.

Hvis der ikke ved Indgangen med store Bogstaver stod skrevet: *Grønland, Danmark*, vilde det ikke falde nogen ind, at man her ved denne uregelmæssigt formede Træbygning i moderne Stil var naaet til de arktiske Egne. Danskerne, der passerer forbi, vil antagelig være mest tilbøjelige til at udbyrde: Der er en Pavillon, hvor man vist kan faa noget Smørrebrød og Øl.

Pavillonen er opført i et Stykke grøn Skov, hvis Træer ikke maa fældes. Det

har været den største af de Vanskeligheder, den unge Arkitekt *Daugaard-Jensen* har haft at overvinde. Mange Steder har han maattet bygge saaledes omkring Træerne, at Stammerne staar baade i Hjørner og Kroge og midt paa Gulvet inde i Udstillingssalene. En anden Vanskelighed har været den, at der ikke eksisterer nogen egentlig grønlandsk Byggestil. Pavillonen opføres af Træ, beklædt med en Slags Cementstuk og skal males med hvidt og grønt.

Der er ingen Tvivl om, at der vil blive meget af Interesse at studere her paa den eneste arktiske Udstilling paa det mægtige Terræn, hvor det hovedsagelig er de hede Zoner, man gennemrejser. Af Væggenes Dekorationer, af Panoramaer, udstoppede Dyr og Skindvarer, af en af Knud Rasmussens Samlinger og af en Del Malerier paa Væg-

gene vil man faa et Begreb om Landets storslaaede Natur og Beboernes Liv. I særlige Afdelinger vil man kunne studere Eskimoernes Kulturtrin, de sociale Institutioner og Danmarks Indsats i Koloniseringsarbejdet. Men — man maa ikke gerne glemme, at en Udstilling som denne vil blive betragtet og bedømt paa Baggrund af, hvad man faar at se fra andre fjerne Kolonier. Og det er med nogen Skepsis, man tænker paa, hvor megen Tiltrækning disse Panoramaer, disse Modeller og Opstillinger af døde Ting vil kunne udøve paa de Besøgende, naar man ser, hvorledes de andre Kolonilandes Befolkning Liv og Færden bliver demonstreret. Store Karavaner af Jordens mærkeligste Folkeslag føres hertil. Paladser, Templer, Gader og Landsbyer befolkes af Gule og Brune og Sorte i alle Nuancer. Om det saa er en Trup paa 200, af Civilisationen næsten „ufordærvede“, Menneskeædere fra *Ny Guinea* kommer den hertil for i Vincennes-Skoven at demonstrere det daglige Liv og Levemaaden paa den fjerne Ø — dog forhaabentlig ikke altfor realistisk!

Den herværende danske Koloni spørger, hvorfor vi ikke skulde kunne faa nogle grønlandske Fangere med deres Familie herved for at vise de Besøgende Eskimoernes daglige Liv — og saa haaber man forøvrigt, at den danske Udstilling trods alt vil berede en glædelig Overraskelse den Dag, der lukkes op.

S. S.

GL. MØNT 4 KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:
Berlingske Tidende

skriver den

5 APR. 1931

Rejsegilde i Paris.

**Grønlands-Pavillonén i
Vincennes. M. Tissier
taler.**

Fra vor Korrespondent.
PARIS, LØRDAG

Paa den store Kolonialudstilling i Vincennes, der Dag for Dag rykker sin Fuldstændelse nærmere, var der i Eftermiddags Rejsegilde paa den grønlandske Pavillon. Et lille Hundrede Mennesker, danske og franske, var indbudt til en Højtidelighed, ved hvilken Grønlandsudstillingens Generalsekretær, Presseattaché Wamberg, overordentlig veltalende paa Fransk og Dansk gav Udtryk for Danmarks Glæde over at kunne deltage i den vældige Udstilling. Han gav de tilstedeværende Franske et lille Rids over Grønlands Geografi og Kultur, og takkede de franske Arbejdere, fordi de havde taget saa vel mod de mange danske Arbejdere, der var kommet for at arbejde paa Pavillonens Side om Side med dem. En særlig Tak fik Pavillonens Bygmestre, Christiani & Nielsen, og de danske Haandværkere i Paris, Fabrikant Andersen og Malermester Jørgensen.

Der blev serveret Champagne og Øl, alt efter hver enkelt Smag, og desuden den ved danske Rejsegilder uomgængeligt fornødne Kransekage. Bagefter talte Præsidenten for det franske Statsraad, M. Tissier, elskværdigt om Forholdet mellem Danmark og Frankrig, der aldrig havde haft noget Mellemværende, og udtrykte i øvrigt sin Glæde over at være blevet valgt til Medlem af den fra dansk Side nedsattes Æreskomité.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Politiken

skriver den APR. 1931

Grønlandsk Rejsegilde i Vincennes

*Tømrerarbejdet færdigt i Grønlands Pavillon paa Koloni-
Udstillingen.*

Paris, Lørdag.

POLITIKEN PRIVAT

En stor Flok af Danske, bosiddende eller blot paa Rejse i Paris, mødtes i Eftermiddags ude i Vincennes-Skoven, hvor den imponerende Koloniudstilling om en Maaned skal aabnes. Der skulde være Rejsegilde paa den grønlandske Pavillon.

Alt Tømrerarbejdet er nu fra Haanden, og i næste Uge er man saa vidt med Beklædningen, at man saa smaat kan begynde at bygge de grønlandske Panoramæer op. Dannebrogflag viste Vej op fra den store Hovedallé, der under straalende Lysbuer vil føre Udstillingsgæsterne paa en timelang Runde mellem Paladser og Templer, Boder, Pagoder og Udstillingshaller.

Det grønlandske Hus kommer til at ligge ikke langt fra Hovedindgangen, og der bliver en Station ud for Huset, hvortil man kan køre med Udstillingsparkens elektriske Ringbane. Malerisk mellem Træerne ligger dette Hus, hvor Grønland i Sommer paa dette enestaaende Verdensstævne skal hævde sin Tone mellem eksotiske Kolonilande.

I Hovedhallen, hvis Vægge og Mure er beklædte allerede, samlede man. Først talte *Helge Wamberg* to Ord og bød velkommen i de danske Generalkommissærer, Statsminister *Staunings* og Direkør *Dau-*

gaard-Jensens Navn. Han talte om Danmarks Glæde ved at være med ved denne umaadelige Manifestation.

— Vi vil vise ikke bare, hvordan Grønlænderne arbejder og lever, men ogsaa, hvorledes Danmark har kunnet kolonisere og styre dette Land gennem Aarhundreder.

Helge Wamberg takkede de Mænd, der har arbejdet med paa Huset, baade de danske og de franske Haandværkere, og udbragte til Slut et Leve for Koloniudstillingen og Frankrig.

Derpaa takkede Præsidenten for Conseil d'Etat, den franske administrative Domstol, *Gustave Tissier*, som sidder i den danske Æreskomité for Udstillingen, og udtalte en Række gode Ønsker for den danske Deltagelse i Udstillingen. Mellem de fremmede Gæster var ogsaa en Repræsentant for Marskal *Lyautéy*, hans Attaché *Conde* og Minister *Fabre*, der i sin Tid var Legationsraad i København og blev gift med en dansk Dame.

Allerede nu, modens alt ligger i Rod, giver det vældige Terræn i Vincennes-Skoven et tydeligt Billede af denne Udstilling, dens fremmedartede og maleriske Særpræg, dens storslaaede Udfoldelse a Pragt, en vældig fransk Kraftanstrengelse for at faa hele Verden til at forstaa, at Sommerens Begivenhed maa mase i Paris.

Aliquis.

Danmark og Grønland.

Er Danmark for fattigt til at deltage i den internationale Koloni-Udstilling?

Af Franz v. Jessen.

Vincennes er en af Paris' sydøstlige Forstæder, en stor By paa halvthundrede Tusind Mennesker. Stedet er berømt for sit Slot, der stammer fra 1300-Tallet, og hvis Fæstningstaarn (Donjon) regnes for et af Evropas værdifuldeste Monumenter, fordi i hvert Fald dets Indre er bevaret saa at sige uforandret fra den Tid, for snart 600 Aar siden, da det tjente til Kongebolig. Ved Vincennes ligger ogsaa den herlige Skov, hvorhen Tusinder af Familjer drager hver Sommersøndag, og paa hvis Søer et muntert Folkeliv udfolder sig. Her findes endelig to berømte videnskabelige Institutioner: Skovbrugets og Træindustriens Museum og den overdaadige botaniske Have (*Jardin colonial*) med tilhørende Drivhuse og Laboratorier samt det Bygningskompleks, hvori Højskolen for Koloni-Agerbrug har sine Auditorier.

Midt i Vincennes-Skoven har Militæret en udstrakt Øvelsesplads, og tæt ved den ligger en Væddeløbsbane og et Stadion (opkaldt efter den nordamerikanske General fra Verdenskrigen, Pershing).

Alle disse Herligheder omrammes af Seinen. Og hvor man end boer i Paris, er det let at naa dem, med over- eller underjordiske Baner, med Autobus eller Sporvogn, med Seinebaad eller med Taxameter-Droske.

Her i Paris' allernærmeste Nabo-skab, ved Flod, Skov og Sø stævner Frankrig, Verdens næststørste Kolonimagt, til international Koloni-Udstilling Foraar, Sommer og Efteraar 1931.

Paris er det eneste Sted i Evropa, hvor Verdensudstillinger altid lykkes, sagtens fordi Byen selv udover saa mægtig en Tiltrækning paa alle Sind, men ogsaa fordi hidtil ingen anden Nation har kunnet overgaa Franskmandene i den Kunst at forene det grandiose med det yndefulde. Frankrig har da heller ikke kaldt forgæves paa de øvrige Kolonimagter, da det indbød dem til at deltage i Vincennes-Udstillingen 1931. Om nogensinde saa er her en Lejlighed til at vise Verden, hvad evropæisk Civilisation har udrettet under andre Himmelstrøg, blandt fremmede Racer — de Metoder, den har anvendt, de Maal, den har sat sig, de Resultater, den har naaet.

Storbritannien vil give Møde i Vincennes med en Række Udstillinger fra sit uhyre Imperiums forskelligste Egne.

Frankrig selv vil vise den Udvikling, der under Trikoloren er foregaaet ved Afrikas Atlanter- og Middelhavskyster, paa Stillehavets Koraller, paa Antillerne og i de ældgamle bagindiske Kongeriger.

Holland vil med Stolthed give Verden et Indtryk af sit Styre paa de vældige indiske Øer under Ækvator — Belgien lægger for Dagen, hvad det har udrettet i Kongo — Portugal har sat en Ære i at gøre sig gældende som gammel Kolonimagt, der endnu ejer blomstrende Besiddelser i flere Verdensdele — Spanien møder frem med en Repræsentation for sine afrikanske Kolonier og fra de andre Verdensdele har Nordamerikas Forenede

er vist sin levende Intergrønlandske Befolkning s civilisatoriske Mission d, vil vedtage Regering. Ministeriet er sig behar den offentlige Me, naar det af al Magt ne Sag, hvis Betydning ig, og der kan i denne ære Grund til at minde ministeren i de nærmest jser til Grønland. — formen ligger der iøv Vægt. Hovedsagen er der godhedsfuldt udbe-

Franz v. Jessen.

botaniske Have (Jardin des Plantes) med tilhørende Drivhuse og Laboratorier samt det Bygningskompleks, hvori Højskolen for Koloni-Agerbrug har sine Auditorier.

Midt i Vincennes-Skoven har Militæret en udstrakt Øvelsesplads, og tæt ved den ligger en Væddeløbsbane og et Stadion (opkaldt efter den nordamerikanske General fra Verdenskrigen, Pershing).

Alle disse Herligheder omrammes af Seinen. Og hvor man end boer i Paris, er det let at naa dem, med over- eller underjordiske Baner, med Autobus eller Sporvogn, med Seinebaad eller med Taxameter-Droske.

Her i Paris' allernærmeste Nabo-skab, ved Flod, Skov og Sø stævner Frankrig, Verdens næststørste Kolonimagt, til international Koloni-Udstilling Foraar, Sommer og Efteraar 1931.

Paris er det eneste Sted i Evropa, hvor Verdensudstillinger altid lykkes, sagtens fordi Byen selv udøver saa mægtig en Tiltrækning paa alle Sind, men ogsaa fordi hidtil ingen anden Nation har kunnet overgaa Franskmændene i den Kunst at forene det grandiose med det yndefulde. Frankrig har da heller ikke kaldt forgæves paa de øvrige Kolonimagter, da det indbød dem til at deltage i Vincennes-Udstillingen 1931. Om nogensinde saa er her en Lejlighed til at vise Verden, hvad europæisk Civilisation har udrettet under andre Himmelstrøg, blandt fremmede Racer — de Metoder, den har anvendt, de Maal, den har sat sig, de Resultater, den har naaet.

Storbritannien vil give Møde i Vincennes med en Række Udstillinger fra sit uhyre Imperiums forskelligste Egne.

Frankrig selv vil vise den Udvikling, der under Trikoloren er foregaaet ved Afrikas Atlanter- og Middelhavskyster, paa Stillehavets Koraller, paa Antillerne og i de ældgamle bagindiske Kongeriger.

Holland vil med Stolthed give Verden et Indtryk af sit Styre paa de vældige indiske Øer under Ækvator — Belgien lægger for Dagen, hvad det har udrettet i Kongo — Portugal har sat en Ære i at gøre sig gældende som gammel Kolonimagt, der endnu ejer blomstrende Besiddelser i flere Verdensdele — Spanien møder frem med en Repræsentation for sine afrikanske Kolonier og fra de andre Verdensdele har Nordamerikas Forenede Stater og Japan meldt sig som Udstillere.

En Verden vil da mødes i Vincennes, naar næste Vaar Træerne løves. Allerede bygges de Templer og Pagoder, der skal spejle sig i Søerne; allerede tømres de Bungalows, der skal skygges af Skoven. Over hele Jordens Rund er Tanker og Hænder virksomme for under Stævnet ved Seinen at kunne hævde et Flags Ære og Ret.

Men hvor ved Flodens eller Søernes Bred skal Dannebrog vaje?

Alle vore Kolonier har vi jo ikke solgt. Trods haardnakkede Rygter, som i Oslo og Stavanger omhyggelig sættes paa Knappenaale og etiketteres, ejer vi Grønland og har ikke i Sinde ved noget Udsalg at skille os af med denne Restbeholdning. Hvad sker der nu, for at Danmark næste Aar i Vincennes kan vise Verden, at det stadig er en Kolonimagt, og at Grønland er en dansk Koloni? Hvilke Arbejder er sat i Værk, og hvilke Forberedelser er trufne, for at paa dette store Stævne, i alle Udstillingers Sejrsby, Danmark kan godtgøre sin koloniasatoriske og civilisasatoriske Ret til den højnordiske Atlanterhavsø?

Nationaltidend
Fredag 1 aug. 1930.

Jeg giver mig ikke ud for at vide Besked. Men det er ikke længere siden, jeg forlod Paris, end at jeg hører et og andet derfra. Maaske er disse Efterretninger ikke rigtige. Det vilde være en Lykke, om de ikke var det.

Hvad jeg har hørt fortalt derne-
defra, er nu dette, som vil glæde *Ti-
dens Tegn* i Oslo og *Stavanger Af-
tenblad*: Danmark har virkelig
haft Planer om at deltage i Vincen-
nes-Udstillingen 1931 som Grøn-
lands Suveræn — men har atter op-
givet dem. Aftalerne med den inter-
nationale Koloni-Udstillings Kom-
missariat om Terræn og andre prak-
tiske Forhold skal endog af den
danske Regerings særlig kompetente
Repræsentant, Direktøren for Grøn-
lands Styrelse, Hr. Daugaard-Jen-
sen, være ført frem til det sidste
Stadium før Underskriften, da der
brat blev blæst af herhjemme fra.
Motiveringen? — Danmark har ik-
ke Raad.

Det er alt for let at hævde den
modsatte Opfattelse: at Danmark
slet ikke har Raad til at blive borte

fra Udstillingen i 1931. Ligeledes la-
der jeg ligge den Art Argumenter,
som er hentet fra Sammenligninger
med Udgifterne til parlamentariske
Kommissioner og interparlamentari-
ske Rejser. Der staar højere Interes-
ser paa Spil.

Ingen Regering, hvilken dens Par-
tifarve end er, behøver Raad og
Vejlledning til Affattelsen af Demen-
tiet. Det er derfor blot som en Hen-
stilling, at jeg nævner følgende paa
det foreliggende Tilfælde anvende-
lige Form:

Alle Rygter om, at Danmark af
finansielle Grunde skulde have op-
givet at deltage i den internationale
Koloni-Udstilling Paris-Vincennes
1931, er grebne ud af Luften. Rege-
ringen vil til Efteraaret forelægge
Rigsdagen Forslag til Bevilling af de
Midler, der skønnes nødvendige for,
at Danmark netop ved denne Løjlig-
hed, hvor alle andre evropæiske og
flere udenevropæiske Kolonimagter
deltager, kan gøre sin kolonisatori-
ske Virksomhed gældende paa vær-
dig Vis. Det maa betragtes som hæ-
vet over enhver Tvivl, at Rigsdagen,

der stedse har vist sin levende Inter-
esse for den grønlandske Befolkning
og Danmarks civilisatoriske Mission
paa Grønland, vil vedtage Regerin-
gens Forslag. Ministeriet er sig be-
vidst, at det har den offentlige Me-
ning bag sig, naar det af al Magt
fremmer denne Sag, hvis Betydning
er uomtvistelig, og der kan i denne
Forbindelse være Grund til at minde
om, at Statsministeren i de nærme-
ste Dage afrejser til Grønland. —

Men paa Formen ligger der iøv-
rigt kun ringe Vægt. Hovedsagen er
et Dementi, der godhedsfuldt udbe-
des.

Franz v. Jessen.

FORL

Apollo-teatret. Kl. 20 pr. T. 2508

50. Gang

Apollo-Revyen 1930

Intet forh. Salg. Billetkont. aabnes Kl. 11.

Co-Optimisterne Føniks T. 3998

Kl. 8 1/2: Sommerrevyen 1930

Nyt-Nyt-Nyt!

Hans W. Petersen.

Forudbest. til alle Dage i Ugen u. Forh.

Det ny Teater. Kl. 8 1/2 T. 1935.

Frøkenens Mand.

Bill. 0,75 til 3,60 fra 12. Intet forh. Salg.

Lorry Kl. 8 1/2 Riddersal T. 15419
»FRUEN HAR FRI«
Ellen Gottschalch — Arne Weel
Landsbyen: Stanley Bros
Lorry-Parken: Niagaras (Harmonika Virtuos)

Morskabs-Teatret. Tlf. 3022 Kl. 8 1/2
Pariserrevyen: „Fra alle Fronter“

Kl. 7 1/4: Ny Ravnsborg Kabaretten 1930.
„Skønhedskonkurrencen“. Entré 50 Ø.

NØRREBROS TEATER Kl. 8 1/4
Carl Alstrup Nørrebro Revyen's
store Formyelse.
Nebraskas Lille Teater - Wienervalsen
Solveig Oderwald-L. - Jacoba Jessen
Forh. 10—1 1/2. Ord. fra Kl. 2. Tlf. 2711

SCALA TEATER Kl. 8 Tlf. 1215

Den sidste Scala Revy

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:
Nationaltidende

skriver den 1. AUG 1931

Danmark og Grønland.

Er Danmark for fattigt til at deltage i den internationale Koloni-Udstilling?

Af Franz v. Jessen.

Vincennes er en af Paris' sydøstlige Forstæder, en stor By paa halvthundrede Tusind Mennesker. Stedet er berømt for sit Slot, der stammer fra 1300-Tallet, og hvis Fæstningstaarn (Donjon) regnes for et af Evropas værdifuldeste Monumenter, fordi i hvert Fald dets Indre er bevaret saa at sige uforandret fra den Tid, for snart 600 Aar siden, da det tjente til Kongebolig. Ved Vincennes ligger ogsaa den herlige Skov, hvorhen Tusinder af Familjer drager hver Sommersøndag, og paa hvis Søer et muntert Folkeliv udfolder sig. Her findes endelig to berømte videnskabelige Institutioner: Skovbrugets og Træindustriens Museum og den overdaadige botaniske Have (*Jardin colonial*) med tilhørende Drivhuse og Laboratorier samt det Bygningskompleks, hvori Højskolen for Koloni-Agerbrug har sine Auditorier.

Midt i Vincennes-Skoven har Militæret en udstrakt Øvelsesplads, og tæt ved den ligger en Væddeløbsbane og et Stadion (opkaldt efter den nordamerikanske General fra Verdenskrigen, Pershing).

Alle disse Herligheder omrammes af Seinen. Og hvor man end boer i Paris, er det let at naa dem, med over- eller underjordiske Baner, med Autobus eller Sporvogn, med Seinebaad eller med Taxameter-Droske.

Her i Paris' allernærmeste Nabo-skab, ved Flod, Skov og Sø stævner Frankrig, Verdens næststørste Kolonimagt, til international Koloni-Udstilling Foraar, Sommer og Efteraar 1931.

Paris er det eneste Sted i Evropa, hvor Verdensudstillinger altid lykkes, sagtens fordi Byen selv udøver saa mægtig en Tiltrækning paa alle Sind, men ogsaa fordi hidtil ingen anden Nation har kunnet overgaa Franskmandene i den Kunst at forene det grandiose med det yndefulde. Frankrig har da heller ikke kaldt forgæves paa de øvrige Kolonimagter, da det indbød dem til at deltage i Vincennes-Udstillingen 1931. Om nogensinde saa er her en Lejlighed til at vise Verden, hvad evropæisk Civilisation har udrettet under andre Himmelstrøg, blandt fremmede Racer — de Metoder, den har anvendt, de Maal, den har sat sig, de Resultater, den har naaet.

Storbritannien vil give Møde i Vincennes med en Række Udstillinger fra sit uhyre Imperiums forskelligste Egne.

Frankrig selv vil vise den Udvikling, der under Trikoloren er foregaaet ved Afrikas Atlanter- og Middelhavskyster, paa Stillehavets Koraller, paa Antillerne og i de ældgamle bagindiske Kongeriger.

Holland vil med Stolthed give

ler stedse har vist sin levende Interesse for den grønlandske Befolkning og Danmarks civilisatoriske Mission paa Grønland, vil vedtage Regeringens Forslag. Ministeriet er sig bevidst, at det har den offentlige Mening bag sig, naar det af al Magt remmer denne Sag, hvis Betydning er uomtvistelig, og der kan i denne forbindelse være Grund til at minde om, at Statsministeren i de nærmeste Dage afrejser til Grønland. — Men paa Formen ligger der iøvrigt kun ringe Vægt. Hovedsagen er det Dementi, der godhedsfuldt udbes.

Franz v. Jessen.

brug har sine Auditorier.

Midt i Vincennes-Skoven har Militæret en udstrakt Øvelsesplads, og tæt ved den ligger en Væddeløbsbane og et Stadion (opkaldt efter den nordamerikanske General fra Verdenskrigen, Pershing).

Alle disse Herligheder omrammes af Seinen. Og hvor man end boer i Paris, er det let at naa dem, med over- eller underjordiske Baner, med Autobus eller Sporvogn, med Seinebaad eller med Taxameter-Droske.

Her i Paris' allernærmeste Nabo-skab, ved Flod, Skov og Sø stævner Frankrig, Verdens næststørste Kolonimagt, til international Koloni-Udstilling Foraar, Sommer og Efteraar 1931.

Paris er det eneste Sted i Evropa, hvor Verdensudstillinger altid lykkes, sagtens fordi Byen selv udøver saa mægtig en Tiltrækning paa alle Sind, men ogsaa fordi hidtil ingen anden Nation har kunnet overgaa Franskmændene i den Kunst at forene det grandiose med det yndefulde. Frankrig har da heller ikke kaldt forgæves paa de øvrige Kolonimagter, da det indbød dem til at deltage i Vincennes-Udstillingen 1931. Om nogensinde saa er her en Lejlighed til at vise Verden, hvad europæisk Civilisation har udrettet under andre Himmelstrøg, blandt fremmede Racer — de Metoder, den har anvendt, de Maal, den har sat sig, de Resultater, den har naaet.

Storbritannien vil give Møde i Vincennes med en Række Udstillinger fra sit uhyre Imperiums forskelligste Egne.

Frankrig selv vil vise den Udvikling, der under Trikoloren er foregaaet ved Afrikas Atlanter- og Middelhavskyster, paa Stillehavets Koraller, paa Antillerne og i de ældgamle bagindiske Kongeriger.

Holland vil med Stolthed give Verden et Indtryk af sit Styre paa de vældige indiske Øer under Ækvator — Belgien lægger for Dagen, hvad det har udrettet i Kongo — Portugal har sat en Ære i at gøre sig gældende som gammel Kolonimagt, der endnu ejer blomstrende Besiddelser i flere Verdensdele — Spanien møder frem med en Repræsentation for sine afrikanske Kolonier og fra de andre Verdensdele har Nordamerikas Forenede Stater og Japan meldt sig som Udstillere.

En Verden vil da mødes i Vincennes, naar næste Vaar Træerne løves. Allerede bygges de Templer og Pagoder, der skal spejle sig i Søerne; allerede tømres de Bungalows, der skal skygges af Skoven. Over hele Jordens Rund er Tanker og Hænder virksomme for under Stævnet ved Seinen at kunne hævde et Flags Ære og Ret.

Men hvor ved Flodens eller Søernes Bred skal Dannebrog vaje?

Alle vore Kolonier har vi jo ikke solgt. Trods haardnakkede Rygter, som i Oslo og Stavanger omhyggelig sættes paa Knappenaale og etiketteres, ejer vi Grønland og har ikke i Sinde ved noget Udsalg at skille os af med denne Restbeholdning. Hvad sker der nu, for at Danmark næste Aar i Vincennes kan vise Verden, at det stadig er en Kolonimagt, og at Grønland er en dansk Koloni? Hvilke Arbejder er sat i Værk, og hvilke Forberedelser er trufne, for at paa dette store Stævne, i alle Udstillingers Sejrsby, Danmark kan godtgøre sin koloni-

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Blad

N

skri

Jeg giver mig ikke ud for at vide Besked. Men det er ikke længere siden, jeg forlod Paris, end at jeg hører et og andet derfra. Maaske er disse Efterretninger ikke rigtige. Det vilde være en Lykke, om de ikke var det.

Hvad jeg har hørt fortalt derne-
defra, er nu dette, som vil glæde *Tidens Tegn* i Oslo og *Stavanger Aftenblad*: Danmark har virkelig haft Planer om at deltage i Vincennes-Udstillingen 1931 som Grønlands Suveræn — men har atter opgivet dem. Aftalerne med den internationale Koloni-Udstillings Kommissariat om Terræn og andre praktiske Forhold skal endog af den danske Regerings særlig kompetente Repræsentant, Direktøren for Grønlands Styrelse, Hr. Daugaard-Jensen, være ført frem til det sidste Stadium før Underskriften, da der brat blev blæst af herhjemme fra. Motiveringen? — Danmark har ikke Raad.

Det er alt for let at hævde den modsatte Opfattelse: at Danmark slet ikke har Raad til at blive borte

fra Udstillingen i 1931. Ligeledes lader jeg ligge den Art Argumenter, som er hentet fra Sammenligninger med Udgifterne til parlamentariske Kommissioner og interparlamentariske Rejser. Der staar højere Interesser paa Spil.

Ingen Regering, hvilken dens Partifarve end er, behøver Raad og Vejledning til Affattelsen af Dementier. Det er derfor blot som en Hensetting, at jeg nævner følgende paa det foreliggende Tilfælde anvendelige Form:

Alle Rygter om, at Danmark af finansielle Grunde skulde have opgivet at deltage i den internationale Koloni-Udstilling Paris-Vincennes 1931, er grebne ud af Luften. Regeringen vil til Efteraaret forelægge Rigsdagen Forslag til Bevilling af de Midler, der skønnes nødvendige for, at Danmark netop ved denne Lejlighed, hvor alle andre evropæiske og flere udenevropæiske Kolonimagter deltager, kan gøre sin kolonisations Virksomhed gældende paa værdig Vis. Det maa betragtes som hævet over enhver Tvivl, at Rigsdagen,

der stedse har vist sin levende Interesse for den grønlandske Befolkning og Danmarks civilisatoriske Mission paa Grønland, vil vedtage Regeringens Forslag. Ministeriet er sig bevidst, at det har den offentlige Mening bag sig, naar det af al Magt fremmer denne Sag, hvis Betydning er uomtvistelig, og der kan i denne Forbindelse være Grund til at minde om, at Statsministeren i de nærmeste Dage afrejser til Grønland. —

Men paa Formen ligger der iøvrigt kun ringe Vægt. Hovedsagen er et Dementi, der godhedsfuldt udbedes.

Franz v. Jessen.

FORL

Apolloteatret. Kl. 20 pr. T. 2508

50. Gang

Apollo-Revyen 1930

Intet forh. Salg. Billetkont. aabnes Kl. 11.

Co-Optimisterne Fonix T. Tlf. 3998

Kl. 8¹/₂: Sommerrevyen 1930

Nyt-Nyt-Nyt!

Hans W. Petersen.

Forudbest. til alle Dage i Ugen u. Forh.

Det ny Teater. Kl. 8¹/₂ T. 1935.

Frøkenens Mand.

Bill. 0,75 til 3,60 fra 12. Intet forh. Salg.

*Havangeri Aftenblad nr 121.
Fredag 4 juni 1931.*

Danskenes Grønland - utstilling i Paris.

En merkelig historieskriving.

Paris i mai. Den danske Grønland-paviljong på koloniutstillingen i Paris er omtrent 600 kvadratmeter stor. I mangel av anvendelig eskimo-arkitektur har arkitekten måttet bygge paviljongen i moderne europeisk stil. Inngangen er innrammet av to vel-dige kvalbarder i bueform. Ernst Hansen har i forhallen malt et panorama av det merkelige Umanak-fjellet, en avskåret kegle som hever sig over Thule-distriktet. Her i Thule fins 250 eskimoer, som har den ære men tvilsomme fornøielse å bo lengst nord av alle folkeslag i verden. De første dansker, med Knud Rasmussen i spissen, kom hit i 1900; senere er det opprettet en stasjon som forsyner de innfødte med våben og

redskaper og tjener til utgangspunkt for videnskapelige ekspedisjoner.

I den store midthall er det to store plastiske panoramaer; det ene viser en nordgrønlandsk vinterhytte av stein og jord med vindu av sel-tarm-skin; det annet viser en sommerleir i Syd-Grønland, med telt av selskinn.

Her i midthallen fins også to store relieffer av koloniene Godthåp og Julianehåp i sin nuværende skikkelse. Godthåp blev anlagt av Hans Egede i 1729, og 50 år senere grunnlagdes Julianehåp. Var det ikke for kirken og sjøen, kunde man tro sig hensatt til Ustaoset på det norske høifjell, når en ser Godthåp.

I en av sidesalene får man et overblikk over videnskapelige ekspedi-

sjoner som har gransket Grønlands geologi, arkeologi, flora, meteorologi og foretatt jordmålinger o. s. v. På et kart hvor de forskjellige nasjoners innsats på disse områder er antydnet ved et flagg, ses det norske flagg i forbindelse med Nansens ferd over Grønland i 1888 og Orvine-ekspedisjonen til østkysten i 1929. Det danske flagg er dominerende. Et relieff viser den trådløse telegrafstasjon ved Julianehåp. Danskene skal ha 7 trådløse stasjoner på Grønland.

I den største sidesalen demonstreres Grønlands naturlige rikdommer og de næringsveier som står i forbindelse dermed. Her forbauses man kanskje mest over den store betydning mineralet kryolitt har for landets økonomi. Det anvendes i aluminium-, glass-, emalje- og keramikkindustrien og utvinnes ved Ivigtut, nordenfor Julianehåp. I naturlig form skal kryolitt ikke forekomme andre steder i verden. Produksjonen var i året 1930 35.000 tonn mot bare gjennomsnittlig 1800 tonn i årene 1890—1900.

Det danske generalkommissariat har til utdeling på utstillingen et lite hefte på fransk om Grønland. Den historiske oversikt innledes her med følgende opplysninger:

«De første historiske beretninger vi har om Grønland, skriver sig fra Island. En islending ved navn Gunbjørn opdaget en dag et ukjent land, da han var blitt ført vestover av uværet. Noen år senere besluttet en islandsk landsforvist mann ved navn Erik Raude, av norsk herkomst (d'originé Norvégienne) å gjenfinne det land som Gunbjørn hadde opdaget. Han reiste i 983, og landet i omegnen av Kapp Farvel — — — Han døpte landet Grønland. Skandinaverne fortsatte sine utfirder langs vestkysten — — — Men de nøide sig ikke bare med å dra langs de grønlandske kyster, de vågde sig også lengere vest, helt inn til det amerikanske fastland. I begynnelsen av det 11. århundre opdaget Erik Raudes sønn Leiv den hepne, et nytt land vestenfor Grønland, og gikk i land på flere steder, og traff innfødte. En tid efter at dette var hendt, opholdt andre skandinaviske sjøfarere sig noen år i dette land, som de kalte Vinland, og drog så tilbake til Grønland.

Bare en gang har danskene i sin historiske oversikt nevnt Norges navn, nemlig i den ene forbindelse som jeg har sitert ovenfor. På den annen side har de ikke vågd å utgi middelalderens beboere av Grønland for dansker, men omtaler dem hovedsakelig som skandinaver.

I den ovennevnte historiske oversikt heter det videre at de skandinaviske grønlendere må formodes å være blitt utryddet av eskimoene omkring år 1400, da all forbindelse ophørte mellom Grønland og Europa. Det påpekes derpå at den danske pastor Hans Egede i 1721 drog til Grønland for å gjenknytte den tapte forbindelse med den gamle skandinaviske befolkning og for å omvende denne befolkning, som man antok var vendt tilbake til heendommen; men han fant ikke noe spor av de skandinaviske kolonister. Det gjøres også opmerksom på at hollandske skib på Hans Egedes tid hvert år drog til Grønlands kyster for å drive kvalfangst og handle med den innfødte grønlandske befolkning, og at dette førte til konflikt

mellem de danske og hollandske regjeringer. Det var først efter lange forhandlinger mellem disse regjeringer at hollengerne forpliktet sig til ikke å handle med de innfødte innenfor territorialgrensen.

Dette er i korte trekk hvad verden har anledning til å lære om Grønland ved et besøk i Danmarks paviljong på koloniutstillingen i Paris. Men nu kan man spørre: Når en ikke-nordmann er blitt mettet med alle disse opplysninger som jeg her har trukket frem, hvad forutsetning vil vedkommende da ha for å kunne forstå den nu pågående strid mellem Norge og Danmark om Øst-Grønland?

B. Løvås-Svendsen.

Billeder fra koloniutstillingen i Paris, også fra Danmarks Grønlandsutstilling, er uthengt i «Aftenbladets ekspedisjon.

Nationaltidsende m 19860.

Tuesday 12 May 1931

Danmarks Dag paa Koloni- Udstillingen.

Dannebrog smældede i Gaar
lystigt i den lysegrønne Vin-
cennes-Skov, hvor et udsøgt
Selskab havde givet Møde til
Indvielsen.

— Fra vor Korrespondent —

Paris, Mandag.

PAA Koloniudstillingen i Paris var det i Dag *Danmarks Dag*, Dannebrog's stærke Farver lyste i den grønne Skov omkring Grønlands-Pavillonen. Den danske Gesandt, Kammerherre *Bernhoft*, aabnede Udstillingen i Overværelse af Marskal *Lyautey*, Koloniminister *Raynaud*, Prins *Aage* og en talrig Forsamling af franske og danske Repræsentanter samt en Mængde indbudte Medlemmer af den danske Koloni, og endelig den svenske og norske Gesandt.

De officielle Aabnings-Taler.

Først talte Direktør *Daugaard-Jensen*, hvorefter General *Lyautey* tog Ordet for varmt at takke Danmark for Deltagelsen i Udstillingen.

Daugaard-Jensen, udtalte Generalen, har talt med alt for megen Beskedenhed, thi Danmark har ydet os en stor Tjeneste ved at vise os, at Kolonisations-Principerne altid er de samme, hvad enten det drejer sig om de tropiske Lande eller Polar-Landene. Opgaven er at bringe de primitive Befolkningers aandelige og materielle Standard og deres Moral i Vejret. Det vilde have været utilstedeligt, om Danmark ikke havde ladet sin Indsats i den europæiske Ekspansion figurere paa Udstillingen. Vi mindes Danskerne som de forvovne Søfarere, disse sagnagtige Helte, der i det 11. Aarhundrede erobrede England og Norge, og som et Aarhundrede senere havde Herredømmet over alle baltiske Kyster. I det 14. Aarhundrede sammensvejsede Danskerne endog de tre skandinaviske Lande til eet Mnoarki.

General *Lyautey*.

Danmark og Frankrig.

Lad os ikke glemme de Baand, som knytter Frankrig og Danmark sammen. Danmark har altid været vort tidligere Kongehus hengivent. Flere Gange er der indgaaet Forbindelser

ges Skaal, hvorefter Forsamlingen rejste sig, medens Orkestret spillede „Kong Christian“. Fra Kongen var der indløbet et Telegram, hvori Frankrig ønskedes til Lykke med Udstillingen, og paa Koloniministerens Opfordring blev der afsendt et Svar-Telegram, udtalende den største Anerkendelse for Danmarks Bestræbelser i Koloniserings-Arbejdet.

Kammerherre *Bernhoft* udbragte Skaalen for Frankrig og Republikens Præsident samt for Udstillings-Kommissariatet, særlig henvendt til Marskal *Lyautey*. Marskallen takkede spægende for den Hyldest, der blev ham til Del, idet han inviterede samtlige Tilstedeværende til atter at spise Frokost sammen med ham om 23 Aar, naar han fyldte 100 Aar.

Blandt de øvrige Deltagere i Banketten kan nævnes Generalguvernør *Olivier*, Prins *Aage*, den franske Minister i København *M. Hermite*, Minister *Faber*, Generalkonsul *Prior*, Presseattaché *Helge Wamberg*, Legationsraad *Sehested*, Legationssekretær *Kruse*, Baron *Haxthausen*, Direktør *Alfred Christensen*, Fabrikant *Vilhelm Andersen*, Direktør *Daugaard-Jensen*, Ingeniør *Galster* og Arkitekt *Helge B. Møller*.

S. S.

Paris, Mandag.
PAA Koloniudstillingen i Paris var det i Dag *Danmarks Dag*, Dannebrog's stærke Farver lyste i den grønne Skov omkring Grønlands-Pavillonen. Den danske Gesandt, Kammerherre *Bernhoft*, aabnede Udstillingen i Overværelse af Marskal *Lyautey*, Koloniminister *Raynaud*, Prins *Aage* og en talrig Forsamling af franske og danske Repræsentanter samt en Mængde indbudte Medlemmer af den danske Koloni, og endelig den svenske og norske Gesandt.

De officielle Aabnings-Taler.

Først talte Direktør *Daugaard-Jensen*, hvorefter General *Lyautey* tog Ordet for varmt at takke Danmark for Deltagelsen i Udstillingen.

Daugaard-Jensen, udtalte Generalen, har talt med alt for megen Beskedenhed, thi Danmark har ydet os en stor Tjeneste ved at vise os, at Kolonisations-Principerne altid er de samme, hvad enten det drejer sig om de tropiske Lande eller Polar-Landene. Opgaven er at bringe de primitive Befolkningers aandelige og materielle Standard og deres Moral i Vejret. Det vilde have været utilstedeligt, om Danmark ikke havde ladet sin Indsats i den europæiske Ekspansion figurere paa Udstillingen. Vi mindes Danskerne som de forvovne Søfarere, disse sagnagtige Helte, der i det 11. Aarhundrede erobrede England og Norge, og som et Aarhundrede senere havde Herredømmet over alle baltiske Kyster. I det 14. Aarhundrede sammensvejsede Danskerne endog de treskandinaviske Lande til eet Mnoarki.

General *Lyautey*.

Danmark og Frankrig.

Lad os ikke glemme de Baand, som knytter Frankrig og Danmark sammen. Danmark har altid været vort tidligere Kongehus hengivent. Flere Gange er der indgaaet Forbindelser mellem det franske og det danske Kongehus, sidst ved at en fransk Prinsesse blev Prins *Valdemars* Gemalinde. Prins *Valdemar* har skænket mig sit personlige Venskab, hans Søn tjener i den franske Hærs Rækker. Det er da ogsaa med udpræget venskabelige Følelser, vi byder Danmark velkommen paa Udstillingen.

Vikingerne kom jo før Columbus.

Koloniminister *Raynaud* udtalte, at en Koloniudstilling uden Danmark vilde have været ufuldstændig. Han mindede om, hvorledes Vikingerne havde søgt til de grønlandske Farvande endnu længe før Columbus satte sin Fod paa en anden Del af Amerikas Jord. Grønland var dækket af Is, men Dan-

(Fortsættes Side 7).

ges Skaal, hvorefter Forsamlingen rejste sig, medens Orkestret spillede „Kong Christian“. Fra Kongen var der indløbet et Telegram, hvori Frankrig ønskedes til Lykke med Udstillingen, og paa Koloniministerens Opfordring blev der afsendt et Svar-Telegram, udtalende den største Anerkendelse for Danmarks Bestræbelser i Koloniserings-Arbejdet.

Kammerherre *Bernhoft* udbragte Skaalen for Frankrig og Republikens Præsident samt for Udstillings-Kommissariatet, særlig henvendt til Marskal *Lyautey*. Marskallen takkede spørgende for den Hyldest, der blev ham til Del, idet han inviterede samtlige Tilstedeværende til atter at spise Frokost sammen med ham om 23 Aar, naar han fyldte 100 Aar.

Blandt de øvrige Deltagere i Ban- ketten kan nævnes Generalguvernør *Olivier*, Prins *Aage*, den franske Minister i København *M. Hermite*, Minister *Faber*, Generalkonsul *Prior*, Presseattaché *Helge Wamberg*, Legationsraad *Sehested*, Legationssekretær *Kruse*, Baron *Hazthausen*, Direktør *Alfred Christensen*, Fabrikant *Vilhelm Andersen*, Direktør *Daugaard-Jensen*, Ingeniør *Galster* og Arkitekt *Helge B. Møller*.

S. S.

National Friends in 1986.

Tuesday 12 Mar 1931

Danmarks Dag paa Koloni- Udstillingen.

hørt om
Gaar
e Vin-
dsøgt
de til

Den 13. April 1891.
 Nr. 9.
 Bygningen i Lovstræde Nr. 46. Pk. 1.
 Peter sen fra Overretssagfører Gedde-
 st. Kontor en Haandkasse med 1800 Kr., en
 hun havde båret i Banken, blev i Gaar idem
 18 Maanedes Forbedtningssus.
En dansk-norsk Strid for
Højesteret.

Den danske Udstilling.

(Fortsat fra Side 1).

mark havde alligevel forstaaet at udvikle Landet. Paa Republikens Præsidents Vegne kunde han byde Danmark velkommen paa Udstillingen.

Kammerherre Bernhoft takkede for Talerne og oplæste et Telegram fra Statsminister Stauning.

Til Slut blev Pavillonen beset af alle tilstedeværende.

Lyautey giver Frokost.

Telegram-Udveksling med Kong Christian.

Senere havde Marskal Lyautey som Koloniudstillingens Generalsekretær inviteret den danske Gesandt, den danske Udstillings-Komité samt forskellige Repræsentanter for den herværende danske Koloni og danske Institutioner til Frokost i den smukke indokinesiske Pavillon.

Ved Bordet blev der holdt Taler af Marskallen, Koloniministeren og den danske Gesandt. Marskal *Lyautey* udbragte Danmarks og den danske Kon-

ges Skaal, hvorefter Forsamlingen rejste sig, medens Orkestret spillede „Kong Christian“. Fra Kongen var der indløbet et Telegram, hvori Frankrig ønskedes til Lykke med Udstillingen, og paa Koloniministerens Opfordring blev der afsendt et Svar-Telegram, udtalende den største Anerkendelse for Danmarks Bestræbelser i Koloniserings-Arbejdet.

Kammerherre *Bernhoft* udbragte Skaalen for Frankrig og Republikens Præsident samt for Udstillings-Kommissariatet, særlig henvendt til Marskal Lyautey. Marskallen takkede spøgende for den Hyldest, der blev ham til Del, idet han inviterede samtlige Tilstedeværende til atter at spise Frokost sammen med ham om 23 Aar, naar han fyldte 100 Aar.

Blaudt de øvrige Deltagere i Ban-
ketten kan nævnes Generalguvernør
Olivier, Prins *Aage*, den franske Mi-
nister i København *M. Hermite*, Mini-
ster *Faber*, Generalkonsul *Prior*, Pres-
seattaché *Helge Wamberg*, Legations-
raad *Sehested*, Legationssekretær *Kru-*
se, Baron *Haxthausen*, Direktør *Al-*
fred Christensen, Fabrikant *Vilhelm*
Andersen, Direktør *Daugaard-Jensen*,
Ingeniør *Galster* og Arkitekt *Helge B.*
Møller. S. S.

g. g.

Nationaltidende nr 19.859
Mandag 11 Mai 1931.

Grønland i Paris.

Den interessante Udstilling præse-
redes i Gaar for Verdenspressen.

— Fra vor Korrespondent —

Paris, Søndag.

GRØNLAND, som man paa Koloni-
udstillingen vil finde i en Skov mel-
lem Portugisisk Afrika, De forenede
Stater og Hindustan, præsenteredes i
Dag for Verdenspressen. Til Stede var
bl. a. Gesandt, Kammerherre Bernhoft,
Generalkonsul Prior og mange andre
kendte Danske i Paris.

Et Par mægtige Hvalkæber viser
Stedet, hvorfra man lettest trænger ind
til Arkitekt *Helge B. Møllers* Pavillon,
der er i Stil med de nye smaa Træhuse,
man opfører i Byerne paa Grønland.
Udenfor staar *Holger Wederkincks*
Gruppe af en Isbjørn og en Svane, støbt
i Bronze, samt en stor Konebaad af
Sælskind, og straks man kommer ind,
ser man *Ernst Hansens* Panorama fra
Thule og helt i Baggrunden et andet
Panorama med to store, hvide Bjørne i
Isregionen. Et tykt Lag Borsyre i Fla-
der illuderer udmærket som nyfalden
Sne.

Med stor Interesse og ikke mindre
Forbavselse hørte Repræsentanter for
mange Nationers Blade, hvad Direktør
Daugaard-Jensen i en Tale paa Engelsk
fortalte om Jordens største Ø, der i
Udstrækning kan maale sig med Rus-
land eller det øvrige Europa, og hvor-
paa der kun lever 16,000 Mennesker.
Efter ham gav Udstillingens General-
sekretær, Pressattaché *Wamberg* en

Del Oplysninger paa Fransk og udtalte
Haabet om, at Udstillingen ogsaa vilde
give Verden et Begreb om, hvorledes
Danmark regtede sin Opgave som Pro-
tektor for den store arktiske Koloni og
dens Befolkning.

Som Helhed betragtet maa Grøn-
lands-Udstillingen siges at være baade
smuk og interessant. Arangererne har
faaet det bedst mulige ud af det for-
haandenværende Materiale. Den, der
vil fordybe sig i Studiet deraf, vil kun-
ne gøre det med Udbytte, og selv de
travle Udstillingsgæster, der skal Jor-
den rundt paa een eneste Dag, vil blive
tiltrukket af de store Panoramaer.

Mest Lykke gør to Panoramaer af
Livet i og udenfor Sommerteltet og
Vinterhytten, hvortil *Emanuel Petersen*
har malet Baggrunden. En Del af det
anvendte Materiale tilhører *Knud Ras-
mussen*, hvis Sekretær, Frk. *Emmy
Langberg*, den europæiske Dame, der
har været højest mod Nord (80. Grad),
har assisteret Arrangementet.

I afgjort Modsætning til den primi-
tive Levemaade paa de arktiske Egne
stod den solide nordiske Frokost, som
Udstillingskomiteen efter Forevisningen
serverede paa *Vikings Champs-Elysées-
Restaurant* for Verdenspressens Repræ-
sentanter.

Den ceremonielle Indvielse finder
Sted i Morgen.

S. S.

National Tidende nr 19.838.

Søndag 19 april 1931.

TIL Udstillingen

Denne Sommers Udstillingsbegivenhed i Europa — ja, i hele Verden for saa vidt — bliver den store Koloniudstilling i Paris. Den danske Deltagelse har vi tidligere beskrevet, og med Gedser-Ekspressen i Gaar afrejste Ingeniør Galster og Sekretær Albrechtsen. Ingeniør Galster er teknisk Konsulent for Grønlands Styrelse og skal lægge sidste Haand paa Udstillingen. Paa Billedet ses de to Herrer med Fru Ingeniør Albrechtsen ved Afrejsen.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

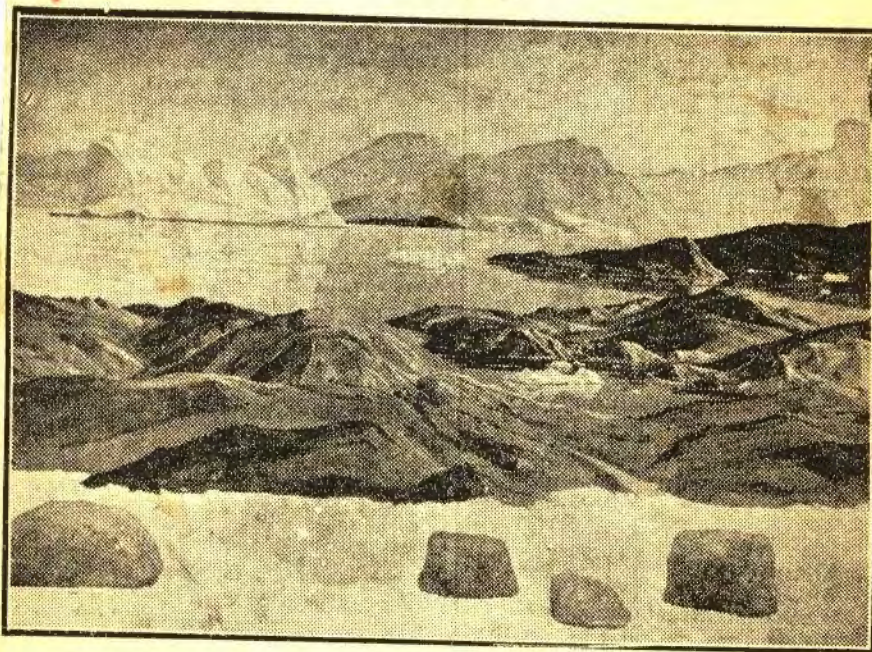
Bladet:

Berlingske Tidende

skriver den

27 MRTS. 1931

Imidlertid
**Grønlandsbilleder til Koloni-
udstillingen.**

Emanuel A. Petersens Grønlandspanorama.

PAA et af de store Loffer i Nationalmuseets nye Bygninger har Grønlandsmaleren Emanuel A. Petersen i nogen Tid været beskæftiget med at male sit vældige Grønlandsbillede, der skal danne Baggrunden for Panoramaet paa Koloniuudstillingen i Paris.

Det maaler 16 Meter i Bredden og viser et typisk grønlandsk Kystparti med indskaarne Klipper og Smaager i Krans om et tindrende Isbjerg, der spejler sin hvide Kegle i det krystallklare Vand under en lyst blaanende Himmel.

Rundt om Loftets Gulv ligger der mægtige Stenblokke, der synes at være afhugget fra selve de grønlandske Klipper, men de er lette som Pap og Blik

og viser sig at være „kunstige“ „Fjeldstumper“, bemalet af Emanuel Petersen, for at skulle danne Forgrunden i det store Grønlandspanorama paa Udstillingen. Ogsaa langs Siderne af Maleriet opbygges der kunstige Klipper. Og et Vandfald skal risle ned imellem dem.

Alle disse Forhold maa tages i Betragtning over for Billedet, der saaledes mere skal være afstemt som en Dekoration, et Teaterhagtappe, end hævde sig som selvstændigt Kunstværk.

Paa det næste Loft har Ernst Hansen udformet et lige saa mægtigt Arbejde: et dekorativt behandlet Billede af Thulefjeldet med en enlig Isbjørn i den blaanende Sne under en citrongul Himmel.

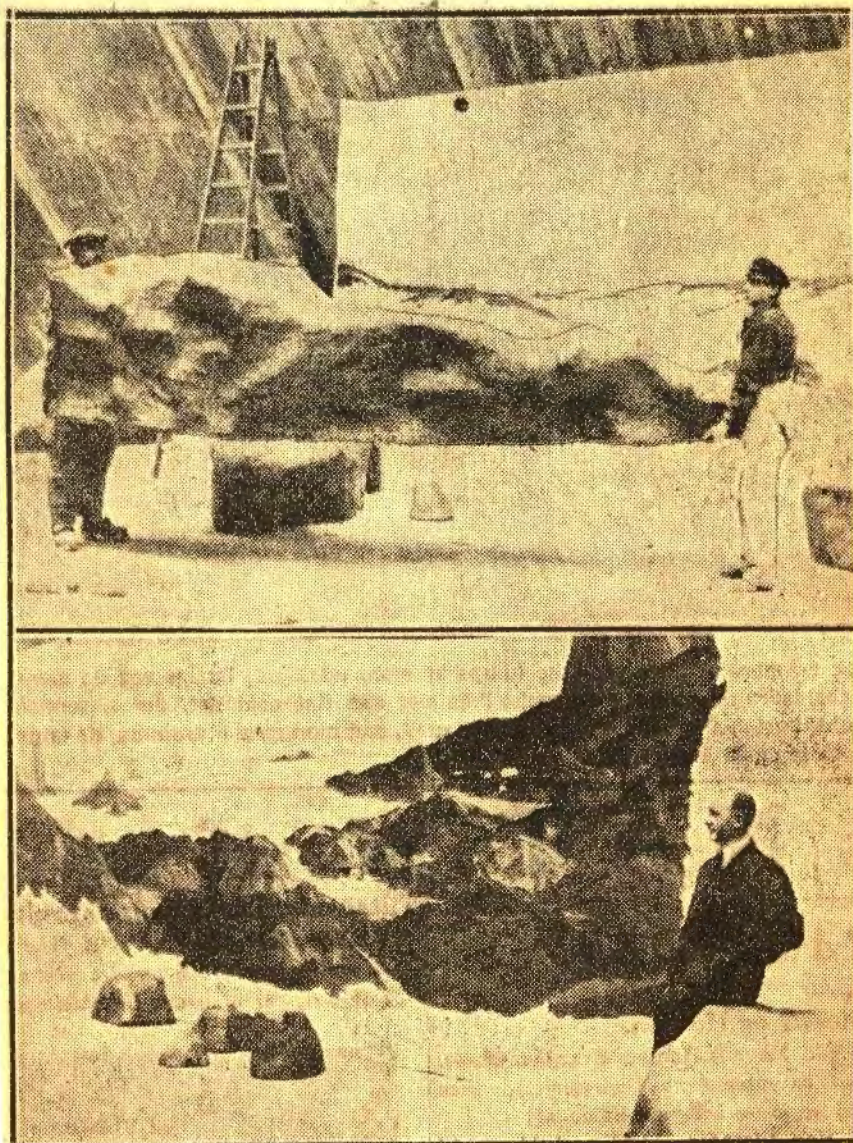
GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Ekstrabladet

skriver den **27 MRTS. 1931**

DET GRØNLAND, DER SKAL TIL PARIS

De hjemlige Forberedelser til Grønlandsafdelingen paa den store Koloni-udstilling i Paris er nu ved Afslutningen. I Dag lagde Grønlandsmaleren Emanuel A. Petersen sidste Haand paa sine to Kæmpepanoramer, der skal vise Grønland ved Vinter og Sommer, og i Morgen begynder Pakningen.

Vore Billeder viser øverst et Par stærke Mænd, der flytter et af de smaa Bjerger foran Vinterpanoramiet, og nederst Emanuel Petersen selv ved Siden af sit store Sommerpanorama.

I Eftermiddags Kl. 14 præsenteredes de to Kæmpeværreder for en indbudt Kres.

National Tidende nr 19.808.
Torsdag 19 Marts 1931.

GRØNLANDS VAABEN

Saaledes ser Grønlands Vaaben ud.
Det er i disse Dage blevet frem-
stillet i en stor Udgave, beregnet til at
pryde den danske Udstilling paa Kolo-
niudstillingen i Paris.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Politiken

skriver den 18. MRS. 1931

„Politiken“'s Kronik.

18-3-31

Louvre og Grønland

I nedenstaaende Artikel fortæller Kunsthistorikeren *Ernst Goldschmidt*, at der paa Louvres Museer findes en grønlandsk Afdeling, skænket af Nordmænd, og skriver om den store Kolonialudstilling i Paris, hvis dansk-grønlandske Repræsentation bør gøres saa levende og seværdig som muligt.

Naar man læser Overskriften over disse Linjer, vil man muligvis vente en højtidelig Afhandling om det sørgelige i, at Grønlands Kunst ikke er repræsenteret paa Louvres Museer eller lignende. Vel mindes jeg at have set Tegninger gjort af Eskimoer, og andre Frembringelser af samme Oprindelse, der meget godt kunde kvæge kunstnerstende Øjne — det er imidlertid noget andet, denne Kronik har paa Hjerte, noget mere aktuelt, der strejfer et i Danmark brændende Spørgsmaal. Paris, som stadig er et Metropo, hvor Verdens videbegærlige Mil-

liøner medes, og som til Sommer vil blive det i endnu højere Grad, er, som man véd, ikke særlig rigt begavet med Ting, der minder disse videbegærlige Millioner om Danmarks for os ret betydningsfulde Tilstedeværelse i Universet. Paa Louvre er det endog rigtig skralt med os. Jeg har, i Timer, da Mindelser om de danske Strande bjergtog mig, kunnet troste mig ved at se Dannebrog paa en dansk Sejler: et Marinebillede af en fransk Mester, fra en Tid, da den rød-hvide Dug dominerede mere paa Verdenshavene end den gør nu. Eller kunde det muligvis have været en Malteser? (Jeg har paa Malerier helt tilbage fra Middelalderen set Malteserriddernes Skibe, smykket med Dannebrog's rød-hvide Dug, endog med Split, sejrige i Kamp med de fjendtlige Flaader.) Nej, Skibet, der klove det attende Aarhundredes Vande, var godt nok dansk og bragte Bud fra Danmark over fjerne Have. Et Slags Bud fra Danmark i Louvre bringer ogsaa den lille Montre, der ved Siden af andre Kostbarheder viser den lille Elefant, som den store Napoleon bar, og som beseglede et for Danmark dyrebøbt Ven-skab. Det kostede os virkelig en Del

af de stolte Bærere af den rød-hvide Dug derude paa Verdenshavene. Og ogsaa Norges Navn er i Danmarks Historie, om end med syntetisk Skrift, indskrevet i Montren med den store Napoleons lille Elefant.

Men Norges Navn findes ogsaa i Louvre indskrevet med mindre syntetisk Skrift paa et andet Sted, der i særlig Grad vedrører Danmark. Det er i Museets anden Etage, der besøges af mange Mennesker, der dels kommer for at se Malerisamlingernes moderne Afdeling, dels for at se det morsomme og underholdende Museum for Skibsfart og Skibe fra forskellige Tider og Egne. Jeg tænker paa *Musée de la Marine*, dér hvor ogsaa Louvres eneste danske Maleri, en Marine af Eckersberg, har faaet Plads. Her findes en Sal, hvor vor nordligste Koloni er repræsenteret paa forskellig Vis. Det er vistnok noget, de færreste Danske véd — jeg har i alt Fald endnu ikke besøgt Louvre med nogen Dansk, der kendte denne grønlandske Samling, og selv i vor officielle Repræsentation hernede, der jo aarvaagent tager Kending af, hvad der vedrører Danmark og danske Interesser, var man indtil for faa Uger siden ikke underrettet herom. I en af de

store Sale i Louvres andet Stokværk findes omkring en Kolossalmontre af Glas ophængt en Del grønlandske Kajaker med Blærer, Harpuner og andre Fangstredskaber. I Montren findes en ret iøjnefaldende Opstilling: paa en høj Sokkel, smykket med imiterede Runeindskrifter og med Saitværk i en Slags oldnordisk Stil, ser man en nydelig Model af et træmastet Skrueskib med fuld Sejlføring; Skibet hviler paa et Stativ, bestaaende af fire udskkaarne Hvalrosser. Paa Soklens Sider læser man paa Fransk i røde imiterede Runebogstaver, at Skibet er en Model af *Fram*, med hvilket *Nordmanden Fridtjof Nansen* har udført sin *Polar-ekspedition 1898—1896*. Et stort Kört viser Nordpolen og Grønland, et andet Kort viser atter Grønland med *Sverdrups Ekspedition 1898—1902*. I samme Montre ses en hel Del grønlandske Effekter, Sne-slæde, en Kajak-model i totredjedels Størrelse, Sne-sko, Ski og Husgeraad. En Messingplade paa Soklens ene Side fortæller, at dette er en Gave fra norsk Hold. Den er skænket Museet allerede i 1899. Ingen Indskrift nogetsteds fortæller om Danmarks Eksistens, om Grønlands koloniale Relation til Danmark, eller blot

om dansk Foretagsomhed i Eskimoernes Rige. Kortet over Nordpolsegnene er just afskaaret et Stykke syd for Norges Sydspids og akkurat et Stykke nord for Skagen, hvor Danmark skulde til at begynde.

Alt dette betyder naturligvis ikke nogen Tanke eller Tendens, er selvfølgelig ikke andet end en naturlig Tilfældighed. Men var det alligevel ikke ogsaa naturligt og hensigtsmæssigt, om Danmarks Navn og dansk Foretagsomhed i Grønland ved given Foranledning ogsaa udadtil demonstreredes paa rette Maade. Man kan mere sig med at give sig i Snak med tilfældige Louvrebeseende i Louvres grønlandske Sal og spøge dem om dette mærkelige Land Grønland; de fleste vil, ligesom Opsynsmanden, der dagligt færdes her, mene at kunne belære Spørgeren om, at Grønland, „hvor Eskimoerne bor“, er en Del af vore nordlige Frænder og Naboers arktiske Besiddelser. Danmark har jo dog ingen Grund til ikke at bringe sit Navn frem overalt derude i det Fremmede, hvor det kan fremvise nogen Indsats af Værdi, hvortil vel tør regnes dansk Arbejde og dansk Foretagsomhed i hint nordlige Kolonirige.

Trangen til at nedskrive disse Linjer

vaagnede hos mig, da jeg i et Blad læste, at vore Venner Nordmændene var utilfredse med, at Danmark paa den kommende Kolonialudstilling i Paris kunde tænkes at ville demonstrere sin Overhøjhedsret over Grønland. Jeg ser, at der er bevilget et Beløb til Danmarks Deltagelse i denne Udstilling; man maa haabe, at det bevilgede Beløb vil række til at gøre Repræsentationen saa righoldig og seværdig som overhovedet mulig. Det er jo enorme Anstrengelser, der fra anden Side ofres paa denne Opvisning, om hvis Størrelse man i Danmark vist næppe har gjort sig nogen rigtig Forestilling. Et Par Oplysninger om den kommende Udstillings Omfang er maaske derfor her paa sin Plads. Udstillingen, der aabnes først i Maj og varer til Oktobers Slutning, vil komme til at beslaglægge en Strækning af 110 Hektarer lige uden for Paris, ved Vincennes-Skoven. Nye Omnibus- og Sporvognslinjer aabnes i Anledning af Udstillingen, særlige Transportbaade vil blive sat i Gang paa Seine, en helt ny Arm af den underjordiske Bane er i Færd med at blive udbygget og vil kunne transportere 40,000 Mennesker i Timen fra Paris' Centrum til Kolonialudstillingens Porte. Paa femten til

tredive Minut med de nye naa fra Ope- lingsterrænet porten efter Ringbane, m Apostlenes L 'Escl- eller Z enede Stater, ailien, Holla Portugal er l ter, flere af lingspalæer. nøjagtig Gen ahingtons Hu liens, Belgien Frankrigs De lede Dimensio mange Bygnir rakech, et Pal struktionerne Palæ fra Mad indokinesisk 'Angkor Vat, værdige; dett kanske Palæ af fem Tusind Udstillere vil disponere ove spændende ov eo stor ny og vil blive grun ling, der sk

dansk Foretagsomhed i Eskimoer-Rige. Kortet over Nordpolsegnene just afskaaret et Stykke syd for ges Sydspids og akkurat et Stykke d for Skagen, hvor Danmark lde til at begynde.

Alt dette betyder naturligvis ikke en Tanke eller Tendens, er selvfølgelig ikke andet end en naturlig Tilfældighed. Men var det alligevel ikke saa naturligt og hensigtsmæssigt, Danmarks Navn og dansk Foretagsomhed i Grønland ved given Foranledning ogsaa udadtil demonstreredes paa rette Maade. Man kan mere sig end at give sig i Snak med tilfældige Uvrebeseende i Louvres grønlandske Sal og spøge dem om dette mærkelige Land Grønland; de fleste vil, ligesom osynsmanden, der dagligt færdes i Rør, mene at kunne belære Spørgeren, at Grønland, „hvor Eskimoerne bor“, er en Del af vore nordlige Frønder, er en Del af vore nordlige Frønder og Naboers arktiske Besiddelser. Danmark har jo dog ingen Grund til ikke at bringe sit Navn frem overalt derude i det Fremmede, hvor det kan fremvise nogen Indsats af Værdi, hvorvel vel tør regnes dansk Arbejde og dansk Foretagsomhed i hint nordlige Kolonirige.

Trangen til at nedskrive disse Linjer

vaagnede hos mig, da jeg i et Blad læste, at vore Venner Nordmændene var utilfredse med, at Danmark paa den kommende Kolonialudstilling i Paris kunde tænkes at ville demonstrere sin Overhøjhedsret over Grønland. Jeg ser, at der er bevilget et Beløb til Danmarks Deltagelse i denne Udstilling; man maa haabe, at det bevilgede Beløb vil række til at gøre Repræsentationen saa righoldig og seværdig som overhovedet mulig. Det er jo enorme Anstrengelser, der fra anden Side ofres paa denne Opvisning, om hvis Størrelse man i Danmark vist næppe har gjort sig nogen rigtig Forestilling. Et Par Oplysninger om den kommende Udstillings Omfang er maaske derfor her paa sin Plads. Udstillingen, der aabnes først i Maj og varer til Oktobers Slutning, vil komme til at beslaglægge en Strækning af 110 Hektarer lige uden for Paris, ved Vincennes-Skoven. Nye Omnibus- og Sporvognslinjer aabnes i Anledning af Udstillingen, særlige Transportbaade vil blive sat i Gang paa Seine, en helt ny Arm af den underjordiske Bane er i Færd med at blive udbygget og vil kunne transportere 40,000 Mennesker i Timen fra Paris' Centrum til Kolonialudstillingens Porte. Paa femten til

tredive Minuter vil man til Sommer med de nye Befordringsmidler kunne naa fra Operapladsen ud til Udstillingsterrænet. Herinde foregaar Transporten efter Behag med den nybyggede Ringbane, med elektriske Drosker, paa Apostlenes Heste eller paa Kamel-, Æsel- eller Zeburyg. England, De forenede Stater, Italien, Argentina, Brasilien, Holland, Belgien, Grækenland, Portugal er blandt de deltagende Stater, flere af dem bygger selv Udstillingspalæer. Amerika har opført en nøjagtig Gentagelse af Georges Washingtons Hus i Mount-Vernon, Italiens, Belgiens og, som rimeligt er, Frankrigs Deltagelse bliver af størst Dimensioner. Mellem Frankrigs mange Bygninger vil et Palæ fra Marakech, et Palæ fra Vestafrika, Rekonstruktionerne af Dynastiet Howas Palæ fra Madagaskar og af et mægtigt indokinesisk Tempel, Templet fra Angkor Vat, blive særlig bemærkelsesværdige; dette sidste og det vestafrikanske Palæ vil hver dække et Areal af fem Tusind Kvadratmeter. Franske Udstillere vil endvidere komme til at disponere over fire Palæer, det største spændende over 42,000 Kvadratmeter; en stor ny og moderne zoologisk Have vil blive grundlagt, en Kunstudstilling, der skal rumme Arbejder af

Kunstnere fra Kolonierne og Kunstnere, som har arbejdet dér, vil blive aabnet, en Festsal med Plads til 1500 Personer, en Fornejelsespark med de Indfødtes Teatre og tolv store Restauranter er under Opførelse — og endelig bygges der i varigt Materiale paa Udstillingsterrænets Grund en Museumsbygning paa tre Etager, der vil blive staaende efter Kolonialudstillingens Ophør og vil komme til at dække henved 6000 Kvadratmeter; paa Façaden vil blive anbragt et Relief i Sten, en Frise, der ifølge officielle Meddelelser vil blive den største i Verden — disse Oplysninger blot for i store Træk at antyde Udstillingens Omfang. Der er ingen Tvivl om, at alt, hvad der vedrører Grønland og Eskimoernes Liv, i høj Grad vil interessere de mange, der til Sommer vil besøge den store Udstilling. Ved sine store Anlæg af originale eller rekonstruerede Pragtbygninger tegnede denne sig allerede for Maaneder siden i kæmpemæssige Træk. Franskmændene anslaa deres Udgifter til den til mellem 250 og 300 Millioner Francs. Der bliver, som man forstaa, noget for enhver Smag. Virkelighed og Imitation i Flæng. Der er jo mange, der holder af at rejse paa den Maade, at de lader Bjerget komme til Muhammed. De, der søger Gægl og lettere

Underholdning, vil ligesaa lidt som de, der søger at skaffe sig nyttig Viden og Belæring om alle disse fremmede Folkeslag og deres Muligheder, besøge Udstillingen forgæves; den grønlandske Deltagelse bør naturligvis lægge an paa disse sidste. Den vil samtidig komme til at virke som noget nyt og underholdende for de mange. Eskimonavnet er godt nok kendt hernede, men man véd lidet om dem, som bærer Navnet, der (ogsaa knyttet til en Is-creme-Chokolade, der yndes af Pariserbiografernes Publikum) bruges som Betegnelse for noget uendelig fjernt og usandsynligt. Kendt er Billedhuggeren Bourdelle's Mundheld, naar han beklagede sig over manglende Anerkendelse i Frankrig: Mine Monumenter findes overalt undtagen i Paris, plejede han at sige, selv hos Eskimoerne! Det er jo ellers Folkeslag fra helt andre Egne af Jordkloden, Kolonialudstillingen vil fortælle om. En stor Repræsentation for disse fremmede Folkeslag vil i Sommer komme til at ligge paa Landet paa Sletterne i Vincenneskoven, installeret i egne Boliger, medførende egen Husførelse. Ogsaa et Kontingent af mellemafricanske Menneskeædere, der i det ydre, om man tør tro Beretningerne, mere nærmer sig den ægyptiske Befolkning end

Negerracerne, vil for en Tid slaa sig ned i Vincennes, hvor de — saa vidt muligt! — vil leve deres daglige Liv efter daglige Sædvaner! Mange af de mere fremskredne Koloniers Befolkning har afholdt Skønhedskonkurrencer for at udfinde de Typer, der smukkest repræsenterer deres Races Særegenheder. Mennesker bør ikke være Udstillingsgenstande — og behøver heller ikke at være det, selv om de deltager i en Udstilling — blot de har en eller anden naturlig Beskæftigelse dér.

Hvorledes den dansk-grønlandske Deltagelse i Kolonialudstillingen rettelig bør forme sig, derom har vore hjemlige Grønlandssagkyndige naturligvis bedst Betingelse for at dømme og vil forhaabentlig træffe det rette. De bør gøre alt, for at vor Afdeling af Kolonialudstillingen kan blive saa levende og seværdig som muligt. Andetsteds og godt skjult her i Paris findes et Par Gipsfigurer i Eskimodragter opstillet ved et grønlandsk Telt; her paa Kolonialudstillingen er der Betingelser til Stede for at skabe et ganske anderledes levende Indtryk af Liv og Færden i vort nordlige Kolonialrige. Lad Eskimoer tumle sig i deres Kajaker paa Daumensil-Seen midt i Udstillingsterrænet og paa

Seine; der er intet menneskeligt nedværdigende heri, heller ikke i, at de Indfødte sysler med Arbejde, Madlavning og Husførelse paa fremmed Grund, som Spejdere gør det, heller ikke i, at der kunde gives den Fremmede, der ønskede det, Lejlighed til at smage et Maaltid Mad, tilberedt paa de Indfødtes hjemlige Vis. Lad saa vidt muligt Bygninger, Redskaber og arbejdende Folk fortælle om Menneskenes Liv, om Jagt og sejrrig Kamp over umilde Magter i disse nordlige Egne.

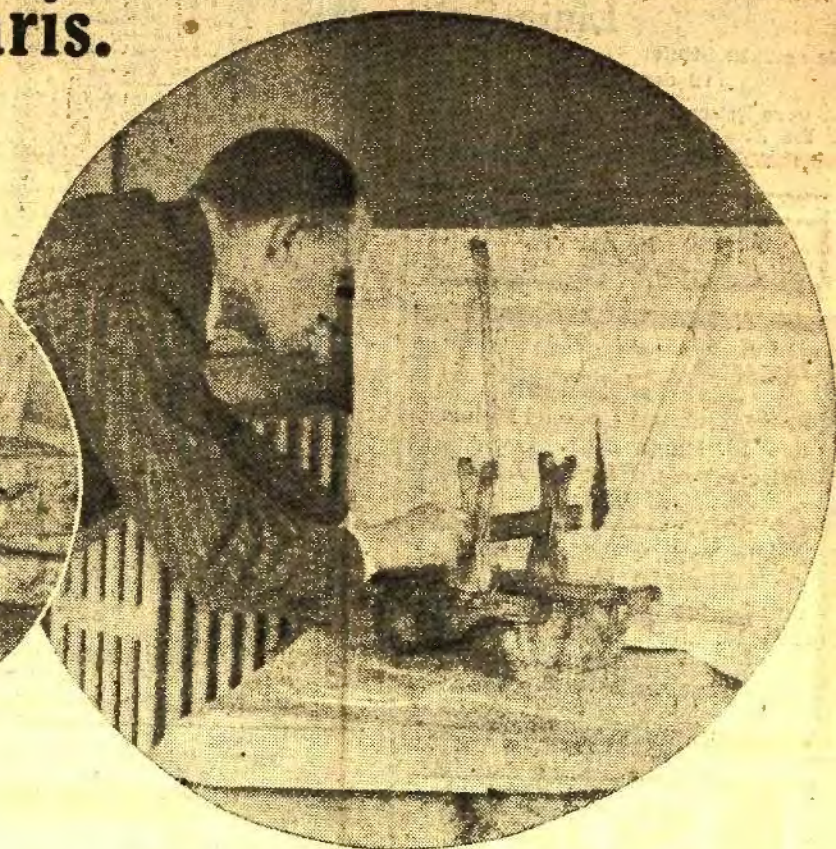
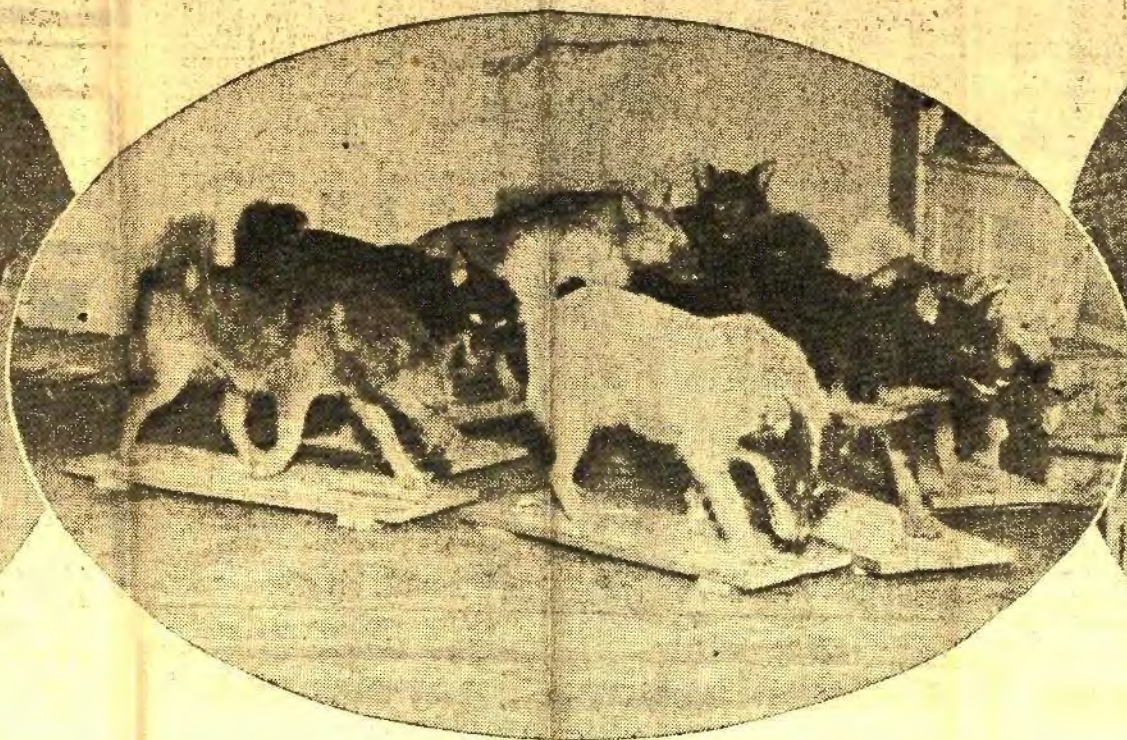
Og lad Udstillingen tydeligt og stærkt fortælle om dansk Foretagsomhed ved Forskningen af disse Egne om dansk Initiativ til Ophjælpning af de Indfødtes Kaar og til Hjælp ved Beboernes Udnyttelse af deres Lands naturlige Muligheder. Godt var det, om Danmark tillige efter Udstillingen kunde bringe det Offer at overlade et Museum hernede — maaske Andensalen i Louvre! — et skønsomt Udvalg af vor grønlandske Udstilling, der synbart for alle kunde fastslaa Danmarks Navn i Forbindelse med Ophjælpning af Kultur og Værn om Befolkningen i Eskimoernes Rige.

Ernst Goldschmidt.

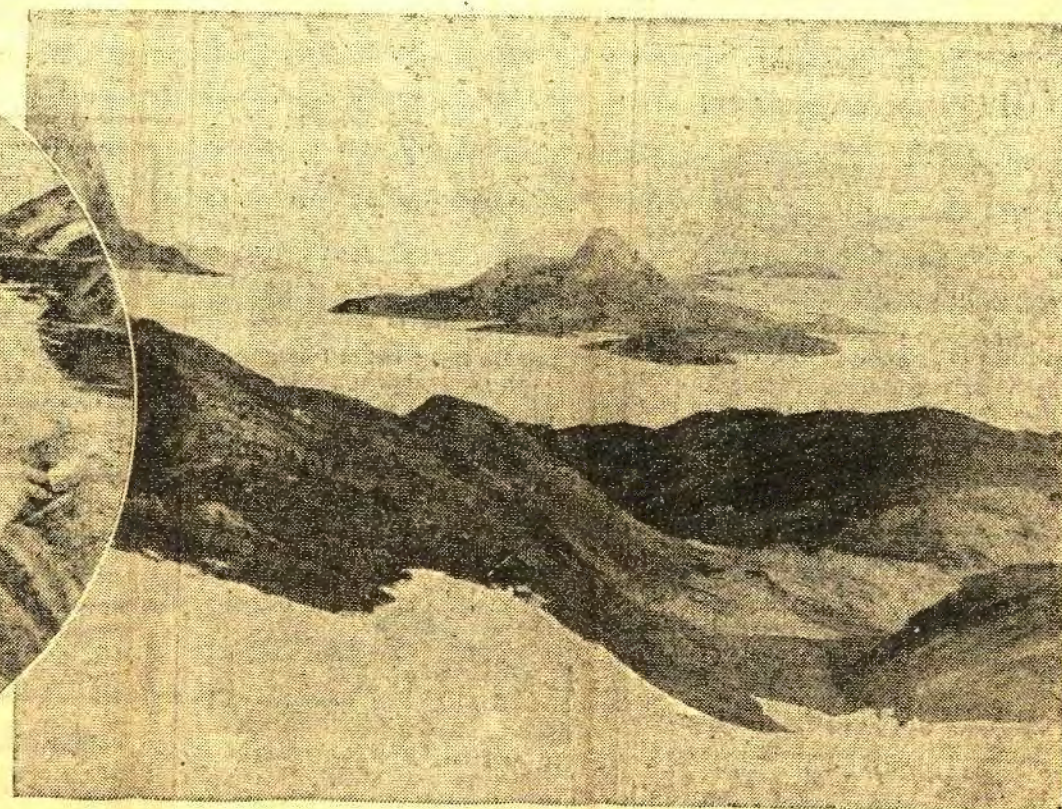
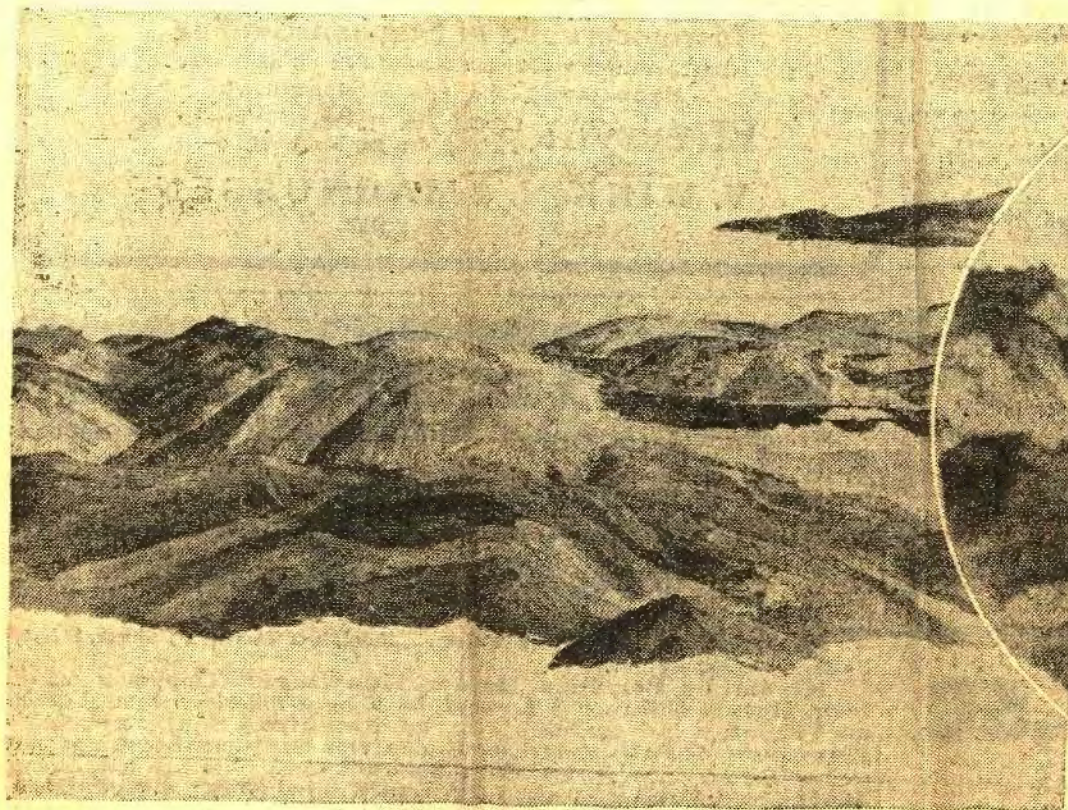
18 MRS. 1931

skriver den

Den grønlandske Udstilling i Paris.

Man er nu snart naaet til Ende med Forberedelserne til den grønlandske Udstilling i Paris. Her bringer vi nogle Billeder af Konservator Scheel, der har ledet Arbejdet med Udstopningen af Dyrene til Udstillingen, samt af de udstoppede Dyr, deriblandt et Hundespand, som findes paa Midterbilledet. Yderst til højre et Apparat til Fangst af Sæler. Man lægger sig paa Isen og skyder Apparatet frem foran sig.

Grønlandsmaleren Emanuel Petersen arbejder paa det nye Nationalmuseums Loft paa Dekorationerne til Udstillingen, der som bekendt aabnes den 2. Maj.

Haugesunds Avis

37. årgang.

Redaksjon, ekspedisjon og trykkeri
Haraldsgaten 171.

Ekspedisjonens kontortid: 8½—6
lørdage: 8½—5

Telefoner:

Redaksjonen	437 k
Redaktøren personlig	457 k
Redaksjonssekretæren	551
Ekspedisjonen	24
Trykkeriet	24
Disponenten personlig	724

riksnemnd der fleirtalet gjer sitt beste til å avgrensa norsk vitenskapleg arbeid i Ishavet og syner lita interesse for å få gjera verda kjend med dette arbeidet. Kva vil so stortinget segja? h.

17/5-31 Grønland i Paris.

I Paris skal det i år haldast eit stort sjå, kolonisjå heiter det. Det skal opnast 2. mai. Dei store kolonimaktene skal her syna sitt velde.

Millom dei landa som skal syna fram koloniriket sitt, er og Danmark. Danmark møter med eit Grønlandsjå, eller eit Aust-Grønlandsjå, etter det eit dansk blad opplyser. Det er Aust-Grønland Danmark er mest uppteke av idag. Det er dit Danmark skal senda den store vitenskaplege ekspedisjonen. Men so er det og på Aust-Grønland nordmennene har sett seg fast.

Men fyrst skal no Danmark syna Grønland i Paris på det store kolonisjået. Danske blad fortel korleis Danmark let seg: «Repræsentere som Kolonimagt paa dette vældige Stevne af alle Verdens Stormagter». Den danske stat har løyvt 150 000 kr. til grønlandshuset på dette «Storstilede Stævne mellem alle Koloniriger i Verden». Dei er klår over det danskane at det er lite dei ofrar til sjået sitt, mot det andre «Koloniriger» ofrar, men likevel «nok til at vi kan vise flaget som Besiddere af et Grønland i Fremdrift og Udvikling».

Grønlandske styrelse har peika ut ein av sine eigne tenestemenn til å få sjået istand. «Man må haabe, skriv eit dansk blad, at han bliver den rette Mand nu til med Fantasi og Opfindsomhed at skabe Billeder af Grønland i Fortid og Nutid». Og vi kann vera samde i at «Fantasi og Opfindsomhed» er turvande eigenskaper for den mannen som skal syna «Grønland i Fortid og Nutid», som dansk koloni.

Men det er plan i det danske arbeidet for å leggja heile Grønland under Danmark. Og Danmark yter dei offer som planane krev. I år 600 000 kr. til den

sitt velde.

Millom dei landa som skal syna fram koloniriket sitt, er og Danmark. Danmark møter med eit Grønlandsjå, eller eit Aust-Grønlandsjå, etter det eit dansk blad opplyser. Det er Aust-Grønland Danmark er mest uppteke av idag. Det er dit Danmark skal senda den store vitskapelege ekspedisjonen. Men so er det og på Aust-Grønland nordmennene har sett seg fast.

Men fyrst skal no Danmark syna Grønland i Paris på det store kolonisjået. Danske blad fortel korleis Danmark let seg: «Repræsentere som Kolonimagt paa dette vældige Stevne af alle Verdens Stormagter». Den danske stat har løyvt 150 000 kr. til grønlandshuset på dette «Storstilede Stævne mellem alle Koloniriger i Verden». Dei er klår over det danskane at det er lite dei ofrar til sjået sitt, mot det andre «Koloniriger» ofrar, men likevel «nok til at vi kan vise flagget som Besiddere af et Grønland i Fremdrift og Udvikling».

Grønlandske styrelse har peika ut ein av sine eigne tenestemenn til å få sjået istand. «Man må haabe, skriv eit dansk blad, at han bliver den rette Mand nu til med Fantasi og Opfindsomhed at skabe Billeder af Grønland i Fortid og Nutid». Og vi kann vera samde i at «Fantasi og Opfindsomhed» er turvande eigenskaper for den mannen som skal syna «Grønland i Fortid og Nutid», som dansk koloni.

Men det er plan i det danske arbeidet for å leggja heile Grønland under Danmark. Og Danmark yter dei offer som planane krev. I år 600 000 kr. til den store Grønlandsekspedisjonen og 150 000 kr. til kolonisjået i Paris. Utgiftene til sjået fell i tråd med dei utgiftene landet lenge har havt til publikasjonane sine. Danskane syter for at verda får sjå kva dei gjer på Grønland, dei syter for at verda får sjå at det er dansk flagg som blakrar over Grønland. Over heile Grønland. Det danske grønlandssjået i Paris skal slå fast for all verda at Grønland er dansk. Det er difor det er kome istand. Det er ein demonstrasjon for danske krav i grønlandsspursmålet. Danskane er idag upptekne med Grønland som aldri fyrr. Og heile folket står samla.

Og vi?

Vi diskuterar. Vi har ei utan-

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Berlingske Tidende

skriver den 14. MRS. 1931

Grønlands-Panoramaer til Udstillingen i Paris.

OVENFOR bringer vi et Billede af Maleren Emanuel Petersens Lærreder med grønlandske Motiver, der skal indgaa som Led af Kæmpepanoramaerne paa den Udstilling, der aabnes i Paris den 2. Maj.

De rummelige og ovenbelyste Loffer over det nye Nationalmuseum i Storm-

gade er stillet til hans Raadighed som Atelier. Det ene Lærred, der er af ret imponerende Dimensioner, har hentet sit Motiv fra Skærgaarden omkring Godthaab, og det giver et udmærket Indtryk af den storslaaede Natur og dens herlige Farvepragt. Et andet, mindre Maleri er et Vinterpanorama fra det nord-

lige Grønland i Distriktet omkring Disko-Bugten.

Emanuel Petersen har mægtigt Presset paa. Det var saa sent, man bestemte sig til at lave denne Udstilling, saa det haster. Baade Malerierne og de tilhørende udstoppede Dyr, Papmaché-Opstillingen, forestillende Sten og Klippepartier,

Eskimo-Mannequiner iført de nationale Dragter samt alt det andet, der skal benyttes til Udstillings-Pavillonens Udstyr tillige med selve Samlingerne skal af Sted herfra allerede den 7. April, for at Udstillingen kan staa færdig og klar for Publikum paa Aabningsdagen den 2. Maj.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

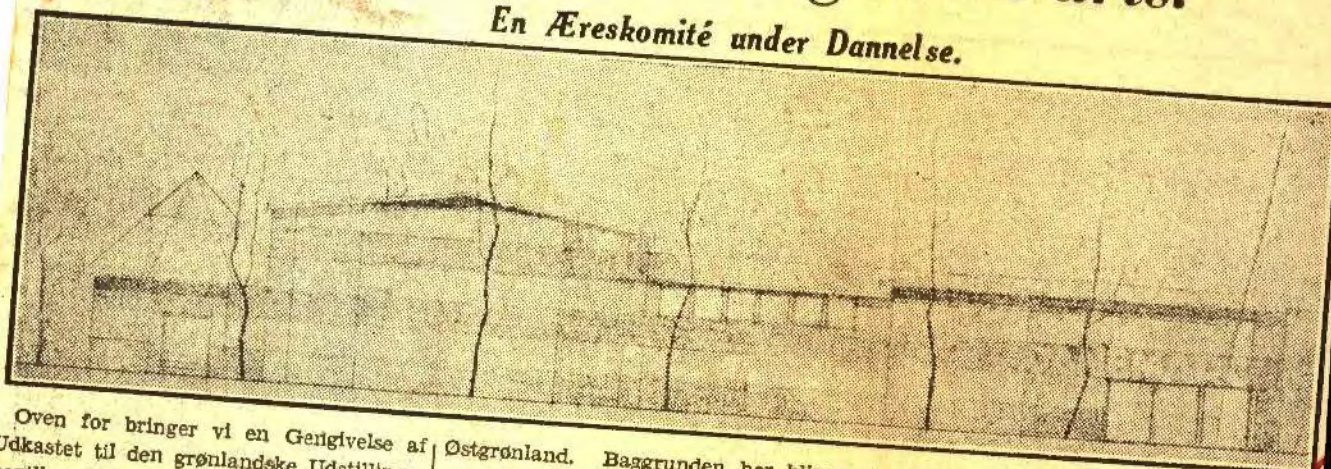
Berlingske Tidende

skriver den

Apn
- 7 MRTS. 1931

Grønlands-Udstillingen i Paris.

En Æreskomité under Dannelse.

Oven for bringer vi en Gengivelse af Udkastet til den grønlandske Udstillingspavillon i Paris, der nu i den nærmeste Fremtid skal opføres som Led af den internationale Koloniuudstilling i Paris.

Som man ser, bliver Pavillonen meget lang og uregelmæssig af Form, hvilket har sin Forklaring i, at der har maattet tages Hensyn til Terrænets ret tætte Træbevoksning, og Bygningen vil komme til ligesom at kile sig ind mellem dennes spredte Grupper.

Fra Indgangsportalen vil der strække sig en fire Meter bred Gang gennem hele Pavillonens Længde, mundende ud i den store Udstillingshal, hvortil der knytter sig som Afslutning paa Komplexet en sekskantet Sal, der helt bliver helliget

Østgrønland. Baggrunden her bliver et pragtfuldt Isbjørnepanorama, ganske svarende til det, der vistest paa Grønlandske Handels Udstilling i Leipzig, og i øvrigt vil der blive en Mangfoldighed af østgrønlandske Billeder og Dragter.

I den store Hal skal vises Vestgrønland som det saa ud i gamle Dage, dels gennem to store Panoramaer, det ene forestillende en Vinterboplads med Huse og Hundeslæder samt Grønlændere i naturlig Størrelse og iført de rigtige Dragter, det andet visende et Sommerlandskab med Udsigt over en vestgrønlandsk Fjord og med baade Grønlændere, udstoppede Sæler og Fugle i Forgrunden samt Telte, Hunde og alt, hvad der i øvrigt karakteriserer Livet deroppe.

Yderligere bliver der fire Sidesale med Udstilling af alt, hvad der kan vise det moderne Grønlands Liv, og som kan give et indtryk af den store Udvikling, der er sket deroppe i de senere Aar. Baade gennem Billeder samt grafisk og paa anden Maade skal her illustreres, hvorledes Kirke- og Skolevæsenet er indrettet, samt Minedriften, Kulbrydningen, Skibsfart, Fiskeri osv. osv. En af Salene forbeholdes de arktiske Ekspeditioner, hvis Veje i Polarødet vil blive afmarkeret paa store Kort med tilhørende Flag fra de respektive Nationer.

Endelig vil der i en Sal lige til højre for Indgangen blive indrettet en særlig Udstilling fra Thule. Den vil blive af ganske overordentlig stor Interesse. —k.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Berlingske Tidende

skriver den 28. FEB. 1931

GRØNLAND I PARIS —

Forberedelserne til Grønlandsudstillingen er i fuld Gang. Vort Billede viser Konservator Scheel og Maleren Emanuel Petersen foran det store Panorama, der er under Arbejde.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:
Ekstrablade:

skriver den **26 FEB. 1931**

Grønland i Paris.

DE to unge Kunstnere, der i Fjor skabte den smukke grønlandske Stand paa den internationale Pelsudstilling i Leipzig, Maleren Emanuel A. Petersen og Konservator Scheel, arbejder i denne Tid under Højtryk med Forberedelserne til deres næste store Job: den grønlandske Afdeling paa Koloni-Udstillingen i Paris . . .

Maleren Emanuel Petersen.

Scheel er blevet installeret nede paa et af Styrelsens Kontorer, hvor han er ved at udstoppe et grønlandsk Hundeforspand, og de 3 pragtfulde Isbjørne, der var i Leipzig, skal ogsaa til Paris. Imens arbejder Emanuel Petersen i den nye Floj af Nationalmuseet

med et Par Kæmpe-Panoramaer. Det ene skal vise den grønlandske Vinter med en tilsneet Slæde og de Scheelske Isbjørne i Forgrunden, mens det andet Panorama er et Sommerbillede fra en af de grønlandske Fjorde.

Arrangementet i Paris bliver bl. a. saaledes, at Udstillingsgasterne passerer forbi en grønlandsk Hytte og kan kikke ind gennem Vinduerne. Inde i Huset er et Par Grønlanderkvinder ved at arbejde med nogle Skind, mens man uden for Husene ser Mændene i Færd med at flaa deres Fangst ved Siden af deres Kajakker, som de lige har trukket paa Land.

Emanuel Petersens Arbejde foregaar i en endnu halvfærdig Museumssal, der stadig passerer af Haandværkere, og de er stærkt interesserede og meget tilfredse med Malerierne . . . „Man gaar og kommer formelig til at fryse ved at se al den livagtige Sne,“ erklærer en af Murerne — og hvad vil Pariserne saa ikke sige, der aldrig har set blot en Brøkdel af al den Sne, Emanuel Petersen presser ud af sin hvide Farvetube?

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

B. T.

skriver den 20. FEB. 1931

Grønland i Paris

I sidste Øjeblik blev det vedtaget, at ogsaa Danmark skulde deltage i den store internationale Koloniudstilling i Paris, som aabner til Maj, og som sikkert bliver den store Attraktion i Byernes By, naar Turistsæsonen begynder. I Gaar Eftermiddags gik den kendte Grønlandsmaler Emanuel A. Petersen i Gang med de store Lærreder, der skal være Baggrund for Panoramaerne fra Grønland. — Sammen med Konservator Henning Scheel forestaar Emanuel A. Petersen hele den kunstneriske Opbygning af Udstillingen.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Borlingske Tidende

skriver den

Alten
19 FEB. 1931

Grønland i Paris

Arrangøren af den danske Udstilling,
Revisor Bergh.

Grønlands Styrelse deltager som bekendt i Koloniuudstillingen i Paris, som naabner den 2. Maj. Arrangøren af den danske Udstilling bliver Revisor *Bergh*, der har været ansat i Kolonistyrelsen lige siden 1892, og som har dokumenteret sine udmærkede Evner som Organisator og Arrangør, bl. a. ved de grønlandske Udstillinger i Nikolaj Kirke, paa den baltiske Udstilling i Malmø i 1914 samt i Aarhus.

Revisor Berghs Hverv i Paris bliver ingenlunde let. Den endelige Bestemmelse om vor Deltagelse i Udstillingen blev taget meget sent — paa Grund af Vanskeligheder ved Opnaaelse af den fornød-

ne Bevilling — og Følgen er blevet, at den Grund, der er tildelt Danmark, ikke er saa god, som man kunde ønske. Den ligger inde i en Skov, og Træer danner som bekendt ikke den allerbedste Ramme

om et grønlandsk Milieu. Trods alt vil Revisor Bergh dog sikkert faa noget godt ud af det — og maaske bidrage til at revidere Parisernes Begreber om det høje Nord.

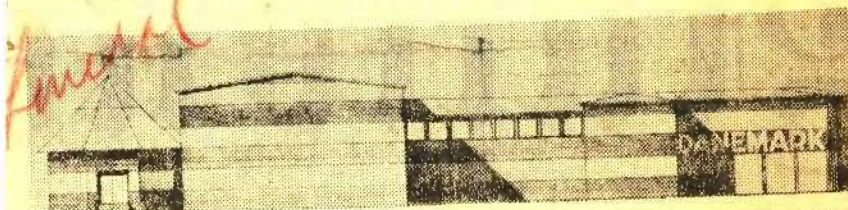
GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Nationaltidende

skriver den **18 FEB. 1931**

Grønland i Paris.

Den 2. Maj aabnes den store franske Koloniudstilling i Paris, og for Tiden arbejdes der for fuld Kraft herhjemme paa Planerne til den danske Grønlandsudstilling, der skal etableres dernede. Om faa Uger begynder Opstillingen i Paris. Vore Billeder viser den grønlandske Pavillon og Arkitekt Helge Bojsen Møller paa sin Tegnestue, omgivet af sine Medarbejdere.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Børsen

skriver den **17 FEB. 1931**

Vor kolde Koloni.

Udlændinge fra hele Verden vil til Sommer stævne mod Paris, som lokker med en international Koloni-Udstilling af eventyrligt Omfang. Man skulde mene, at Danmark maatte være selvskrevet til at deltage i denne Udstilling, hvor vi med en rationel Udnyttelse af Udstillingsmulighederne fra Verdens ejendommeligste Koloni, Grønland, maatte have Betingelser for at skabe en virkningsfuld Reklame for Danmark. Noget saadant har ogsaa forlængst været paatænkt, men Tanken blev opgivet, fordi dens Realisation krævede en Statsbevilling af noget Omfang. Imidlertid har man nu ombestemt sig. Danmark skal alligevel med; det kan naas endnu; men Udstillingen maa nødvendigvis blive af mere begrænset Omfang, og det er i sidste Øjeblik, at man faar besindet sig.

Hvad er Grunden til denne Omvendelse? Skulde det være Polemiken mellem en norsk og en dansk Minister om Danmarks Højhedsret i Grønland? Den Omstændighed, at det forsinkede Initiativ falder sammen med denne Polemik, kunde tyde paa, at de to Ting ikke er uden Forbindelse.

Hvad end Aarsagen er, saa vil man sikkert i vide Kredse hilse Virkningen med Tilfredshed under Forudsætning af, at Opgaven i Paris løses med Glans, og den danske Afdeling paa Udstillingen bliver egnet til at overbevise dens Millioner af Gæster om, at Danmark har ydet en smuk og anerkendelsesværdig Indsats i sin kolde Koloni.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet: **Børsen**

17 FEB. 1931
skriver den

Grønland i Paris.

Danmark deltager i Sommerens
store Koloni-Udstilling.

„Børsen“ omtalte for godt tre Uger siden den store internationale Koloni-Udstilling, der til Sommer afholdes i Paris og som tegner til at blive den mest storslaaede Demonstration af det koloniale Fredearbejde. Udstillingens Forberedelse har staaet paa siden 1928 og alene de Billeder, vi forleden gengav af Nederlandsk Indiens, Marokkos og Algiers imponerende Udstillingsbygninger, giver et udmærket Indtryk af denne Udstillings usædvanlige Format. Og man kunde beklage, at de Overvejelser, der havde fundet Sted, om at arrangere en dansk Koloniafdeling — det vil sige en grønlandsk Afdeling — ikke havde ført til noget positivt Resultat; man var veget tilbage for de ikke ubetydelige pekuniære Ofre, som var nødvendige, og havde opgivet at deltage.

Nu har man imidlertid ombestemt sig; Danmark kommer alligevel med. Formodentlig har man paa bevilgende Sted indset, at det kunde være praktisk at vise Verden, hvad Grønland er blevet til under dansk Styre, og der er stillet en Bevilling paa 165,000 Kr. i Udsigt. Den sene Beslutning handicapper naturligvis i nogen Grad den danske Deltagelse; idet man har maattet tage tiltakke med den Plads, der var forhaanden, og nedes til at arrangere Udstillingen i et forceret Tempo, og der stilles under disse Forhold særlige Krav til Arrangørernes Opfindsomhed.

Dir. Daugaard-Jensen fortæller.

For at høre nærmere om Planerne har vi søgt en Samtale med Chefen for Grønlands Styrelse, Direktør D a u g a a r d - J e n s e n, der beredvilligt fortæller:

Grønland for 100 Aar siden.

— Det er Hensigten at arrangere nogle Panoramaer, der skal give Folk Begreb om Livsvilkaarene i den gamle Tid, hvilket vil sige op til Midten af forrige Aarhundrede, og som Modstykke hertil vil vi vise, hvorledes Grønland ser ud i Dag kulturelt og erhvervsmæssigt. Det første opnaas ved at give Panoramaer af en Sommer-Boplads i Sydgrønland — man ser en Ø med Teltet rejst og Konebaaden liggende fuldt udrustet —, og en Vinter-Boplads fra Nordgrønland: en lille Jordhytte med Husgeraad, som man brugte den for henved 100 Aar siden, og med et Hundeforspand forspændt en lastet Slæde foran Hytten.

— Og den moderne Tid?

Grønland 1931 —

— Den illustreres blandt andet med Modeller af Godthaab og Julianebaab; særlig Modellen af den sidstnævnte By, der er udført af den grønlandske Tømrer Pavia Høgh, er meget smuk og detaljeret indtil de mindste Enkeltheder, om det saa er Havestakittet omkring Husene er de med. Desuden vil der blive op hængt en Mængde grønlandske Billeder af Kirker, Skoler og andre offentlige Bygninger. Udstillingen skal endvidere omfatte særlige Afdelinger for det videnskabelige Forskerarbejde, — hvori et stort Kort med de forskellige Nationers Flag angiver, hvilke Nationer, der har medvirket ved Landets Udforskning, — samt for Kap York-Kolonien og for Angmagsalik. Iøvrigt vil man med statistiske Tabeller og Billeder søge at give det fyldigst mulige Udtryk for Grønlands Udvikling.

— Det bliver, siger Direktør Daugaard-Jensen, ikke saa fuldstændigt, som vi kunde have gjort det, dersom vi var kommet i Gang i god Tid, men vi haaber at naa et Resultat, som dog alligevel skal blive i Stand til at vække Opmærksomhed blandt det store internationale Publikum, som vil besøge denne storslaaede franske Udstilling.

Udstillingsbygningen.

— Hvordan bliver Udstillingsbygningen?

faaet Lov at fælde fem Træer. Derved bliver det muligt at bygge et Udstillingshus med Facade til Vejen og — med Hensyntagen til de forhaandenværende Træer iøvrigt — med mange Hjørner og Fremspring i Dybden, saaledes at der bliver Plads til de forskellige Afdelinger. Da vi første Gang beskæftigede os med Udstillingsplanen, var det Tanken at bygge den danske Udstilling i Form af et Isfjæld paa en lille Ø i den Sø, der findes i Skoven, men det kan ikke lade sig gøre nu. Vi maa indrette os paa anden Maade; foreløbig foreligger kun en løs Skitse til Huset, tegnet af Udstillingens Arkitekt Helge B. Møller, og det er ikke endnu afgjort, om det faar denne Skikkelse eller en anden.

Udstillingen arrangeres af Kontorchef Bergh i Styrelsen, som i Aarenes Løb har forestaaet en Række Grønlands-Udstillinger: i Stockholm, Malmø, Aarhus, og i Nicolaj Kirkebygning for nogle Aar siden. Han bistaaes af Kunstmaler Emanuel Petersen og Konservator Henning Schell, der begge har været oppe paa Grønland og er velkendt med Forholdene der. Det er Meningen, at Christiani & Nielsens Paris-Kontor skal opføre Huset. Og der maa sættes Fart paa, for at naa at have det hele klart, naar Udstillingen aabner den 2 Maj.

Bladet: **Børsen**

17 FEB. 1931
skriver den

Grønland i Paris.

Danmark deltager i Sommerens
store Koloni-Udstilling.

„Børsen“ omtalte for godt tre Uger siden den store internationale Koloni-Udstilling, der til Sommer afholdes i Paris og som tegner til at blive den mest storslaaede Demonstration af det koloniale Fredearbejde. Udstillingens Forberedelse har staaet paa siden 1928 og alene de Billeder, vi forleden gengav af Nederlandsk Indiens, Marokkos og Algiers imponerende Udstillingsbygninger, giver et udmærket Indtryk af denne Udstillinges usædvanlige Format. Og man kunde beklage, at de Overvejelser, der havde fundet Sted, om at arrangere en dansk Koloniafdeling — det vil sige en grønlandsk Afdeling — ikke havde ført til noget positivt Resultat; man var veget tilbage for de ikke ubetydelige pekuniære Ofre, som var nødvendige, og havde opgivet at deltage.

Nu har man imidlertid ombestemt sig; Danmark kommer alligevel med. Formodentlig har man paa bevilgende Sted indset, at det kunde være praktisk at vise Verden, hvad Grønland er blevet til under dansk Styre, og der er stillet en Bevilling paa 165,000 Kr. i Udsigt. Den sene Beslutning handicapper naturligvis i nogen Grad den danske Deltagelse; idet man har maattet tage tiltakke med den Plads, der var forhaanden, og nødes til at arrangere Udstillingen i et forceret Tempo, og der stilles under disse Forhold særlige Krav til Arrangørernes Opfindsomhed.

Dir. Daugaard-Jensen fortæller.

For at høre nærmere om Planerne har vi søgt en Samtale med Chefen for Grønlands Styrelse, Direktør D a u g a a r d - J e n s e n, der beredvilligt fortæller:

— Det er rigtigt, siger Direktøren, at det var opgivet at lade Danmark deltage. Men i sidste Øjeblik fandt Regeringen alligevel, at Grønland burde have en Pavillon paa Pariser-Udstillingen, hvor alle andre Magter viser, hvad deres Kolonier er og hvad de kan præstere, og Maalet er at genspejle, hvad dansk Indsats har betydet for Grønland og Grønlanderne.

— Hvordan vil De opnaa det? spørger vi.

Grønland for 100 Aar siden.

— Det er Hensigten at arrangere nogle Panoramaer, der skal give Folk Begreb om Livsvilkårene i den gamle Tid, hvilket vil sige op til Midten af forrige Aarhundrede, og som Modstykke hertil vil vi vise, hvorledes Grønland ser ud i Dag kulturelt og erhvervsmæssigt. Det første opnaas ved at give Panoramaer af en Sommer-Boplads i Sydgrønland — man ser en Ø med Teltet rejst og Konebaaden liggende fuldt udrustet —, og en Vinter-Boplade fra Nordgrønland: en lille Jordhytte med Husgeraad, som man brugte den for henved 100 Aar siden, og med et Hundeforspand forspændt en lastet Slæde foran Hytten.

— Og den moderne Tid?

Grønland 1931 —

— Den illustreres blandt andet med Modeller af Godthaab og Julianehaab; særlig Modellen af den sidstnævnte By, der er udført af den grønlandske Tømrer Pavia Høgh, er meget smuk og detailleret indtil de mindste Enkeltheder, om det saa er Havestakittet omkring Husene er de med. Desuden vil der blive op hængt en Mængde grønlandske Billeder af Kirker, Skoler og andre offentlige Bygninger. Udstillingen skal endvidere omfatte særlige Afdelinger for det videnskabelige Forskerarbejde, — hvori et stort Kort med de forskellige Nationers Flag angiver, hvilke Nationer, der har medvirket ved Landets Udforskning, — samt for Kap York-Kolonien og for Angmagsalik. Iøvrigt vil man med statistiske Tabeller og Billeder søge at give det fyldigst mulige Udtryk for Grønlands Udvikling.

— Det bliver, siger Direktør D a u g a a r d - J e n s e n, ikke saa fuldstændigt, som vi kunde have gjort det, dersom vi var kommet i Gang i god Tid, men vi haaber at naa et Resultat, som dog alligevel skal blive i Stand til at vække Opmærksomhed blandt det store internationale Publikum, som vil besøge denne storslaaede franske Udstilling.

Udstillingsbygningen.

— Hvordan bliver Udstillingsbygningen?

— Den maa indrettes efter Pladsen. Udstillingen er jo arrangeret i Vincennes-Skoven, hvortil der i Anledning af den ventede Tilstrømning, oprettes nye Trafikforbindelser, — Sporvej og Omnibus —, som kan transportere 80,000 Mennesker i Timen og paa et Kvarter bringe de Besøgende ud til Udstillingen fra et Sted som Opera-Pladsen. Vincennes-Skoven er en Park med aabne Pladser og brede Veje. Ved en af disse, nær Trafikcentret, har vi

Han bistaas af Kunstmaler Emanuel Petersen og Konservator Henning Schell, der begge har været oppe paa Grønland og er velkendt med Forholdene der. Det er Meningen, at Christiani & Nielsens Pariser-Kontor skal opføre Huset. Og der maa sættes Fart paa, for at naa at have det hele klart, naar Udstillingen aabner den 2 Maj.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Nationaltidende

skriver den 16 FEB. 1931

I sidste Øjeblik.

Historien om, hvorledes vi alligevel kom til at deltage i den internationale Koloni-Udstilling, som i Foraaret afholdes i Paris, er en ganske lærerig Historie. Komitéen tilbød først Danmark en udmærket beliggende Grund ved Sæen i Vincennes-Skoven, dette Tilbud var en Fæver til Danmark, som imidlertid sagde nej Tak, for man mente ikke, Finansloven kunde bære den Ekstraudgift paa 150,000 Kroner, som var nødvendig Forudsætning for, at Danmark kunde deltage. Der var Tale om et grønlandsk Arrangement. Grønland er jo vor eneste Koloni. Saa kom Statsministeren til Grønland og blev, som alle der besøger dette store og sælsomme Land, grebet af, hvad han saa. Hjemkommen gik Hr. Stau-ning i Arbejde, og det lykkedes ham virkelig at skaffe Pengene. Hvorpaa vi sagde ja Tak til Komitéen for den internationale Koloniudstilling i Paris. Men desværre — Jaordet kom for sent. Den fine, ideelt beliggende Grund var allerede givet til en anden Udstiller, saa nu faar vi en Grund lidt afsides, dog ganske god.... med store, fredede Træer paa, saa Udstillingen maa arrangeres udenom og ind imellem Træerne — men den er dog i Nærheden af Amerikas Hus, der er endnu Haab om, at man vil se den danske Grønlands-Afdeling paa Udstillingen....

Mellem store, ærverdige Træer skal Grønland arrangeres. Det kalder paa Smilet. Men dog — vi kom med alligevel, det er da beroligende....

Det er beroligende. Det bør være os en Pligt at vise os overalt, hvor vi med Rimelighed kan faa Lejlighed til at gøre os gældende. Men det bør ogsaa være os en Pligt at vise os paa den bedst mulige Maade. Det sidste lykkes ikke i denne Omgang, der kommer noget halvt ud af det — *bedre end intet, men dog ikke det rigtige.*

Vi skal passe lidt paa, at disse Ord: „Bedre end intet — men dog ikke det rigtige“ ikke kommer til at staa over dansk Propaganda i Udlandet. Det nationale Suk, „Danmark er et lidet, fattigt Land“ er ikke tidsvarende Livsytring. Intet Land behøver at være fattigere end Nødvendigheden byder, og intet Land er „mindre“ end dets berettigede Ærgerrighed. Størrelsen maales ikke i Kvadratkilometer alene, nok saa meget i vor Tid i den Interesse, Landet kan samle om sig, i Kraft af Natur, Industri, Forretningsliv, Beliggenhed. Deltagelse i en Udstilling som den internationale Koloniudstilling i Paris er en Annonce for Danmark. Halvandet Hundrede Tusinde Kroner for en Reklamekampagne — er det mange Penge? Maaske, men det er kun en Klatskilling, sammenlignet med de Beløb, „Forretninger“ af Størrelse som Kongeriget Danmark anvender paa deres Reklamebudget. Vi hørte en Mand sige forleden: Hvad nytter det?

allerede givet til en anden Udstiller, saa nu faar vi en Grund lidt afsides, dog ganske god.... med store, fredede Træer paa, saa Udstillingen maa arrangeres udenom og ind imellem Træerne — men den er dog i Nærheden af Amerikas Hus, der er endnu Haab om, at man vil se den danske Grønlands-Afdeling paa Udstillingen....

Mellem store, sørværdige Træer skal Grønland arrangeres. Det kalder paa Smilet. Men dog — vi kom med alligevel, det er da beroligende....

Det er beroligende. Det bør være os en Pligt at vise os overalt, hvor vi med Rimelighed kan faa Lejlighed til at gøre os gældende. Men det bør ogsaa være os en Pligt at vise os paa den bedst mulige Maade. Det sidste lykkes ikke i denne Omgang, der kommer noget halvt ud af det — *bedre end intet, men dog ikke det rigtige.*

Vi skal passe lidt paa, at disse Ord: „Bedre end intet — men dog ikke det rigtige“ ikke kommer til at staa over dansk Propaganda i Udlandet. Det nationale Suk, „Danmark er et lidet, fattigt Land“ er ikke tidssvarende Livsytring. Intet Land behøver at være fattigere end Nødvendigheden byder, og intet Land er „mindre“ end dets berettigede Ærgerrighed. Størrelsen maales ikke i Kvadratkilometer alene, nok saa meget i vor Tid i den Interesse, Landet kan samle om sig, i Kraft af Natur, Industri, Forretningsliv, Belliggenhed. Deltagelse i en Udstilling som den internationale Koloniuudstilling i Paris er en Annonce for Danmark. Halvandet Hundrede Tusinde Kroner for en Reklamekampagne — er det mange Penge? Maaske, men det er kun en Klatskilling, sammenlignet med de Beløb, „Forretninger“ af Størrelse som Kongeriget Danmark anvender paa deres Reklambudget. Vi hørte en Mand sige forleden: Hvad nytter det? Franskmandene rejser jo alligevel ikke, og for Resten — hvem tænker paa at faa Turister til Grønland? Ræsonnementet er karakteristisk for dansk Sløvsind. Det er aldeles ikke Franskmandene alene, vi skal have fat i paa Koloniuudstillingen i Paris, det er det internationale Turistpublikum, hvis Livsinteresse og Sport netop er Rejselivet. Og Grønland — hvad er Grønland andet end Rammen? Det er Danmark, der udstiller, det er Danmark, der er Hovedsagen, uanset Arrangementets, af Udstillingens hele Art naturligt bestemte Karakter! Vi slaar „Forretningen“s Navn fast. Vi sørger for, at Udstillingens Gæster ikke kan undgaa at tænke ogsaa paa Danmark. Vi prøver ved alle Midler at interessere dem for Danmark.

Hvad bliver der af den Forretning, som ikke averterer og ikke husker at gribe Chansen hver Gang, den kan faa det rigtige købedygtige Publikum i Tale? Den kører paa sit Renommé, saa længe der er noget. Derefter kører den stille ind i Glemslen. Se paa Danmark som en Forretning! Ton Flag overalt, hvor Lejlighed gives og det rette Publikum er til Stede. Vi er andet og mere end en Forretning, ja. Men *det* kommer mest os selv ved. Hvad der kommer et internationalt Publikum ved er, at Danmark er et Land værd at besøge, et Land, som har en forfinet Kunstindustri, frembringer en lang Række enestaaende Eksportvarer af forskellig Art. Det kan ogsaa prentes ind i Udlandets Bevidsthed à propos Grønland. Det kan og bør slaas fast ved enhver god Lejlighed, og à propos hvad som helst!

Jesper.

GL. MØNT 4 KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Politiken

skriver den 6. FEB. 1931

Danmarks Grønlandshus paa Udstillingen i Paris

*Hvorledes vi vil lade os repræsentere som Kolonimagt paa
dette vældige Stævne af alle Verdens Koloni-Stormagter.*

Det var lige ved, at Danmark slet ikke kom med paa den store Koloniudstilling i Paris, der aabnes den 2. Maj, og som allerede nu er sikker paa at blive dette Aars store europæiske Udstillingsbegivenhed. Man spurgte os for længe siden, om vi vilde have en smuk Grund ude ved Søen i Vincennes-Skoven, hvor saa et Hus med et levendegjort Grønland i Redskaber, Indbo, Panoramer og Billeder kunde rejstes. Men den Gang sagde vi nej. Man vilde ikke bevilge de Penge, der var nødvendige. I sidste Øjeblik kom vi imidlertid med alligevel, og det er ingen Hemmelighed, at Grunden til denne Signalændring er at søge i Statsminister Staunings Oplevelser under Rejsen til Grønland sidste Sommer.

Han har nu faaet ført igennem, at Staten giver 150,000 Kr. til et grønlandsk Hus paa dette storstilede Stævne mellem alle Koloniriger i Verden. Det er ikke meget i Forhold til de Millioner, andre Stater ofrer, men altsaa dog nok til, at vi kan vise Flaget som Besiddere af et Grønland i Fremdrift og Udvikling.

Den Grund, man oprindeligt havde udpeget for Danmark, er imidlertid under den megen Nølen sluppet os af Hænde og givet til andre. Den laa ved Bredden

af Søen, midt i Skoven. Nu maa vi nøjes med en Grund, som ligger mere af Vejen, men dog nær Amerikas Hus og ikke langt fra den Ringbane, som skal føre Udstillingsgæsterne rundt med elektriske Tog paa det umaadelige Terræn.

Et Hus midt imellem Skovens fredede Træer.

Tiden er fremrykket. Om godt to Maaneder skal Udstillingen aabnes, og først for et Par Uger siden fik man snakket færdig om Danmarks Deltagelse. I den forløbne Tid har Arkitekt Helge Bojsen Møller udarbejdet Planerne for den danske Pavillon — en i høj Grad bundet Opgave, fordi det Terræn, der er overladt til Huset, er oversaaet med Træer, hvoraf ikke ét eneste maa fældes!

— Det har derfor været umuligt at tænke paa at bygge for Eksempel noget rektangulært Hus, fortæller Arkitekt Bojsen Møller. Jeg har i Tankerne maattet sno mig mellem Skovens Træer. Saadan som Opgaven er løst, har vi paa de givne Vilkaar udvundet den mest mulige Udstillingsplads, og forhaabentlig vil man komme til at synes, at der samtidig er lavet en Bygning ud af det, som kan præsentere sig smukt i Skoven.

— Hvornaar skal Pavillonen sættes i Arbejde?

Hvordan Grønland tænkes levendegjort i Paris.

— Allerede om et Par Uger, saa snart det overhovedet lader sig gøre. Vi skal nok naa det, men hver Dag forinden skal da ogsaa tages i Betragtning ... Huset bliver bygget af Træ og lette Materialer. Fra Forhallen fører en lang, bred Udstillingsgang med Garderobe og tre udbyggede Sale til Siderne frem til den store Hal, og i en herfra udbygget Pavillon faar Kolonierne i Østgrønland deres Rum. Som sagt, det er af Hensyn til de mange fredede Træer, vi maa rejse et Hus med saa mange Udspring og Udbygninger. De vigtigste Façader ud imod, hvor Folk paa Terrænet bevæger sig forbi Huset, vil dog

ikke blive præget af denne Uro.

Grønlands Styrelse har udset en af sine Embedsmænd, Revisor Aage Bergh, til at sætte Udstillingen op, naar Huset er blevet rejst. Det var ham, der i 1921 ordnede den grønlandske Jubilæumsudstilling i Nikolaj Kirke. Man maa haabe, at han bliver den rette Mand nu til med Fantasi og Opfindsomhed at skabe Billeder af Grønland i Fortid og Nutid ... med de relativt beskedne Midler, man har til Raadighed, maa sikkert noget i Stil med Svea Rike paa Stockholm-Udstillingen tilsigtes. Kløge og idérige Mænd bør indkaldes til Raadslagning, for man lukker af for nye Idéer og Impulser, som kan give Arrangementet af den grønlandske Udstilling Succes. Selv over for de store Kolonimagters Pragtudfoldelse har vi paa

gheder

Hr. Møller: — Undskyld, Frøken, maa De heller ikke rebe, hvordan De selv skal maskeres!

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:
Politiken

skriver den 8. FEB. 1931

Danmarks Grønlandshus paa Udstillingen i Paris

*Hvorledes vi vil lade os repræsentere som Kolonimagt paa
dette vældige Stævne af alle Verdens Koloni-Stormagter.*

denne Udstilling Muligheder for at hævde af Sæen, midt i Skoven. Nu maa vi nøjes
de ejendommelige grønlandske Livsfor- med en Grund, som ligger mere af Vejen,
mer og den eskimoiske Kulture Særpræg. men dog nær Amerikas Hus og ikke langt
Lad os da faa Garantien for, at dette og fra den Ringbane, som skal føre Udstil-
saa sker, før Styrelsens Embedsmand sen- lingsgæsterne rundt med elektriske Tog
des til Paris med sine egne Idéer! De kan paa det umaadelige Terræn.
være saa fortreffelige de være vil
ud af mange Mænds Idéer kan der dog i
denne Sag komme noget bedre end af faa
Mænds alene.

Revisor Aage Bergh fortalte un-
der en Samtale i Aftes:

— Det bliver Opgaven at give baade
den gamle og den nye Tid. Det svundne
vil vi illustrere navnlig gennem et Par
Panoramer, der malerisk levendegør Li-
vet ved en Boplads, og paa den Maade
vil vi ogsaa fremstille, hvordan der nu
leves ved de grønlandske Kyster. Men
det er jo navnlig vigtigt at slaa fast,
hvilken Udvikling Grønland i disse senere
Aartier har været inde i paa alle Omraader
... hvordan Skolen, Kirken og Lægevæse-
ret er blevet udviklet, Selvstyret og Han-
delen, og hvorledes Erhvervene efterhaan-
den er ændret alle de nye, store Mu-
ligheder, som Fiskeriet giver!

— Hvordan vil man skabe et Indtryk
af denne Udvikling?

— Ved at udstille Billeder, Modeller
og Redskaber. Derimod flytter vi natu-
rligvis ikke levende Grønlandere ned til
Paris. Det vilde ikke være helt passende.

— Kommer der ogsaa en Udstilling
oppe fra Knud Rasmussens Kap York-
Koloni?

— Ja, men ikke i den Udstrækning,
som Thule-Komiteén oprindelig havde
ventet. Der er sidste Efteraar ført en
Masse Ting herved med Søkongen, men
kun en Del deraf faar vi Plads til, saa-
ledes ikke den store Stenhytte. Det
bliver for omstændeligt.

— Hvorfor ikke Stenhytten?

— Den vilde fylde for meget. Der
hører ikke mindre end otte Tons Sten
till! Og der skulde da en Mand ned at
sætte den op, der er særlig kyndig med
Forholdene i Kap York.

— Kunde Hytten ikke anbringes
uden for Udstillingspavillonen, ude mel-
lem Træerne?

— Naturligvis kunde dette nok lade
sig gøre, men jeg tror alligevel ikke ...
man vilde maaske ogsaa finde paa at
sige, at en eskimoisk Hytte ikke passede
saa godt i Billedet i Skyggen fra franske
Evyser.

Et Hus midt imellem Skovens fredede Træer.

Tiden er fremrykket. Om godt to Maa-
neder skal Udstillingen aabnes, og først
for et Par Uger siden fik man snakket
færdig om Danmarks Deltagelse. I den
forløbne Tid har Arkitekt *Helge Boisen*
fået en Righed af hed, eksotisk Ud-
foldelse. Det er umaadelige Beleb i Gyl-
den, Dollars, Sterling og Francs, som
Staterne har ofret paa at kunne hævde
deres Kolonialry nu ude i Vincennes-
skoven. Intet af Landene har villet staa
tilbage her.

Udstillingens storslaaede Pragt vil
spejle Nationernes Iver efter at træde
frem i alles Øjne med straalende Ry som
Verdensmagt. I dette Orkester vil Dan-
mark kun kunne hævde sig ved at have
sin egen Tone.

Aliquis.

Under Hammeren

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Politiken

skriver den **15 FEB. 1931**

Imadal **Grønland i Paris**

**Om et Par Uger begynder Opførel-
sen af Udstillings-Pavillonen.**

Paris, Lørdag.
POLITIKEN PRIVAT

De officielle Forhandlinger om Danmarks Deltagelse i den store Koloniuudstilling i Paris er nu tilendebragt. Der er udpeget en Grund i Vincennes-Skoven, hvor Grønlands-Huset skal rejses efter Tegning af Arkitekt *Helge Bojsen Møller*, og om et Par Uger begynder Arbejdet paa Husets Opførelse. Selve Interiørerne skal opstilles af kgl. Revisor *Aage Bergh* i Grønlands Styrelse, den gamle Tid vises gennem Panoramaer og den nye Tids Udvikling gennem Modeller, Redskaber og Billeder. I alt har den danske Stab bevilget 150,000 Kr. til Grønlandsudstillingen.

Den 2. Maj aabner Koloniuudstillingen, som vil blive en størstilet Udfoldelse af de store Nationers Evne til at anskueliggøre indvundne Resultater i Kolonierne. Magtige Paladser er under Opførelse, Millioner og atter Millioner er bevilget dertil.

1/131

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Kristeligt Dagblad

skriver den

5 FEB. 1931

Imidlertid
**Grønland
paa Koloniudstillingen
i Paris.**

Grønlands Styrelse meddeler Onsdag:
Efter at Bevillingsmyndighederne nu
har givet deres Tilslutning, er der truffet
Bestemmelse om, at Danmark skal
deltage i den internationale Koloniud-
stilling i Paris med en Udstilling fra
Grønland. Der er straks taget fat paa
Planlæggelsen af Udstillingen, som skal
være færdig allerede den 1. Maj. Det
er Tanken at opføre en lille Pavillon
med Afdelinger fra de forskellige Om-
raader for det danske Kolonisations-
arbejde i Grønland.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Nationaltidende

skriver den **5. FER 1931**

GRØNLAND PAA PARIS-
UDSTILLINGEN

Efter at Bevillingsmyndighederne nu har givet deres Tilslutning, er der truffet Bestemmelse om, at Danmark skal deltage i den internationale Koloniuudstilling i Paris med en Udstilling fra Grønland. Der er straks taget fat paa Planlæggelsen af Udstillingen, som skal være færdig allerede den 1. Maj. Det er Tanken at opføre en lille Pavillon med Afdelinger for de forskellige Omraader for det danske Kolonisationsarbejde i Grønland.

CL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Berlingske Tidende

skriver den

5. FEB. 1931

Grønlands- Udstillingen i Paris er nu besluttet.

***Man er straks gaaet i Gang
med Forberedelserne.***

Efter lange Anstrengelser har Bevil-
lingsmyndighederne nu givet deres Til-
slutning til Forslaget om, at Danmark
skal deltage i den internationale Koloni-
udstilling i Paris med en Udstilling fra
Grønland.

Man har derpaa straks taget fat paa
Planlæggelsen af Udstillingen, som skal
være færdig allerede den 7. Maj.

Det er Tanken at opføre en lille Pavil-
lon med Afdelinger for de forskellige Om-
raader for det danske Koloniseringsar-
bejde i Grønland. Navnlig vil man lægge
Vægt paa at vise Forskellen mellem før
og nu, og det vil bl. a. ske ved Hjælp af
Panoramaer.

Grønlands Styrelses Arkitekt, Hr. *Helge
B. Møller* er nu gaaet i Gang med at ud-
arbejde Tegningerne, delvis med Assi-
stance af den unge Arkitekt *Daugaard-
Jensen*, der i Paris har foretaget Studier
paa Stedet og opmaalt det anviste Areal.

Hvem der skal udføre Byggearbejdet, er
der endnu ikke truffet Bestemmelse om,
men antagelig bliver det overdraget et
dansk Firma i Paris.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Berlingske Tidende

Grønlands-Udstillingen i Paris.

Hvor Pavillonen skal ligge.

For ganske nylig blev de halvvejs skrinlagte Planer om dansk Deltagelse i den internationale Koloniudstilling i Paris igen taget op med sikker Udsigt til at blive gennemført. Direktør Daugaard-Jensen, Grønlands Styrelse, bad da sin unge Søn, Arkitekt *Egil Daugaard-Jensen*, der var i Paris, om gennem Gesandtskabet at sætte sig i Forbindelse med de franske Udstillingsmyndigheder, for saaledes at gøre sig bekendt med de Arealer Danmark kunde faa stillet til Raadighed for Opførelsen af den projekterede Grønlands-Pavillon. Meningen var, at Arkitekt Daugaard-Jensen skulde foretage Opmaaling af den Grund, der maatte anses for bedst egnet til Fornaalet samt optage Fotografier af den til Vejledning for Udstillingskomitéen her i København.

I Aftes vendte Arkitekten hjem fra Paris og under en Samtale, vi havde med ham, meddelte han os, at Gesandtskabet havde udpeget for ham den Grund, det

fandt mest passende, og at han saa havde opmaalt den samt lavet Tegninger og Fotografier af den, et Materiale han nu medbragte. Den paagældende Grund er paa 4-500 Kvadratmeter, og den er beliggende tæt op af en af de pragtfulde Indiske Pagoder.

Han var overordentlig imponeret af Udstillingen, der efter hans Sigende er et helt Underværk i Retning af Storhed og Pragt. Reklameringen er allerede i fuld Gang, og ikke blot overalt i Paris, men ogsaa i en Række af de tyske Byer, han rejste igennem paa Hjemvejen, saa han store og skønne Plakater figurere paa Banegaardene med Indbydelse til at besøge den enestaaende Verdensudstilling i Frakrigs Hovedstad. Det er til Maj, den aabner.

GL. MØNT 4 KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Berlingske Tidende

skriver den

31. JAN. 1931

Grønlandsk Pavillon paa Koloni-Udstillingen ved Paris.

Danmark deltager med en særlig Afdeling.

PARIS, FREDAG

DET har hidtil set ud, som om Danmark ikke vilde blive repræsenteret paa den meget store Kolonial-Udstilling, der i Maj Maaned aabnes ved Paris. Efter hvad Deres Korrespondent erfarer, har man imidlertid nu grundet Formodning om, at de Vanskeligheder, der stillede sig hindrende i Vejen, vil blive ryddet bort, saaledes at Danmark kommer til at deltage med en grønlandsk Afdeling.

Et af de vanskeligste Spørgsmaal har Terrænforholdene været, men alt peger paa, at ogsaa de vil blive ordnet til Danmarks Tilfredshed, saaledes at man vil kunne opføre en hensigtsmæssigt beliggende grønlandsk Pavillon.

Blk.

Samtale med Direktør Daugaard-Jensen.

Chefen for Grønlands Styrelse, Direktør Daugaard-Jensen, hvem vi i Aftes forelagde ovenstaaende Telegram, bekræftede dets Rigtighed.

— Tilbage er der nu kun at ordne nogle Formaliteter, siger Direktøren, der yderligere giver os nogle Oplysninger om Planen for den projekterede Grønlands-Udstilling.

— Vi vil ved Hjælp af et Par Panoræmaer vise Forholdene i Grønland, som de oprindelig var. Det ene Billede skal forestille en Sommerplads i Syd-Grønland og det andet en Vinterplads i Nord-Grønland. I en Række tilstødende Afdelinger skal Forholdene, som de former sig nu om Dage endvidere demonstreres. Og man vil søge at skabe et Indtryk af baade Erhvervslivet, Kirke- og Skolevæsenets Ordning, Sundhedsvæsenet og Radiostationer m. m.

— Skal der nogen Udsending til Paris for at træffe Forberedelser paa Stedet?

— Nej, det træffer sig saa heldigt, at jeg har en Søn, der er Arkitekt, og som for Øjeblikket efter vel overstaaet Afgang fra Kunstakademiet, opholder sig paa Ferie i Paris. Da Spørgsmaalet om Udstillingens Afholdelse for en Uges Tid siden efter en længere Pavse blev taget op igen med Udsigt til snarlig Gennemførelse, telegraferede jeg til ham om gennem Gesandtskabet at sætte sig i Forbindelse med Udstillingsmyndighederne for efter deres Anvisning at foretage nøje Opmaaling af de Pladser, der er stillet til vor Raadighed samt at optage Fotografier af dem, saaledes at vi kan have alt Materialet klart, naar vi om kort Tid skal til at tage fat paa den endelige Tilrettelæggelse af denne Udstilling.